

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
T Ü R K T A R İ H K U R U M U

BELGELER

Cilt: I

Sayı 1—2

2. baskı

Türk Tarih Kurumu

T Ü R K T A R İ H K U R U M U B A S I M E V İ — A N K A R A

1 9 9 3

Sahibi: TÜRK TARİH KURUMU

Y A Z I K U R U L U

**PROF. DR. ŞİNASI ALTUNDAĞ, ORD. PROF. ÖMER LÜTFİ BARKAN,
PROF. DR. ADNAN ERZİ, PROF. DR. HALİL İNALCIK**

**Birinci baskı : 1964
İkinci baskı : 1993**

EDİRNE VE CİVARINDAKİ BAZI İMÂRET TESİSLERİNİN YILLIK MUHASEBE BİLÂNÇOLARI

ÖMER BARKAN

Osmanlı İmparatorluğunda tipik bir şekilde Türk ve müslüman olan *şehirlerin teşekkül ve inkişafıyla* umumiyetle memleketin içtimaî ve iktisadî hayatında *vakıf yoluyla* kurulup idare edilmekte olan ve “İmâret sistemi” nâmı altında tetkiki mümkün bulunan¹ muayyen bir tesisler manzûmesinin (Külliyesinin) büyük bir rol oynadığı malumdur.

Umumiyetle bir câmi etrafında toplanmış olan medrese, yemek pişirilen ve dağıtılan yer, misafir yurdu (tâbhane), hastahane (bîmarhane, dârüşşifa), hamam ve kâr-vansaray.. gibi din, kültür veya içtimaî yardım müesseseleri ile bu müesseselerin kalabalık memur ve hizmetlileri için yapılacak ikametgâhlar ve su-yolu, kanalizasyon.. gibi medenî (beledî) tesisler ve nihayet bu suretle meydana gelen tesislere devamlı bir gelir sağlamak maksadıyla inşa edilmiş olan han ve çarşılar, fırın, değirmen, mum îmalâthânesi, boyahâne, salhâne, başhâne, bayram ve pazar yerleri, çendere.. gibi *bir inhisar ve imtiyaz mevzuu olan tesis ve mahaller*, çok defa yeni kurulacak olan şehrin veya eski bir şehrin îmar ve iskânı arzu edilen yeni bir semtinin çekirdeğini teşkil etmekte idi.

Bursa, Edirne ve İstanbul ile Anadolu ve Balkanlardaki diğer bir çok şehirlerin topoğrafik plânlarının tetkiki, bize bu şehirlerin, bahis konusu ‘imâret sitesi’ni teşkil eden belirli bir takım *âbidevi* binaların etrafında nasıl kurulup gelişmiş olduğunu göstermektedir.

Osmanlı İmparatorluğunda şehirlerin teşekkülünde ve memleketin iktisadî ve içtimaî hayatında oynadıkları rolün ehemmiyeti bakımından olduğu kadar *vakfi yapıların şahsiyeti* ile ihtivâ ettikleri *tesislerin gaye, mâhiyet ve idare tarzları* itibariyle arz ettikleri hususiyetler itibariyle de bu kabıyl vakıfların diğerlerinden ayrı olarak ve hususî bir itinâ ile tetkikleri icab edeceği âşikârdır :

Gerçekten bu gibi tesisler, umumiyetle Devlet kudret ve selâhiyetlerinin mutlak sâhip ve mümessili olan sultanlar veya (çok defa bu sultanların hususî bir müsaadesiyle) bazı büyük *devlet adamları* tarafından kurulmuş bulunmaktadır. Onların inşa ve tesis masraflarının vakfa ismini veren sultan veya vezirlerin “hususî hazîne”lerinden ve “kendi mallarından” temin edilmiş olması, bu tesislerin *devlet eli ile kurulmuş olub devlet geliriyle işliyen fakat, idarî ve malî bakımdan muhtar ve hususî* bir sitatüye tâbi bulunan âmme hizmet müesseseleri olmak vasıflarını unutturmamalıdır.

Bâhusus bu tesislerin hayatını devam ettirmek için lüzumlu olan gelir kaynaklarından mühim bir kısmı, bir çoklarında *devlete âit toprakların* ve dolayısıyla bu topraklardan devletin alması lâzımgelen vergi gelirlerinin (devlet reisi olmak sıfatıyla) sultanın devamlı olarak bir vakfa *hasr ve tahsisi* veya böyle bir tahsise tahvil edilmek şartıyla bir şahsa *temlîki* suretiyle temin edilmiş bulunmaktadır.

¹ Osman Ergin, *Türkiye’de şehirciliğin tarihî inkişafı*, 1936. İstanbul Üniversitesi İktisad ve İctimaiyat Enstitüsü neşriyatı No: 3.

Bu bakımdan, bidâyetde feth hakkı olarak ancak Emîre (sultana veya Devlete) mâl edilmiş olması lâzımgelen topraklarla "gazâ malından" elde edilen ve *şer'an* mühim bir kısmı fakirlerle yolculara harcanması ve müslüman cemâatinin gelecek nesilleri menfatine alkonulması icâbeden "ganîmet" hisselerinin de bu tahsislerde yeri büyüktür.

Bu suretle, yeni kurulacak şehirlerin veya mevcut şehirlerde teşekkül edecek yeni semtlerin çekirdeğini teşkil eden "İmâret siteleri"ne dâhil olan tesislerden bir çoğunun kuruluş ve işletme sermayeleri, ekseriya o şehir ve havâlisi dışında *imparatorluğun geniş ve zengin* gelir kaynaklarından (devleti temsilen) elde edilen servetlerden ve bu arada devlete âit araziden bu sitelere vakf edilen köyler ve arazi hâsîlatından temin edilmektedir. Onların vakıf yoluyla, idarî-mâlî muhtâriyeti (hukukî bir şahsiyeti) hâiz imtiyazlı bir müessese halinde kendi hususî sitatülerine göre işledilmeleri usulî ise, bu tesisleri merkezîyetçi bir devlet idaresinin ve memur zihniyetinin soysuzlaştırıcı tesirlerinden korumak hususunda faydalı gözükmek ve onlara şahsî bir teşebbüs ve eser şekli vermekle beraber bir çoklarının devlet nâmına ve devlete âit olması lâzımgelen mâlî kaynaklarla başarılmış oldukları meydandadır.

Diğer taraftan, bu kabîyl vakıfların *şahsî veya âilevî menfaat* kaygularından uzak kalarak temamiyle *hasbî* hayır işlerine ve dinî maksadlara veya bugünkü anlayışımıza göre, devletin aslî vazifeleri arasında bulunan *âmme hizmetlerine* yönelmiş bulunması, onların böylece devletin elinde kalması lâzımgelen gelir kaynaklarından bir kısmına sâhib çıkmalarını da temamiyle meşru göstermektedir.

Gerçekden, siyâsî ve askerî maksatlarla veya seyahat ve ticaretin kolaylaştırılması gayesiyle stratejik yollar boyunca büyük kervan sitelerinin kurulması, dil ve din birliğinin ve siyâsî bütünlüğün temini için câmi, mektep, zâviye ve tekve.. şeklinde faal kültür ve propaganda merkezlerinin veya imâret ve hastahâne gibi içtimaî yardım müesseselerinin teşkilâtlandırılması.. gibi işlerin bugün için hakikaten belli-başlı mühim devlet hizmetleri arasında yer almış olduğuna şüphe yoktur.

Amme menfaatine yararlı türlü tesislerle beledî hizmetleri, içtimaî yardım, din ve kültür işlerini, ticaret ve seyahat şartlarını bu suretle devletin *vakıf yoluyla* ve idarî-mâlî muhtâriyeti ve hukukî bir şahsiyeti hâiz bir teşkilâtla idare ettiği devirlerde, bu teşkilâtın kazanmış olduğu şümûl ve ehemmiyet hakkında bir fikir verebilmek için, 16 ıncı asrın başlarında yapılmış olan *nüfus ve vergi tahrirlerinin* neticelerini ihtivâ eden defterlerden bazı rakamlar zikr etmek faydalı olacaktır² :

Gerçekten, Kastamonu, Alâiye, Teke, Hamid ve Karahisar-ı Sahib livaları dâhil bütün Batı Anadolu sancaklarını ihtivâ eden o zamanki Anadolu eyâletinin, 1530-1540 tarihleri arasındaki tahrirlere göre, umumî vâridât yekûnu 79 784 960 akçe olup bu gelirin % 17 si (yani 13 641 684 akçesi) vakıfların elindedir ve vakıflara, âit olan bu gelirden büyük bir kısmı, (bahis mevzuu ettiğimiz sultan ve vüzerâ vakıfları hâlinde) açıkça âmme hizmetlerine, din ve hayır işlerine tahsis edilmiş bulunmaktadır.

Gerçekten, o devirde bu gelirin mühim bir kısmı ile Anadolu vilâyetinde 45 imâret, 342 câmi, 1055 mescid, 110 medrese, 626 zâviye ve hânkaah, 154 muallimhâne, 1 kalenderhâne, 1 mevlevihâne, 2 dârülhuffaz, 75 büyük han ve kârbansarây işletil-

² Ö. Barkan, *H. 033-934 (M. 1527-1528) tarihli bir Osmanlı bûdcesi*, İktisad Fakültesi Mecmuası, cilt XVI, Sayı 1-4.

mekte ve 121 müderris, 3 756 hatib, imam ve müezzin ile 3 299 şeyh, şeyhzâde, kayyum, talebe veya mütevellîye maaş verilmektedir.

Evkaf gelirinin mühim bir kısmı şehirlerdeki han, hamam, dükkân, tahunhâne . . gibi bina ve tesislerin kiralardan gelmekle beraber, bu vilâyetde vakfa âit köylerin adedi de oldukça yüksektir:

Meselâ, Hüdavendigâr livâsında mevcut 1 966 köyden 477 sinin, Kütahya livâsında 1 071 köyden 166 sinin, Karahisar-ı Sahib livâsında 629 köyden 118 zinin geliri vakıflara tahsis edilmiş bulunmaktadır.

Aynı tarihlerde diğer vilâyetlerde de umumî gelirin büyük bir kısmı bahis mevzuu amme hizmetlerine ve bu hizmetlerin vazifelilerine sarf edilmek üzere vakıflara terk edilmiş bulunmaktadır. Meselâ, eyâletin umumî geliri içinde vakıflar gelirinin nisbeti Karamanda % 14, Rum vilâyetinde % 15,7, Haleb ve Şam eyâletlerinde % 13, Zulkadriye'de % 5 ve Rumeli'nde % 5,4 olarak değişmektedir³.

Yukarıda Anadolu eyâleti için gördüğümüz gibi, vakıflara âit gelir kaynaklarıyla diğer vilâyetlerde de (bugün devlete âit bulunan) türlü amme hizmetleri, din, kültür ve içtimaî yardım işleri görülmektedir. Meselâ, Karaman'da vakıf yoluyla 3 imâret, 75 câmi, 319 mescid, 45 medrese, 272 zâviye, 2 dârülhadis, 31 dârülhuffaz, 4 muallimhâne, 4 kalenderhâne, 1 dârüüşşifâ ve 14 kârbansaray işletilmektedir.

Amasya, Çorum, Sivas, Trabzon ve Malatya taraflarını ihtivâ eden Rum vilâyetinde de, 10 imâret, 93 câmi, 216 mescid, 35 medrese, 275 hankaah ve zâviye, 13 muallimhâne ve 17 kârbansaray aynı şekilde vakıf geliriyle idâre edilmektedir.

Rumeli'nde Paşa livâsının, bahis mevzuu imâret tesislerinin bilhassa tekâsüf etmiş bulunduğu, Trakya ve Makedonyaya âit bir kısım kazalarıyla Vize livâsının İstanbul civarı bölgelerinde de 25 imâret, 71 câmi, 400 mescid, 26 medrese, 25 imâret, 43 kârbansaray ve muallimhâne mevcuttur.

I. "İMARET SİTELERİ"NE ÂİT YILLIK MUHASEBE BİLÂNÇOLARININ TÂRİHİ BİR VESİKA OLARAK ÖNEMİ

Tetkikleri bu suretle türlü bakımlardan ehemmiyet arz eden "imâret siteleri"nin kuruluş ve işleyiş tarzlarına dâir malûmat edinmek için mevcut kaynaklar bir hayli çok ve çeşitlidir. Ve bunlardan bazıları daha evvel neşredilmek suretiyle araştırmacının gözü önüne de konmuş bulunmaktadır.

Bahis mevzuu kaynaklardan en mühimleri şüphesiz, vakıfların tesis senedleri ve organik sitalü'leri vaziyetinde olan vakfiye'lerdir.

Gerçekden, vakfiyelerde tesisin gelir kaynakları etraflı bir şekilde sayılıp tasvir ve tesbit edilmekte ve vakfi yapanın bu gelirlerin sarfı şekline ve tesisinin idaresine âit vazettiği esaslar ve koyacağı şartlar da, vakfın mâhiyeti, gayesi ve işleyiş tarzına âit kıymetli malûmatı ihtivâ etmektedir.

Fakat, vakıfların tesis senedlerinde tesbit edilmiş olan gelir kaynakları ile idari esasların zamanla ehemmiyet ve mâhiyetlerini kaybetmeleri âdeta mukadderdir :

³ Bu tarihlerde Rumeli eyâletinin umumî geliri 187 319 348 akçe olarak hesap edilmiştir ve bu yekûn içinden 10 206 192 akçesi vakıfların elindedir. Fakat Rumelindeki vakıflar daha ziyade İstanbul civarı ile Doğu ve Batı Trakya, Güney Bulgaristan ve Makedonya'ya âit bölgelerde toplanmıştır. Nitekim bu bölgelerde vakıf gelirlerinin nisbeti % 32 ye kadar yükselmektedir.

Paranın satın alma gücünün ve fiyatların değişmesi gibi iktisadî; yangınlar, salgın hastalıklar, binaların harabîsi ve idarecilerin ihmâl ve kötü niyetleri, zamanla hizmetlilerin vazifelerine şahsî veya zümrevî bir imtiyaz ve inhisar olarak sâhip çıkmaları, vakfın gelir kaynaklarının kiracılar elinde irsî bir mülk haline sokulması ve devre hâkim umumî fiyat hareketlerine rağmen, kiralara dondurulması . . gibi içtimaî temâyüllerin tesiri altında vâkıfın bazı şartlarının yerine getirilemez olduğu çok defa görülmüştür.

Bilhassa, burada tetkik mevzuu olan imâret sitelerinde olduğu gibi, büyük sultan vakıflarının gelir kaynaklarında veya idare şekilleriyle hizmetliler kadrolarında zamanla esaslı değişiklikler yapılmış olması her zaman mümkün görülmüştür.

Her padişah değıştikçe mevcut vakıfların durumlarının gözden geçirilerek bozulmuş olan düzenin bir nizâma sokulmak üzere yeniden tertibi, siyasî mülâhazalar, vakfın gelir fazlalarından yeni memuriyetler ihdâsı veya maaşlara zamlar yapılması, vakfa *daha faydalı* olacağı bahanesiyle gelir kaynaklarında bazı mubadelelerin yapılması . . gibi tasarruflar umumiyetle vakıflar için mukadder olan bünye değışikliklerini büyük sultan ve vüzerâ vakıflarında daha fazla kolaylaştırmış gözükmektedir.

Bu sebeple, "vâkıfın şartlarının Şeriat vâzı'ının *nas*'ları gibi değışmezliği" prensibinin dinî ve hukukî bir esas olarak umumiyetle kabul edilmiş olmasına rağmen, *vakıf tesislerinin uzun ömürleri boyunca çok enteresan safhalar arzeden zengin bir tarihleri olması lâzımgelir*. Onların bu hayat hikâyelerini te'sis senedlerinden (vakfiyelerden) çıkarmanın mümkün olamayacağı âşikârdır. İşte burada bazı örneklerini vermek istediğimiz *Yıllık Muhasebe Cedvelleri, içtimat ve iktisadî varlıklar olarak vakıfların devirlerinin umumî şartlarına, konjonktür hususiyetlerine ve kendi yaşlarına göre marûz kalacakları değışiklikleri bütün teferruâtıyla tâkip ve rakamlarla tesbit etmeğe müsâit malûmat ihtivâ etmektedirler*.

Diğer taraftan, bahis mevzuu yıllık muhasebe bilânçolarının hakikî bir vakıflar tarihinin yazılabilmesi için hâiz oldukları zengin vesika kıymeti, onların *bu tesislerin hayatlarının muhtelif merhalelerindeki teşkilât hususiyetlerini, gelir kaynaklarının durumunu ve faaliyet şekillerini tesbit hususunda vakfiyelerin boşluğunu doldurmak*'tan da ibâret değildir.

Onlar, vakıf tesislerin vakfiyelerde belirtilen idare şekillerinin ve fonksiyon hususiyetlerinin tatbikatda aldığı şekilleri *rakamların diliyle ve bütün tafsilâtıyla ifade ve tesbit etmiş olmak gibi büyük bir hususiyeti hâiz bulunmak itibariyle, vâkıfın şartlarının aynen tatbik edildikleri ilk devirler için bile, vakfiyelere nazaran büyük bir üstünlük arz etmektedirler* :

Gerçekden, vakfiyelerde umumiyetle dağıdılacak yemek ve hastalara verilecek ilâçlar ve icab ettikçe yapılacak tâmirlerle ilâve inşaâta sarfedilebilecek paranın fasılları, âzamî miktarları ve nisbetleri kaydedilmiş bulunmaktadır. Fakat, bu hizmetleri yerine getirmek için lüzumlu malzemenin muhtelif mevsimlere ve piyasa imkânlarına göre, hangi fiyatlarla ve nasıl temin edilebileceği, çeşitleri rakamlarla ve teferruâtıyla tesbit edilmemiştir.

Tetkik mevzuumuz Yıllık Muhasebe Bilânçolarında ise, vakfın hizmetlileri kadrolarının *isimlendirilmiş* olması, yapılan masrafların nevi, miktar ve fiyat itibariyle ve rakam teferruâtıyla tesbit edilmiş bulunması, gelir kaynaklarının miktar ve terekküb tarzlarındaki yıllık dalgalanmaları, tamirat masraflarının seyri ile kullanılacak malzemenin nevi ve miktarları ve işçi ücretlerinin o devirlerdeki bareminin tesbit edilmiş

olması; bu cedvelleri yalnız *vakıflar tarihi* için değil, fakat *vakıf tesislerinin dâhil bulunduğu cemiyetin* sosyal çehresini ve iktisadî konjonktür durumunu tayin için de, emsâlsiz bir tarihî vesika haline sokmuş bulunmaktadır.

Gerçekden, aynı vakıf tesislerine âit olmak üzere, *muntazam seriler* teşkil edecek surette, ciddi ve tafsilâtlı bir surette tanzim edilmiş olan *çok adedde Senelik Muhasebe Bilânçolarının bulunup işlenmesi ve ayrı serilerin metodlu bir şekilde tetkik ve mukayesesi*, iktisadî ve içtimaî tarih araştırmaları bakımından çok verimli bir iş olacaktır :

Bu gibi çalışmalar bizim için yalnız muhtelif *vakıf tesislerinin yaptıkları hizmetlerin hacim ve ehemmiyetini zaman ve mekân içinde rakamlarla tesbit ve mukayeseye* ve dolayısıyla vakıflar hakkında umumî bir kıymet hükmü vermeğe yarıyacak ölçülerin tesbitini mümkün kılmıyacak, aynı zamanda bu serilere tekabül eden tarihî devirlerdeki *fiyat hareketlerinin* ve muhtelif içtimaî zümrelerin geçim seviyelerinin tayinine de imkân verecektir. Bu suretle imkân dahiline girebilecek olan bir *fiyat tarihi*'nin ise, umumiyetle iktisadî tarih tetkikleri için hâiz olduğu ehemmiyeti pek büyüktür.

II. NEŞİRDE GAYE VE METOD

Bahis mevzuu Yıllık Muhasebe Bilânçolarının mâhiyet ve kıymetleri hakkında bir fikir verebilmek için, bugün burada onlardan bazı örnekler vermiş bulunuyoruz. Bu örneklerin hususiyeti, Edirne gibi büyük bir merkezde bu *kabîyl vakıf tesislerinin en tipik ve büyüklere âit olmak üzere elimizde mevcut en eski nümuneler olması* ve hepsinin de aynı senelerin hesaplarını ihtiva etmesidir⁴.

Bu nevi orijinal arşiv vesikalarının ilmi kıymetlerinden bir şey kaybetmeden neşredilmiş olmaları için, bu neşrin *aynen ve tam olarak* yapılmış olması şarttır. Onların bazı kısımlarının atılması suretiyle neşirleri, bu cedvellerin Yıllık Muhasebe Bilânçosu olarak ve âit buldukları idare veya işletmelerin muhasebe ve defter tutma usulleri hakkında bir fikir vermeğe yarıyacak örnekler olmak bakımından hâiz oldukları sistem ve manâ kıymetlerini kaybettirmektedir⁵. Bu sebeble biz burada, bahis mevzuu vesikaların aynen ve birer bütün olarak neşri işinin ortaya koyduğu türlü müşkülleri yenmeğe ve onların aslı şekillerinden ve muhtevâlarından hiç bir fedakârlık yapmadan, yâni hiç bir kelime veya rakamı lüzumsuz görerek atlamadan ve yerini dahi değiştirmeden metni aynen ve tam olarak vermeğe gayret ettik.

Ayrıca da, bir hayli emek sarfi suretiyle, bu nevi' cedvellerdeki *muhasebe sistemi*'ni meydana koyacak şekilde onların *şemalarını tebâruz ettirecek bir usul tesis ve tâkip* ettik :

Gerçekden, neşrettiğimiz muhasebe cedvellerinin anlaşılabilir bir hale sokulabilmesi için, onların aslı şekillerindeki tertip tarzlarını biraz değiştirerek, zihnimizin bugünkü itiyâd ve anlayış şemalarına uygun bir tarzda, rakamları (cedvel tekniğine göre) alt alta istif etmek lâzımgelmıştır. Aksi takdirde, bu vesikaları tetkik edecek olanların, aslı şeklin (pek alışıkmadıkları) tertip tarzı içinde, rakamların hakikî yerini ve manâsını kavramakta zorluk çekmesi muhakkaktı. Bizim hususî bir dikkat ve itinâ ile tertipliyebildiğimiz tarzda ise; rakamlar, cedvellerin umumî şeması içinde kolaylıkla yerlerini bulmakta, kontrol edilip manâlandırılabilirlerdir.

⁴ Bahis konusu Muhasebe Bilânçolarının diğer bâzi örnekleri için bak. Ö. Barkan, *Osmanlı İmparatorluğunda "imâret siteleri" nin kuruluş ve işleyiş tarzına dair araştırmalar : Fatih Câmi ve İmâreti tesislerinin 1489-1490 yıllarına âit Muhasebe Bilânçoları*. İktisat Fakültesi Mecmuası. Cilt XXIII, sayı 1-2, s. 239-378.

⁵ Prof. Tayyib Gökbilgin, *XV. ve XVI. asırlarda Edirne ve Paşa livası*, (İstanbul 1952) isimli kitabında, burada neşrettiğimiz muhasebe cedvellerinin âit olduğu vakıflar hakkında etraflı malûmat vermektedir.

Bundan başka iyi bir tesadüf eseri olarak burada neşrettiğimiz muhasebe cedvelerinden ekserisinin birbirini tâkip eden iki ve hattâ üç yıla âit örnekleri mevcut olduğundan, muhtelif yıllara âit hesapların bir arada ve yekdiğeriyle mukayeseli (tenkidli) bir şekilde neşri imkân dâhiline girmiştir :

Bu birbirini tâkip eden iki ayrı tarihe âit cedvelden her biri hemen hemen aynı formül ve şemaları tekrar etmekte olduğundan onları ayrı ayrı bastırmak fazla yer israfına sebep olacağı gibi, *her iki seneye âit hesaplarda muhtelif gelir kaynakları ile masraflardaki değişimleri tek bir tablo hâlinde bir arada göstererek mukayeselerini mümkün kılmak* çok daha faydalı mülâhaza edilmiştir. Bu sebeple, bu iki cedvel bizim neşrimizde iç-içe, karşılaştırılıp farklılıkları belirtilmiş olarak, bir arada verilmiştir.

Bu neticeye varabilmek için kabul ve tatbik ettiğimiz usule göre, sütun halinde alt-alta sıralanan veyahut iycabına göre yan yana kaydedilmiş olan rakamlardan birinci seneye âit olanlar daimâ “a” ve ikinci yıla âit bulunanlar “b” işaretiyle birbirinden ayrılmışlardır.

Metin içinde ve başlıklarda açık (serbest) kalan yazılar, her iki senenin muhasebe cedvelinde de aynen mevcut olanlardır. Her iki senenin cedvelleri arasında mevcut ifade farklarını tesbit etmiş olmak için ise, birinci seneye âit cedveldeki fazlalık ve ifade hususiyetleri köşeli [ ] mûtarızalar içine alınmış, yalnız ikinci seneye âit cedvelde mevcut olanlar ise yuvarlak ( ) mûtarıza içinde gösterilmiştir.

Bu neşirde ayrıca lisan hususiyetleri ile bazı lügat ve ıstılahların kolay anlaşılabilir bir hâle sokulması için, bir çok yerlerde aslı şekiller arab harfleriyle taban notları hâlinde gösterilmiştir.

Bu suretle, maksadımızın “İmâret Siteleri” halinde teşkilâtlanmış olan bir kısım büyük sultan veya vezir vakıflarının Yıllık Muhasebe Cedvelleri gibi, *iktisadî ve içtimâî tarih tetkikleri için ehemmiyeti büyük bir kısım arşiv vesikalarının mevcudiyeti ve mâhiyeti hakkında dikkati çekecek bazı örnekler vermek ve sâdece vesika neşretmekten ibâret olduğuna göre, burada vesikaları tam olarak kıymetlendirmek ve bu gibi imâret sitelerine dâhil tesislerden her birinin işleyiş tarzını canlandırmak bahis mevzuu değildir* : Meselâ, medreselerdeki tedris sistemleri ile hastahanelerdeki tedavi tarzı, kullanılan ilâçların tıbbî değeri veya eski tıb literatüründe ıstılah olarak yerleri, hizmetliler kadrolarında ismi geçen şahısların tarihî hüviyetini tayin . . ilâh gibi herbiri ayrı bir mevzu olan mesele ve tahlillere bu yazıda yer verilmemiştir. Ayrıca, muhasebe cedvellerindeki kayıtlar ile vakfiyelerdeki ve vakıf arazinin tahrirlerine âit defterlerdeki malûmatın kontrol ve mukayesesi gibi, çok lüzumlu ve faydalı tetkikler de, bu yazının hususî bir alâka mevzuu olan bazı vesikaları tanıtmaktan ibaret gaye ve plânına ithal edilmemiştir.

III. KAYNAKLARIN TAVSİFİ VE BİLÂNÇOLARIN BÜNYESİ

Burada neşrettiğimiz vesikaların kayıtlı bulunduğu defter hâlen İstanbul'da Belediye Kütüphânesinde *M. Cevdet yazmaları* arasında, (Orta boy 91 numarada) bulunmaktadır ve muhakkak olarak, merkezî devlet dâirelerinden birine âit olmak itibariyle uzun müddet devlet arşivlerinde muhafaza edildikten sonra, bu arşivlerin son zamanlarda mârûz bulunduğu ilhmâl ve tahrib devirlerinde hakikî yerinden uzaklaşmış, fakat bir şans eseri olarak kıymet bilir bir zâtın eline geçmek sûretiyle ebedî olarak kaybolmak tehlikesinden kurtulabilmiştir.

Muhtelif Devlet dâirelerinin 894-898 seneleri arasındaki *yıllık hesaplarının Dîvan-ı Hümayun'ca kabul ve tasdik edilmiş kat'î şekillerini* ihtiva eden formaların bir araya getirilmesiyle 490 varaklık büyük bir defter halinde cildlenmiş olan bu muhasebe cedvelleri, pek çeşitli ve mühim mevzularla ilgili hesapları ihtivâ etmektedir. Bu arada 893-895 yıllarına âit cizye tahsilâtı⁶ ile, muhtelif vilâyetlerdeki saray ve mutfaqları için yapılan mübayaalara, gemi inşâatına, kal'a tamirlerine ve harp malzemesi tedârikine âit hesaplar . . kaynağımızı teşkil eden defterde bilhassa mühim bir mevki işgal etmektedir. Bu mevzulara ait diğer muhasebe kayıtları da tarafımızdan ayrı vesilelerle neşredilecektir.

Aşağıda aynen yayınlanmış olan 894-895 (1489) yıllarına âit Muhasebe Bilânçoları yanında *onlarla mukayese edilebilmek için* Bayezid II. nin Edirne'deki imâretinin 1025 - 1026 (1616 - 1617) Muhasebe yılına âit bir bilânço ile, Murad II. nin Edirne'deki imaretinin 1042 - 1043 (1632 - 1633) yılına âit 8 ay 26 günlük bir muhasebe bilânçosu ilâve edilmiştir (BK. sf. 345 ve 365). Bunlardan birincisi İstanbul'da Başbakanlık Arşivinde Maliye Defterleri serisinin 4716, ikincisi ise, aynı serinin 4589 numaralı defterlerinde bulunmaktadır.

* * *

Bâzı sultan ve vezir vakıflarının Yıllık Muhasebe Bilânçolarının tertip tarzı ile *muhasebe usul ve tekniği* hakkında bir fikir vermek ve dolayısıyla bu cetvellerin tetkik ve izahını kolaylaştırmak için, burada neşrettiğimiz muhasebe cetvellerinin "1" numaralısını teşkil eden Bayezid II. nin Edirne'deki imaretine ait olanının yapısını (BK. sf. 267 - 290) biraz yakından tetkik etmemiz münasip olacaktır :

İmaretin mütevellisi Rüstem Çelebi ve kâtip Sinan tarafından hazırlanmış olan bu muhasebe cetveli, 895 yılı başından sonuna kadar tam bir *kamerî* yılın (25 Aralık-13 Kasım 1489) hesaplarını ihtiva etmektedir.

Muhasebe Bilânçosunun I) *gelirler* (Asl-ı mal - اصل مال) faslında: A) 256 856 akçesi geçen seneden devredilen *bakiyye*, B) 574 789'ı câri senenin tahsilâtı ve C) 3 874 akçesi de anbarda kalan bâzı erzak ve eşyanın satışlarından ('Ani'l-mebt'ât - عن المبيعات) elde edilen olmak üzere *cem'an* 835 519 akçenin hesabı vardır.

Câri senenin tahsilâtı, 1-16 ncı maddeler hâlinde sıralanmış olup, bunların içinde köylerden gelen öşür ve türlü rüsumun hasılâtı yanında Edirne'deki dükkânlarla İstanbul'daki hamamların aylıkları da mevcuttur. 11, 14 ve 15 numaralı kısımlarda kaydedilmiş olan gelirler ise, Vakıf İdaresine ilk defa olarak o sene içinde devir ve teslim edilmiş olan köylere ait bulunmaktadır.

Bilânçonun II) *masraflar* (Vuzı'a min zâlike - وضع من ذلك) faslında 657 971 akçe kayıtlıdır. Bu faslın A) bölümü, 244 698 akçe ile memur ve hizmetli maaşlarına tahsis edilmiştir. Bu bölümde "vazifeliler" in isimli kadroları, yevmiyeleri veya aylık olarak maaş tutarları: 1) Câmî'de, 2) medrese'de, 3) darüşşifa'da ve nihâyet 4) imaret'te çalışanlar . . olmak üzere dört gurup hâlinde sıralanmıştır.

Bilânçonun masraflar faslının B) *ihracat* bölümünde de: I) imarete dağıtılan yemeklerin malzemesi için yapılan mübayaalar, II) türlü masraflar, III) darüşşifa'nın masrafları, IV) yeni inşâ edilen saathâne binâsının masrafları ve nihâyet, V) imarete ait türlü binaların tâmir masrafları . . olmak üzere beş kısım mevcuttur.

⁶ Bak. *Belgeler*, Sayı 1, Kasım 1963, Ankara. 894 (1488-1489) Yılı Cizyesinin tahsilâtına âit Muhasebe Bilânçoları.

Bahis mevzûu *ihracat* bölümünde 895 yılına ait bilânçonun rakamları yanında, (“b” rumuzu altında) 896 yılı başından Ramazan ayının sonuna kadar 9 aylık diğer bir Muhasebe Bilânçosunun rakamları da (onlarla karşılaştırılmış bir şekilde) kaydedilmiştir. Bu suretle, Darüşşifa için alınan ilâcların çeşidi bir hayli artmış olarak kaydedildiği gibi, türlü hizmetlerin daha etrâflı bir şekilde tespit edilebilmesi de imkân dahiline girmiş bulunmaktadır.

Bilânçomuzun *bakiyye*’lere ait olan III üncü faslında da, 895 yılının hesapları “a” ve 896 yılının 9 aylık bir kısmına ait bulunanlar da “b” başlığı altında kaydedilmiştir.

Tetkik mevzûumuz bilânçolarda umûmiyetle bir nevi *kasa hesabı* teşkil eden bu bölümler yanında *anbar hesabı* diyebileceğimiz bir “muhasebe-i gallât - محاسبه غلات” kısmı da mevcuttur. (Bk. sf. 283 - 286)

Bu kısımda, sene içinde anbara girmiş olan türlü zahire çeşitlerinin : A) Geçen senenin bakiyyelerinin, B) (‘*Anî’l- ibtiyâ’* - عن الابتیاع) satın alınanların ve C) Vakfın köylerinden a’şar veya türlü rüsûm hâlinde ayniyât olarak tahsil edilen mahsullerin giriş ve çıkış hesapları mevcuttur⁷.

Bayezid II. nin Edirne’deki imaretine ait hicri 895 yılı (25 Aralık - 13 Kasım 1489) muhasebe bilânçosuna “ilâve kayıtlar” başlığı altında eklediğimiz vesikalar, türlü bakımlardan kayda değer görülerek muhasebe cetveline ek olarak aynen dercedilmiştir.

Bu “ilâve kayıtlar”ın içinden bilhassa IV. bölümdeki “Aş tevzi” defteri” bize muayyen bir tarihte imaret mutfağında faydalanmak için muayyen bir hisseleri olan kimselerin hüviyetlerini vermekte ve adetlerini bildirmektedir. (Bk. sf. 287)

Aynı kayıtların VII’ncisi ise, dağınık bâzı notlar hâlinde olmakla beraber, Edirne’deki Beyazid II. imaretinin te’sisinin ilk senelerinde idarî ve malî teşkilâtın kuruluşuna ve işleyiş tarzına ait bâzı resmî muhaberâtı aksettirmek itibariyle mühim görülerek buraya alınmıştır. (Bk. sf. 289)

IV. İMARET MUTFAKLARINDA HAZIRLANAN YEMEKLERİN NEVİ NE MİKDARLARI

Ne şekilde kurulduğu ve *ne çapta bir îmar hareketine vesile* olduğu başka bir etüdümüzde⁷ kısaca gözden geçirilmiş olan imâretlere âit vakıf tesislerinin, *ictimâî yardım müessesesi* olarak hâiz oldukları fonksiyonlar bakımından da, bazı hususiyetlerini kısaca hatırlatmak icab etmektedir. Bu hususta elde edilecek malûmatın, Yıllık Muhasebe Bilânçolarının *anlaşılmasını kolaylaştırmak bakımından* yardımcı olacaktır.

Bu maksat için imâretin bilhassa kiler ve mutfağına, yemekhâne, misafirhâne ve dârüşşifa.. gibi tesislerinin işleyiş tarzına ve *bu tesis*’lerle temin edilen hizmetin miktar ve hacmine âit bazı bilgiler vermek icabetmektedir.

Evvelâ, bize oldukça teferruatlı ve tam bir örnek verdiği ve Edirnedeki imâretlerin işleyiş tarzını ve *hizmet hacmi’nin* tâyin bakımından lüzumlu görüldüğü için, Fatih imâreti aşhânesinde tevzi edilen ekmek ve yemeklerin miktar ve nevi’leriyle bu dağıtımlardan faydalananların listesini tetkik ve burada Yıllık Muhasebe Bilânço-

⁷ Yukarıda “4” numaralı taban notunda kaydettiğimiz etüdümüzün 4 ve 5 numaralı tabloları, İstanbul ve Edirne’deki bir kısım imaretlerin 894-895 yıllarında anbarlarına girmiş olan pirinc ve buğdayın tedarik şekillerini, 7 ve 8 numaralı tablolar ise aynı zahirelerin nerelere, nasıl sarfedilmiş olduklarını göstermektedir.

larını neşr ettiğimiz imaretlerin en büyüğü olan Bayezid II. nin Edirnedeki imaretine âit rakamlarla *mukayese* edelim.

Bu hususta enteresan bazı malûmatı, 952 (1545) yılında tanzim edilmiş olub “Fatih Aşhânesi Tevzinâmesi” ismiyle neşir de edilmiş⁸ bulunan bir vesikadan da faydalanmak mümkün olacaktır.

Bahis mevzuu *Tevzi'nâme*ye göre, imâretde biri sabahın erken saatlerinde (kuşluk vaktinde) diğeri ikindiden sonra akşama doğru olmak üzere iki öğün yemek verilmektedir :

“Her gün sabahda ve akşamda iki kerre ta'am pişe, Cuma gicelerinden gayri gicelerde sabah *pirinç şurbası* ve ahşam buğday aşu bişe ve Cuma gicelerinde sabah buğday aşu ve ahşam dâne ve zerde zirbac bişe” (s. 3)

İmârette dağıtılan yemeklerin cins ve mîkdarı'na gelince; bu hususta sabah çorbalarında ve Cuma, Ramazan ve Bayram gecelerinde pişirilmesi âdet olan pilâv ve zerde yemeklerinde sarfedilen pirincin miktarına dâir elde mevcut malûmat, bu yemeklerin miktarına ve dolayısıyla tevzi'den faydalananların sayısına âit, hakikate yakın, tahminler yapmağa müsaittir.

Gerçekten, Fatih Vakfiyesine göre, âdi günlerde sabahları verilen pirinç çorbasına altışar kile pirinç, ikindiden sonra verilen buğday aşına da altı kile buğday sarf edilmesi lâzımgelir⁹. 1545 yılında tanzim edilen “Tevzi'nâme” de ise bu miktarlar 7,5 kile pirinç ve buğday olarak gösterilmiştir.

İmâretin günlük yemek listelerinde Cuma, Ramazan ve Bayram gecelerinde yenilikler yapılmakta ve ael'âde günlerin mutâd buğday-aşu yerine listede pilâv (dâne), zerde ve zirbac bulunmaktadır.

Cuma geceleri pişen pilâv, zerde ve zirbac harcı için, vakfiyeye nazaran 25 (bizim neşrettiğimiz Muhasebe Cedvelleriyle Tevzinâmeye göre 30 kile) pirinç verilmektedir¹⁰.

Ayrıca bahis mevzuu zerde ve zirbac tatlılarının harcı için de Tevzi'nâmeye göre, her defasında anbardan 87 (vakfiyeye göre 62,5) okka sadeyağı, 140 okka (vakfiyeye göre 42 okka) süzölmüş bal, 60 okka kırmızı üzüm, 10 okka erik, 15 okka badem, 10 okka incir, 40 okka nişasta, 150 dirhem (vakfiyyede 42 dirhem) zağfıran, 80 dirhem karabiber (fülfül) verilmektedir (s. 4)

1. Pirinç hesapları :

Bahsi geçen yemek çeşitlerine göre, imâret mutfaklarının en mühim erkânından biri olarak pirincin sarfiyatı ve onun arkasından bu imâretlerde pişen yemeklerin mık-

⁸ Süheyl Ünver, 1935 İstanbul. Bk. Aynı müellif, *Fatih Külliyesine âit diğerk mühim bir vesika*, Vakıflar Dergisi, No. 1, Ankara 1938.

⁷ *Osmanlı İmparatorluğunda imâret sitelerinin Kuruluş ve işleyiş tarzına âit araştırmalar*, İktisat Fakültesi Mecmuası, Cilt XXIII, Sayı 1-2. s. 239-378.

⁹ Bu yemeklere lezzet vermek için, vakfiyeye göre, ayrıca her gün on beş okka soğan, 100 dirhem kimyon, 40 dirhem karabiber ve buçuk kile nohud verilmektedir. Aşağıda görüleceği üzere her yemekte ayrıca birer parça et de bulunmaktadır. Kabak mevsiminde, 40 gün kadar, günde 60 okka kabak ve 60 okka koruk; yoğurd zamanında da 50 okka yoğurd ile 8 akçalık pâzu pişmektedir.

¹⁰ *Tevzinâmeye* göre, Ramazan gecelerinde pişirilen pilâv, zerde ve zirbac harcı için, Cuma gecelerinden de bir az fazla olarak, “25 kile pirinç ve 71,5 vakfiyye yağ virilip, diğerk levazım Cum'a gicelerinde ne mîkdar virilirse ol kadar” virilmektedir (s. 4). Buradaki pirinç ve yağ nisbetleri, Bayezid II. nin Edirne'deki imâretinde bu yemekler için harc edilebilecek malzeme listelerinde verilmiş olan pilâvdaki yağ ve pirinç nisbetlerinden biraz daha düşüktür.

dar ve çeşitleri hakkında daha sarîh ve tafsilâtlı bilgi vermek ve neşrettiğimiz Yıllık Muhasebe Cedvellerinin kıymetlendirilmesini kolaylaştırmak bakımından, *Bayezid II. nin Edirne'deki imâretine âit vakfiye*¹² sinde dikkate değer kayıtlar mevcuttur. Burada bu kayıtların gözden geçirilmesinde fayda olacaktır :

354 günlük *Kamerî* senenin 322 gününü 'ale'l-âde günler olarak kabul etmek ve bu günlerde her sabah tevzi edilen pirinç çorbası için her defasında beşer kile pirinç sarf etmek lâzımgelecektir.

Aynı vakfiyeye göre, âdi günlerin dışında kalan 30 Ramazan ve 2 Bayram geceleriyle (Ramazana rastlıyan dördü hâriç) senenin 46 Cuma gecesi verilmesi âdet olan pilâv ve zerde ile Berat, Aşure, Mevlid . . gibi dinî bir ehemmiyeti olan gecelerde dağıtılan bazı hususî yemek ve tatlıların (garâib-i et'îmenin) ve misafirhâneye inen yolculara çekilen ziyâfetlerin hazırlanması için sarfedilen pirincin miktarları ise, şöyle hülâsa edilebilmektedir :

	Kile Pirinç
1) Senenin 'alelâde günlerinin pirinç çorbaları için: (322 gün × 5 er kileden =)	1 610
2) 30 Ramazan ve 2 Bayram geceleri verilen pilâv ve zerde için : (32 gün × 20 şer kileden =)	640
3) 46 Cuma gecesinin pilâv ve zerdeleri için : (46 gün × 20 şer kileden =)	920
4) Berat, Mevlid ve Aşûre gibi bazı dinî bayramların hususî yemekleri için :	80
5) Misafirhâneye inen yolculara çekilen ziyâfetler için Vakfiyeye göre sarfedilecek pirincin senelik miktarı	8 200
	<hr/>
(49 okkalık Edirne kileleriyle)	3 450

Bu hesaplara göre, Bayezid II. nin Edirnedeki imâretinin pirinç sarfiyatının senelik tutarı olan 3 450 kile (172,5 mud) pirincin 1 610 kilesinin sabah çorbalarına, geriye kalan 1 840 kilesinin ise, Ramazan, Bayram ve Cuma geceleri dağıtılan pilâv, zerde ve zırbac ile *tâbhane*'ye inen misafirlere sarf edildiği anlaşılmaktadır.

Pilâv, zerde gibi yemeklerin hazırlanması için lüzumlu olan *tereyağının miktarı*, vakfiyede 49 okka pirinci ihtivâ eden *her kile için 3 okka* olarak hesap edilmektedir. Bu hesaba göre, 1 840 kile pirinç için 5 520 okka (44 okkalık kantarlarla 125 kantar ve 20 okka) *sadeyağ* sarfedilmesi lâzımgeldiği kaydedilmiştir.

2. Ekmek hesapları:

İmârette yemekle beraber *ekmek* de dağıtılmakta olduğuna göre, ehemmiyeti ve hakkındaki bilgilerimizin daha sarîh ve teferruâtlı oluşu bakımından, bu ekmeğin ve dolayısıyla *imâret mutfağından faydalananların miktarını tayine yarınacak bazı rakamları* gözden geçirmek faydalı olacaktır :

Fatih imâreti vakfiyesine nazaran, imârette her gün tevzi olunan ekmeğin harcı için İstanbul kilesiyle 30 kile (bir buçuk mud) has un sarfedilmesi icabeder (s. 296). Bizim neşrettiğimiz Muhasebe Cedvelinde de imâretin günlük un sarfiyatı 1,5 mud olarak hesaplanmıştır. "Tevzinâme"de de bu husus teyid ve daha fazla tafsil edilerek,

¹² Tayyib Gökbilgin, *XV ve XVI asırlarda Edirne ve Paşa Livası, Vakıflar-mülkler ve mukata'alar*, İstanbul 1952. Tıpkıbası s. 61.

bu tevziden faydalananların adedini tayin bakımından çok mühim olan, şu izahat verilmektedir :

“Her gün fodla pişürmek için otuz kile un virile ve bir kileden 110 fodula kılınub cümle bu takdirde 3 300 fodula olur, yüz dirhemden” (s. 3-4).

Bu kayıtdan İstanbuldaki Fatih imâretinden her gün yüzer dirhem ağırlığındaki fodlardan 3 300 aded dağıldığı gayet sarîh bir şekilde anlaşılmaktadır¹³.

Bu ekmeklerden sabah ve akşam öğünlerinde herkese birer tane verildiğini farzetsek, her gün imâret mutfağında 1 650 kişinin faydalanmış olması lâzımgelir. Fakat herkese her öğünde yüzer dirhemlik birer ekmek verildiği kat’î olarak tesbit edilememektedir. İmâret mutfağından faydalananlar içinde bir öğün ve bir ekmekle yetinenlerin bulunması mümkündür. Aynı şekilde mahdud adette bazı memur ve hizmetli-lerin ekmekden ikiye hisse aldıkları da görülmektedir.

Bu bakımdan mecmu adedi malûm olmakla beraber, ekmeğin tevzi şekli pek açık değildir. Bu sebeple, yemek tevziâtına ve hak sahiplerinin listelerine âit malûmat ile ekmeğin dağıtılma şeklini kontrol etmek lâzımgelmektedir.

Bayezid II. nin Edirnedeki imâretine âit vakfiyede her gün pişen ekmeğin miktarı zikredilmemekle beraber, kile olarak günlük un tahsisâtı ve Edirne kilesiyle unun bir kilesinin ağırlığı verilmiş olduğundan, her gün pişen ekmek miktarını hesaplamak mümkün olmaktadır. Gerçekden, bu imârette her gün pişirilmesi gereken ekmek için Edirnenin 18 okka gelen kileleriyle her gün 20 kile (bir mud) un sarfedilmektedir¹⁴.

Buradaki ekmeklerin de 100 er dirhemlik olduğunu kabul edecek olursak, yukarıda yazdığımız hesaba göre, 100 dirhemlik bir ekmek elde etmek için 74 dirhemlik un kullanmak icabettiğine göre, her gün sarfedilen (20 × 18 =) 360 okka (144 000 dirhem) un ile (144 000 : 74 =) 1 946 ekmek imal edilmesi lâzımgelir. Bu ekmeklerin de iki öğünde birer tane olarak her gün 976 kişiye dağıtılmış olması mümkündür.

¹³ İstanbul Belediyesinin İktisad Müdürlüğünden aldığımız malûmata göre, bugün İstanbul fırınlarında 71,5 kiloluk bir çuval undan beheri 650 gramlık 148,5 ekmek yapılmaktadır.

Bu hesaba göre, bu çeşnide bir ekmeğin yüz gramını elde etmek için 74 gram un sarfetmek lâzımgelmektedir ve Fatih imâretinde dağıtılan foddaların aynı çeşnide olduğunu kabul edecek olur isek, yüz dirhemlik bir foddanın da 74 dirhem unla yapılabileceği anlaşılmaktadır.

Yine aynı hesaplara göre, Fatih imâretinde, 30 kile un ile yapılan yüzer dirhemlik 3 300 fodla için (74 × 3 300 =) 244 000 dirhem, yani 610,5 okka un sarf edilmiş olması lâzımgelir ki, bu takdirde bahis mevzuu İstanbul kilelerinden her birinin 20,3 okka unu ihtivâ etmesi lâzımgelir.

Bayezid II nin Edirne’deki imâretine, âit vakfiyede ise, Edirne kilesiyle bir kile buğday unununun 18 okka ettiği tasrih edilmiştir (Bk. not 14).

İstanbul kilesiyle bir kile buğdayın 20 okka veya 18 okka 300 dirhem ettiğine âit elimizde sarîh kayıtlar mevcut bulunmakla beraber, aynı kile ile bir kile unun ne kadar gelmesi lâzımgeldiği hakkında sağlam bir bilgimiz yoktur. Unun elenme şekline ve buğdayın cinsine göre bu miktarın değişeceği muhakkaktır.

¹⁴ İmâretin günlük un sarfiyatı ile ilgili kısmında verilen malûmat şunlardır :

“Ve habz-ı hubz için ol nevâhîde müsta‘mel tahal kilesi ki mezkûr vakıyye ile 18 vakıyye hisab olunur kile ile yirmi kile ki bir mud ‘add olunur, temâmet-i senenin cem‘ eyyâmında ‘ale’ d-devâm her gün bir mud un etmek üzere ki cem‘an bir yılda 350 mud etmek bişürile”.

“Mezkûr matbahda temâmet-i seneden 303 gün ‘asrında bişürilen şorba için mezkûr tahal kilesi ile eyyâm-ı mezkûrenin her birinde dörder kile buğday bişürülmek hesabınca cem‘an 1 212 kile ki...” (s. 141)

Neşrettiğimiz Muhasebe Cedvellerine göre, muhtelif imaretlere *ekmek yapılmak üzere tahsis edilen günlük un miktarı* aşağıdaki şekilde tesbit edilmiş olduğundan bu miktarlardan her gün dağıtılan ekmek adedi hesap edilebilir :

	Kile un
Fatih imâreti (İstanbul)	30
Bayezid II. imâreti (Edirne)	20
Murad II. imâreti (Edirne)	12
Bayezid I. İmâreti (Edirne)	6
Süleyman Paşa Zaviyesi (Bolayır)	4,5
Eyüp Türbesi (İstanbul)	2,5

3. Et hesapları :

İmâret mutfağında hazırlanan yemekler arasında etin de mühim bir yer işgal ettiği ve *günlük et tahsisâtının miktarıyla, tevzi esnâsında bölündüğü parçaların adedi ve ağırlığı* gibi bilgiler, imârette dağıtılan yemeklerin evsafi ve tevezilerden faydalananların adedi hakkında fikir edinmemize yardım edecek mâhiyettir.

Vakfiyeye nazaran, Fatih'in İstanbul'daki imâretinde istisnâsız her gün 240 okka semiz koyun eti sarfedilmesi icabeder. Bizim neşrettiğimiz Yıllık Muhasebe Cedvelerine göre, bu miktarın o devirde 300 okkaya yükseltilmiş olduğu anlaşılmaktadır.

"Tevzinâme" de ise imâretin günlük et tahsisâtının miktarı daha da fazla arttırılmış bir şekilde 320 okka olarak kaydedilmiştir : "Her gün sabah ve akşam ta'amları için 320 vakıyye koyun eti alın ve Ramazan gicelerinden gayri günlerde nisfi sabah ve nisfi ahşam bişe, ammâ Ramazanda cümlesi ahşam bişe" (s. 5).

Yine Tevzinâmeye göre, imâretin günlük tahsisâtı olan 320 okka et, sabah ve akşam payları olarak 160 şar okkalık iki kısma bölündükten sonra, etin her okkası 80 er dirhemlik beşer parçaya ayrılarak her öğünde 800 parça et hâsil olacaktır (bu parçalar piştikten sonra tahmînen ellişer dirhem kalmaktadır)¹⁵.

Aşağıda tevziden faydalananların listesi tetkik edilirken daha iyi görüleceği veçhile, bu et parçalarından herbiri tevziden her zaman faydalananlara her iki öğünde birer *tam parça* hâlinde verilmemektedir. Bu bakımdan her öğünde 800 parça etin 800 porsiyon yemek mânasına gelmediği gibi, et parçalarının adedinden mutfaktan faydalananların adedini kat'î bir şekilde istidlâl etmek de mümkün bulunmamaktadır.

Gerçekten, Tevzinâme'ye göre, Fatih imâretinde 600 nefer *sofâ*'nın önüne *iki kişiye bir tas çorba ve her tasa bir pâre yahni* konduğuna; kendilerine her def'asında dörder kişilik 40 sofra hâlinde yemek çıkan (bu suretle adetleri 160 1 bulan) *misafirlerin* dört kişilik sofralarındaki pilâvların yanında da *iki pâre yahni* bulunduğuna göre, her öğünde sarfi icabeden 160 okka etin her okkasının beş parçaya bölünmesiyle hâsil olan 800 parça etin hiç olmazsa 380 parçasıyla bu parçaların iki misli, yâni 760 kişinin yemek yediği meydana çıkmaktadır. Geriye kalan 420 parça etden ise, bizim tesbit edebildiğimize göre, 220 parçasının kat'î olarak, 140 kadarının ise muhtemelen, birer hisse halinde (bütün olarak) imâretin îtibarlı idare kadrolarına ve medreselerin yüksek

¹⁵ Bayezid II. nin Edirnedeki imâretine âit vakfiyeye göre, bu imâret için her gün semiz erkek koyun etinden 165 okka et satın alınacak ve bu etlerin 150 okkası, 75 erlik iki parti halinde sabah ve akşam yemeklerinde, pişirilecek, geriye kalan 15 okka et ise misafirhaneye gelen yolculara tahsis edilmiş bulunacaktır.

kısımları talebelerine tevzi edildiği ve geriye kalanların da, adedi malûmumuz olmayan fakirlere, daha ufak parçalar halinde dağıtıldığı tahmin edilebilir.

Bu vaziyete göre, 800 parça etin en aşağı 1 250-1500 kadar sahibi meydana çıkmaktadır. Bu rakam ise bizim ekmeğe tevziâtından bulduğumuz asgarî 1650 rakamından oldukça aşağıdadır. Bununla beraber, fakirlere dağıtılacak et parçalarını, daha da küçülterek Fatih imâretinden faydalananların adedini, tevzi'e tâbi et parçaları hesabına göre de, her öyün için 1500 hattâ 1600 e çıkarmak mümkündür.

4. Misafirhânedeki verilen yemekler :

İmaretlerin mutfağından faydalananların takribî listelerinin nasıl tertip edilebileceğinin tetkikine geçmeden evvel, misafirhâneye (tâbhaneye) inen yolculara verilen yemeklerden de bir lâhza bahsetmek faydalı olacaktır.

Fatih vakfiyesine göre, fakir veya zengin herkesin güler yüzle karşılanıp i'tibar göreceği ve seyahatin meşakkatleri altında tâkatdan düşüp yorulmuş olan yolcuların üç gün müddetle dinlenip kuvvet kazanabilmeleri için imâretin tâbhanesinde her türlü istirahatleri esbâbının temin edileceği, hayvanlarına da yer ve yem verileceği kayıtlı bulunan misafirlerin nefîs yemeklerle îزاز ve ikram edilecekleri muhakkaktır¹⁶ :

Bir defa her yolcunun gelir-gelmez 50 dirhemlik süzme bal ve 100 dirhemlik bir fodla ikramıyla açlığının giderilmesine çalışılması ve "riâyeti mühim" addedilen misafirlere ayrıca sofraya başına ikişer akçelik birer tabak "paça" ismarlanması; her sene 50 okka kabağın, buçuk kantar bal, bir miktar darçın ve karanfil ile kaynatılmasıyla imal edilecek reçel ile yapılan ikrâm; her sene imâret için satın alınacak 80 desti üzüm turşusu, 3000 dane patlıcan turşusu ve 6 kantar soğan turşusundan (dânişmend ve softalar gibi) misafirlere de verilmesi (s. 4 ve 6) dikkati çekmektedir.

Bu suretle, vakfiyeye göre, misafirlere mahsus sofraların bazan hakikaten "şâhâne" veya "emîrâne" bir ziyâfet şeklini alması mümkündür. İmaretin şeyhi, bilhassa bazı itibarlı misafirlerin şerefiyle mütenâsip nâdide yemek listelerini tertip ve bu hususta icabeden her türlü masrafları ihtiyâr etmekle vazifelendirilmişlerdir.

Aynı şekilde misafirlere mahsus yemekler arasında ismi geçen "zerde" ile "ekşi" hakkında bazı îzahat da verilmiş bulunmaktadır. Zerdenin harcı, dört kişilik bir misafir sofrası için, 100 dirhem bal, ve 50 dirhem yağ olarak hesaplanmaktadır. "Ekşi" denilen yemek hazırlanacağı zaman da bu dört kişilik misafir sofralarından her birinin malzemesi şu şekilde hesaplanmaktadır: Her sofraya 25 dirhem (?) piriç, 200 dirhem kara üzüm, 25 dirhem kızıl üzüm, 25 dirhem incir ve 25 dirhem siyah erik (s.4).

Fakat misafirlerin normal yemeği dörder kişilik sofralarda sunulan pilâv ve ettir. Bu sofraların azamî sayısı 40 (40 x 4 = 160 kişi) olabilmektedir. Kırk sofranın dâne-pirincinin (pilâvının) harcına ise, 2 kile piriç ve 6 okka yağ hesaplanmaktadır. Her sofrada yukarıda bahis mevzuu edilen 80 dirhemlik et parçalarından 2 parça yahni ve herkesin önünde de 100 er dirhemlik birer fodla vardır (s. 4).

Misafirlerin de diğerleri gibi sabah ve akşam 2 öğün doyurulduğu tahmin edilebilir.

Bayezid II. nin Edirnedeki imâretinin vakfiyesine nazaran da misafirler, "hal-viyyât, reçeliyât ve humûzât" ikramıyla ihtiramla ta'amlanıp, ziyâfetleneceklerdir.

¹⁶ Süleymaniye imareti vakfiyesine göre : "Her gün üçyüz yirmi vakiyye Koyun eti pişe ve vakiyye çiğ iken beş kıt'a kılın" (s. a 155). Vakıflar Umum Müdürlüğü yayınları, Ankara, 1963.

Misafirler için her sene 20 kantar süzme bal tahsis edilmiştir. Reçeliyât ve humuzât tertibi için her sene 5000 akçe sarf edilecektir. Misafirlerin hayvanlarına her sene 2000 kile arpa verilecektir.

Murad II. nin Edirne'deki imâretinin Muhasebe Cedvelinde, "Harc-ı me'kûlât-ı 'imaret" bölümünün 28. numarasında, reçel ve turşu hazırlamak için harc ve ustalık (üstadiyye) ücretli olarak 2437 akçe yazılıdır.

İmâretin misafirleri arasında bâzen pek mühim şahsiyetlere de tesadüf edilmektedir. Meselâ Murad II. nin Ergenedeki imaretine 895-896 muhasebe yılı içinde Padişah da misafir olmuş ve bu münasebetle 784 akçe tutarında 28 koyun, 170 akçelik 70 tavuk ve bademli çörek ikram edilmiştir. Aynı imâretin misafirlere ziyafet çekmek için yapılan masraflar arasında, üzüm turşusu, peynir, yoğurt, tavuk, safran, karabiber ve meyve vardır. (Bk. sf. 329).

5. *Bâzi imâret mutfaklarından faydalananların takribî listesi:*

Fatih imaretine âit "Tevzi'nâme" de verilen izahâta (s. 5-6) vakfiye ve Yıllık Muhasebe Cedvellerinde mevcut bilgileri de ilâve ederek imâretin günlük *yemek tevziât listesi*'ni şu şekilde tanzim etmek mümkündür :

	Kişi Sayısı
1) Dörder kişilik 40 sofrâ halinde yemek yiyen misafirlerin azamî sayısı	160
2) Yüksek dereceli tahsil müessesesi olan 8 medrese (medâris-i semân) nin "talebe-i 'ulûm" yahud "dânişmend" denilen öğrencilerine (her medresede 15 dâne bulunduğuna göre)	120
3) Yüksek dereceli 8 medresenin birer "mu'fid"ine (her birine ikişer dânişmend hissesi) ¹⁸ (16 hisse)	8
4) Yüksek dereceli Sekiz Medrese ile bu medreselerin ihzarî kısımları olan <i>Tetimme</i> medreselerinin bevâb ve noktacı'larına	32
5) Kalenderhâne ¹⁷ , Efdal-zâde ¹⁸ , Gûranî medreseleriyle Emir Buharî, Hamza Dede, Hasan Dede ve Baba-Pars zâviyelerine cem'an (33 dânişmend aş)ı	33
6) İmâret şeyhine, vekilharca ve kâtibine ve Evkaf kâtibine (ikişer dânişmend aş)ı	(8) 4
7) Sulehâdan 10 kişiye birer dânişmend aş ¹⁹	10
8) <i>Balâhane</i> 'de ikamet eden birer ehl-i 'ilm'e	2
9) Tabib şâkirdlerine	2

¹⁷ "Bir kimesne zâviye-i şerifenin nâzırı olub . . . mücâvirinin et'ime-i muvazzafa ve misafirinin ziyâfet-i mürettebesi ile tekayüd. . ve 4 nefer dervişân-ı mutribine ki istilâh-ı dervişân ve mevleviyânda *semâ'-zen* ta'bir olunur yâranla hasbe'l-âde 'akd-i meclis-i *sema'* ideler. . külli yevm ta'âm-ı fukaray-ı mücâvirine 40 akçe sarf oluna ve misafirin ve vâridin ta'âmına külli yevm 15 akçe. . ." (s. 328)

¹⁸ "Ve dahî evvelâ misafirin ziyâfet oluna ve andan sonra. . Medâris-i. . Semân'da olan talebe-i 'ilmden her birine ve medâris-i mezkûre ve *Tetimme*'leri bevâblarına ve noktacısına her nöbetde bir pâre yahni ve bir pâre *ikiyüz dirhem fûdula* ve *nişanlı dânişmend kepçesiyle* bir kepçe aş virile ve ammâ medâris-i merkuma mu'fidlerinden her birine *iki dânişmend hissesi* mîkdarı virile" (s. 4)

¹⁹ "Ve bu mezkûrâtda temâm hisseli hissesi virildikten sonra 'imâret-i merkume hademesinden evkaf kâtibine ve vekilharca kâtibine ve 'imâret şeyhine ve vekil-i harc'a ikişer aş virile".

10) <i>Tetimme</i> medreselerinde okuyan ve sùhte (softa) denilen ihzarî kısım öğrencilerine (iki kişiye bir tas çorba, her tasa bir pâre yahni ve her softa'ya yüz dirhemlik bir fodla olmak üzere) ²⁰	(300)	600
11) Emîrlerden 8 nefer kimesneye (iki kişiye bir tas çorba)	(4)	8
12) Câmi'in imam, müezzin, muvakkıt, çerakçı. . ilâh. gibi hizmetlilerine (bireş aşı)		32
13) Yeniçeri nöbetçilerine		6
14) Mutfak, kilar, furun ve misafirhânedeki çalışanlara bireş aşı		40
15) Dârüşşifa'da çalışan doktor, cerrah, şerbetçi ve hademelere bireş aşı		29
16) Tâmirci, su-yolcu. . gibi vakfin diğeri memurlarına bireş aşı		10
17) Mekteb hocasına ve yardımcılara		4
18) Türbedârlara		3
		<hr/>
		1117

Yukarıda görüldüğü üzere Fatih imâreti mutfağında yemek yiyenler listesinde en aşağı 1117 kişi olması lâzımgelir. Bu rakam, müracaat ettiğimiz vesikalardan birinde sarih olarak kaydedilmemiştir. Fakat Tevzinâmedeki kayıtlara göre, tarafımızdan hesaplanmıştır. Resmî listenin daha da fazla olması mümkündür. Bilhassa Tevzinâmenin sonunda "Ve mesârif-i mezkûreden ziyâde kalan ta'âmın kifâyet eylediği mîkdarı fukarayâ tevzi' oluna" şeklinde bir kayıt mevcuttur. Yalnız, bu zümreye mensub hakıktı fukaraya dağıdılabilmek için tasarruf edilebilen yemeğin mîktarı belli değildir. Vakfiyeye nazaran, bu fukara arasında adamlarını gönderip imâret mutfağında yemek aldirmek hakları olan bazı dul kadınlar da vardır ²¹.

Bu listede yerleri mevcut olanların hepsinin imâretin yemeğinden müsavi haklarla aynı şekilde faydalandıkları zannedilmemelidir. Evvelâ, 2-9 numaralar arasında bulunanlar her nöbetde bireş pâre yahni ve "nişanlı dânişmend kepçesiyle bireş kepçe aşı" almak suretiyle en itibarlı ve yüksek zümreyi teşkil etmektedirler. İçlerinde 3 ve 6 numaradaki olanlar gibi iki dânişmend aşı alanlar da vardır.

Fatih İmâretinde dağıdılan ekmek ve yemeğin büyük bir kısmının (her gün pişen 3300 ekmekten en aşağı 2234 ünün ve her öğünde dağıtılan 800 parça etin de tahminen 740 parçasının) adedi 957 yi bulan vazifeli memur ve hizmetlilerle, talebeler ve 160 kadar misafire verildiği, bu sebeple imâret mutfağının daha ziyade memur ve talebeye aşı tevzi ettiği, bu arada İstanbulun fakir ve muhtaç halkına dağıtmak üzere fazla bir şey kalmadığı anlaşılmaktadır.

Bununla beraber geriye kalan 1066 aded yüz dirhemlik ekmek ile her öğünde artan 60 parça etin ufak parçalarının diğeri çorba ve pilâv fazlalarıyla oldukça kalabalık bir fakirler zümresini günde bir veya iki def'a doyurmak ta mümkün görülmektedir.

²⁰ "Ve ba'dehû 600 nefer sùhteye 300 tas çorba virile ve tas'a bir pâre yahni kona ve her sùhteye yüz dirhem bir fodula virile ve veç-i merkum üzerine 4 tas aşı dahî emîr'lerden 8 nefer kimesneye virile ve şu şart ile ki 'imâret-i mezkûre içinde iftar ideler".

²¹ "Vakf-ı şerifleri hâsılından külli senetin ezvâcdan hâliye olan salihât-ı mü'minât için ve 'imâret-i 'âmirelerine eşrafdan nüzül iden misafirân ziyâfeti için 15000 akçe ta'yin buyurdılar Tâ ki za'ifeler ki kuut-ı yevmîden 'âcir ve ırz-u hayâ bürûz ve zuhûra hâzirdir hizmetkârlarını gönderüb 'imâret-i 'âmirelerinden ref'i zarûret ve safay-ı hâtırla du'ay-ı devâm-ı devletlerine müdâvemet eyliyeler.. "(s. 299).

Bayezid II. nin imâretine âit Yıllık Muhasebe Bilânçosunun sonuna ekliyerek aşağıda neşrettiğimiz (Bk. sf. 287) bir "Aş defteri" hülâsasına göre ise, bu imâretin mutfağında hazırlanan ekme ve yemekten, memur ve hizmetlilerle medrese talebelerine tahsis edilmiş olan muayyen hisselerden artan ve bu sebeple, misafirlerle şehrin muhtaç kişilerine dağıdılması mümkün görülen mıkdar bir hayli yüksek görülmektedir.

Bahis mevzuu "Aş Defteri"ne nazaran imâret mutfağından muayyen hisseler hak sahibi olanların listesi şu şekli almaktadır :

	<u>Şahıs adedi</u>
1) İmâretin nâzır, şeyh ve kâtibine (ikişer hisse)	3
2) İmam ve müezzin gibi câmi'de vazifeli olanlar	13
3) Medresedeki 18 talebe ile kütüphâneci ve diğer hizmetlilere	21
4) İmâretin aşçı, vekil-i harc, piriç - ayıklıyan, kâse yıkayan . . gibi hizmetlileri	32
5) Tabib, cerrah, aşçı ve kâtib . . gibi Dârüşşifadaki hizmetlilere	21
6) Tevzi'den hususî bir emirle faydalanan 5 kişi (yalnız birisine iki hisse)	5
	<hr/> 95

Listede mevcut 95 kişiden ilk üçü ile, tevzi'den hususî bir emirle faydalanan 5 zâtden biri et ve aş tevzi'inde *çifte hisse* sahibi olduklarından hisse adedi 99 a yükselmektedir. Bu suretle, imâret mutfağında pişen yemeklerden her öğünde 99 kepçe aş ile 99 parça et (bir günde 198 kepçe aş ve 198 parça et) yukarıdaki listede kayıtlı memur ve hizmetlilere dağıdılmaktadır. Ekmek tevziâtına gelince; listede birinci numarada kayıtlı nâzır, şeyh ve kâtibin her öğünde 3 er ekmeği (günde 6 şar ekmeği), hususî bir emirle tevzi'den faydalanmakta olan beş kişiden çifte hisse sahibi olan birinin ise her öğünde 4 olmak üzere 8 ekmeğin hakkı vardır. Geriye kalan 91 kişinin ise, günlük tahsisâtı 4 er ekmekten ibârettir ki bu hesaba göre, imâretin memur ve hizmetlileri için hergün tevzi edilen ekmeğin miktarının 390 olması lâzımgelir.

Yine tetkik mevzuumuz "Aş Defteri"indeki kayıtlara göre, sene içinde bir müddet sonra ekmeğin tevziâtında bir artırma yapılmış ve o zamana kadar her öğünde 2 ekmeğin alan 91 kişiye, nâzır, şeyh ve kâtip için olduğu gibi, 3 er ekmeğin verilmeğe başlanmış, 6 ncı guruptan çifte hisse sahibi olan zat da, bu zamandan faydalanarak, her öğünde 4 değil, 6 ekmeğin almağa başlamıştır. Bu takdirde de imâret memur ve hizmetlilerin günlük tahsisâtı 576 ekmeğin bulmuştur.

Fakat bu takdirde dahi, tevzi edilen ekmeğin miktarı, imâretde pişirilen ekmeğin % 23,8 ni teşkil etmektedir. Çünkü vakfiyeden öğrendiğimize göre, imâretde her gün, 18 okkalık Edirne kilesiyle, 20 kile (bir mud) undan ekmeğin yapılması lâzımgelir. Bizim neşrettiğimiz Muhasebe Bilânçosunda da bu husus teyid edilmektedir. 18 numaralı notun bulunduğu yerde hesapladığımız göre, Bayezid II. nin Edirnedeki imâretinde her gün her biri 100 dirhemlik 1946 ekmeğin pişirilmiş olması lâzımgelir. Nitekim, bu imâretin Yıllık Muhasebe Bilânçosuna ek olarak neşrettiğimiz, "Aş Defteri"nde bir kenara konmuş olan bir kayda göre, bu imâretde her gün 1 mud (20 kile) un ile 2000 ekmeğin pişirilmektedir. Bu 2000 ekmeğin yukarıdaki liste mûcibince, sene içinde yapılmış olan zamlar da hesaba katılmak şartıyla, yalnız 576 tanesinin sahibi malûmdur. Geri kalan 1424 ekmeğin misafirlerle fakirlere âit olması lâzımgelir.

Listemizde hisseleri belirtilmiş olan memur ve hizmetliler kadrolarına tahsis edilmiş olan günde 198 parça et ile, bu imârette her gün pişen 150 okka (750 parça) etin ancak % 26 sının kimlere âit olacağını göstermiştir. Diğer parçaların kimlere dağıdılmış olacağı tetkike şayândır.

Tevzi listelerinde yerleri olmamakla beraber, imâret mutfağında pişen yemeklerden Dârüşşifalarda yatan hastalara da verilmiş olması icab eder. Çünkü, dârüşşifâlar için çeşitli ilâçlarla bal ve şekerden başka zahire masrafları kaydedilmediği gibi bu tesislerin kadrolarında bulunan aşçının unvânı “tabbah-ı edviye” (devâları pişiren) dir. Bu aşçının hastalar için hususî bazı yemekler hazırlamakta olması da mümkündür. Dârüşşifanın demirbaş eşyası arasında delileri bağlamağa mahsus zincirlerle, göz doktoru ve cerrahlar için âletler yanında hastaların şerbetlerini ve gıdalarını pişirmeğe ve çamaşırlarını yıkamağa mahsus edevâtdan bahs edilmektedir (s. 47).

Bayezid II. vakfiyesine göre de, Edirnedeki imâretin “timarhânesinde bimarlar için müheyâ ve müretteb 30 kıt'a döşek ve 30 kıt'a yorgan ve 64 kıt'a yasduk” vardır. Bakır kap olarak da “8 kıt'a tencere ve 2 kazgan ve 1 hereni ve iki güğüm ve 16 bakraç ve 2 sini ve irili ufaklu 6 kıt'a tas ve 15 kıt'a gülâbdân” mevcuttur. Gül-suyu vesâir çiçek-suları elde etmek için de kurşundan (üsürüden) mamûl üç fırın mevcuttur.

Ayasofya imâretine bağlı *Kalenderhâne* ve Edirnedeki Murad II imâretindeki *Mevlevîthane* gibi tesisler ise, bil'âhıra büyük bir vüs'at ve ehemmiyet kazanacak olan bu nevi' vakıfların ilk ve mütevazi örneklerini teşkil etmektedir. Meselâ Kalenderhanede “âlâyiş-i dünyây-ı bî-bekaadan” ümidini keserek örümcek gibi bir köşeye çekilip kanâati ihtiyar eden dervişlerden bahs edilmekte, zâviyenin nâzırı olacak kimsenin “mücavirinin” günlük yiyecekleri ve misafirlere çekilecek ziyâfetlerin tertibi ile meşgul olması lâzımgeldiği kaydedilmektedir. Her iki imâret kadrolarında da mevlevî âyinleri veçhile *semâ'* meclisleri akdedebilmek için lüzumlu mûsikişinaslar mevcut bulunmaktadır.

Misafirhâne (tâbhâne) lerin döşeme ve eşyalarına dâir elde mevcut bazı mahdud malûmat da misafirlere gösterilen itibar ve iyi-kabulün derecesi hakkında bir fikir vermektedir :

Bayezid II. Edirnedeki imâreti vakfiyesine nazaran, bu imâretin yatakhânesinde (ferrashânesinde) misafirler için hazırlanmış, 15 halı, 3 zili, bir yüzü çuka ve bir yüzü sahtiyân (onu büyük ve 20 si küçük) 30 döşek ve 30 kıt'a sahtiyân yastık vardır. Geceleri aydınlanmak üzere tâbhânedeki “câmi' çerağı cinsinden sekiz kıt'a çerağ ve kandil” yanmaktadır (s. 37). Mahdud adeddeki sahtiyân yatakların itibarlı misafirlere tahsis edilecekleri, diğerlerinin kendi yatak veya kilimlerini yere serip yatabilecekleri de tahmin edilebilir²².

²² İmâretlerde misafirlerin hayvanlarına da yer ve yem verilmektedir. Bayezid II. vakfiyesinde, misafirlerin hayvanları için “bir ahurcu her gece kapuyı kilidliye ve sabah açub içini pâk idüb gereği gibi zabt ide” denilmektedir (s. 123). Fâtih Vakfiyesinde de, misafirler için hazırlanan arpayı muhafaza ve her gün hayvanların yemini dağıtan bir *arpa emîninden* bahsedilmektedir (s. 289).

Vakfiyelere göre, bu iki imâretde misafirlerin hayvanlarına verilebilecek arpa miktarı senede 2 000 kileyi bulabilmektedir. Neşrettiğimiz cedvellere göre ise, Fâtih imâretinde müteâkıp iki yılda sarfedilen yulaf 1 172 (819), arpa ise 200 (840) kiledir. Bayezid II. nin imâretinde bu maksatla sarf edilen senelik arpa 1 641 kiledir. Aynı şekilde, Murad II. nin Edirnedeki imâretinde 923,5 kile arpa; Ergenedeki imâretinde ise 1 140 (1 377) kile arpa ile 1 063 (1 917) kile yulaf, Süleyman Paşanın Bolayır'daki imâretinde 360 (40) kile arpa ile 40 (80) kile yulaf sarf edilmiş bulunmaktadır.

V. AYNI İMÂRETE AİT MUHTELİF TARİHLİ İKİ AYRI BİLANÇO
ÖRNEĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Bayezid II. nin Edirne'deki imâretinin 895 (1489) yılına mahsus Muhasebe Bilânçosundan başka, aynı imâretin 23 Safer 1025 ile 2 Rebîul-evvel 1026 (12 Mart 1616-10 Mart 1617) ²³ tarihleri arasındaki hesap yılına ait durumunu gösteren diğer bir Muhasebe Bilânçosunu da etüdümüze aynen dercetmiş bulunuyoruz (Bk. sf. 345 — 364)

Yukarıda (sf. 238) belirtmiş olduğumuz vechile, benzeri muhasebe bilânçolarının en çok verimli olması mümkün tarafları, (aynı imâret te'sislerine ait muhtelif tarihli tafsilâtlı cetvellerin mevcudiyeti hâlinde) bu cetvellerin mukayeseli bir şekilde tetkiklerinin zaman içinde meydana gelmesi mümkün farklılıkları ortaya koymak suretiyle, *iktisadî ve malî konjonktür'ü tâyine* yardımcı olabilmeleridir.

Bu bakımdan, tam bir karşılaştırmayı, gerekli kontrol ve mukayese ile birlikte ve daha büyük bir emniyetle yapmağı, hazırlıklarımızın bugünkü durumunda henüz mümkün görmemekle beraber, aynı imâretin 127 yıl fasıla ile iki ayrı tarihe ait Muhasebe Bilânçosunun mukayesesi husûsunda ufak bir *deneme* yapmayı faydeli bulmaktayız.

Bu maksatla tertip ettiğimiz aşağıdaki tablo'da 895 (1489) yılına ait olan bilânçoyu "A" ve 1025-1026 (1616-17) muhasebe yılına ait olanı "B" ile gösterip muhtelif fasıllarda mevcut "gelir" ve "gider" rakamlarını karşılıklı olarak kaydetmiş bulunuyoruz. (Her iki bilânçoda ikinci derecedeki fasıl taksimlerinin birbirine tamamiyle uymaması yüzünden bu karşılaştırmada fazla teferrüâta gitmek mümkün olmamıştır.)

TABLO No. 1

I
KASA MEVCUDU
(Asl-ı mal)

	A	B	"A"ya göre "B" indeksi
a) Senenin geliri	574 789	2 141 696	372,6
b) Geçen seneden devir	256 856	240 814	
c) Eşya satışlarından	3 874	—	
	<u>835 519</u>	<u>2 382 510</u>	

II
MASRAFLAR
(Vuzı'a min zâlike)

	Kendi yekûnuna 657 971	% nisbeti	Kendi yekûnuna 1 825 453	% nisbeti	"A"ya göre "B" indeksi
A) Memur maaşları	244 698	37,2	397 020(*)	21,7	162
B) Mübayaa ve diğer ödemeler :	413 273	62,8	1 428 433 :	78,3	345
1) Mutfak masrafları	306 606	74	1 212 690	85	395
2) Darüşşifa	72 000	17,4	79 170	5,5	110
3) Diğer masraflar	9 930	2,4	68 519	4,8	687
4) İnşâ ve tamir	24 737	6	68 054	4,7	275

* Bu rakam 13 aylık maaşlara ait olduğuna göre 12 aylığı 366.480 olması lâzımgelir.

23 Metinde (Bk. sf. 342) 23 Safer 1025 tarihi Martın *evveli* ve (mukaddemede silik olmakla beraber metinde bir kaç def'a tekerrür eden) 2 Rebî'u'l-evvel ise Şubatın sonu (gaayeti) olarak gösterilmekte ise de, 1616 yılında Martın evveli 12 Safer 1025'e, 1617 senesi Şubatının sonu ise 22 Safer 1026 ya rastlamaktadır. Her iki halde de, bilânçomuz 1489 bilânçosunun *Kamerî* yılına nazaran 10 gün fazlasıyla bir *güneş yılı*'ni kapsamaktadır.

Yukarıdaki tablonun tetkikinde ilk göze çarpan cihet, "A" bilânçosunda 574.789 akçe olarak gösterilen yıllık gelirin "B" hesaplarında 2.141.696 ya yükselmiş olmasıdır. Buna göre, aradan geçen 127 sene zarfında, imâretin gelir kaynaklarında yüzde 273 bir artış vukubulduğu söylenebilir.

İmâretin gelir kaynaklarının veriminde *nominal* olarak vukubulan bu artışın sebebi ne olabilir?

Bu husûsta bir karara varabilmek için, her şeyden evvel, vaktiyle vakfa tahsis edilmiş olan gelir kaynaklarının aradan geçen zaman süresi içinde daima aynı kalıp kalmadığını tâyin etmek icabeder. Gerçekten, imâretin türlü sebeplerle artmakta olan ihtiyaçlarını karşılamak üzere, sultanlar tarafından vakfa yeni gelir kaynakları tahsis ve ilâve edilmiş olması mümkündür. Bu takdirde yıllık gelir hasılâtının artışının muhtemel sebeplerini aramak için türlü tahminler yapmağa lüzum kalmıyacaktır.

Fakat, her iki bilânçoda bilhassa köylere ait gelir kaynakları aynı sistemle ve tafsilâtlı bir şekilde tespit edilmiş olmadığı için, bu maksatla bir karşılaştırma yaparak, gelir kaynaklarına sonradan yapılması mümkün böyle bir ilâvenin mevcut olup-olmadığı tespit edilememektedir. Bununla beraber, şehirlerdeki dükkân, hamam ve su-değirmeni. . gibi gayr-ı menkullerin kiralari gelirinde vukua gelen değişiklikler hakkında az - çok bir sarahatle ve rakamlarla konuşmak mümkün olmaktadır :

"A" muhasebesine nazaran, Bayezid II. imâretinin Edirne şehrinde 164'ü Sarac-hâne'de, 35'i Salhana'da ve 9'u Tahıl Pazarında olmak üzere cem'an 208 dükkânı vardır (Bk. Metinde Mahsulât faslı No. 12-a) ve bu dükkânlardan senede 24 970 akçe kira alınmaktadır. Aynı faslın 12-c bölümüne göre de, Edirne'deki Şahabeddin Paşa hamamı ile köprü altındaki 3 su-değirmeninden ve imâret kapusundaki 10 dükkândan gelen 20.407 akçe ile Edirne şehrinde Vakfın topladığı kira miktarı 45 377 akçedir.

Aynı faslın 13 ncü bölümündeki kayıtlara göre de, Vakfın İstanbul'da mevcut 4 hamamından gelen 113 219 akçelik kiralarla o sene cibayet edilen kira bedellerinin yekûnu 158 596'yı bulmaktadır.

Buna mukabil "B" bilânçosunda Vakfın eline geçen kira bedellerinin yekûnu 158 596 akceden 131 276 ya düşmüş ve bu suretle, "A" ve "B" bilânçolarında İstanbul ve Edirne şehirlerindeki gayr-ı menkullerin kiralari karşılıklı olarak şu şekli almış bulunmaktadır :

	A	B
a) Edirne'deki dükkânlardan ve hamamdan	45 377	23 004
b) İstanbul'daki 4 hamamdan	113 219	108 272
	158 596	131 276

"A" ve "B" muhasebeleri arasında (geçen 127 yıl zarfında) umûmî hasılât yekûnunda vuku'a gelen % 274 artışa mukabil, şehirlerdeki gayr-ı menkul kiralalarında kaydedilen bu düşüşün en münasip izah şekli, şehirlerdeki gelir kaynaklarının mikdar ve verimi artmak şöyle dursun, *inflation* devirlerinde vakıf binalarının kiralalarında bir nevi "dondurulmuş" olma hâlinin mevcudiyetine ve bu tip mülkiyet hissinden mahrum "ucuzcu" kiracıların elinde zamanında tâmir ve iyi muhafaza edilmeyen vakıf binaların harap olarak kıymetten düşmeleri veya yangınlarda büsbütün ortadan kaybolmuş bulunmalarıdır.

Şehirlerdeki akarâtın gelir durumundaki bu dikkate şayan düşüş bu suretle ayrıca tespit edildikten sonra, tetkik mevzûumuz imâretin yıllık bilânçolarının *varidât* fasıllarında görülen % 274 nisbetinde bir artışın sebeplerini başka sahalarda ara-mak lâzımgelmektedir.

Bu husûsta mevcut ihtimâller şunlardır :

Evvelâ, Vakfın elindeki köylerin daima aynı kaldığı ve yeni ilâvelerle miktarları-nın arttırılmamış olduğu farz ve kabul edildiği takdirde dahi; bu köylerin nüfusunun artmış olması veya ziraata yeni sahalara açılmış bulunması dolayısıyla, tahsil edilen vergilerin umûmî yekûnu yükselmiş olabilir.

Diğer taraftan, şöyle bir ihtimâl daha ortaya sürülebilir : köylerdeki mükelleflerin adedi gibi ziraât edilen toprakların genişliğinin de aynı kaldığı farz edilse dahi, *tarh ve cibayeti usullerinde ve nisbetlerinde yapılacak değişikliklerle de vergi hasulâtının randımanı arttırılmış olabilir.*

Bu hususta elimizde sarîh deliller bulunmamakla beraber, vergi toplama usullerinde bazı değişiklikler vuku' bulduğu ve bu türlü fırsatlardan faydalanılarak mükellefler-den daha fazla vergi toplandığı tahmin edilebilir. Meselâ, "A" bilânçosunun tanzimi tarihinde daha ziyade doğrudan-doğruya vakfın memurları (cabîler) tarafından tahsil edilen vergiler, "B" muhasebesinde *mültezimlere ihâle edilmiş* gözükmektedir. Bu devrin maliye sisteminde umûmiyetle müşahede edilen bu temayülün Vakıflar İdaresine de sirayeti, devre mahsus malî ve iktisadî şartların bir neticesi olarak, vakfın gelirinin artması bakımından, daha verimli neticeler sağlamış olması da mümkündür.

Son ve daha *kuvvetli bir ihtimal* olarak, "öşür" hâlinde mahsûlden bir hisse şeklinde aynen alınmakta olan vergilerin, hubûbat fiyatlarındaki yükseliş dolayısıyla, yüksek pazar fiyatlarıyla nakde tahvillerinin bilânçoların *varidât* fasıllarında tetkik mevzû-umuz artışın sebeplerinden birisi olduğu da iddiâ edilebilir.

Demek oluyor ki "B" muhasebesinde görülen % 273 bir *varidât artışı*ni sağlayan sektörlerin hangileri olduğu ve bahis mevzuu artışa ne şekilde ve nispetlerde *iştirâk ettikleri* gibi mes'eleler, büyük bir ehemmiyet arz etmekte olmalarına rağmen, araştırmalarımızın bugünkü durumunda bugün burada aydınlatılverecek mevzûlar olmaktan uzak, fakat üzerinde durulmağa değer mühim konular olarak, hal şekillerini burada neşr edeceğimiz tipten arşiv mâlzemesinden beklemektedirler.

Diğer taraftan, bahis mevzuû *nominal* artışın, akçenin zamanla satın alma kuvvetinde meydana gelen devamlı düşüşler dolayısıyla, hakiki bir kıymet artışını temsil edip etmediği ve bu nisbette bir gelir artışıyla da imâretlerin sağladığı hizmetlerin hacminde ve kalitesinde her hangi bir gelişmeye sebep olup-olmadığı meselesi de ayrıca tetkike muhtac bir mevzû olarak ortada durmaktadır :

Gerçekten, akçenin (Milletlerarası sağlam bir döviz vaziyetinde olan) altın paraya nazaran kıymeti, "A" ve "B" bilânçolarının tanzim tarihleri arasında ehemmiyetli bir şekilde düşmüştür. Meselâ, 1480 tarihinde zamanının (3,559 gram ağırlığındaki) altınlarından birini alabilmek için 47 akçe ödemek kâfi iken, 1491 tarihinde aynı altın 52 akçe kıymetinde olarak hesap edilmekte idi. (Bu hesaba göre "A" bilânçosunun tanzim edildiği 1489 yılı için bir altının kıymeti 50 akçe kabul edilebilir). Aynı altın 1512 de 55, 1550 de 60 akçeye yükselmiş ve daha sonra ayarı bozuk ve kırılmış akçelerin ortalığı istilâ edip altının hakiki piyasa rayicinin resmî kıymetini pek çok tecavüz etmesi üzerine Devlet, bu fiili durumu kısmen kabul edip *paranın kıymetini*

tespit edebileceğini umduğu yeni bir kur kabul ve ilân ederek yaptığı 1589 dévaluation'u ile altının değerini birden 60 akçeden 120 akçeye çıkarmıştır.

Bu tarihten sonra "B" bilançosunun tanzim tarihi olan 1616/17 yıllarına kadar altının rayicinde resmen bir değişiklik kabul ve ilân edilmediğine göre, bu tarihteki akçelerin de (piyasadaki kıymetleri daha düşük olmakla beraber) 120 si ile bir altın alınabilen kıymette, yâni 1489 senesindekilere nazaran kıymetinden % 59 unu kaybetmiş akçelerden olduğu kabul edilebilir.

Bu takdirde, "B" bilançosunda vakfın senelik geliri olarak kayıtlı bulunduğu 2 141 696 akçenin "A" bilançosunda gördüğümüz 574 789 sağlam akçelik gelir karşısında, altunun resmî Kur üzerinden tâyin edilecek râyicine nazaran, ancak 892 370 akçelik bir kıymet ifâde etmektedir. Bu suretle "A" ve "B" bilançolarının senelik gelir bölümündeki rakamları arasındaki 1 566 907 akçelik nominal farkın büyük kısmının, ancak bir *inflation* payı olmaktan başka bir mânâsı kalmamıştır.

Görülüyor ki Vakfın geliri, aradan 127 sene gibi uzun bir zaman geçmiş olmasına rağmen, (kıymet ve ayarı sabit kalacağı farz ve kabul edilmiş olan bir para ile ölçüldüğü takdirde) ancak % 55,3 artabilmiştir.

Fakat hakikatte Vakfın 127 sene evvelkine nazaran daha da fakirleşmiş olması lâzımgelir. Gerçekten, Türkiye'de bilhassa büyük bir malî operasyon yapılmak mecburiyeti hasıl olan 1589 tarihlerine doğru patlak vermiş olan büyük *inflation* devirlerinin buhranları devam ettiği müddet zarfında (bu hareketin muhtelif fiat sahalarındaki akislerinin nisbet ve şiddeti aynı kalmadığı için), muhtelif sahalara ait fiatlar, akçenin altına nazaran resmî kıymetinin değişmesiyle tamamiyle mütenasip olmayacak bir tarzda ve ölçüsüz bir şekilde artmış ve neticede, elinde altına nazaran eskisinden pek farklı olmayan bir gelire sahip bulunan bir imâret müessesesi, altın para olarak eskisine yakın, fakat *satın-alma gücü* itibariyle bir hayli azalmış bir miktar akçe ile eski hizmet ve mübayaa hacmini muhafaza etmek imkânlarını da kaybetmiştir.

Bu halin akislerini bilançoların "masraflar" fasıllarının tetkiki sırasında daha iyi görmek mümkün olmaktadır. Bu fasıllarda dikkati çeken mühim bir cihet, *inflation* devirlerine mahsus oldukça iyi tanınmış bir hâdise olarak, hizmetli ve memur maaşlarının (tetkik mezuûmuz imâretlerde de) fiat yükselişleriyle mütenasip bir şekilde ve otomatik olarak yeni fiat seviyelerine intibak edememiş olmalarıdır.

Bu bakımdan "A" ve "B" bilançolarında mevcut memur ve hizmetli sayıları ile bu memurlara bir sene içinde ödenen maaşların umûmî yekûnunu veya ortalama olarak her bir memuru isabet eden senelik tediye miktarını gözden geçirmek faydalı olacaktır :

Tablo No. 2

	A (1489)	B (1616)	Aradaki fark	"A"ya nazaran % artış
a) Memur ve hizmetli sayısı	181	239	+58	32
b) Maaşların senelik yekûnu	244 698	366 480*	+121 782	49,7
c) Adam başına isabet eden senelik ortalama	1352	1536	+184	13,6

* Bu rakam bilançoda 13 aylık maaşların tutarı halinde hesaplanmış ve 397 020 olarak kaydedilmiştir. Burada, hakikate daha fazla yaklaşmış olmak için, 12 aya ircâ edilmiştir.

Yukardaki tablonun rakamlarına nazaran, Bayezid II. nin Edirne'deki imâretinde memur maaşlarının senelik tutarı, aradan geçen 127 sene zarfında, "A" bilânçosunda 244. 698 akçe iken "B" de 366480 e yükselmiş, yâni % 49,7 artmıştır. Fakat bu artışta aradan geçen zaman zarfında kadroya ilâve edilmiş olan 58 memurun maaşları da dahil bulunduğundan, adam başına isâbet eden senelik maaş ortalamaları miktarlarında kaydedilen yükselişin nisbeti, % 13,6 olarak çok daha düşük bir seviyede kalmıştır.

"B" bilânçosunda adam başına isâbet eden senelik maaş ortalamasında müşahade edilen % 13,6 nispetindeki artışın, ödenen paranın altınla ölçülmesi hâlinde, ne kadar zahiri ve aldatici olduğu meydana çıkmaktadır. Gerçekten, "B" bilânçosundaki senelik ortalamayı teşkil eden 1536 akçe, beheri bu devirde (resmî *Kur*'dan) ancak 120 akçe ile satın alınabilen altın para ile, 12,8 altın ettiği hâlde "A" bilânçosunda 50 tanesi bir altın değerinde olan sağlam akçelerle ödenen 1352 akçenin muâdili 27 altındır.

Bu vaziyete göre, aradan geçen 127 sene içinde, memurların maaşlarının akçe olarak tutarı % 13,6 artmış gözüktüğü halde, bu akçelerin altın kıymeti, (1489 da 27 altına muâdil iken 1616 da 12,8 altına düşmüş olmakla) eskisinin ancak % 48 sini muhafaza edebilmiştir.

Fakat, maaşların senelik ortalama miktarında, resmî *Kur* üzerinden altın paraya nazaran müşâhade edilen bu düşüş nisbeti, memur ve hizmetlilerin aldıkları maaşların *satın-alma gücü* hesap edildiği takdirde daha da artmaktadır :

Gerçekten, tetkik mevzuumuz bilânçolarda muhtelif tarihlerde muhtelif fiyatlar üzerinden satın alınmış olan zahirenin miktarları ile alış (bazan de satış) fiyatları itina ile kaydedilmiş olduğundan; hiç olmazsa gıda maddelerinde müşâhade edilen fiyat yükselişlerinin hakikî nisbetlerini tayin etmek mümkün olmaktadır. Bu iş için evvelâ, her nevi zahire için muhtelif tarihlerde farklı olarak ödenen mübâyaa bedelleri yekûnu, satın alınan zahire miktarına taksim edilerek, her çeşid erzak için *o senenin ortalama fiyatını ayrı-ayrı tesbit* etmek lâzım gelmektedir²⁴. Aşağıdaki cedveldeki rakamlar bu suretle bulunmuş ve bu cedvelde Bayezid II. imâretine âid iki ayrı tarihli fiyat listeleri, kontrollerini sağlar ümidiyle, aynı şehirdeki Murad II. nin imâretine âid fiatlarla yan-yana gösterilmiştir :

²⁴ Bayezid II. İmâretinin 1616-17 tarihli yıllık Muhasebe Bilânçosunda görüleceği veçhile (Bk. sf. 354) zahire fiyatları, aynı imârette aynı sene içinde satın alınmış olmalarına rağmen, birbirinden oldukça farklı neticeler kaydetmiş bulunmaktadırlar. Meselâ, bahis mevzuu Bilânçoda buğdayın kilesi 50-70, unun 40-80 akçe arasında değişmiştir. Et fiyatları da, şüphesiz mevsime ve etin cins ve vasıflarına göre, okkası 6-9, sâdeyağın 16-22, balın 8-16 ve zeytinyağının da 11-16 akçe arasında değişmiştir. Bu şartlar altında, sene içinde muhtelif fiyatlar üzerinden satın alınmış olan zahirenin *senelik ortalama fiyatları'nı* hesaplamak lâzımgelmektedir.

Diğer taraftan hububât fiyatları; senenin bereketine, zahirenin nevi ve kalitesi ile muhafaza edilmiş şekline, satın alındığı mevsime ve yere, mahallî ölçekler arasındaki farklılıklara, fiyatların resmî narh listelerine veyahut hakikî serbest piyasa şartlarına göre tâyin edilmiş bulunduğu, kullanılan paranın kıymet ve ayarına.. göre değişik ölçüler arzetmekte ve, gelişi-güzel derlendikleri takdirde, *manâlandırılmaları son derece güç ve tehlikeli* olmaktadır.

Bu sebeple, hububat borsalarında hep aynı şartlar altında *devamlı seriler halinde tespit edilmiş, güvenilir fiyat listelerinin* bulunmadığı (ve elde mevcut mahdud *narh cetvelleri'*nde tesadüf edilen müteferrik bâzı rakamların da muhtelif zaman ve mekânlarda kullanılan ölçüler (metroloji) ve paranın hakikî kıymet ve ayarı hakkında kâfi bilgilerin olmadığı) bir sahada, burada bâzı nûmunelerini verdiğimiz imâret muhasebelerinin, ihtiyatla kullanılmak şartıyla, *fiyatların umumi seyrini tâkibe yarayacak sağlam ölçüler bulmak hususunda bellibaşlı kaynakları* teşkil etmekte olduğu ve bu bakımdan itina ile üzerlerinde durmak lâzımgeldiği söylenebilir.

TABLO No: 3

İKİ AYRI İMARETE ÂİT MUHASEBE CEDVELLERİNE GÖRE
MUHTELİF TARİHLERDE EDİRNE'DE ZAHİRE FİATLARI

(Akçe olarak)

Zahîrenin cinsi	1489 Bayezid II. imâretinde	1616 - 1617 Bayezid II. imâretinde	"A" ya göre "B" indeksi	1489 Murad II. imâretinde	1632 - 1633 Murad II. imâretinde
Pirinç (kile)	10,55	53,46 (satış)	506	13,3	75
Buğday "	11,14	55	493	13,9	40
Un "	13	53,84	415	13,6	42
Arpa "	3	20	666	4,2 (1)	19,5
Sâdeyağ (okka)	5,9	20,1	340	6	20
Bal "	3,9	12,5	320	4	17,6
Zeytin ve şırlaganyağı "	4,7	17,2	365	-	19,7
Et "	1,25	7,7	616	1,7	9
Tuz (kile)	5,5	33,3	590	-	32,2
Kırmızı üzüm (okka)	1,8 (1)	5	-	2,2	-
Siyah üzüm "	1,2 (1)	5	-	1,3	-
Za'fran "	400	1 400	3 500	288	1 200
Karabiber "	25,5 (2)	200	800	29,5	-
Nebat şekeri "	20	-	-	-	-
Firenk şekeri "	15,5	-	-	-	-
Odun (araba)	22	51	236	21,6	-
Altun (bir 'aded)	50	120	240	-	-

¹ Bayezid I. imâreti muhasebesinden .² İstanbul Saray mutbağına âit aynı tarihli bir muhasebeden.

Diğer taraftan, devirlerinin hububat fiyatları hakkında imâretlerin Yıllık Muhasebe Bilânçolarından elde edilen mâlûmatı, mevcut buldukları yerler için, "Tereke Defterleri"nden, ölenlerin miras kalan malları arasında bulunan hububât stoklarına mahkemeler tarafından takdir edilmiş olan fiyat listelerindeki bilgilerle kontrol etmek te mümkün bulunmaktadır.

Edirne Kadı Sicilleri üzerinde bu maksatla yaptığımız ve yakında neşretmeği düşündüğümüz tetkikler de burada Bayezid II. ve Murad II. imâretlerine ait Muhasebe Bilânçolarından çıkardığımız mâlûmatın sıhhatini kontrol ve tasdik eder mahiyettedir:

Gerçekten bu sicillere göre, 1540-1555 tarihleri arasında kilesi 6-10 akça arasında değişen buğday fiyatları, 1565-1585 tarihleri arasında 9-16 akçe arasında oynamağa başlamış ve yükseliş 1603-1605 tarihleri arasında 60-80 akçeyi bulmuştur.

Edirne'deki Bayezid II. imâretinin mutfak malzemesine ait fiyatların (1589 *dévaluation*'undan sonra) 1600 tarihlerine doğru başlamış olan süratli yükseliş temâyülünü, başka bir şehirde, bu defa Bursa'daki imâretlerin Yıllık Muhasebe Bilânçoları'nda tesadüf edilen fiyatlarla da kontrol etmek mümkün olmakta ve bu mukayeseler de bize aynı neticeyi tasdik eder mahiyette gözükmektedir.

Bu hususta Sultan Orhan'ın Bursa'daki imâretine ait Yıllık Muhasebe Bilânçolarında kaydedilen yükselişleri bir misal olarak zikredebiliriz:

Gerçekten, bu bilânçolara nazaran, Bursa'da bir kile buğday fiyatı, 1539-1565 yılları arasında 4-5 ten hareketle 7 ve nihayet 8 akçe civarında değişmekte iken, 1617 de 52,5 akçeye fırlamış; bir kile pirincin fiyatı da aynı tarihler arasında 8 ile 11 akçe arasında değişerek 1617 de 37,5 u bulmuş; bir okka sâdeyağ 6-8 akçeden 26,8 e, balın okkası ise 5-6 akçeden 16,7 akçeye yükselmiştir.

Zahire fiyatlarının zaman içindeki seyrini tâkip ve tespit bakımından, Bursa'daki diğer imâretlerin Muhasebe Bilânçolarından çıkarıp aşağıya dercettiğimiz cetvel de dikkate değer mâlûmat ihtiva etmekte ve onlarda da zahire fiyatlarının benzeri yükseliş seyri kaydedilmiş olduğu görülmektedir.

Yukarıdaki cedvelin rakamlarına göre, 1489 ve 1616 tarihleri arasında altının resmî kur'ında indeks 100 den 240 a yükseldiği halde, buğday, un, pirinç, et, yağ ve tuz.. gibi belli-başlı mutfak zahiresinin fiyatlarında aynı müddet zarfında sırasıyla yüze göre 493, 415, 506, 616, 340, 590.. gibi bir artış kaydedilmiştir. Belli-başlı gıda maddelerindeki bu artışları, kaba bir surette tâyin edilebilen, umumî tek bir *indeks*'e ircâ edebilmek için aşağıdaki şekilde bir hesap yapmak mümkün olmaktadır :

1616 yılı bilânçosuna nazaran, Bayezid II. nin Edirnedeki imâreti mutfağında bir sene içinde 7 225 kile un, 841 kile buğday, 3161 kile pirinç ile 35 950 okka et, 4809 okka sâdeyağ, 3433 okka bal ve 551 kile tuz sarfedilmiştir. Bu miktar zahirenin fiyatlarını bir araya toplamak ve buna 9,5 okka karabiber, 1 okka 70 dirhem za'fran ve 1236 araba odunun fiyatlarını ilâve etmek suretiyle o sene içinde imâretde dağıdılan çorba, et yemeği, pilâv, zerde ve ekmek için sarfedilen zahirenin 1 105 552 akçe değerinde olduğu hesap edilebilmektedir.

Aynı miktar ve vasıfda yemekleri 1489 yılında (o senenin bizce malûm 3 numaralı tablo fiyatlarına göre) hazırlamış olduğumuzu farz ettiğimiz takdirde, bulacağımız rakam ise 254 492 akçeden ibarettir.²⁵

Bu suretle, aradan geçen 127 sene zarfında yiyecek maddeleri fiyatlarının umumî *indeks*'inin 434,4 olduğu hesaplanabilmektedir. Yâni 1489 yılında 1 akçe ile satın alınabilen örnek terkipte bir yiyecek malzemesi ünitesi, 1616 da 4,344 akçe ile alınmaktadır. Diğer bir deyimle 1489 yılında imâret memur ve hizmetlilerine senede ortalama olarak ödenmiş bulunan 1 352 akçe ile satın alınabilmesi mümkün gıda maddelerini, 1616 yılında tedarik edebilmek için memurların senelik maaş vasatîsinin $1352 \times 4,343 = 5873$ akçe olması lâzım gelirdi. Halbuki yukarıda gördüğümüz gibi, bu

Tarihler	Pirinç (Kile)	Buğday (Kile)	Arpa (Kile)	Sâdeyağ (Okka)	Bal (Okka)
1463—1500*	6,5 - 10	3,5 - 5,5	3 - 4	7	3
1520—1560	7 - 8,5	6 - 8,5	2,5 - 3	5,5 - 8	4,5 - 5,5
1561—1575	10 - 11	7 - 10	4 - 4,8	7,5 - 8	5,5 - 7,5
1580—1585	7 - 9	10 - 15	3,8	8 - 12	9 - 10
1608—1640	51 - 80	33 - 57	—	24 - 27	14,5 - 22

* Tereke Defterlerinden.

²⁵ Bu şekilde yapılması mümkün olan hesaplarla aşağıdaki tablolar meydana gelmiş bulunmaktadır :

1) 1616-17 hesap yılı içinde muhtelif mutfak malzemesi için yapılan masrafların miktar ve nispetleri

					%
Un	7 225 kile	×	53,84 akçe =	388 994	35,2
Buğday	841 kile	×	55 akçe =	46 255	4,2
Pirinç	3 161 kile	×	53,46 akçe =	168 987	15,3
Sâdeyağ	4 809 okka	×	20,1 akçe =	96 660	8,7
Bal	3 433 okka	×	12,5 akçe =	42 912	3,9
Tuz	551 kile	×	33,3 akçe =	18 348	1,6
Et	35 950 okka	×	7,7 akçe =	276 815	25
Safran	470 dirhem	×	3,5 akçe =	1 645	0,15
Karabiber	9,5 okka	×	200 akçe =	1 900	0,17
Odun	1 236 araba	×	51 akçe =	63 036	5,7
Yekûn				1 105 552	100

sene içinde imâretin memurlarına adam başına düşen senelik maaş ortalaması 1 536 akçeden ibâret kalmıştı. Bu paranın bahis mevzuu gıda maddelerini satın alma gücü ise, eskisinin ancak % 27 sine tekabül etmektedir. İmâretdeki memur ve hizmetlilerin bu kadar düşük bir ücretle hâlâ çalışmaya devam etmelerinin ve hatta imâretlerde bir vazife arayanların adedinin eskisinden daha çok oluşunun tek izah şekli ise, kanâatimizce, dışarıdaki işsizliğin son derecede fazla oluşu ve gıda maddeleri fiyatlarının 4-5 misli artmış olmasına rağmen, imâretteki memurlardan mühim bir kısmının eskiden olduğu gibi, imâret mutfağından iâşe edilmeğe devam edilişleridir.

Aldıkları maaşın satın alma gücünün bu şekilde azalmış olmasına rağmen; memur ve hizmetliler adedinde bir azalma yerine (yeni kadrolar ihdas edilmemesi hususunda vakfi yapanların vakfiyelerde açıkça izhar etmiş oldukları iradelerine ve bu şartın yerine getirilmesi için merkezden sık-sık verilen te'kit hükümlerine rağmen) imâretin daima aynı kalan ve belki de hacmi daha da azalmış olan hizmetleri için, memur kadrolarında, 2 numaralı tabloda görüldüğü veçhile, 58 kişilik ehemmiyetli bir artışın kaydedilmiş olması, hakikaten üzerinde durulması lâzımgelen bir mesele teşkil etmektedir.

II) Aynı miktar zahirenin 1489 yılına göre satın alınması halinde yapılacak masrafların miktar ve nispetleri :

Un	7 225 kile	×	13,4 akçe	=	93 925	36,8
Buğday	841 kile	×	11,4 akçe	=	9 587	3,8
Pirinç	3 161 kile	×	10,55 akçe	=	33 348	13,1
Sâdeyağ	4 809 okka	×	5,9 akçe	=	28 373	11,1
Bal	3 433 okka	×	3,9 akçe	=	13 388	5,2
Tuz	551 kile	×	5,5 akçe	=	3 030	1,2
Et	35 950 okka	×	1,25 akçe	=	44 937	17,6
Safran	470 dirhem	×	1 akçe	=	470	0,2
Karabiber	9,5 okka	×	25,5 akçe	=	242	0,1
Odun	1 236 araba	×	22 akçe	=	27 192	10,8
					<u>254 492</u>	<u>100</u>

İndeks : II) 254.492 = 100

I) 1.105.552 : 254.492 × 100 = 434,4

Bu tablolardaki rakamların, devre ait *umumi bir fiyat indeksi* tayıni bakımından ehemmiyeti âşikârdır: Mâlum olduğu üzere, yiyecek ve giyecek maddelerinin fiyatlarındaki değişiklikler ayrı ayrı ele alındığı takdirde, türlü sebeplerle istisnaî bir seyir takibetmiş olmaları ihtimali karşısında, o maddelerdeki fiyat yükselişlerinin umumî fiyat indeksi üzerindeki tesirleri, onların umumî masraflar içinde işgal ettikleri mevkiin nispetine bağlı kalmaktadır. Meselâ, 3 Nolu tabloda görüleceği üzere, bu tarihler arasında kendi başına fiyat indeksi 100 den 3500 e çıkmış olan safran ile, 800 e yükselen karabiberin kaydettikleri bu fevkalâde yükseliş temâyülü, bu malzemenin umumî yiyecek masrafları arasında işgal ettikleri nispet, safranın % 0,15, karabiberin % 0,17 olduğuna göre (Bk. Yukarıdaki tablolar), yalnız baharât sahasında kaydedilen bu kabîy fiyat artışlarının umumî fiyat indeksi üzerindeki tesirleri ihmal edilebilir bir şekil almaktadır. *Her çeşit mutfak malzemesinin umumi şekilde hayat pahalılığı indeksini tâyin hususunda ne ölçüde hesaba katılabileceğini bilmek için, zamanımızda muayyen nispetlerdeki örnek aile bütçelerinde bu malzemenin ayrı ayrı işgal ettiği nispetin tayıni için yapılan çok teferruatlı çalışmalar, tarihî devirler için imkânsız hale girince, imâret mutfaklarına ait Muhasebe Bilânçolarının emsâlsiz bir kıymet kazanacağı âşikârdır. Gerçekten, bu hesaplar bize bahis mevzuu nispetleri, muayyen halk tabakaları için çalışan imâret mutfaklarının büyük ölçüde rakamları üzerinde ve devre ait bellibaşlı beslenme şekilleri ve ananevî yemek tipleri için *ampirik* bir şekilde vermektedir.*

Bu hâlin (dışarıda asker veya memur olarak “Devlet Kapısı”nda bir geçim yolu bulmağa can atanlar gibi) dinî hizmetlerden bir “vazife” koparıp imârette “kapulanmak” isteyen işsizlerin çokluğunun yarattığı baskıdan ileri geldiği anlaşılmaktadır. İşsizliğin bu devirlerde bu derecede çokluğu, yalnız kendilerine bir geçim yolu bulmak için devlet kapılarına müracaat eden *ucuz memur ve askerlerin* adedini çoğaltmakla kalmamış, bu hâl onların ahlâki vasıflarını, iş-güçlerini ve meslekî ehliyet ve seviyelerini de son derecede düşürmek suretiyle devlet dairelerinin çalışma tarzını ve imâretlerin idaresini de soysuzlaştırmış ve *parazilizm*'i arttırmıştır ²⁸.

Gerçekten aşağıda aynen neşr edeceğimiz bilançolarda görüleceği vechile, Bayezid II. nin Edirne'deki imâretinde zamanla memur adedi durmadan artmıştır. Meselâ, imârette dağıtılan yemek miktarı ile Darüşşifa'nın temin ettiği hizmetler zamanla bâriz bir şekilde azaldığı hâlde, kadrodaki aşçı ve ekmekcilerin adedi 12'den 20'ye, Darüşşifa kadrosu 21'den 27'ye, tahsildar ve kâtipler 12'den 23'e; tamirci ve su-yolcular 4'ten 11'e, tesbih-çekenlerin adedi 3'ten 7'ye çıkarılmış, ayrıca “A” bilânçosunda hiç mevcut olmadığı hâlde “zevâit-hor” denilen kayırılmışlar zümresinden 17 kişiye kadro-dışı olarak maaş bağlanmıştır.

Aynı hacimde işler için daha çok adette ucuz memur kullanma temayülünü, burada aynı suretle iki ayrı tarihe ait iki ayrı muhâsebe bilânçosunu neşrettiğimiz Murad II. imâretinin kadrolarının tetkiki ile de müşahede ve kaydetmek mümkündür.

Gerçekten bu imâretin 1489 yılına ait “A” bilânçosunda memur ve hizmetli sayısı 165'ten ibâret iken 1632-1633 muhâsebe yılında bu miktar 344'e yükselmiştir. Bu ilâve kadrolardan 47'sinin, imâretin dışında kalan bâzi dinî tesisler için sonradan ihdas edilmiş olduğu göz önünde tutularak, hesap dışı bırakılması mümkündür. Fakat, bu takdirde munhasıran imâret hizmeti için dahi eski 165 kişilik kadroya daha 132 kişinin ilâve edilmiş olması, *dikkate değer bir içtimâî tazyyık ve temayülün ifadesi* olarak mânalıdır:

Aradan geçen müddet zarfında imârette yapılacak işlerin hacminde esâslı bir fark olmadığı hâlde, kâtip ve cabî'lerin adedi 14'ten 23'e, Mevlevihâne kadrosu 21'den 26'ya yükselmiştir. Fakat, *imâret kapılarına karşı vâki tazyyık ve tehâcümün asıl tipik tezahürü*, imâret gelirinin fazlasını yiyenler (zevâit-hor) denilen zümre mensûplarının 52'den 120'ye çıkarılmasında kendini bilhassa göstermiştir. Gerçekten, bu imârete ait 1632-633 yılı bilânçosunda isim ve hüviyetleri ayrı ayrı kaydedilmiş bulunan bu iltimaslı kişilerden 56'sı İstanbul'da 63'ü Edirne'de ikamet etmektedir ve içlerinden 64 danesi kadındır.

Vazifeli'lere âit kadroların durmadan genişlemekte olmasına rağmen, imâretlerdeki hizmet hacminin artmamış ve hattâ azalmış olduğuna dair deliller vardır: II. Bayezid'in Edirne'deki imâretinin senelik muhasebe bilânçolarının “mutfak masrafları” faslında görülen % 295,8 artışı da (bu faslın imâret bütçesindeki yerinin % 74'ten % 85'de yükselmiş olmasına rağmen) hakikî mânada büyük bir yükseliş saymağa imkân yoktur.

²⁸ Yüksek vasıflı ve seviyeli memur bulmak hususunda uğranılan müşküllerin zamanla nasıl artmış olduğunu göstermek bakımından Bayezid II. imâretine ait iki ayrı tarihli Muhasebe Bilânçosunun *tertip tarzı, yazı güzelliği ve rakamların sıhhati bakımlarından mukayesesi* dikkate şayan neticeler vermektedir (Klişeleri karşılaştırınız).

Gerçekten, 1616-17 Bilânçosu, her bakımdan zevksizlik ve ihmal misalleri vermekte ve sayfa 346 daki 2, 3 ve 4 numaralı taban notlarında tesbit etmiş olduklarımıza benzer *hesab yanlışlıkları* ile muhasebecilik tekniğinde çok düşük bir seviye arz etmektedir.

Gerçekten, "A" bilânçosunda bu fasılda gözüken 306.606 akçe, zamanının râyıcı ile 6.132 altına tekabül etmekte iken "B" bilânçosundaki 1.212.690 akçe, aynı altınlarla 10.105 altına geçmemektedir ki bu hesaba göre imâret mutfağının masraflarında altın paraya nazaran artışının ancak % 65 civarında olması lâzımgelir.

Diğer taraftan, bu mutfak masraflarında akçe olarak görülen yüzde 395 indeks artışının bu masrafların yukarıdaki 3 numaralı tabloda görüldüğü şekilde, buğday, un, pirinç, et ve sâdeyağ . . gibi mutfak masraflarının aslı rükünlerini teşkil eden zahire fiatlarında sırasıyla kaydedilen yüze nazaran 493, 415, 506, 616, ve 346 gibi artışlarla mukayese edildiği zaman kıymetini daha da fazla kaybedeceği kolaylıkla anlaşılmaktadır.

Gerçekten, imâret mutfağının eski bolluk ve zenginliğini kaybettiğini, imâret mutfağından faydalanmak isteyenlerin çokluğu karşısında yemeklerin kalitesinin bozulduğunu, hele Darüşşifa'nın hizmet hacim ve kalitesinin tamamıyla düştüğünü gösteren bâzı deliller mevcuttur.

Meselâ, her iki bilânçoda sarfedilen zahirenin miktarlarının mukayeseli bir şekilde tetkiki de bize şu husûsları göstermektedir :

Eskiden günlük çorba için, 5 kile pirinc verilirken sonradan bu miktar 4 kile'ye düşmüştür. Buğday aşlarının tahsisâtı da günde 4 kile buğdaydan 3'e indirilmiştir.

"A" bilânçosuna nazaran imârette bir sene zarfında 55.370 okka (2.270 okkası misafirlere olmak üzere) et sarfedilmiştir. "B" bilânçosuna göre bu miktar 37.299 okka'ya (1444 okkası misafirlere) düşmüştür.

Aynı şekilde "A" bilânçosunda senelik sâdeyağ sarfiyatı 5.098 okka iken bu miktar "B"de 4.422 ye düşmüş, senelik bal sarfiyatı ise, her ikisinde de 3680 okka civarında kalmıştır.

Ekmek yapılması için her gün verilen 20 kile un ise, her iki tarihdeki bilânçoda da, aynı kalmıştır.

Aradan geçen zaman zarfında fiatların umumî indeksinde yüze nazaren 434.4 bir artış olmasına rağmen dârüşşifa için ayrılan tâhsisâtın her iki bilançoda hemen hemen aynı kalması da bu müessesenin ne kadar ihmâle uğramış olduğunu göstermektedir.

Aşağıda neşrettiğimiz Muhasebe Bilânçolarının listesi :

- 1) Bayezid II. nin Edirnedeki imâretinin Hicrî 895 yılı (25 Kasım 1489-13 Kasım 1490) yılına âit Muhasebe bilânçosu 896 yılına ait dokuz aylık diğer bir Muhasebe Cedvelinin bâzı kısımlariyle mukayeseli bir şekilde. (sf. 267).
- 2) Bayezid I. nin Edirnedeki imâretinin Hicrî 895 ve 896 yıllarına âit (14 Kasım 1490-3 Kasım 1491) ve Muhasebe bilançosu. (sf. 291)
- 3) Edirnedeki Eski Cami'in 894 Ramazan başı- 895 Receb sonu (29 Temmuz 1489 - 19 Temmuz 1490) devresine âit Muhasebe Bilânçosu. (sf. 299)
- 4) Murad II. nin Edirnedeki imâretinin 893 Ca. başı - 894 Ca. sonu (13 Nisan 1488 - 1 Mayıs 1489). 894 Ca. başı - 895 Ca. sonu (2 Nisan 1489 - 21 Nisan 1490) yıllarına âit Muhasebe Bilânçoları bir arada (sf. 301)
- 5) Murad II. nin Ergenedeki imâretinin 894 Ra. başı - 894 N. sonu (2 Şubat 1489 - 27 Ağustos 1489) ve 894 L. başı - 896 S. sonu (28 Ağustos 1489 - 11 Ocak 1491) yıllarına âit Muhasebe Bilânçoları. bir arada (sf. 314)
- 6) Edirnedeki Üç-Şerefeli cami'in 895 R. başı - 896 Ra. sonu (22 Şubat 1490-23 Şubat 1491) yılına âit Muhasebe Bilançosu. (sf. 321)
- 7) Murad II. nin Ergenedeki imâretinin 894 R. başı - 895 Ra. sonu (4 Mart 1489 - 21 Şubat 1490) ve 895 R. başı - Ra. sonu (22 Şubat 1490 - 10 Şubat 1491) yılına âit Muhasebe Bilânçoları (sf. 326)
- 8) Süleyman Paşa'nın Bulayırdaki imâretinin 891 R. başı - 891 Z. sonu (6 Nisan 1486 - 27 Aralık 1486) ve 892 M. başı - 892 Z. sonu (28 Aralık 1486 - 16 Aralık 1487) yıllarına ait Muhasebe Bilânçoları. bir arada (sf. 336)
- 9) Bayezid II. nin Edirnedeki imâretinin 23 Safer 1025 - 2 Ra. 1026 (12 Mart 1616 - 10 Mart 1617) yılına âit Muhasebe Bilânçosu (Başvekâlet Arşivi, Maliye defterleri No. 4716). (sf. 345)
- 10) Murad II. nin Edirnedeki imâretinin 15 Ca. 1042 - 11 S. 1043 (28 Kasım 1632 - 17 Ağustos 1633) yılına âit Muhasebe Bilânçosu. (Başvekâlet Arşivi, Maliye defterleri No. 4589). (sf. 365)

Türk

AÇIKLAMA

Yazımızın metin kısmında, zarurî görülen yerlerde, bazı kelimeler ve bu arada bilhassa ay adları için aşağıdaki kısaltma işaretleri kullanılmıştır :

M.	Muharrem	B.	Receb
S.	Safer	Ş.	Şa‘ban
Ra.	Rebî‘u‘l-evvel	N.	Ramazan
R.	Rebî‘u‘l-âhır	L.	Şevval
Ca.	Cemaziye‘l-evvel	Za.	Zilka‘de
C.	Cemaziye‘l-âhır	Z.	Zilhicce
t.	=	tâbi‘	
n.d.	=	nâm-ı diğér	
ta. s.	=	tâbe serahu	
z.	=	ziyâde	
s.	=	sene	
sf.	=	Sayfa	

Cedvellerimizde birbirini tâkib eden iki seneye âit gelir ve masraf rakamları ayrı sütunlar halinde veya alt-alta kaydedildiği zaman, “a” ve “b” işaretleriyle birbirinden ayrılmıştır. Metinde, yazı içinde bulunan rakamlar (umumiyetle tarihler), birbirinden farklı oldukları zaman, ikinci seneye âit bulunanlar ( ) yuvarlak muteriza içine alınmıştır. İkinci seneye âit cedvetide, birinci seneye âit cedveldekinden farklı veya fazla olarak mevcut bulunan ifadeler de aynı şekilde yuvarlak mutariza içinde gösterilmiştir.

Köşeli mu‘tariza [ ] içinde gösterilen rakam veyahud ifâde farklılıkları ise, yalnız birinci sene cedvellerinde mevcut olan kayıtlardır.

Cedvellerde âit oldukları sene sütunlarında hiç bir rakam bulunmayan fıkraların yalnız diğér sene muhasebelerinde mevcut olmaları lâzım geleceği kendiliğinden anlaşıldığından, bu fıkraların ayrıca mu‘terizaların herhangi bir şekliyle kapatılmış olarak gösterilmesine lüzum hissedilmemiştir.

Türk Tarih Kurumu

YILLIK MUHASEBE BİLANÇOLARI

(Aynen ve birbirini tâkib eden iki veya üç yıla âit olanlar bir arada, mukayeseli bir şekilde)

Türk Tarih Kurumu

Türk Tarih Kurumu

No. I

MUHASEBE-İ 'İMÂRET-İ CEDİD-İ HAZRET-İ HÜDÂVENDİGÂR
HULLİDE MÜLKÜHÜ¹ DER EDİRNE MA'Â MEDRESE
VE DARÜŞŞİFA

Be-ma 'rifet-i Rüstem Çelebi mütevellî ve Sinan el-kâtib 'An gurre-i Muharremi'l-
harâm sene 895 ilâ gayet-i Zilhicce sene 895 (sf. 295-306)

Tahrîren fî 4 Şa'bani'l-mu'azzam sene 896 (*)

I

ASL-I MAL fî sene 835 519

A) 'An bakıyye-i muhasebe-i sene-i mâziye, 'an tahvil-i hodişân ²	
'An gurre-i M. s. 894 ilâ gayet-i Z. seneti'l-mezbûre	256 856
B) 'Ani'l-mahsulât, ma'a behâ-i gallât, cüz mebi'ât ³	574 789
1) 'An mukata'a-i nefis-i Süzebolu ve karye-i Çenger ve Zonari- ta ⁴ ve Ayadimitri ve Yorus ⁵ ve Revandinos ⁶	
'An gurre-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. seneti'l-mezbûre, fî sene	100 000
2) 'An mukata'a-i ze'âmet-i Pravadı ve karye-i Kızık ve Çeşni- gir ve Çingillü ⁷ ve Karagöllü ⁸ ve Hacı-Umur 'An gurre-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. seneti'l-mezbûre, fî sene	13 220
3) 'An ba'zı mahsul-i ze'âmet-i Kırk-kinise 'An gurre-i M. s. 895 ilâ gayet-i R. s. 895, fî 4 şehr ⁽¹⁾	1 425
Mezkûr Kırk-kinise ze'âmetine bedel Filibe nevâhisinden sekiz pâre köy mezbûr vakfa ilhak olundu, aşağıda mastûrdır Be-müceb-i hükm-i hümâyûn ez-taraf-ı tevki'i nibişte est ⁹ Fî evâhir-i R. s. 895	
a) 'An nefis-i Kırk-kinise	599
1) 'An resm-i çift	394
2) 'An resm-i âsiyâb	205
b) 'An karye-i Uğurlu-şeyh, 'an resm-i çift	140
c) 'An karye-i Demürcilü, 'an resm-i çift	209
d) 'An karye-i Evceğiz, ¹⁰ n.d. İçme,	143
'an resm-i âsiyâb	hâliyen ¹¹

* Bu muhasebe cedvelinin bulunduğu defterin 309-320 sahifeleri arasında aynı vakfın 896 yılı başından Ramazanın sonuna kadar 9 aylık bir muhasebesi daha mevcut ise de, bu muhasebenin masraflar faslına kadar olan kısmını ve "gallât muhasebesi"ne âit faslı bir arada karşılıklı olarak vermek cedvelimizi karıştıracak mâhiyette ve faydasız görüldüğünden alınmamış, "b" rumuzu ile 9 aylık cedvelin sadece 213-316 ıncı sahifeleri verilmiştir. (Bk. sf. 274-281)

Aynı imârete âit 9 aylık Muhasebe cedvellerinin sonunda bulunan (s. 321-323) bazı kayıtlar ve bu arada "imâret hademesinin aş-defteri" ile dârüşşifânın muhtelif odalarının ne işlere tahsis edilmiş olduğunu gösteren kayıtlar, Muhasebe Cedvellerine ilâve edilmiştir. (Bk. sf. 284-287)

(1) Ba'dehu be-timar fermûde şud¹²

مییمات	3	خودشان	2	خلد ملکه	1
قریق (?)	6	یوروس	5	زونارینه	4
از طرف توقیعی نبشته است	9	قره کولو	8	چنکلو	7
فرموده شد	12	حالیا	11	ایوجکز	10

- e) 'An karye-i Dereköy : 289
 1) 'An resm-i çift 169
 2) 'An resm-i âsiyâb 120
- f) 'An karye-i Tunalu, 'an resm-i çift 45
 g) 'An karye-i Ahlatçalı hâliyen
- 4) 'An mukata 'a-i karye-i Megri, tâbi '-i Gümülcine 'An gur-re-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. sene 895, fî sene 34 300
- 5) 'An mukata 'a-i nahiyet-i Dimetoka, 'an karye-i Lulu¹⁸ ve Ulgar¹⁴ ve Karacahalil ve Kıvrıcıklı¹⁵ ve Mustafalu ve Bay-hocalu¹⁶ 'An gur-re-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. seneti'l-mezbûre 19 300
- 6) 'An mukata '-i nefsi-i İsketye¹⁷ ve Çomaklu ve Şerefeddin n.d. Hamidlü ve karye-i Buhallu¹⁸ ve çiftlik-i Korucu ve mezre 'a-i Dereyurdı ve Muhammedî tâbi '-i Yenice-i Karasu 'An gur-re-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. seneti'l-mezbûre ma 'a 'âdet-i ağnâm, fî sene 63 109
 a) 'An mukata 'a, fî sene 49 000
 b) İbtidâ-i 'âdet-i ağnâm-ı karye-i İsketye ve Buhallu el-mezbûr 14 109
 1) 'An ağnâm 40 308 re's, 3 re's fî ı 13 436 (2)
 2) 'An resm-i ağıl 673
- 7) 'An nahiyet-i Fikele¹⁹, 'An gur-re-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. seneti'l-mezbûre, Fî sene 25 280
 a) 'An mukata '-i karye-i Veled-i Sügün²⁰ ve İsmailce ve Karaca Süleyman ve Evrenos n.d. Hisarbeği ve Ashhan n. d. Hasköy, fî sene 14 010
 b) Mukata 'a-i karye-i Donuz-vıranı ve Yürük-Göçbeği, fî sene 1 070
 c) Mukata 'a-i karye-i Hasköy n.d. Purleke²¹ ma 'a karye-i Demircilü, fî sene 3 280
 d) Mukata 'a-i karye-i Kavaklu, fî sene 1 000
 e) Mukata 'a-i karye-i İbri²² n.d. Saruhanlu ma 'a mezre 'a-i Karlu-alanı, tâbi '-i Kızıl-ağaç, fî sene 2 200
 f) Mukata 'a-i karye-i Saru-Savcılı²³ ma 'a karye-i Oğuz-alanı, fî sene 2 400
 g) Mukata 'a-i karye-i İlyasçı, fî sene 820
 h) Mukata 'a-i karye-i Hızır-Ağa, fî sene 500
- 8) 'An mukata 'a-i karye-i Eynesi, tabi '-i Edirne 'An gur-re-i M. s. 895 ilâ Z. s. 895, fî sene 9 000
- 9) 'An mukata 'a-i karye-i Helvacı Antablu²⁴ tâbi '-i Dimetoka, 'An gur-re-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. s. 895, fî sene 10 700
- 10) 'An nahiyet-i Üsküdar, 'an gur-re-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. s. 895, fî sene 19 500

(*) Mezkûr 'âdet-i ağnâma bundan evvel 'âmili mutasarrıf idi "Evkafın âdet-i ağnâmı serbesttir, vakıf için cem' olunsun" deyu hüküm mücebince vakfa ilhak olundu.

قويرچقلو	15	اولغار	14	لولو	18
بوخاللو	18	اسكيتيه	17	باي خواجه لو	16
پورلكه	21	ولديسكون	20	فكله	19
صنتابلو	24	صاوجلو	23	ابري	22

<u>'An mukata'a-i :</u>		<i>Fî sene</i>
a)	Karye-i Aslıhan	2 300
b)	Karye-i Bikârî (Bınarı ?) ²⁵	2 700
c)	Karye-i Mehmed	2 100
d)	Mezre'a-i Göbeller ²⁶ ma'a gallât	4 000
e)	Karye-i Akbaşlu	6 700
f)	Çiftlik-i Bedir ²⁷ n.d. Deli Ali ve Veled-i Yusuf ma'a mezre'a-i Karlu-alanı	1 700
11)	'An hashâ-i mîr-i mîrân-ı Rumeli 'An gurre-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. s. 895, fî sene	37 499
		<i>Fî sene</i>
a)	'An mukata'a-i karye-i Beğlü n.d. Sofılar, tâbi'-i Edirne	2 333
b)	'An mukata'a-i karye-i Kırşehir ve Yüreğic ve Kazgan ²⁸ tâbi'-i Edirne	15 333
c)	Mukata'a-i karye-i Lefke ²⁹ , tâbi'-i Üsküdar	9 500
d)	Mukata'a-i karye-i Mahmudca ³⁰ ve Saru-Dur-Ali, tâbi'-i Sazlu-dere	10 333
12)	'An nefsi-i Edirne 'An gurre-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. s. 895, fî sene	117 568
a)	'An kirâye-i dekâkin-i serrâcîn ve çilingirân ve kepkeburân ³¹ ve selhhâne ve dekâkin-i bazar-ı galle gayr-ez dekâkin-i tîrgerân ³² ve mukata'a-i zemin ve dekâkin ve odahâ ve zemîn-i hanehâ, nezd-i dekâkin-i serrâcîn ve tophâne ki has şud, mine't-târihi'l-mezbûre, 208 bâb	24 970
1)	'An kirâye-i dekâkin-i serrâcîn ve çilingirân ve kepkeburân, 164 bâb, cüz betâlet ³³ , fî sene	16 300
2)	Kirâye-i selhhane der Musa-Kavağı, 35 bâb, cüz betâlet ³³ , fî sene	8 370
3)	Kirâye-i dekâkin-i bazar-ı galle der Edirne, 9 bâb, fî sene	300
b)	'An resm-i bağaat-ı müslimîn ve gebrân-ı Edirne ma'a zemîn-i tarlahâ-i gebrân-ı köşk-i hassa der taraf-ı Buçuk-tepe	61 567
c)	'An mukata'a-i hammâm-ı Şehâbeddin Paşa mine't-târihi'l-mezbûre, cüz betâlet	8 850
d)	'An mahsûl-i bağçe-i Pîr Mezid Ağa, nezd-i dekâkin-i serrâcîn mine't-târihi'l-mezbûre	2 587
e)	'An mukata'a-i Hadım Paşa der kenare-i âb-ı Tunca, der mukabele-i 'imâret-i cedîdî'l-mezbûr, mine't-târihi'l-mezbûre	1 000
f)	'An mukata'a-i âsiyâb der zir-i Cîsr-i ³⁴ Cedîd, nezd-i 'imâret, mine't-târihi'l-mezbûre, 3 bâb	4 050
g)	'An kirâye-i dekâkin-i cedîd der piş-i bâb-ı 'imâreti'l-mezbûre, cüz betâlet, 10 bâb	7 507
h)	'An resm-i zemîn-i besatîn-i ³⁵ Edirne, mine't-târihi'l-mezbûre	2 457
i)	'An resm-i fırın-ı kiremidciyân-ı Veled-i Tokça ve İskender gayr-ez 4 bâb ki has şud, cüz betâlet	300
j)	Mukata'a-i 'âdet-i vekâle-i ³⁶ nefsi-i Edirne, mine't-târih	800
k)	Mahsûl-i bağçe-i 'imâret ve dârüşşifa der harem, mine't-târih	1 430

بدر	27
محمودجه	30
جز بطالت	33
وگاله (دارالوکاله)	36

کوبلار	26
لفکه	29
تیرکران	32
بساتین	35

بیکاری	25
قرغان (قران)	28
کیکیوران	31
چمر	31

- l) 'An 'öşr-i gallât ki der sınır-ı Edirne vâkı' şude, mine't-târihi'l-mezbûr Ber-veçh-i maktu' 1 600
 m) İbtidâ-i mukata'a-i zemîn-i Kerpiçlik, der taraf-ı Musa-kavağı 200
 n) 'An *resm-i tapu-yi çiftlik* ve zemîn-i bostan 250
 13) 'An mukata'a-i hammâmât der İstanbul 'An gurre-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. s. 895, fî sene 113 219

Mukata'a-i :

- a) hammâm-ı büzürk, nezd-i Câmî'-i Cedid 75 349
 b) hammâm-ı cedîd, der mahalle-i Balat 17 000
 c) hammâm-ı cedîd, nezd-i selhâne, cüz betâlet ³³ 5 985
 d) hammâm-ı Sofilar, nezd-i mescid-i Mevlânâ Husrev, cüz betâlet, fî sene 14 885
 14) İbtidâ-i mahsûlât-ı kurâ-yi mezkûrîn der nevâhî-i Filibe ki be-cihet-i bedel-i zê'âmet-i Kırk-kinise ve dekâkîn-i tîrgerân ³² ve kemangerân ³⁷ ve mukata'a-i zemîn ve odahâ der Edirne dâde şud ³⁸ Ber-mûceb-i hükm-i hümâyûn ki fî evâil-i R. s 895, nibişte est ³⁹ ez taraf-ı tevkîf 'An gurre-i Ca. s. 895 ilâ gayet-i Z. s. 895, fî şehr 2 530
 a) 'An karye-i Tabanı-yassı n.d. Hızırca, tâbi'-i Filibe ^{43/a} 180
 b) Karye-i Gırluva ⁴⁰ n.d. İbrahim Beğ 219
 c) Karye-i Krayslav ⁴¹ tâbi'-i Filibe el-mezbûr 120
 d) Karye-i Kozadrica ⁴² n.d. Demirci ve Üsküderiyot 462
 e) Karye-i Dukova ⁴³ tâbi'-i Filibe 423
 f) Karye-i Soholova ⁴⁴ n.d. Çırpılı, tâbi'-i Filibe 142
 g) Karye-i Çullu-güri ⁴⁵, tâbi'-i Filibe 232
 h) Karye-i Tumanlu ⁴⁶, tâbi'-i Filibe 66
 i) Karye-i Bayrambeği n.d. Hacı-Nasuh 614
 j) 'An *resm-i ağıl-ı ağnâm-ı kurâ-yi mezkûrîn* 72
 15) İbtidâ-i mahsûlât-ı kurâ-yi mezkûrîn ki sabıkâa der tasaruf-ı 'âmil bud ⁴⁷, be-vakf-ı 'imâret-i mezkûre ilhak şud 'An gurre-i Ş. s. 895 El-vâkı' fî 21 minh, fî 5 şehr 7 624

Karye-i :

- a) Korucu, tâbi'-i Edirne 3 055
 b) Muradçılı, tâbi'-i Edirne 513
 c) Arnavud Ortakçı, nakdiyye, hâliyen —
 d) Arnavud Küçük Ortakçı, nakdiyye, hâliyen (*) —
 e) Ahî, tâbi'-i Üsküdar 694
 f) Kara-İshaklu, tâbi'-i Dimetoka 362
 g) Salih, tâbi'-i Dimetoka, ber-veçh-i maktu' 3 000
 16) 'An behâ-i gallât: 515 (15 218)

(*) Bu iki köyden akçe vâkı' olmamış, ammâ gallesi Ali muhasebesinde aşağıda mezkûrdır Ba'-dehu bu zikr olan iki köy yine has olub bunda bedel karye-i Hacı-Temirhan vakf oldu Fî 18 Z. s. 895.

نیشته است	39	داده شد	38	کازکران	37
قوزادرچه	42	قرایسلاوه	41	غیرلوه	40
سوخولوه	44	دوقوه	43	اسکودریوت	43/a
در تصرف عامل بود	47	طومانلو	46	چوللوکوری	45

	Mud	Keylçe	Şinik	A	B
a) Behâ-i gendüm	3 (115)	16 (10)	- (3)	379	7 065
b) Behâ-i cev	1 (75)	12,5(14,5)	- (-)	97	4 222
c) Behâ-i duhne	- (46)	7,5(7)	- (0,5)	19	1 990
d) Behâ-i çavdar	- (31)	6 (6)	2,5(2,5)	20	1 490
e) Behâ-i 'alef	- (9)	- (11)	- (3)	-	381
f) Behâ-i kapluca	- (-)	- (14,5)	- (-)	-	29
g) Behâ-i 'ades	- (-)	- (13)	- (-)	-	117
h) Behâ-i semsem	- (-)	- (-)	- (2)	-	5

C) 'Ani'l-mebî'ât ⁴⁸ :	3 874
1) Behâ-i erz-i hurde ⁴⁹ , 'An çevrindi, 18,5 keylçe	37
2) Behâ-i gendüm-i hurde ⁵¹ 'An çevrindi-i matbah, 1 mud 6 keylçe	78
3) Behâ-i gendüm-i hurde-i diğér 'An çevrindi-i galle-i âsiyâb, 10 keylçe	21
4) Behâ-i ceviz 'An mahsûl-i eşcar-ı girdekân ⁵² der sınır-ı Edirne	80
5) 'An metrukât-ı mürdegân-ı ⁵³ misafirân ki der tabhâne-i 'imâret müteveffâ şudend ⁵⁴	418
6) 'An metrukât-ı mürdegân ⁵³ der bîmarhâne, be-ma'rifet-i tabibân	3 125
7) Behâ-i esb-i dolab ki hâcet ne-şud ⁵⁵ ma'a behâ-i esbâb, 1 re's	115

II

VUZİ'A MİN ZÂLIKE Fİ SENE 657 971 (s. 298)

A) <i>El-vezâif</i> 'An gurre-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. fî sene	244 698
1) Cema'at-i vaztfehorân-ı câmi'-i 'imaret-i mezkûre, mine't-tarihi'l-mezbûre :	
a) Mevlânâ Muhyiddin, Hatib	15
b) Mevlânâ Ya'kub Halife, imam	8
c) Mevlânâ Alâeddin Halife, imam	8
d) Mevlânâ Nasuh, ser-mahfil	7
e) Seyyid Ebulfadl, muvakkıt	7
f) En'âm-hân ⁵⁷ , 5 neferen, fî 4	20
g) Eczâ-hân, 30 neferen, fî 2	60
h) Devir-hân, 10 neferen, fî 1	10
i) Mühellilîn ⁵⁸ , 7 neferen, fî yevm	15
1) Nefer,	3
2) 6 nefer, fî 2	12
j) Salâvatçıyân, 7 nefer, fî yevm	15

عن چورندى 50
عن متروكات مردكان 53
حاجى تمرخان 56

ارزخرده 49
اشجارکردگان 52
که حاجت نه شد 55
مهللين 58

عن المييمات 48
کندم خرده 51
متوفى شدند 54
انماخوان 57

1) Nefer	3		
2) 6 nefer, fi 2	12		
k) Mevlânâ Alâeddin, mushaf-hân ⁵⁹			2
l) Muhyiddin, huş-hân ⁶⁰			4
m) Müezzinân, 4 neferen, fi 5			20
1) İlyas	5		
2) Hüseyin	5		
3) Muhyiddin	5		
4) Ali	5		
n) Şakirî, mu'arrif			5
o) Ali, siracî ⁶¹			3
p) Mehmet, siracî			3
r) Kaasım, kayyum			3
s) Karagöz, kayyum			3
t) Mustafa, buhurî ma'a behâ-i buhur ⁶²			2
t) Mustafa, buhurî ma'a behâ-i buhur ⁶³			2
u) Durak, ferrâş			3
ü) Umur, ferrâş			3
v) Karaca, hâdim-i halâ			2
y) Seyyid Ahmed, noktaf ⁶⁴			2
	Fî şehr	204	
	Bürfe şud ⁶⁵	'An selh-i R. s. 895	
z) İbtidâ-i Muhyiddin, noktaf be-cây-i mezkûr			3
	Fî şehr	720	'An selh-i R. s. 895
	<i>Yekûn</i>	Fî sene	79 440
	a)	Fî yevm 218 Fî sene	78 480
	b)	El-müşâhare	960
2) Cema'at-i vazîfedorân-ı medrese-i 'imâret-i mezkûre, mine't-tarihi'l-mezbûre :			
a) Mevlânâ Behaeddin, müderris			50
	Fî 3 şehr ve 18 yevmen	5 900	
	Müteveffâ şud, fi 19 R. s. 895		
b) İbtidâ-i Mevlânâ Halil, müderris be-cây-i mezkûr, fi yevm			50
	Fî 8 şehr ve yevm	12 050	
	'An selh-i R. s. 895		
c) Mu'id ⁶⁶			7
d) Talebe, 18 nefer, fi 2			36
e) Bevvâb			2
f) Ferrâş			2
g) Hâfiz-ı kütüb			2
h) Be-cihet-i behâ-i revgan-ı kandil ve âbriz ⁶⁹ , Fî yevm			1
	<i>Yekûn</i>	Fî sene	35 450
	a)	Fî yevm 50, fi sene	18 000
	b)	El-müşâhare	17 450

سراجی 61
خادم خلا 64
نقطه 67

خوشخوان 60
بخور 63
سلخ 66
آبریز 69

مصحف خوان 59
بخوری 62
بریده شد 65
معید 68

3) Cema'at-i vazıfedorân-ı dârişşifâ, mine't-tarihi'l-mezbûre:

a) Mevlânâ Muslihiddin, tabîb	30
b) Sinan, tabîb	10
c) Bedreddin, kehhâl ⁷⁰	7
d) Nezir, kehhâl	7
e) Sinan, cerrah	7
f) Muhyiddin, cerrah	7
g) Bedreddin, kâtib	4
h) Hamza, vekil-i harc	4
Mürde ve be-câyeş ⁷¹ Halil, fi 2 Ra. s. 895	
i) Hacı 'Abdi, kilâri	4
j) Selim, şerbeti	4
k) Hamza, edviye-küb	2
l) Seyyid Derviş, kayyım	3
m) Hamza, kayyım	3
n) İsmail Kürd, kayyım	3
o) Mehmed ve be-câyeş Habîb, kayyım	3
p) Ömer Hızır, ferrâş	3
r) Hızır, câme-şüy	3
s) Tabbahîn, neferân, fi 3	6
t) Hamza, bevvâb	3
u) Muhyiddin, tabîb	10
Fi 3 şehr 900	
Mürde fi gurre-i R. s. 895.	
ü) İbtidâ-i İsa, tabîb be-cây-i mezkûr	10
Fi 8 şehr ve 16 yevmen 2 560	
'An 15 R. s. 895	
Yekûn Fi sene	45 220
a) Fi yevm 116, fi sene	41 760
b) El-müşâhare	3 460

4) Cema'at-i vazıfedorân-ı 'imâret-i mezkûre 'An gurre-i M. s. 895

a) Rüstem Çelebi, mütevellî	50
b) Mevlânâ İskender, nâzır	20
c) Sinan el-kâtib-i evkaf	10
d) Derviş Ali, şeyh-i 'imâret	15
e) Hacı İlyas, vekil-i harc	5
f) Hacı Doğan, kilâri	4
g) Hasan, anbarî	4
h) Şuca', nakıyb-i nân ⁷²	4
i) Mustafa, nakıyb-i aş	4
j) Tabbahîn, 6 nefer, fi 3	18
k) Habbazîn, 6 nefer, fi 3	18
l) Kâse-şüyân, neferân, fi 2	4
m) Mehmed, bevvâb	2
n) Kaya, bevvâb	2
o) Pîr Ahmed, hammal-ı gûşt ⁷³	2
p) Yusuf, teberdâr	2
r) Ali, ahurî	2

نقیب نان ⁷²مردہ و بجایش ⁷¹کمال ⁷⁰کوشت ⁷³

s) Yusuf, bostanî	4
t) Derviş Mehmed, nekkaad-ı erz ⁷⁴	2
u) 'Ivaz, nekkaad-ı erz	2
ü) İlyas, gendüm-kûb ⁷⁵	3
v) Mehmed, meremmetî-i dolab ve âsiyâb ve anbarhâ	4
y) Hamza, meremmetî-i râh-ı âb	(?)
z) Hamza, meremmetî-i sûrb-i 'imâret ve gayruhu	2
za) Hacı 'Âşık, meremmetî-i hammamât-ı İstanbul	4
zb) Hacı Şirmerd, meremmetî-i dekâkîn-i serracîn ve gayruhu	4

27) *Câbiyân* :

a) Mustafa, câbi-i Süzebolu	4
b) Mustafa, câbi-i Pravadı	(?)
c) Mahmud, câbi-i nahiyet-i Fikeli ¹⁹	4
d) Umur, câbi-i nahiyet-i Üsküdar	(?)
e) Mehmed Çelebi bin Deften ⁷⁶ , câbi-i nahiyet-i Dimetoka	4
f) Seferşâh, câbi-i İskite ve Badra	4
g) Muslihiddin, câbi-i hammamât-ı İstanbul, 4 bâb	
h) Musa Çelebi, câbi-i nehr-i Tabanı-yası	4
i) Abdullah, câbi-i Kırk-kinise, Fî 5 şehr 600 (4)	4
j) İbtidâ-i Mehmed, câbi-i karye-i Korucı ve İshaklu şud, ma'a tevâbi 'uhâ, Fî 4 şehr ve 9 yevmen 516	4
k) İbtidâ-i Abdullah ki câbi-i dekâkîn-i serracîn şud der Edirne, ma'a selhâne ve gayruhu Fî 4 şehr ve 9 yevmen, 516	4
l) İbtidâ-i Hasan, câbi-i kurâ şud der nevâht-i Filibe Fî 4 şehr ve 9 yevmen 516	4

Yekûn Fî sene

84 588

a) Fî yevm 229, Fî sene 82 440

b) El-müşâhare 2 148

B) *El-ihvâcât*;

a: 413 273 (Sf. 299)

b: 268 186 (Sf. 313)

I- *Harc-ı me'kûlât-ı 'imâret-i mezkûre* ve gayruhu, 'An gurre-i M. s. 895 (896) ilâ gayet-i Z. (N.) s. 895 (senet-i'l-mezbûre, fî 9 şehr gayr-ez-bâkî)

a: 306 606 b: 189 556

1) Behâ-i erz [be-mudd-ı Edirne, ma'a ücret-i hammal] 107 (21) mud, 17 (10) keylçe, 2 (3) şinik

	KANTAR		VAKIYYE		A	B
2) Behâ-i revgan-ı sâde	98 (88)	38 (42) (3 lod.)	25 775	27 358	26 756	5 477
3) Behâ-i 'asel	67 (60)	20 (15) (1 lod.)	11 581	10 421		

(¹) (Minhâ : 1) Resid : 25 383
2) El-bâkî : 1 975
27 358

(?) دقتن ⁷⁶کندم کوب ⁷⁵نقاد ارز ⁷⁴

4) Behâ-i gûşt, fî yevm 150 vakıyye (ma'â behâ-i revgan-ı sâde) (2), fî 354 (266) yevmen, [53 100 vakıyye]	66 370	53 401 (2) (3)
5) Behâ-i ard (dakıyk) ma'â ücret-i hammal, 339 (47) mud, 6 (9) keylçe, 1 (2,5) şinik	88 192	6 609
6) Behâ-i gendüm ma'â ücret-i hammal, 76 (294) mud, 14 (1) keylçe, 3 (1) şinik	17 569	34 003
7) Be-cihet-i harc-ı 'ideyn ma'â aş-ı zirbaç ⁷⁷	1 213	—
8) Be-cihet-i (harc-ı) aş-ı 'aşure	771	703
9) Behâ-i za'feran, 2 900 (2 600) derâhîm	2 900	2 600
10) Be-cihet-i harc-ı turşiyât ⁷⁸ ve riçal ⁷⁹	4 845	— —
11) Be-cihet-i ziyâfet-i misafirân	23 034	15 004

Behâ-i :

a) Erz, 12 (9) mud, 5 (19) keylçe, 1,5 (1) şinik	4 275	2 581
b) Revgan-ı sâde, 625 önge ⁸⁰ (13 kantar ve 20 vakıyye) ve 2,5 (3) lodra ⁸¹	4 630	3 905
c) 'asel, 707,5 vakıyye (12 kantar, 37 vakıyye, 3 lodra)	2 835	2 164
d) Gûşt	3 413	2 369
e) paça ve fevâkih ⁸²	6 109	3 404
f) Be-cihet-i aş-ı ekşi ⁸³	—	91
g) Behâ-i za'feran	—	10
h) Be-cihet-i harc-ı baklava	772	480
12) Ücret-i kal'î-kerden-i evânî-i mis (nuhas) ⁸⁴ , bi'd-defe'ât ⁸⁵ (ma'â meremmet)	1 380	1 492
13) Behâ-i kâsehâ-i harcî, 10 000 (8 430) kıt'â	3 434	2 871
14) Behâ-i tabakhâ, be-cihet-i misafirân, 69 kıt'â	34	28
15) Behâ-i carûb ⁸⁶	23	28
16) Behâ-i şem'-i pîh ⁸⁷ , be-cihet-i tabbahîn ve habbazîn ve siracî	435	333
17) Behâ-i revgan-ı zeyt, be-cihet-i kanâdîl-i câmi' ve tâbhanehâ ve tezyin-i minâre[teyn] ve matbah ve halâ (ve sa'athâne) [16 kantar 43 vakıyye]	3 993	3 284
18) Behâ-i revgan-ı pîh, be-cihet-i çerakhâ-i ⁸⁸ tâbhâne, 160 (44) vakıyye	314	154
19) Behâ-i şem'-i pîh, be-cihet-i leyâlî-i 'ideyn	53	—
20) Behâ-i nohud 6 (2) mud, 15 (9) keylçe, 3 (1) şinik	1 676	572
21) Behâ-i nemek, 30 (20) mud, 18,5 (7) keylçe, (3) şinik	3 412	2 719

(2) (Edirne'de et bulunmadığı cihetden on beş gün et yerine yağ alınmış)

(8) (Minhâ : 1) Resfd : 52 668

رجال 79	ترشیات 78	زربا 77
فواکه 82	لودره 81	اونکه 80
بالدفعات 85	اوانی مس (نحاس) 84	اکشی 88
چراقها 88	شمع پیه 87	چاروب 86

22) Behâ-i hîme ⁸⁹ , 541 (518) 'acelât ⁹⁰	13 351	17 541
23) Behâ-i piyaz, [Be-cihet-i şurba]	656	538
24) Behâ-i cev, be-cihet-i ('aliyk-1) esbân-ı misafirân, 74(93) mud, 7 keylçe, 3 şinik	7 986	5 604
25) Âdet-i behâ-i futa ⁹² be-cihet-i tabbahîn ve habbazîn ve nakıybân ve kilârî ve kâseşûyân ve siracıyân, ma 'a behâ-i kirpas	387	371
a) Futa, fî sene 19 kıt'a, fî 10	190	190
b) Kirpas-ı nîmte ⁹³ be-cihet-i pâk-kerden-i evânî-i mis ⁹⁴ ve kâschâ, 10 (9) kıt'a	197	181
26) Be-cihet-i ziyâfet-i huffâz (hafaza) der ser-i mah ⁹⁴ , 'An gurre-i L. (M. s. 896) ilâ gayet-i Z. (S) sene 895 (896), fî 3 (8) şehr (4)	538	1 180
II. <i>Harc-i sâyire</i> , fî sene (fî 9 şehr)	a: 9 930	b: 14 610

	<i>Kıt'a</i>	A	B
1) Behâ-i hasırhâ[-i dırâz ⁹⁵] Be-cihet-i câmi'	22(6)	300	120
2) Behâ-i hasırhâ-i misafirân	19	80	—
3) Behâ-i anbar-ı galle, der mezre'a-i Gabeller	2	781	—
4) Behâ-i kanâdîl, be-cihet-i câmi'	127	317	—
5) Behâ-i seng-i Benefşelik, be-cihet-i nişan-kerden der sınır-ı bağaat-ı Edirne	165	—	—
6) Behâ-i mîzan-ı akçe	1 100	—	—
7) Behâ-i tâbe-i berre ⁹⁷	1 68	—	—
8) Behâ-i pişgir, be-cihet-i misafirân	1 27	—	—
9) Behâ-i tepsi, be-cihet-i misafirân	2 62	—	—
10) Behâ-i tohm-ı piyaz ⁹⁸ ve harbuze ⁹⁹ , be-cihet-i kişten ¹⁰⁰ der bağçe	— 152	—	—
11) Behâ-i mandal-ı âhen be-manzarhâ-i ¹⁰¹ câmi'	18 100	—	—
12) Behâ-i kilid ve küng ve resen-i kendir ve sicim ve kefçe ve lif ve parû-yi çûb ¹⁰² ve keneviçe ve kilim ve harc-ı hurdevât, ma 'a meremmet-i kilid ve gayruhu, bi'd-defe'ât	1 456	—	—
13) Be-cihet-i bağçe, 'an yed-i Mezid Ağa, nezd-i dekâkîn-i serracîn	266	—	—
14) Be-cihet-i harc-ı bağçe-i 'imâret-i Şehabeddin Paşa, der mukabele-i 'imâret-i mezkûre	481	—	—
15) Be-cihet-i harc-ı bağçe-i harem-i câmi' ve dârüş-şifa (ma 'a ücret-i ırgadân)	194	548	—

علیق آسیان 91
سرمه 94
تابه بره 97
خربوزه 99
پاروی چوب 102

عملات 90
نیمته 93
نشان کردن 96
تخم پیاز 98
منظرها 101

هیمه 89
فوطه 92
دراز 95
ورد 97/8
کشدن 100

- 16) Ücret-i 'arabacıyân be-cihet-i âverden ve verdaştên-i gendüm, 'an anbar ilâ âsiyâb, 12 müdden 34 —
- 17) Ücret-i pirezênân¹⁰⁴ be-cihet-i pâk-kerden-i gendüm (-i mezkûr), 12 (-) müdden 30 692
- 18) Ücret-i kesi¹⁰⁵ be-cihet-i ard-kerden-i gendüm der âsiyâb [12 mud] 24 566
- 19) Be-cihet-i harc-ı techîz ve tekfîn-i mürdegân-ı (gurrebâ ki) der tâbhane-i 'imâret[-i mezkûre] (müteveffa şudend) 12 (9) neferen 510 422
- 20) Kirâye-i akçe-i evkaf (ücret-i kesi, be-cihet-i âverden-i akçe-i evkaf) ['an kıst-ı hammamât-ı İstanbul ve gayruhu ilâ Edirne] 50 50
- 21) Ücret-i sakka, be-cihet-i âverden-i âb be-matbah, der vakt-i zemistân 180 485
- 22) Ücret-i kesi, be-cihet-i hânden-i¹⁰⁸ mevlûd-ı Nebî, der şeb-i mevlûd, ma'a behâ-i şem' ve şerbet 179 —
- 23) Ücret-i ırgadân be-cihet-i hizmet-kerden be-bostanhâ 1 482 —
- 24) Ücret-i 'arabacıyân, be-cihet-i âverden-i [öşr-i] gallât, 'an kurâyi evkaf ilâ anbar [-i 'imâret], 2 (85) mud, 15,5 keylçe (—) 19 799
- 25) Ücret-i ırgadân, be-cihet-i pâk-kerden-i harem-i câmi' 361 —
- 26) Ücret-i 'arabacıyân, be-cihet-i âverden-i erz 'An nehr-i Tabanı-yassı ['An mahsûl-i sene-i 894], 102 (50) mud, 15,5 (7) keylçe 2 512 1241
- 27) Be-cihet-i harc-ı bağçe-i bîrûniyye, ma'a ücret-i ırgadân — 892
- 28) Be-cihet-i harc-ı bağçe-i Şahabeddin Paşa ma'a ücret-i ırgadân — 196
- 29) Ücret-i hammâlân, be-cihet-i verdaştên¹⁰⁹ ve âverden-i gendüm ve erz 'an anbar ilâ âsiyâb, 276 mudden, 19 keylçe, 1 şinik — 1818
- 30) Behâ-i şem'-i pîh, be-cihet-i kest-i mezkûr, der vakt-i erd-kerden der âsiyâb — 49
- 31) Be-cihet-i harc-ı nakş-ı tohm-ı şütür-i mürg¹¹⁰ ki der câmi'-i 'imâret nihâde şud¹¹¹, be-ma 'rifet-i 'Abdülcelil nakkaş, 50 kî't'a — 530
- 32) Be-cihet-i ba'zı harc-ı ruhame-i nâ-temam¹¹², be-ma 'rifet-i Sarı İsa — 109
- 33) Be-cihet-i harc-ı hâne-i bostânî ki nev-sâhte, der bağçe-i Şahabeddin Paşa, bâb 1 — 1642

کسی 105
خواندن 108
نهاده شد 111

پیر زنان 104
زمستان 107
نقش تخم شتر مرغ 110

اوردن و ورداشتن 108
ارد 106
ارد کردن 109
رخامه نامتام 112

- 34) Behâ-i seng ve ücret-i 'acelât¹¹³, be-cihet-i nişan-
kerden der sınır-ı kurâ-i nâhiyet-i Filibe — 122
- 35) Behâ-i kalîçe, be-cihet-i şehnişin der câmi', 1 kıt'a — 175
- 36) Behâ-i çuval, be-cihet-i nihâden-i gallât, 15 zevc — 302
- 37) Behâ-i cûphâ ve tahtahâ, be-cihet-i sâhten-i
anbarhâ der kurâ-yi Filibe — 1669
- 38) Behâ-i kilim (kile?) be-cihet-i peymûden¹¹⁴
gallât, 1 kıt'a — 76
- 39) Behâ-i nihale tomac¹¹⁵ berây-i şümürden¹¹⁶ ve
senciden-i¹¹⁷ akçe-i evkaf, 1 kıt'a — 80
- 40) Behâ-i bargirân-ı dolab der bağçe-i harem-i
câmi' ve bağçe-i Pîr Mezid, re'sân¹¹⁸ — 544
- 41) Behâ-i tahtahâ-i bellud, be-cihet-i sâhten-i
anbar-ı erz der 'imâret, 51 kıt'a — 255
- 42) Behâ-i geç, be-cihet-i meremmet-i müteferrika,
152 kantar — 456
- 43) Behâ-i kilid ve heğbe ve pervîzen¹¹⁹ ve sini-i cûb ve
tas ve kenevirçe ve lif, ma'a meremmet-i teber ve parû
ve gayruhu, bi'd-defe'ât — 772

III. *Harc-ı dârüşşifa* 'An gurre-i M. s. 895 (896) ilâ gayet-i Z.
(N.) s. 895 (896) Fî yevm 200,

Fî sene (fî 9 şehr)

a: 72 000 b: 54000

	A	B
1) Behâ-i sükker-i [nebbat-ı] harci ¹²⁰ 4 vakıyye, 300 dirhem (9 kantar ve 19 lodra)	95	7 350
2) Behâ-i sükker-i Efrencî, 30 (18) kantar, 13 (27) vakıyye	20 372	13 357
3) Behâ-i 'asel, 20 (17) kantar, 78 lodra (50,5 vakıyye)	3 195	2 335
4) Behâ-i edviye-i mütenevvi'a, 1 353 (715) vakıyye	16 943	9 933
5) Behâ-i misk, 2 (10) miskal	130	600
6) Behâ-i 'anber-i ham, 1 miskal	50	—
7) Behâ-i kâfur, 300 dirhem	142	—
8) Behâ-i gülâb ¹²¹ 1 kantar, 36 (30,5) vakıyye	484	543
9) Behâ-i hanzal ¹²² , 123 kıt'a	148	—
10) Behâ-i cevz-i hindî 35 kıt'a	157	—
11) Behâ-i gül-i sürh [10 kantar, 2 vakıyye]	487	500
12) Behâ-i seferçel ¹²³ , 11 (5) kantar, 38 (20) vakıyye	487	500
13) Behâ-i enar, ¹²⁴ 4 250 'aded (4,5 hamil, fî 140)	472	630

نخاله تماچ 116

رأسان 118

کلاب 121

انار 124

پیمودن 114

سنجیدن 117

سکر نبات خرچی 120

سفرجل 123

مجلات 113

شمردن 116

پرویزن 119

مختل 122

14) Behâ-i mevîz-i ter, ¹²⁵ 1 hamil	58	—
15) Behâ-i tuffah ¹²⁶ (4 000 'aded) [25 vakıyye]	118	320
16) Behâ-i 'unnab ¹²⁷ 34 (29) vakıyye	93	98
17) Behâ-i gure ¹²⁸ , 15 kantar, 9 vakıyye	196	—
18) Behâ-i âb-ı limon, 27 vakıyye	296	—
19) Behâ-i âb-ı şahtereç, 8 (4) kantar, 25 (22) vakıyye	384	200
20) Behâ-i âb-ı lisan-ı sevr ¹²⁹ , 7(5) kantar, 35(14) ,,	480	235
21) Behâ-i âb-ı hindiba 3 (-) kantar, 2 (41,5) vakıyye	100	20
22) Behâ-i âb-ı raziyâne ¹³¹ , - (-), 11 (-) vakıyye	22	—
23) Behâ-i âb-ı badrenchûye ¹³² , 1 (-) kantar, 26 (26) vakıyye	119	31
24) Behâ-i hall ¹³³ , - kantar, 95 (55) hazefe ¹³⁴	285	165
25) Behâ-i şem 'i kâfurî 5 (13) vakıyye, 250 (-) dirhem	106	253
26) Behâ-i şem 'i 'asel, 15 (9,5) vakıyye —	145	99
27) Behâ-i şirugan, 8(11) kantar, 28 (10) vakıyye	1 814	1 685
28) Behâ-i revgan-ı telh, 28 (22,5) vakıyye	138	125
29) Behâ-i revgan-ı defne, 11 (3) vakıyye (200 derâhîm)	194	72
30) Behâ-i revgan-ı sâde, 5 (2) vakıyye	35	15
31) Behâ-i revgan-ı bâdem, 9 (7) vakıyye ve 250 (300) derâhîm)	392	348
32) Behâ-i bâdem, (1 kantar), 78 (7,5) vakıyye	283	258
33) Behâ-i mevîz-i sûrh, 1 (-) kantar, 13 (40) vakıyye	95	76
34) Behâ-i incir, 1 (1) kantar, 15 (12) vakıyye	86	104
35) Behâ-i âlû ¹³⁵ , 2 (2) kantar, 36 (3) vakıyye	363	266
36) Behâ-i tut, - (2) kantar, 152 (4) vakıyye	199	109
37) Behâ-i gûşt-[1 ganem], 2 207 (-) lodra	692	671
38) Behâ gûşt-ı bere ¹³⁶	314	518
39) Behâ-i makiyân, 1 3 130 (1 229) kîr'a	4 080	4 222
40) Behâ-i ferruc ¹³⁷ , 147 (74) kîr'a	1 674	120
41) Behâ-i pâçe, ¹³⁸	48	9
42) Behâ-i nân	3 298	1 330
43) Behâ-i erz, 1 (2) mud, 16 (2) keylçe	450	804
44) Behâ-i ard (Dakıyk), 1 mud, 1 (11) keylçe, -(1 şinik)	240	88
45) Behâ-i nohud ve 'ades ve gendüm	241	78
46) Behâ-i nemek ¹⁴⁰ , 8 (7) keylçe ve 3 (-) pâre	66	58
47) Behâ-i piyaz ¹⁴¹ ,	45	49
48) Behâ-i beyza ¹⁴² (2 200 'ded)	318	180
49) Behâ-i kar ¹⁴³ ve isfanak ve [kâhû] ¹⁴⁴ (ve sebzevât)	476	205

حناب	127
لسان نور	130
نخل	133
بره	136
باجه	139
(...)	142

تفاح	126
شہترج	129
بادرنجبویه	132
الر	135
فروج	138
پیاز	141
کاهو	144

مویز تر	125
غره	128
رازیانه	131
خزفه	134
ماکیان	137
نمک	140
قرع	143

50) Behâ-i mast ve şîr ¹⁴⁵	271	139
51) Behâ-i hîme, 192 (65) 'acelât	4 237	2 058
52) Behâ-i kâse ve kavanos ve şîşe ve [kanâdil] (ve ibrik ve gayruhu), bid-defe'ât 820 (448 'adet) kıt'a	926	527
53) Behâ-i nîmte ¹⁴⁶ , be-cihet-i cerrâhîn ve şerbetî, 4 kıt'a	96	—
54) Behâ-i tâbe, be-cihet-i fun-ı verd ¹⁴⁵ , 1 kıt'a	104	—
55) Behâ-i kâğıd, 14 (12) demed (huzme)	311	290
56) Behâ-i pervîzen ¹⁴⁷ , 5 kıt'a	33	—
57) Behâ-i nemed ¹⁴⁸ , be-cihet-i manzarahâ-i dârüşşifa, 12 (10) kıt'a	71	65
58) Behâ-i penbe-i köhne (be-cihet-i cerrah-ı bîmarân)	155	68
59) Behâ-i futa, be-cihet-i hizmetkârân, 16 (7) kıt'a	172	67
60) Behâ-i güğüm ve bakrac ve tâbe ⁹⁷ ve hokka, 4 kıt'a	172	67
61) Behâ-i câme-i hâb ¹⁴⁸ ['an dimi], 6 (14) kıt'a	135	610
62) Behâ-i kebehâ-i pûşîş ¹⁵⁰ 10 kıt'a	200	—
63) Behâ-i şem'i revgan ¹⁵¹	60	90
64) Behâ-i sabun	20	55
65) Behâ-i hasır, 72 (35) kıt'a	164	89
66) Behâ-i mil'aka ¹⁵²	15	5
67) Behâ-i çûb-ı ihlamur ve bazûluk ve pedavra Be-cihet-i hücerât ve gayruhu	271	—
68) Behâ-i tuğla, Be-cihet-i tâbhâne	218	—
69) Behâ-i tîl-i âhen ve bend-i köşe	33	—
70) Behâ-i mîsmar-ı mütenevvi'a, 2 vakıyye ve 150 'aded	37	—
71) Ücret-i neccârân, be-cihet-i sâhten-i turabzon ve gayruhu	454	—
72) Ücret-i ırgadân-ı dıvar ve gayruhu	194	—
73) Ücret-i kal'î-kerden-i [evânî-i mis] (tencere ve kazgan ve hereni ¹⁵³ ve bakrac ve kefçe ve gayruhu)	120	165
74) Meremmet-i kufl ¹⁵⁴ ve zencir ve gayrruhu	68	—
75) Ücret-i hammâlân [Be-cihet-i âverden-i] sükker (ve edviye) [ve gayruhu] ma'a resm-i 'âdet-i kabbân	294	111
76) Ücret-i teberdârân-ı hîme ^{154a}	195	74
77) Kirâye-i edeviye-i mütenevvi'a 'an İstanbul ilâ Edirne	30	—
78) Be-cihet-i istihmam-ı bîmarân ¹⁵⁵	165	74

برویزن	147
کجه هاه پوشش	150
هرنی	153
استحمام بیماران	155

نیمه (نیمتته ؟)	146
جامه خواب	149
ملعقه	152
مرمت قفل	154

بهامتابه بجهت فیرین ورد	145
نمد	148
شمع روغن	151
تبرداران هیمه	153/a

79) Be-cihet-i teçhiz ve tekfîn-i mürdegân ¹⁵⁶ der [bîmarhâne] (dârüşşifa), 43 (18) neferen	2 003	626
80) Behâ-i lûlû ¹⁵⁷ , 29 dirhem	—	105
81) Behâ-i evrak-ı zer, 50 kıt'a	—	75
82) Behâ-i evrak-ı sîm ¹⁵⁸ , 150 kıt'a	—	43
83) Behâ-i âb-ı tohmigen ¹⁵⁹ , 20 vakıyye	—	20
84) Behâ-i dakıyk, 11 keylçe, 1 şinik	—	88
85) Behâ-i seng ve hâk ¹⁶⁰ be-cihet-i furun-ı gül ve şerbethâne	—	41
86) Be-cihet-i meremmet-i furun-ı gül ve miyzan ve killid ve gayruhu	—	50
87) Ücret-i kesî ¹⁶¹ , be-cihet-i pâk-kerden-i gül ki 'an bağçe-i 'imâret herîde bud ¹⁶² , ma'a hıfz-kerden	—	90
88) Behâ-i kesî, be-cihet-i hizmet-kerden-i gül-bâ-şeker ¹⁶³ , fî şehreyn	—	44
89) Behâ-i kesî, be-cihet-i sahk-kerden-i ¹⁶⁴ Hacer-i Ermeni, 112 dirhem	—	30
IV. <i>Harc-ı sa'athâne</i> ki nev-sâhte şud ¹⁶⁵ ve bâb-ı bîmarhane ve dolabhâ ve gayruhu ki nev-sâhte şud	8 455	
1) Be-cihet-i harc-ı sa'athâne ki nev-bina şud, Ber-müceb-i hükm-i hümâyûn, nezd-i bâb-ı harem-i câmi'	3 794	—
2) Be-cihet-i harc-ı bâb ki nev-sâhte şud der bîmarhâne, be-cây-i manzara ¹⁶⁶ , 1 bâb	137	—
3) Be-cihet-i harc-ı dolab-ı esb ki nev-sâhte şud nezd-i cisr-i cedîd der harem-i câmi', 1 kıt'a	2 170	—
4) Be-cihet-i harc-ı dolab-ı esb ki, nev-sâhte şud, der bağçe-i Pîr Mezîd, nezd-i dekâkîn-i serracîn, 1 kıt'a	1 809	—
5) Be-cihet-i harc-ı ferş ¹⁶⁷ ki der pîş-i bâb-ı matbah ve furun-ı habbazîn-i imâreti'l-mezbûre nev-gusteranîde şud ¹⁶⁸	217	—
6) Be-cihet-i harc-ı sundurma-i çûb ki nev-sâhte şud, der zîr-i sundurma-i anbar-ı cev, der harem-i 'imâreti'l-mezbûre	328	—
V) <i>El-meremmât</i>	a: 16 282	b: 10 020
<i>Meremmet-i :</i>	A	B
1) hammâm-ı büzûrk, der İstanbul [nezd-i câmi'-i cedîd]	1 876	1 354

سیم	158
کدی	161
سحق	164
خرج فروش	167

لولو	157
سنگ و خاک	160
کل یا شکر	163
بجای منظره	166

تجهیز و تکفین مردکان	156
تخمکن	159
خوبه بود	162
نوساخته شد	165
نوگسترانیده شد	168

2) hammam der Balat, der İstanbul	402	363
3) hamam-ı Sofilar, der İstanbul	951	423
4) hamam-ı Selhâne, der İstanbul	1 008	1 432
5) râh-ı âb-ı 'imâreti'l-mezbûre	127	—
6) âteşdân-ı ¹⁶⁹ matbah-ı 'imâret	350	—
7) kaldırma-i cısr-i cedîd	108	—
8) furun-ı habbâzîn-i 'imâret	189	—
9) dükkân-ı furun-ı habbâzîn der mukabele-i hammâm-ı Şahabeddin Paşa	35	—
10) câyhâ ¹⁷¹ der şadırvan-ı medrese-i câmi'	39	—
11) turrehâ-i ¹⁷² bâb-ı matbah ve me'kel ¹⁷³ ve tâbhanehâ	143	—
12) şadırvan-ı câmi'	970	—
13) anbar-ı dakıyk ve erz ve gendüm	4 055	—
14) dükkân-ı kassab, der pîş-i bâb-ı 'imâret	143	—
15) hammâm-ı Şehabeddin Paşa der Edirne	1 331	619
16) âsiyâb ve dolab (-ı âb) [ma'a bend], nezd-i cısr-i cedîd (mezkûr)	2 245	126
17) revvasiyye ¹⁷⁴ [ma'a ücret-i kal'î-i kazgan] (der pîş-i bâb-ı imâret ma'a ücret-i kal'î)	57	55
18) perde-i bâb-ı câmi'	325	—
19) anbarhâ-i gallât-ı kurâ-yi evkaf, 8 bâb	1 928	—
20) dekâkîn-ı sarracîn der Edirne	—	831
21) dekâkîn-ı selhâne der Edirne	—	455
22) camhâ-i dersâne, der medrese	—	130
23) anbar, der karye-i Karagöllü	—	62
24) anbar, der karye-i Çingillü	—	62
25) keştî-i iskele, der karye-i Yörös	—	146
26) bend-i cısr-i cedîd ki harab-şude bud	—	3 663
27) harc-ı havlu, be-cihet-i câmeşûyân-ı ¹⁷⁵ dârüşşifa	—	224
28) bahâ-i bezir, be-cihet-i meremmet-i râh-ı âb, 22 vakıyye	—	75

III

EL-BÂKİ a: 177 548

Be-muhâsebe-i âyende nibişte şud¹⁷⁶, temâmenDer zimmet-i¹⁷⁷ mezkûrîn:

Ber-müceb-i muhâsebe-i Rüstem Çelebi el-mezbûr ve
Sinan, kâtib-i 'imâret 'An gurre-i M. s. 894
ilâ gayet-i Zilhicce sene 893 Be-muhasebe-i âyende der
asl nibişte-şud¹⁷⁸, fî 15 R. s. 897

جاہا 171
رواسیہ 174

قالدرمه 170
مأكل 173
بمحاسبة اينده نبشته شد 176

آتشدان 169
طردها 172
جامه شویان 175

- 1) Der zimmet-i 'Abdi Gümülcine, 'An kıst-ı Hammâm-ı Cedid, der İstanbul 'An gurre-i C. s. 892 5 025
- 2) Der Zimmet-i 'Abdurrahman 'An kıst-ı Hammâm-ı Cedid der mahalle-i Balat 'An gurre-i C. s. 892 7 249
- 3) Der Zimmet-i Muslihiddin 'An kıst-ı Hammâm-ı Selhhâne der İstanbul 'An 16 Ra. s. 892 704
Heme¹⁷⁸ der asl-ı muhâsebe-i sene-i âyende nibişte şud
Fî 19 R. s. 897

El-bâkı b: 15 171

Der zimmet-i mezkûrîn ve gayruhu

- 1) Der zimmet-i 'Abdi Gümülcine 'an kıst-ı hammâm-ı Cedid, nezd-i Câmî 'i Cedid der İstanbul 'An gurre-i C. s. 892 5 025
Be-muhâsebe-i âyende nibişte şud, ez-zîr bâkî

Minhâ :

- a) Be-teslîm-i Mevlânâ Muhyiddin, mütevellî-i köhne
Ber-mûceb-i muhâsebe-i hod 3 025
  - 1) 'An gurre-i M. s. 898 ilâ gayet-i Za. sene-i mezkûre 2 025
  - 2) 'An gurre-i M. s. 899 ilâ gayet-i C. sene-i mezkûre 1 000
Be-muhasebe-i âyende nibişte şud, der zîr bâkî
- b) Be-teslîm-i Mevlânâ Mehmed Çelebi veled-i Mevlânâ
'Abdulkerim, mütevellî-i 'imâret-i mezkûre, fî 13 N. sene tis'a
mi'a 2 000
- 2) Der zimmet-i 'Abdurrahman, 'an kıst-ı hammâm-ı Cedid der mahalle-i Balat der İstanbul 'An gurre-i C. s. 892 7 249
- 3) Der zimmet-i Muslihiddin, 'an kıst-ı hammâm-ı Selhane der İstanbul 'An 16 Ra. s. 893 704
- 4) Zayi'ât be-cihet-i resm-i bagaat-ı müslimîn ki der sene 894 ba'zı nâ-bedîd^{178a} ve gaib-şudend Hiç cizye hâsıl ne-şude 470
- 5) Der zimmet-i Rüstem Çelebi el-mezbûr ve Sinan kâtib 1 723
Be-teslîm-i Mevlânâ Muhyiddin mütevellî-i 'imâret-i mezkûre Ber-mûceb-i huçec-i hod Fî gurre-i B. s. 892
'An zimmet-i Rüstem Çelebi el-mezbûr, temâmen
Mahsub : Be- muhâsebe-i âyende nibişte şud, temâmen

* * *

MUHASEBE-İ GALLÂT-I 'İMÂRET-İ CEDÎDİ'L-MEZBUR DER EDİRNE

Be-ma'rifet-i Rüstem Çelebi el-mezbûr, mütevellî ve Sinan, *el-kâtib* 'An gurre-i Muharrem sene 895 ilâ gayet-i Zilhicce sene 895.

Tahrîren fî 4 Şa'ban, sene 896 (Sf.a: 304).

I

ASL-1 GALLÂT, fî sene, be-mudd-ı Edirne

	Müdden	Keylçe	Şinik
1) El-erz	294	1	2,5
2) El-hınta	329	11	—
3) Ed-dakıyk *	350	6	1,5
4) Eş-şa'ır	255	3	3
5) El-'alef	14	2	3,5
6) Çavdar	46	10	1
7) Ed-duhne ¹⁷⁹	58	18,5	—
8) Kapluca	—	14,5	—
9) El-'ades ¹⁸⁰	—	13	—
10) Nohud	6	15	3
11) Nemek ¹⁸¹	30	18,5	—
12) 'Asel	67 kantar	20 vakıyye	
13) Revgan-ı sâde	98 kantar	38 vakıyye	

A) 'An bakıyye-i muhasebe-i mâziye, 'an tahvîl-i hodişân ¹⁸²

'An gurre-i M. s. 894 ilâ gayet-i Z. s. 894 :

	Müdden	Keylçe	Şinik
1) El-erz	154	8	2,5
2) El-hınta	16	18	2,5
3) Eş-şa'ır	3	3	1
4) El-'alef	2	9	2,5
5) Çavdar	—	7	3

B) 'Ani'l-ibtiyâ' ¹⁸³ ki der bâlâ mezkûr est :

1) El-erz	107	7	0,5
2) El-hınta	76	14	3
3) Ed-dakıyk	339	6	1,5
4) Nohud	6	15	3
5) 'Asel	67 kantar,	20 vakıyye	
6) Revgan-ı sâde	98 kantar,	38 vakıyye	
7) Nemek	30	18,5	—
8) Eş-şa'ır	74	7	3

C) 'An mahsulât-ı kurâ-yi evkaf, 'an gurre-i M. s. 895 ilâ gayet-i Z. s. 895 ⁽¹⁾ :

1) El-erz ⁽²⁾	31	15	3,5
2) El-hınta ⁽³⁾	235	17	2,5

* 'Ani'l-ibtiyâ' ¹⁸³ ma'a gendüm ki ard şud ¹⁸⁴ der harc.

⁽¹⁾ 'An karye-i Tabanı-yassı n.d. Hızırca ve karye-i Gırlova ⁴⁰ ve Krayislav ⁴¹ ve Kozadriça ⁴² ve Dukova ⁴³ ve Soholova ⁴⁴ ve Çallu-Körü ⁴⁵ ve Bayrambeği ve Dumanlu der nahiyet-i Filibe ve karye-i Korıcı ve Muradçalu ve karye-i Arnavud-ı Büzürk vë Kûçek ve karye-i Ahî ve İshâklu der nevâhî-i Edirne ve Dimetoka.

² 'An nehr-i Tabanı-yassı der nahiyet-i Filibe

³ 'An kurâ-yi mezkûrin.

ملك 181

اردشد 184

العدل 180

عن الابتياح 183

الدخنة 179

خودشان 182

3) Eş-şa'ır	179	12	3
4) El-'alef	11	13	1
5) Ed-duhne	58	18,5	-
6) Çavdar	46	2,5	-
7) Kapluca	-	17,5	-
8) El-'ades			13

II

VUZİ'A MİN ZÂLİKE

1) *El-erz*, 158 müdden, 2,5 keylçe :

	Müdden	Keylçe	Şinik
a) Be-cihet-i şurba, fi yevm 10 keylçe Be-cihet-i 322 yevmen	80,5	-	-
b) Be-cihet-i leyâlî-i cum'a, cüz leyâlî-i Ramazan, fi yevm 15 keylçe, fi 47 leyl ⁽⁴⁾	38,5	-	-
c) Be-cihet-i leyâlî-i şehri-i Ramazan	30	-	-
d) Be-cihet-i 'ideyn	2	-	-
e) Be-cihet-i leyâlî-i Namaz	2	-	-
f) Be-cihet-i tohm-ı çeltükçiyân-ı nehr-i Tabanı-yassı Be-hisab-ı çeltük, 15 müdden	5	2,5	-
2) <i>'Ani'l-hunta</i> , 77 müdden, 6 keylçe :			
a) Be-cihet-i şurba, fi yevm 4 keylçe Fi 305 yevmen	61	-	-
b) Be-cihet-i resm-i âsiyâb	1	-	-
c) Be-cihet-i çevrindi ki furuhte şud, der bâlâ	-	10	-
d) Dakıyk şud	11	-	-
e) Furuhte şud ki der bâlâ mezkûr est	3	16	-
3) <i>'Ani'd-dakıyk</i> be-cihet-i nân, fi yevm 1 mud Fi 354 yevmen ⁽⁵⁾	348	4	-
4) <i>'Ani's-şa'ır</i> , 88 müdden, 0,5 keylçe :			
a) Be-cihet-i 'alik-i esbân-ı misafirân ¹⁸⁶ Ber-müceb-i şart-ı vâkif, fi sene 106 mud	81	19,5	-
b) Be-cihet-i 'alik-i bargir-i hammal-ı gûşt	4	8,5	-
c) Furuhte şud ki der bâlâ mezkûr est	1	12,5	-
5) <i>'Ani'd-duhne</i> : Furuhte şud ki der bâlâ mezkûr est	-	7,5	-
6) <i>Çavdar</i> : Furuhte şud ki der bâlâ mezkûr est	-	6	2,5
7) <i>Nohud</i> : harc şud, be-cihet-i şurba ve dâne ve zerde	5	-	1
8) <i>Nemek</i> : Be-cihet-i nân ve şurba	23	-	3
9) <i>El-'asel</i> , be-cihet-i zerde : 67 kantar, 20 vakiyye :			
			<u>Vakiyye</u>
a) Be-cihet-i leyâlî-i cum'a, cüz leyâlî-i Ramazan Fi yevm 32 vakiyye ⁽⁶⁾			1 608
1) 34 leyl, fi 32, 1 088 vakiyye			
2) 13 leyl, fi 40, 520 vakiyye			
b) Be-cihet-i leyâlî-i Ramazan, fi 30 yevmen, fi 40			1 200
c) Be-cihet-i 'ideyn, fi 40			80
d) Be-cihet-i şeb-i namaz-ı Regaib ve Berat, fi 40			80

(4) Ziyade şud 'an gurri-i S. El-vâki' fi 22 Ş. s. 895, z. 5 keyl: 34 yevmen fi 15, 35,5 müdden 13, yevmen fi 1 mud, 13.

(5) Ba'zı günde eksik vâki' olmuş.

(6) Ziyade şud, 'an gurri-i Ş. s. 895, fi yevm 8 vakiyye El-vâki' fi 22 Ş. s. 895.

- 10) *Revgan-ı sâde*, be-cihet-i dâne ve zerde; 98 kantar, 38 vakıyye:
- a) Be-cihet-i leyâlî-i cum'a, cüz mâh-ı Ramazan,
Fî yevm 45 vakıyye (7) 2 310
- 1) 34 yevmen, fî 45 1 530 vakıyye
2) 13 yevmen, fî 60 780 vakıyye
- b) Be-cihet-i leyâlî-i şehri Ramazan, fî yevm 45
Fî 30 yevmen (8) 1 800
- c) Be-cihet-i 'ıdeyn, fî 60 120
- d) Be-cihet-i leyâlî-i namaz-ı Regaib ve Berat
Harc şud, temâmen 120

III

El-bâkî : gallât

	Müdden	Keylçe	Şinik
1) El-erz	135	19	0,5
2) El-hinta	252	5	-
3) Ed-dakıyk	2	2	1,5
4) Eş-şâ'ır	169	3	1
5) El-'alef	14	2	3,5
6) Çavdar	46	3	2,5
7) Ed-duhne	58	11	-
8) Kapluca	-	17,5	-
9) El-'ades	-	13	-
10) Nohud	1	15,5	-
11) Nemek	7	17	-

Heme be-muhasebe-i âyende nibişte şud, temâmen

***

BAYEZİD II. İMÂRETİ İLE İLGİLİ

İLÂVE KAYITLAR*

(Sf. b: 320-323)

- 1) İnkıtaa '-ı mevâcib-i mezkûrân Fî 19 N. s. 896 :
- a) Rüstem Çelebi, mütevellî-i 'imâret-i mezkûre, fî yevm 50
b) Sinan el-kâtib-i 'imâretî'l-mezbûre, fî yevm 10
- 2) İbtidâ-i mevâcib-i Mevlânâ Muhyiddin, kadı-i Tire ki
mütevellî-i 'İmâret-i Cedîd şud der Edirne, be-cây-i
Rüstem Çelebi 'An 25 N. s. 896 fî yevm 50

***

⁷ 34 leyl, fî 32, 1 088 vakıyye 13 leyl, fî 40, 520 vakıyye. Ziyade şud 'an gurre-i Ş. s. 895, fî yevm 8 vakıyye El-vâki' fî 22 Ş. s. 895.

⁷ 34 yevmen, fî 45, 1 530 vakıyye 13 yevmen, fî 60 780 vakıyye. Ziyade şud, 'an gurre-i Ş. s. 895, fî yevm 15 vakıyye. El-vâki' fî 22 N. s. 895.

⁸ Ziyade şud, 'an gurre-i minh, fî yevm 15 vakıyye El-vâki' fî 22 Ş. s. 85..

* 896 Muharrem başından 896 yılı Ramazanı sonuna kadar olan 9 aylık devreye ait kısımda aşağıdaki ilâveler mevcuttur :

- 1) İbtidâ-i mukata'a-i âsiyâbhâ der nezd-i Kâğıdhane ki 'an evkaf-ı 'İmâret-i Cedîde der Edirne Der 'uhde-i Şeyh Mehmed bin Hacı, 'an mahalle-i Veled-i Debbağ der İstanbul ve İsrail bin Yusuf, 'an Hazret-i Ebû Eyyûb-i Ensarî 'An gurre-i C. s. 897 Fî sene 10 000
Şol şartla virildi ki: dolabçı 'ulûfesi ve bendi ve dolabı ve argı bozulsa harcı vakıf hasılından ola ve bâkî harcı ne olursa 'âmiller yanından ola, deyü Tahriren fî 26 Ca. s. 897
- 2) İbtidâ-i ze'âmet-i İnoz ki sâbıkâa has bud Hâliyâ vakf-ı 'imâret-i mezkûre şud, 'an 7 B. s. 897 Fî'l-asl bermûceb-i defter-i mukata'a Fî 3 sinîn 176 000

***

Höcerât-ı dârüşşifa

- 1) Der enderûn : Höcerât 6 bâb, sofa 5
- 2) Der miyâne : Höcerât 4 bâb, sofa 2
İki höcresine edviye koyarlarmış
- 3) Der birûn : Kilar *bâb*, matbah *bâb*, kayımhane *bâb*, kavashane *bâb*, *bâb*, kehhalhane *bâb*, cerrahhane *bâb*, höcre-i mecânin höcre-i câmeşûy -, helâ *bâb*, hane-i tabbah-ı eşribe 'an tahta Tûl-i harem-i cami': 'An pîş-i sofa ilâ dizme¹⁸⁷, 114 zirâ 'An dizme ilâ dîvan 9 zirâ'tûl, dizme ilâ sa'athane 41 zirâ'
Medrese önünde ve câmi' kapısı önünde ikişer lülelü çeşme vardır, ayakları yabana akar, yapılacak helâların kehrizlerine aka

DEFTER-İ AŞ-I HADEME-İ 'İMARET (s. 321)

- 1) Cema'at-ı mezkurîn :

Nâzır
Şeyh
Kâtib

Bu üç nefer kişinin her öğünde¹⁸⁸ ikişer pâre et ve üçer etmek ve ikişer keffe¹⁸⁹ aşıları vardır.

- 2) Cema'at-ı hademe-i cami' :

İmam	2 nefer	Siracı,	2 nefer
Muvakkit		Kayyum,	2 nefer
Mu'arrif		Buhurî *	
Müezzinân,	4 nefer	Yekûn :	13 nefer

Beherinin fî yevm 4 kıt'a

Ziyâde şud, beher nefer fî yevm 2 kıt'a

Fî 'âşir-i Receb sene 897

Yekûn : Fî yevm beherinin 6 kıt'a

- 3) Cema'at-ı medrese :

Talebe, 18 neferen	Bevvâb
Hâfız-ı kütüb	Ferraş
	Yekûn : 21 neferen

4) Cema'at-ı hademe-i 'imâret :

Vekil-i harc		Kâse-şûy, 2 nefer
Kilârî		Nakkad-ı erz, 2 nefer
Anbarî		Gendüm-küb
Nakıyb,	2 nefer	Teberdâr
Tabbahîn,	6 nefer	Ahurî
Habbazîn,	6 nefer	Hâdim-i helâ
Ferraşân,	2 nefer	Bostanî
Bevvâb,	2 nefer	Câbî-i dekâkin der Edirne
Hammal-ı gûşt		Yekûn : 32 neferen

Beherinin fî yevm 4 kıt'a Ziyâde şud fî 'aşir-i R. s. 899

Yekûn : Beherinin fî yevm 6 kıt'a

5) Cema'at-ı hademe-i dârüşşifa :

Tabib,	2 nefer	Tabbah-ı eşribe ¹⁹⁰
Kehhal,	2 nefer	Kilârî
Cerrah,	2 nefer	Ferraş
Kayyim,	4 nefer	Edviye-küb
Tabbah,	2 nefer	Bevvâb
Kâtib		Câme-şûy
Vekil-i harc		Buhurî
		Yekûn : 21 neferen

Beherine fî yevm 4 kıt'a Ziyâde şud, fî 'aşir-i B. s. 897

Yekûn : Beherinin fî yevm 6 kıt'a

Cem'an : Gayr-ez nâzır ve şeyh ve kâtib, 87 neferen

Bu zikr olan seksen yedi nefer kişinin her öğünde birer pâre et ve ikişer etmek ve birer kepçe aşları vardır.

İzdiyâd-ı nân-ı¹⁹¹ mezkûrin : Fî 'aşir-i B. s. 897

Gayr-ez nâzır ve şeyh ve kâtib ve cema'at-ı medrese, 66 nefer

Beherinin fî yevm 2 hubz¹⁹² Fî yevm 132 hubz :

- Be-cihet-i hademe-i câmi' : Beherinin fî yevm zevc, 13 neferen, 26 kıt'a
- Be-cihet-i hademe-i 'imâret : Beherinin fî yevm zevc, 32 neferen, 64 kıt'a
- Be-cihet-i hademe-i dârüşşifa : Beherinin fî yevm zevc, 21 neferen, 42 kıt'a

Yekûn : 66 neferen

Beherinin fî yevm 6 kıt'a, 396 hubz

Hüküm firistâde şud¹⁹³, 'an yed-i 'Ali Kuş 'ulûfeî, tâbi'-i

Turgud Beğ Fî 17 B. s. 897 :

Be-veled-i 'Ubeyde Beğ :	Gûşt 2 pâre, nân 4, aş 2 kepçe
Akıncı Dede :	Gûşt 2 pâre, nân 2, aş 1 kepçe
(?) :	Gûşt 1 pâre, nân 2, aş 1 kepçe
Seyyid :	Gûşt 1 pâre, nân 1, aş 1 kepçe
Hadice Hatun :	Gûşt 1 pâre, nân 2, aş 1 kepçe

Bu zikr olanlara berât-ı hümâyunla verilir.

Cem'an : Aş ve gûşt ve nân-ı hüddâm ve gayrühâ, der beher vakt : (s. 323)

Gûşt	: 99 pâre	
Nân	: 195 'aded	
Aş	: 99 kefçe	
<i>Fî yevm</i> : Gûşt	: 198 kıt'a	
Nân	: 390 'aded	
Aş	: 198 kefçe	
Gûşt, fî yevm	: 150 vakıyye	750 pâre
Dakıyk, fî yevm	: 11 müdden	
Nân	: 2 000	

On iki nefer kişiye çanak taşımak için *fukaraya verilen aşdan* her öğünde birer etmek, birer pâre et, birer çanak aş verilir

'İmâret bostancısının günde dört akçe 'ulûfesi ve aşu olub günde üçer akçe ki aş iki şakirdinin dahi var imiş Zikir olan bostandan yılda bin beşyüz akçe hasıl olurmuş Hasıl'ı harcı'na vefa etmediği ecilden 'alâkası kat' olunup, mezkûr bostancı yılda sekiz yüz akçe mukata'aya mültezim olduğu sebebden, verildi Amma aşu verile, bostancısına, şakirdlerine verilmiye.

İzdiyâd-ı ba'zı cihet-i 'İmâret-i Cedid el-mezbûre Fî 15 M. s. 898:

- 1) Be-cihet-i misafirân: El-erz 18 müdden = (Kadım) 10 mud + (Ziyade) 8 mud
- 2) Becihet-i vazife-i ser-tabbahîn : Fî yevm 5 = k. 4 + z. 1
- 3) Be-cihet-i beha-i hasır ve kâsehâ: Fî yevm 8 = k. 4 + z. 4
- 4) Be-cihet-i revgan-ı sâde : 270 vakıyye = k. 150 vakıyye + z. 120 vakıyye
- 5) İbtidâ-i cibâyet-i İnoz: Fî yevm 4
- 6) İbtidâ-i cibâyet-i bagaat ve dekâkin-i serracın: Fî yevm 4
- 7) İbtidâ-i ferraş: sairân gibi
- 8) Be-cihet-i sebzevât

***

(Topkapı Sarayı Müzesi Arşivinde E. 9631 numarada kayıtlı bir vesikada, 892 yılı Cemaziye'l-âhırının başlarında verilmiş olub imâretin *yeni tanzim edilen vakıf defteri*'nin bir suretinin verildiğinden ve tatbikata geçerken dikkat edilmesi lâzımgelen hususlardan bahs eden bir hüküm ile bu tarihlerde *inşaatının durumu ve vakıf idaresinin istekleri* hakkında bazı kayıtlar mevcuttur :)

"... *Bedel* verilen köyler imârete ırak ve 'âmil tasarruf eder Bizüm köyler bize yazılıb 'âmil elindeki hali üzerine dura

Vakıf olan köylere *serbestlik* verile ve 'avârizdan emin olmağa himmet oluna, mecmu' vakıflar öyledir Bagaat-ı Edirne ölçüle

Vakfın rüsûm-ı 'örfisi mütevellilerin olur, bu hususta fermân padişahın

Köprü başlansa gicede ve gündüzde su çekilse gerek ve *câmi'in bu yıl temâm olması emr olunur* Şimdiki halde mecmu' işimüzde üçyüz mıkdarı *oğlan* işler, kalan oğlanların kimi aşçı ve kimi bölük-başı ve kimi hastadır Tokat'dan gelen *yeniçeri oğlanı* yapılan havlı hizmetine konulmuş, ol hizmete sekiz yüz Anadolu *piyâdesi* verilmiş, *eğer câmi'in irişmesi maksûdsa* yeniçeri oğlanı bize virile

Evkaf-ı imâret ne aydan bizüm tasarrufumuzda olur, emr oluna ve *yazıcı* virüle ve *câbi*'ler konula Eğer câbi Kapu'dan virülürse her yire konulan câbiler tasarruf ettiği köylerin bâkisine ve zâyi'ine kendüler cevap vireler, mütevelliden sorulmıya Eğer mütevelliden sorulursa câbi nasb itmek mütevellî elinde olmak gerekdür, bâki fermân padişahın

Nişân-ı hümayûn hükmi oldur ki:

Mahrûse-i Edirne'de bina olan imâret emîni Rüstem eline imâret-i mezbûreye vakf olan *evkafın defter sûretin* virüb buyurdum ki :

İsnâ ve tis'in ve semâne mie *Cemaziye'l-âhırının gurrelerinden mezkûr evkafı zabt itmek için* yer yer câbiler koyub, satılmak münâsib olan köyleri satub, zabtı kaabil olan yerleri câbilere zabt etdürüb hâsılların imâretün anbarlarına getürde Şol câbinün ki hizmetinde tekâsül ve kusurı ola giderüb yerine hizmete yarar âdemler koya

Ve vakıfda vâkı' olan imamların ve kethüdâların 'öşrü alınmaz Hizmetleri budur ki :

Köylerde olan mahsûlâtın cem'inde vukıfları olub, imam defter ide Kethüdâ ile mütevellîye 'arz iderler, arada nesne bel' olmya Şöyle ki hâsıldan ve kanuna muhalif nesneden köyde vâkı' ola, mütevellîye 'arz itmiyeler, buyurdum ki anları çıkarub yerlerine ayruk imam ve kethüdâ nasb eyliye Mezkûr evkaf kangı kadılıkda vâkı' olduysa ol yerin kadıları mütevellîye gereği gibi mu'âvin olalar ve vakfun re'âyâsını nâ-hak kimesneye incitdirmiyeler.

Türk Tarih Kurumu

No. 2

MUHASEBE-İ 'İMÂRET-İ BAYEZİDİYYE DER EDİRNE

Be-ma 'rifet-i Mevlânâ Ca'fer Çelebi, mütevellî ve Muhyiddin el-kâtib 'An gurre-i Muharrem sene 895 (896) ilâ gayet-i Zilhicce seneti'l-mezbûre.

[Tahrîren] fî 23 (24) Cemaziye'l-âhur sene 897 der cezire-i Edirne (nibişte şud)¹ (Sf. a: 213-216; b: 233-238).

I

ASL-I MAL, fî sene a: 220 114

b: 199 340

A) 'An bakıyye-i muhasebe-i sene-i mâziye, 'an tahvîl-i hodişan ²			
'An gurre-i M. s. 894 (895) ilâ gayet-i Z. s. 894 (895)	25 240	37 495	
B) 'An huzâne-i 'âmire, 'an zevâid-i câmi'-i cedîd der İstanbul, fî 'âşir-i			
R. s. 895 Be-cihet-i meremmet-i dekâkîn-i 'imâret-i Bâyezidiyye			
el-mezbûre ki sûhte bud ³	30 000		
B-1) 'An beha-i nemek : 4 müdden, fî 150			600
C) 'Ami'l-mahsulât, fî sene	161 564	160 795	
1) 'An cizye-i gebrân-ı karye-i Maraş ⁴ ve karye-i			
Polad ⁵ der nevâhi-i Edirne ve ba'zı keferer der			
nefs-i Edirne Ma'a 'öşr-i mahsulât-ı gallât ve			
bagaat ve resm-i niyâbet ⁶ ve âdet-i agnâm ve			
gayruhu, ber-veç-i maktu' 'An gurre-i Ra. s. 894			
(895) ilâ gayet-i S. s. 895 (896), Fî sene	120 000	120 000	
2) 'An cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Niğbolu, 'an sal-			
yâne-i ⁷ imâret-i mezkûre, vâcib-i sene 894 (895)			
'An tahvîl-i Receb Beğ (Hacı Husam, haracı-i ⁸			
Niğbolu) Tarih-i sâlyâne (-i imâret-i mezkûre)			
'An 2 Za. s. 894 (895) ilâ 2 Za. s. 895 (896), fî sene	5 000	5 000	
3) 'An kıst-ı kârbansaray-ı üserâ ⁹ der Edirne (*)	12 410	13 290	
4) 'An kıst-ı hammam-ı Çukur der Edirne (*)	10 803	9 287	
5) 'An kıst-ı hammam-ı Dimetoka (*)	5 701	4 648	
6) 'An kıst-ı dükkân-ı kassab, nezd-i 'imâret-i			
mezkûre, el-müştehir be-Kanare ¹⁰ Cüz			
betâlet, [10 şehr ve 20 yevmen] (*)	480	90	
7) 'An kıst-ı dükkân-ı başhane der Edirne (*)	1 100	1 020	
8) 'An kirâye-i dekâkîn der Edirne, cüz betâlet,			
62 bâb (*)	2 964	3 937	

* 'An gurre-i M. s. 895 (896) ilâ gayet-i Z. s. 895 (896).

مرایش ⁴	سوخته بود ³	خودشان ²	نیشته شد ¹
خراجی ⁸	سالیانه ⁷	رسم نیابت ⁶	پولاد ⁵
		المشتهر بقناره ¹⁰	اسرى ⁹

9) 'An kirâye-i furun-ı habbaz, nezd-i imâret-i mezkûre (cüz betâlet) (*)	360	270	
10) 'An mukata'a-i zemin der nevâhî-i 'imâret-i mezbûre (*)	1 660	1 333	
11) 'An kirâye-i dekâkîn ma'a hanehâ [-i debbagîn] (*)	600	600	
12) 'An kirâye-i bozahane, nezd-i 'imâret-i mezkûre, [cüz betâlet] (fî yevm 4, fî sene cüz mâh-ı Ramazan) (*)	486	1 320	
D) 'An beha-i engür ve gayruhu :		3 310	450
1) 'An beha-i engür ki ez turşı-i engür bâkî mânde-bud ¹¹	1 110	120	
2) 'An resm-i tapu-yi zemin [ve baştinehâ-i kefere-i ¹² evkaaf-ı imâret-i mezkûre]	3 200	330	

II.

VUZİ'A MİN ZÂLIKE, fî sene a: 182 619

b: 165 781

A) <i>El-vezâif</i> : 'An gurre-i Muharrem sene 895 (896) ilâ gayet-i Zilhicce sene 895 (896), fî sene	70 660	68 773
--	--------	--------

I. *Vazifehorân-ı imâret-i mezkûre*, mine't-tarihi'l-mezbûre :

1) 'Abdü'l-hay, şeyh-i 'imâret	15
2) Seyyid Mahmud, nâzır (1)	10
3) Mevlânâ Tayyib, hatib	4
4) Mevlânâ Resul Fakih, imam	5
5) Müezzinân, neferân	5
Mustafa 3	
Mehmed 2	
6) Hamza, kayyum	3
7) Hızır, kayyum-ı diğér	3
8) Abdi, mu'arrif	1
9) Mevlânâ Tayyib (el-mezbûr), ser-mahfil	2
10) Hafaza, 10 neferen fî 1	10
11) Muhyiddin, kâtib	5
12) Yusuf, vekil-i harç	4
13) Ali, câbî-i Edirne (2)	3
14) Davud (Karagöz), câbî-i çeltük	3
15) Hızır, nakıyb	3
16) Karagöz, kilârî (bürîde ve be-câyeş Ali)	4
17) Yusuf, habbaz	5
18) İsmail, tabbah	3
19) Mahmud (Hamza), tabbah (2)	3
20) Akıncı, kâse-şûy ma'a gendüm-kûbî	3
21) İskender, bevâb	3
22) İsmail, meremmetî	5

(1) (Bürîde şud¹², fî 24 Ş. s. 896 Fî 7 şehr ve 23 yevmen 2 330) Bk. No 29.

(2) (Bürîde şud, fî gurre-i L. s. 896 Fî 9 şehr 810).

(3) [Bürîde ve be-câyeş Hamza]

23) Karagöz, korucu (4)	2		
24) Şahin (Süleyman), sakka	1		
25) Yusuf, hammal-ı gûşt	1		
26) Doğan, münkı-i 14 erz	1		
27) Yusuf (İsmail), âhurî (5)	1		
28) (İbtida-i İlyas, yeniçeri) (6)	3		
29) (İbtida-i 'Abdül'aziz) (7)	8		
Yekûn : Fî yevm 108 (95)			
	Fî sene	38 880	34 200
	(El-müşahere		4 333)
		38 880	38 533

II. Cemaat-ı vazifehorân-ı Câmî'-i Köhne, nezd-i kabban-ı kal'a-i Edirne, mine't-tarihi'l-mezbûre :

1) Sulhiddin, hatib	5		
2) Muhyiddin Vildanî, imam	5		
3) Müezzînân, neferân, fî 2,5	5		
4) Süleyman, kayyım	2		
5) Mahmud, mu'arrif	2		
6) Ser-mahfil	1		
7) Hafaza, 5 neferen, fî 0,5	2,5		
Yekûn : Fî yevm 22,5			
	Fî sene	8 100	8 100

III. Cemaat-ı vazifehorân-ı Câmî'-i Çelebi der kal'a-i Edirne, mine't-tarihi'l-mezbûre :

1) Şeyhnâ, hatib	4		
2) İmam	3		
3) Müezzîn ve mu'arrif	2		
4) Kayyım	1		
5) Ser-mahfil, hatib-i mezkûr	1		
6) Hafaza, 3 neferen, fî 0,5	1,5		
Yekûn : Fî yevm 12,5			
	Fî sene	4 500	4 500

IV. Cema'at-ı vazifehorân-ı Cami'-i Dimetoka, mine't-tarihi'l-mezbûre:

1) Mahbûb, hatib	4		
2) İmam	3		
3) Müezzîn ve mu'arrif	2		
4) Kayyım	1		
5) Ser-mahfil ma'a hafaza, 4 neferen, fî 1	4		
Yekûn : Fî yevm 14			
	Fî sene	5 040	5 040

(4) (Bürîde ve be-câyeş Davud).

(5) [Bürîde ve be-câyeş İshak]

(6) (ki câbî şud, be-cây-i mezkûr, fî yevm 3, fî 29 yevmen 177) Bk. No. 13.

(7) (Abdülaziz veled-i Mevlânâ 'Ukayl ki be-cây-i Seyyid Mahmud el-mezbûr (Bk. No. 2) 'An 24 Ş. s. 896, fî yevm 8 Fî 4 şehr ve 7 yevmen, 1016).

V. Cema'at-ı vazîfedorân-ı Camî'-i Miğalkara, mine't-tarihi'l-mezbûre:

1) Hatib	1,5
2) İmam	1,5
3) Müezzîn	1
4) Hafaza, 4 neferen, fî 0,5	2

Yekûn : Fî yevm 6

Fî sene 2 160 2 160

VI. Cema'at-ı vazîfedorân 'an zevâid-i imâret-i mezkûre, minet't-tarihi'l-mezbûre:

1) [Mevlânâ Abdülkerim] (1)	20
2) Veledeyn-i Ca'fer Çelebi, neferân, Mehmed ve Ahmed	8
3) Mevlânâ İshak, veled-i Abdülcebbâr Çelebi	4
4) Talebe-i Medrese-i Çelebi	10
5) Üveys Sufî, yeniçeri	3
6) Mevlânâ Muslihiddin, veled-i Seyyid Nâsır	4
7) [Sultan Hatun] (2)	10

Yekûn : Fî yevm 29

Fî sene 10 440 10 440

El-müşahere 1 540 —

11 980 10 440

B) El-ihracât :

I. *Harc-ı me'külât-ı imâret* ve gayruhu 'An gurre-i M. s. 895 (896) 111 959 97 008
ilâ gayet-i Z. s. 895 (896), fî sene : 77 114 76 388

1) Behâ-i gûşt, fî yevm 50 vakıyye	20 953	21 882
2) Behâ-i revgan-ı sâde : 34 (40) kantar, 16 (6) önge ¹⁶ , 2 (-) lodra 17	9 035	11 517
3) Behâ-i 'asel: 29 (40) kantar, 16 önge, (35 vakıyye, 1 lodra)	5 046	5 152
4) Behâ-i za'feran, 683 (705) dirhem	683	644

	Kantar	Vakıyye		
5) Behâ-i mevîz-i sürh	3 (6)	11 (9)	259	537
6) Behâ-i mevîz-i siyah	2 (7)	40 (28)	155	460
7) Behâ-i incir	1 (3)	40 (9)	151	273
8) Behâ-i zerd-âlû	- (1)	32 (36)	101	224
9) Behâ-i âlû	1 (2)	20 (22)	192	355
10) Behâ-i bestil	- (1)	24 (19)	60	158
11) Behâ-i nişasta	- (-)	18 (9)	68	31
12) Behâ-i bâdem	- (1)	22 (1)	110	225
13) Behâ-i mağdanoz ve piyaz-ı ¹⁸ sebz ¹⁹ (ve na 'ne) ²⁰			205	250
14) Behâ-i paça ve [gure] ²¹ (gûşt), be-cihet-i ziyâfet-i misafirân			1 001	1 257
15) Behâ-i nohud: 13 (5) keylçe, 2 (2) şinik			130	237

(1) [Mürde fî 5 Muharrem sene 895 Fî 4 yevm 80]

(2) [Duhter-i Ser'alâye¹⁸, zevce-i Mehmed Paşa, tevki'î Fî 4 şehr ve 26 yevmen 1 460].

مغده نوس 18

لدره 17

اونکه 16

دختر سرعلايه (?) 15

کرده 21

نعنه 20

پياز سبز 19

16) Behâ-i ard: 92 (105) müdden, 7,5 (9) keylçe, - (3) şinik	22 165	18 329
17) Behâ-i gendüm[-i kûbe ²²] be-cihet-i şurba : 2 (19) mud, 11 (15) keylçe, (1 şinik)	5 195	2 437
18) Behâ-i piyaz, 600 bend	147	117
19) Behâ-i kedu ²³ (ve gure) [na 'ne ve mast ²⁴] (be-ci- het-i mast)	13	11
20) Be-cihet-i harc-ı turşi-i engür ve gayruhu	434	505
21) Behâ-i cev, be-cihet-i bargir-i (esbân-ı) misafirân : 8 (9) müdden, 12 (6) keylçe	464	671
22) Behâ-i pîh, 72 vakıyye	216	246
23) Behâ-i bezir, be-cihet-i kanâdîl, 48 vakıyye	192	164
24) Behâ-i şem', be-cihet-i habbazîn	60	60
25) Be-cihet-i beha-i pîh, berây-i Cami '-i Köhne ve Çelebi	216	216
26) Behâ-i penbe, be-cihet-i fitil-i kanâdîl ve çerak: [Fî şehri 1]7, fî sene	12	12
27) Behâ-i hîme : 222 (236) 'acelât ²⁵	4 810	6 585
28) Behâ-i kâsehâ (-i harcî), 1000 'aded	340	340
29) [Behâ-i bina-i dükkân ki be evkaf-ı 'imâret mülhak şud, der kurb-ı harem-i 'imâret-i mezbûre, 1 bâb]	350	—
30) Behâ-i hasır ²⁶ , (15) kît 'a	158	168
31) [Behâ-i pişgir, be-cihet-i misafirân, 1 kît 'a]	24	—
32) [Behâ-i hum ²⁷ , be-cihet-i revvasiyye, 1 kît 'a]	29	—
33) [Behâ-i çuval, be-cihet-i anbar, 1 zevc]	24	—
34) [Behâ-i pervîzen ²⁸ 3 kît 'a]	51	—
35) [Behâ-i resen-i sicim ve lif ve kefçe ve girbal ve sırık ve kilid ve mil 'aka ²⁹ ve kenevir (kennur?) ³⁰ ve tabak ve kanâdîl ve maşa ve gayruhu (Bk. 46)]	84	—
36) Ücret-i 'arabacıyân, be-cihet-i âverden-i erz, 'an Kuşlu ve nehr-i Karıştıran ilâ anbar : 170 (62) mud, 3(3) keylçe, (2 şinik)	2 075	1 313
37) Ücret-i 'arabacıyân, be-cihet-i âverden-i nemek 'an memleha-i İnoz: 16 (14) mud (2 keylçe)	417	442
38) Ücret-i mellâhân ³¹ der ma'ber-i ³² karye-i Maraş, ber-veçhi maktu' Fî sene 4 neferen, fî 140	560	560
39) Ücret-i kal 'î-kerden-i evânî-i nuhasîn-i matbah Fî sene 2 def'a	295	245
40) Ücret-i teberdarân-ı hîme ³³ , 228 (236) 'acelât, fî 1	228	236
41) Ücret-i bağbân, be-cihet-i pâs-ı ³⁴ engür-i bağ-ı 'imâret	20	20
42) Ücret-i kal 'î-kerden-i evânî-i nuhas-ı revvasiyye	88	90

مجلات 25
ملحقه 29
تبرداران 38

ماست 24
پرویزن 28
معب 32

کدو 23
خم 27
ملاحان 31

کندم کوبه 22
غوره 26
کنور 30
پاس انکور باغ عمارت 34

43) [Kiraye-i akçe, 'an hızzâne-i 'âmire ilâ Edirne ki be-cihet-i sâhten-i dekâkîn dâde bud]	70	—
44) Be-cihet-i harc-ı nemed-i ebvâb-ı ³⁵ hammam-ı Çukur ve Dimetoka	228	175
45) (Beha-i kefgir-i nuhas der vezne ³⁶ , 2 vakıyye, fî 18)	—	36
46) (Tabakhâ ve kâsehâ-i alaca ve resen-i sicim ve maşa ve kilid ve mil 'aka ve sırik ve kanâdîl ve lif ve gayruhu) (Bk. No 35)	—	110
47) (Ücret-i hammalân-ı erz ve esbân-ı saire ve gayruhu)	—	98
II. [Harc-ı tecdîd-i dekâkîn ki sâbikaa sûhte bud ³ der kurb-ı 'imâret-i mezkûre, ma 'a dükkân-ı kassab, 22 bâb :	17 089	—
	<i>Kıt'a</i>	<i>A</i>
1) Behâ-i çûbhâ-i kırk-karış	8	114
2) Behâ-i çûbhâ-i sırik	262	1 835
3) Behâ-i çûbhâ-i direk	20	147
4) Behâ-i çûbhâ-i hatıl	267	1 163
5) Behâ-i çûbhâ-i mertek-i dikme	416	812
6) Beha-i mertek-i yarma	964	970
7) Beha-i çûbhâ-i keş ³⁷ , be-cihet-i destek	27	163
8) Beha-i tahta-i erre ve teber	936	1 531
9) Beha-i pedavra	10 976	1 243
10) Beha-i tenûke, be-cihet-i tavan-ı dükkân-ı kassab	84	91
11) Beha-i lâk ³⁸ ve tobra ve sülüğen ve beyza ve gayruhu	—	31
12) Beha-i bel ve kazma ve külünk	—	27
13) Beha-i mesâmîr-i mütenevvi 'a	—	911
14) Beha-i seng-i bina, 147 'acelât	—	1 714
15) Beha-i kiremid-i efrencî, be-cihet-i pûşîş	32 450	3 392
16) Ücret-i haddadîn, be-cihet-i meremmet-i mesâmîr, ma 'a ücret-i sakka		45
17) Ücret-i neccarîn, 300 neferen]		2 900
III. El-meremmet :	1 269	4 496
	<i>A</i>	<i>B</i>
1) [Meremmet-i turre-i ³⁹ Cami-i Köhne der kal 'a]	506	—
2) Meremmet-i kubbehâ-i hammam-ı Çukur ve dolab	395	49
3) Meremmet-i dekâkîn-i sâire	275	434
4) [Meremmet-i Kârbansaray-i Üserâ ve kabban ve matbah]	93	—
5) (Meremmet-i hammam-ı Dimetoka)	—	883
6) Meremmet-i keştî-i Maraş	—	130
7) Meremmet-i cami 'i Niğbolu, ber-mûceb-i hükm-i hümâyûn, be-ma 'rifet-i Mevlânâ Kivameddin, hatib-i o)—		3 000
IV. Hakk-ı tevliyet, 'an 'öşr-i mahsulât, ma 'a beha-i engür ve tapu-yî zemîn	16 487	16 124
لاک ³⁸	کڑ ³⁷	وزنه ³⁶
		خرج نمد ابواب ³⁵
		طره ³⁹

III

EL-BÂKİ a: 37 495

b: 33 559

Be-muhasebe-i âyende nibişte est, tamamen

***

MUHASEBE-İ GALLÂT-I 'İMÂRET-İ MEZKÛRE (BAYEZİDİYYE)

Be-ma'rifet-i Mevlânâ Ca'fer Çelebi, mütevellî ve Muhyiddin, kâtib
 'An gurre-i M. s. 895 (896) ilâ gayet-i Zilhicce sene 895 (896)

I

ASL-I GALLÂT, fî sene

	Mud	Keylçe	Şinik
1) El-erz	185 (168)	12,5(16,5)	- (-)
2) El-hınta	24 (24)	17 (9,5)	3 (-)
3) Ed-dakıyk	112 (113)	10,5(12)	- (1)
4) El-milh	67 (73)	2,5(2,5)	- (-)
5) Eş-şa'ır	23 (21)	5 (10)	1 (1)
A) 'An bakıyye-i muhasebe-i sene-i mâziye, 'an tahvîl-i hodışan 'An gurre-i M. s. 894 (895) ilâ gayet-i Z. s. 894 (895):			
	Mud	Keylçe	Şinik
1) El-erz	111 (114)	19 (-)	- (3)
2) El-hınta	- (4)	6 (14)	3 (1)
3) Ed-dakıyk	20 (8)	3 (2,5)	- (-)
4) El-milh	51 (59)	2 (-)	2 (2)
5) Eş-şa'ır	14 (12)	13 (4)	1 (1)
B) 'Ani'l-ibtiyâ' ki der bâlâ mezkûr est :			
1) El-hınta	24 (19)	11 (15)	- (1)
2) Ed-dakıyk	92 (105)	7,5(9)	- (3)
3) Eş-şa'ır	8 (9)	12 (6)	- (-)
C) 'Ani'l-mahsulât :			
1) El-erz*	73 (54)	13,5(15)	- (3)
2) El-milh 'an memleha-i İnoz	16 (14)	- (2)	- (-)

II

VUZİ'A MİN ZÂLİKE

A) *El-erz*, 71 (65) müdden, 11 (6,5) keylçe, 3 (-) şinik

	Mud	Keylçe	Şinik
1) Be-cihet-i leyâli-i şerife :			
Fî yevm 9 keylçe, fî 67 (55)			
leyl	30 (24)	3 (15)	- (-)

- 2) Be-cihet-i şurba: Fî yevm
2 keylçe, fî 315 (317) yevm 31 (31) 10 (14) - (-)
- 3) Be-cihet-i şurba-i turş:
Fî yevm 1,5 keylçe, fî 8 (21)
yevmen - (1) 12 (11,5) - (-)
- 4) Be-cihet-i mastvâ⁴⁰ der
şeb-i 'îd-i kebîr - (-) 2 (2) - (-)
- 5) Be-cihet-i ziyâfet-i misafirân 1 (1) 13,5 (10) - (2)
- 6) Ücret-i keyyâl - (-) 4 (4) - (-)
- 7) Hakk-ı tevliyet ('an öşr-i
mahsulât) 7 (5) 7 (9,5) 1 (-)
- B) *El-hınta*, be-cihet-i şurba : Fî yevm 1,5 keylçe, fî 269 (272) yevmen :
20 (20) müdden, 3,5 (8) keylçe
- C) *Ed-dakıyk*, be-cihet-i nân: Fî yevm 6 keylçe, fî 348 (yevmen) :
104 (104) müdden, 8 (14) keylçe.
- D) *Eş-şa'ır*, be-cihet-i esbân-ı misafirân, fî sene : 11 (17) müdden, 1 (19) keylçe,
— (1 şinik)
- E) *El-milh** : 8 (12) müdden, 2 (8) keylçe,

	Mud	Keylçe	Şinik
1) Be-cihet-i şurba ve nân, fî s.	6 (6)	6 (6)	- (-)
2) Be-cihet-i keyyâl	- (-)	4 (4)	- (-)
3) Hakk-ı tevliyet	1 (1)	12 (3)	- (-)
4) (Furuht şud, der bâlâ mez-kûr est)	- (4)	- (-)	- (-)

III.

El - bâkî

	Mud	Keylçe	Şinik
1) El-erz	114 (103)	- (10)	3 (1)
2) El-hınta	4 (4)	14 (1,5)	1 (-)
3) Ed-dakıyk	8 (8)	2,5 (18)	- (1)
4) Eş-şa'ır	12 (3)	3 (11)	1 (-)
5) El-milh	59 (60)	- (14,5)	2 (-)

Heme, be-muhasebe-i âyende nibişte şud, tamamen

* Not: "b" yılının müfredâtı toplamı, bu yekûndan 15 keylçe noksan çıkmaktadır.

	Mud	Keylçe	Şinik
¹ 'An nehr-i Karıştrın	: 59 (46)	19,5 (4)	- (2)
² 'An nehr-i Kuşlu	: 13 (8)	14 (11)	- (1)

No. 3

MUHASEBE-İ EVKAF-I CÂMİ-İ 'ATİYK DER EDİRNE

'An tahvîl-i Hacı Karagöz, mütevellî ve hatib Şemseddin, nâzır
'An gurre-i N. s. 894 ilâ gayet-i B. s. 895 (Sf. 276-277)
Tahrîren fî 11 Şa'bani'l-mu'azzam sene 896

I

ASL-I MAL, fî 11 şehr	113 829
A) 'An bakıyye-i muhasebe-i mâziye, 'an tahvîl-i hoduşân ¹ 'An gurre-i N. s. 893 ilâ gayet-i Ş. s. 894	25 912
B) 'An kirâye-i bezzazistân ma'a eyvânâ ² ve dekâkin-i müteferrika ve mukata'ât-ı zemin-i odahâ 'An gurre-i N. s. 894 ilâ gayet-i B. s. 895, fî 11 şehr	87 917
1) 'An bezzazistân ma'a eyvânâ ²	30 069
2) 'An dekâkin-i müteferrika	26 703
3) 'An mukata'ât-ı zemin	30 580
4) 'An odahâ	565

II

VUZİ'A MİN ZÂLİKE :

El-vezâif ve el-ihracât ve zevâid-horân ve harc-ı mukarreriyye ³ ve saire 'An gurre-i S. s. 894 ilâ gayet-i Ş. s. 895, fî 11 şehr	78 829	
I. <i>El-vezâif</i> , ber-müceb-i şart-ı vâkıf ve <i>zevâid-horân</i> 'An gurre-i S. s. 894 ilâ gayet-i Ş. s. 895 fî 11 şehr	76 065	
a) Cemaat-ı <i>ehl-i vezâif ber-müceb-i şart-ı vâkıf</i> 'An gurre-i Ş. s. 894 ilâ 22 Ş. s. 895 :		
1) Hacı Karagöz, mütevellî 'An gurre-i Ş. s. 894 ilâ 22 Ş. s. 895, fî yevm	15	
Fî 10 şehr ve 21 yevmen, 4 185		
2) Hatib	15	
3) İmam	15	
4) Ser-mahfil	10	
5) Ecza-hânân, 29 neferen, fî 2	58	
6) Mühellilîn ⁴ , 14 neferen, a) 1 nefer, fî 3 b) 13 neferen, fî 2	26	
Yekûn fî yevm	29	
7) Müezzinin, 4 neferen, fî 4	16	
8) Kayyımın, neferân, fî 3	6	
9) Mu'arrif	3	
10) Kâtib-i anbar	3	
11) Nigehbanân-ı ⁵ bezzaziyye, 4 neferen, fî 2,5 Yekûn :	10	
	59 265	
مقرریه ³	بزازستان مع ایوانها ²	خودشان ¹
	نکجهبانان ⁵	مهللین ⁴

a) Fî yevm 165, fî 11 şehir	54 450
b) El-müşahere	4 815
b) Cemaat-ı zevâid-horân :	
1) Mevlânâ müderris ma'a talebe	30
2) Nâzır	5
3) Cüz-hânân	4
4) Huş-hân ⁶	4
5) Muvakkıt	5
6) Câbi	1,5
7) Kayyım-ı medrese	1
8) İbtidâ-i Seyyid Ahmed, noktaî ⁷	
'An 15 R. s. 895 ilâ gayet-i Ş. seneti'l-mezkûre	1
Fî yevm 1 fî 4,5 şehir 135	
Yekûn :	16 800
a) Fî yevm 50, fî 11 şehir	16 665
b) El-müşahere	135

II. *El-ihracât*, 'an gurre-i S. s. 894 ilâ gayet-i Ş. ş. 895 2 764

1) Harc-ı mukarreriyye :	1 485
a) Beha-i revgan-ı zeyt berây-i kanâdil-i câmi ⁸ , yevm 3 Fî 11 şehir	990
b) Ücret-i sakka ki âb mî-âverd ⁹ be-cihet-i muslukhâ, fî yevm 1,5, fî 11 şehir	495
2) Harc-ı müteferrika :	907
a) Beha-i hasır, 62 'adeden, fî 14	868
b) Beha-i şem'-i 'asel, 'adedân ⁹	14
c) 'Âdet-i salyâne-i çaru(b) ¹⁰ ki be-kayyımân dâde şud	25
3) Meremmet-i dekâkîn :	283
a) Beha-i tahta-i erre, be-cihet-i turrehâ-i ¹¹ dekâkîn ve gayruhu, 40 'adeden, fî 3	120
b) Beha-i sırk	2
c) Beha-i mih-ı tahta	4
d) Beha-i pedavra	7
e) Beha-i hışt-ı puhte ¹² , 1 000 'aded, 100 fî 15	150
4) El-ihracât :	89
a) Ücret-i arabacıyân, berây-i âverden-i harc	10
b) Ücret-i neccar	55
c) Ücret-i müşakkıyye ¹³	24

III

EL-BÂKİ : 35 000

a) Min-zâlike'l-bâkî :	
Be-teslim-i Mevlânâ Ahmed Çelebi bin Mehmed Beğ n.d. veled-i Ubeyde Beğ, berây-ı meremmet-kerden-i turrahâ-i ¹¹ çarşu-yi vâle-furuşân ¹⁴ ber-müceb-i hükm-i hümâyun	4 000 (1)
b) Zimmetü'l-bâkî	31 000

Resid fî 24 Şa'ban sene 896, temâmen

¹ Mahsub şud, be-muhasebe-i Mevlânâ Ahmed Çelebi bin 'Ubeyde Beğ Fî 6 R. s. 899, temâmen

سفاکه اب ی اورد	8	نقطه	7	خوشخوان	6
طرهها	11	چاروب	10	عددان	9
چارشوی واله فروشان	14	مشاقبه	13	خشت پخته	12

MUHASEBE-İ 'İMÂRET-İ MURADIYE DER EDİRNE

Be-ma 'rifet-i [Mevlânâ Ali Çelebi veled-i Müeyyed Çelebi] (Bayezid Çelebi, *mütevelli* veled-i Mahmud Beğ bin İsfendiyar Beğ) [mütevelli] ve Hızır Bâlî, *kâtib* 'An gurre-i Ca. (C) s. 893 (894) ilâ gayet-i Ca. s. 894 (895)

Tahrîren fî 6 (21) Recebi'l-mürecceb sene 896
(Sf. a : 229-237. b: 239-249)

I

ASL-I MAL : Fî sene [ve şehr] a : 436 718
b : 404 172

- A) 'An *bakıyye-i* muhasebe-i (sene-i) mâziye, 'an tahvil-i [hodişân]¹
(Mevlânâ Ali Çelebi veled-i Müeyyed Çelebi ve Hızır Bâlî, *kâtib*)
'An gurre-i Ca. s. 892 (893) ilâ gayet-i R. (Ca.) s. 893 (894) a: 81 980 b: 19 142
B) 'Anî'l-mahsulât, fî sene [ve şehr ma 'a mebi'ât²] a: 354 738 b: 385 030
I. 'An kıst-ı hammâmât ve dekâkîn (ve cizye ve ispenç ve mahsulât-ı)

	A	B
kurâ[y-i mezkûrîn], Fî sene [ve şehr]	285 119	281 994
1) 'An kıst-ı hamâm der Siroz 'An gurre-i Ş. (C.) (894) ilâ gayet-i Ca. (N.) s. 894 (895), Fî sene ve 8 (4) şehr	46 667	30 352
2) 'An kıst-ı hammâm der nefis-i Yanbolu, 'An 25 Ş. ('an gurre-i C.) s. 893 (894) ilâ gayet-i Ca. (25 Ş.) s. 894 (895) Fî 9 şehr ve 6 yevm (fî sene ve şehreyn ve 25 yevmen)	4 584	8 024
3) 'An kirâye-i dekâkîn der nefis-i Siroz 'An gurre-i Ş. (C.) s. 892 (894) ilâ gayet-i Ca. (N.) s. 894 (895) Fî sene 8 (4) şehr [cüz betalet], 15 bâb,	3 400	2 720
4) 'An kirâye-i dekâkîn ma 'a revvâsiyye ³ , der nefis-i Edirne 'An gurre-i Ca. (C.) s. 893 (894) ilâ gayet-i Ca. s. 894 (895), Fî sene [ve şehr], cüz betalet, 11 bâb: revvasiyye 3, dekâkîn(-i saire) 8,	7 759	6 119
5) 'An karye-i İslavne ⁴ , tâbi '-i Yanbolu ve Keranbolu ve Kızılcağız (?) ⁵ ve Kadıköy ve Yenice Fî sene	58 507	63 839
Hane, 481 (481)		
Cizye, fî sene 892 (893)	32 704	36 475
İspence, fî sene 892 (894)	11 741	11 931
Mahsul, fî sene 892 (894)	14 062	15 433

اسلونه⁴

رواسيه³

مع مبيعات²

خودشان¹

کرانبولی و قزلبه قز (?)⁵

6) 'An karye-i Horuپیšte ⁶ , tâbi '-i Eski-hisar-ı Zağra, fî sene				15 495	20 018
Hane, 118 (117)					
Cizye, fî sene	892	(893)	7 846	9 027	
İspence, fî sene	893	(894)	2 700	2 950	
Mahsul, fî sene	893	(894)	4 949	8 041	
7) 'An karye-i Mistıra ⁷ (?), tâbi '-i Vize, fî sene				16 687	17 964
Hane, 118 (114)					
Cizye, fî sene	892	(893)	7 194	8 591	
İspence, fî sene	893	(894)	2 625	2 875	
Mahsul, fî sene	893	(894)	6 868	6 267	
'An resm-i gebrân-ı nev			—	231	
8) 'An karye-i Lahna ⁸ , tâbi '-i Hayrebolu, fî sene				6 432	7 781
Hane, 58 (56)					
Cizye, fî sene	892	(893)	3 021	3 493	
İspence, fî sene	893	(894)	1 125	1 200	
Mahsul, fî sene	893	(894)	2 286	4 088	
9) 'An karye-i Çavuş, tâbi '-i İpsala, fî sene				5 981	6 868
Hane, 58 (55)					
Cizye, fî sene	892	(893)	3 022	3 643	
İspence, fî sene	893	(894)	1 175	1 400	
Mahsul, fî sene	893	(894)	1 784	1 825	
10) 'An karye-i Bori ⁹ ma'a tevâbi'uhâ der nâhiyet-i Gümülcüne, ma'a kıst-ı dalyan-ı Bori, fî sene				95 369	100 491
Hane, 79 (78)					
Cizye, fî sene	893	(894)	3 776	4 239	
İspence, fî sene	893	(894)	1 426	1 599	
Mahsul (ma'a cizye) fî sene	893	(894)	20 167	24 653 ⁽¹⁾	
'An kıst-ı dalyân-ı Bori ber-veçh-i maktu', fî sene	892	(893)	70 000	70 000	
11) 'An karye-i Sazlu-dere 'An resm-i çift ve bennâk ve gayruhû, vâcib-i sene 893 (894)				11 465	12 142
12) 'An karye-i Çölmek 'An resm-i çift ve gayruhû, vâcib-i sene 893 (894)				1 058	1 260
13) 'An karye-i Halka-pınar, tâbi '-i Filibe 'An resm-i çift ve gayruhû, vâcib-i sene 893 (894) (ma'a behâ-i okka ¹⁰)				542	3 136
14) 'An karye-i Kara-reis, tâbi '-i Filibe ('an mahsul), fî sene ⁽²⁾				11 176	1 280

(1) Tarih-i cizye, vâcib-i sene 893 (894)
Tarih-i mahsul, vâcib-i ,, 892 (893)

(2) a) 'An kıst-ı karye-i mezkûre 'An tahvil-i mezkûrîn, fî sene 10 102
1) 'An bakıyye-i kıst 'An tahvil-i Süleyman ve kassab ve Osman veled-i
Ali, 'an zırâ'at-i nehr-i karye-i mezkûre 'An vâcib-i sene 889, fî sene
tis'în ve semâne mi'e, fî sene 891 6 102
2) 'An kıst 'An tahvil-i Bahşayış 'An zırâ'at-i sene 892 4 000
b) 'An mahsul, fî sene 893 1 074]

(?) اوقه¹⁰ بوری⁹ لاخنه⁸ مستره (مستره)⁷ خرپیشته⁶

II. 'Ani-'l-mebî'ât ('ani'l-gallât ve gayruhu)

69 619 103 036

	Mud	Keylçe	Şinik		
1) Behâ-i erz[be-mudd-ı Edirne]	196 (323)	6 (15)	3 (1,5)	37 140	65 439
2) Behâ-i gendüm	31 (69)	12 (18)	1,5(2,5)	6 608	11 802
e) Behâ-i cev	72 (104)	10 (2)	1,5(2,5)	7 352	8 839
4) Behâ-i 'alef	53 (73)	14 (1)	0,5(1·)	4 296	4 879
5) Behâ-i duhne	27 (22)	15 (12)	1 (3,5)	2 776	2 954
6) Behâ-i çavdar	9 (20)	11 (2,5)	1,5(-)	761	2 686
7) Behâ-i burçak	1 (-)	9 (19)	1 (2,5)	117	66
8) Behâ-i kabluca	- (-)	19,5(9)	- (1,5)	78	67
9) Behâ-i nohud	- (-)	1 (3)	- (2,5)	5	22
10) Behâ-i 'ades	- (-)	3 (5,5)	1,5(-)	20	42
11) Behâ-i merdümek	- (-)	3 (3)	- (1)	12	18
12) Behâ-i çeltük, 'an 'öşr ¹¹	8 (4)	- (-)	- (2,5)	1 280	1 172
13) Behâ-i penbe ma'a çiğid (6 kantar) ve 75 (6) önge ¹²				150	288
14) Behâ-i semsem	1 (2)	4 (15)	1 (3)	486	1 635
15) Behâ-i gallât-ı cibâyet-i karye-i Bori ber-veçh-i maktu'				2 900	—
16) 'An behâ-i tefavüt-i keylçe, çevrindi-i gendüm ve cev ve 'alef ki der anbar yâfte-şud, ma'a tefâvüt-i keylçe				5 638	—
17) Behâ-i bakla	- (-)	- (8)	- (2,5)	—	67
18) Behâ-i böğrülce	- (-)	- (4)	- (-)	—	48
19) Behâ-i tohm-ı kettan	- (-)	- (9)	- (-)	—	72
20) Behâ-i gallât-ı gûh, tâbi '-i Bori, ber-veçh-i maktu'				—	720
21) Behâ-i Kaasım, 'an gulâmân-i evkaf der karye-i Lahna				—	2 220

II

Vuzi'A MIN ZÂLIKE, fî sene [ve şehri] A: 381 362

B: 325 720

A) *El-vezâif*, fî sene [ve şehri]

221 586 175 331

I. Cemâ'at-ı vazîfe-horân-ı 'imâret-i mezkûre 'An gurre-i Ca.

(C.) sene 893 (894) ilâ gayet-i Ca. s. 894 (895), fî s. [ve şehri] :

- 1) Mevlânâ Ali Çelebi, mütevellî, veled-i Müeyyed a ve b*
Çelebi (Ma'zul şud, fî 4 C. s. minh, fî 3 yevmen 60) 20
- 1a) (İbtidâ-i Bayezid Çelebi, be-cây-i mezkûr ki mütevellî
şud, Fî 11 şehri ve 27 yevmen, 7 140 'An 4 C. s. 894)
- 2) Mevlânâ Sinan, hatib ma'a imâmet 15

* Not: Ayrıca kayd ve işaret edilmedikçe gündelikler "a" ve "b" de aynı kalmıştır.

14 یافته شد

13 چورندى

12 اونكه

11 چكيد

16 بهاء قاسم عن غلامان اوقاف

15 غلات كوه

3) Sinan, Şeyh(-i imâret) (ma'zûl şud fi 23 Za. s. 894, Fî 5 şehr ve 22 yevmen, 3 096)	18
3a) (İbtidâ-i Rüstem ki şeyh-i 'imâret şud, be-cây-i mezkûr Fî 6 şehr ve 8 yevmen, 2 820)	15
4) Tâceddin, mu'allim-i mektebhâne	5
5) Yar Ahmed, halife-i mektebhâne	1
6) Abdi, mu'arrif	3
7) Seyyid (Hüseyn), müezzin	4
8) Hüseyn, müezzin	4
9) Hamdullah, ser-mahfil	5
10) Hafaza ma'a devir-hanân, 29 neferen, fî yevm	67
a) 9 neferen, fî 3	27
b) 20 neferen, fî 2	40
11) Müsebbihîn ¹⁷ , 14 neferen	30
a) Ser-müsebbih	4
b) 13 neferen, fî 2	26
12) Musalliyân ¹⁸ , neferen fî 2	4

Yekûn : Fî yevm, 176 (138), fî sene [ve şehr] 68 640 (49) 380
el-müşahare (13 116) 68 640 62 796

II. Cemâ'at-i vazife-horân-ı mevlevihâne, min'et-tevârihi'l-mezbûre

1) Derviş Mehmed, Mesnevî-hân ¹⁹	6	7) Kemal, dübeneki ²¹	2
[2] Mustafa Muslihiddin, hânende	1]	8) Ahmed Dede, nâyî ²² (mürd ve be-câyeş Ya'kub)	2
[3] Sinan Seyyid, hânende	1]	[9] Muhyiddin (Hacı Ebri), deffâf ²³]	2
4) Muslihiddin ('aşir-hân ve hânende)	6	10) Şemseddin, deffâf	2
5) Pîr Mehmed, mu'arrif	1	11) Pîr Ahmed, tableki ²⁴	2
6) Veled-i Ulu, nâyî ²⁰	3		

Yekûn : Fî yevm 23 (23), fî sene [ve şehr] 8 970 8 280

III. Cemâ'at-i vazife-horân-ı hademe-i 'imâret, 'An gurre-i Ca. (C.) s. 893 (894) ilâ gayet-i Ca. s. 894 (895) [fî sene ve şehr]

1) Hızır Bâli, kâtib	6	11) Ahmed, habbâz ²⁵	3
2) Hasan, vekil-i harc	5	12) Şirmerd (Hacı) habbâz	3
3) [Hacı Durahan] (İlyas), kilâri	4	13) Ahmed-i diğeri, habbâz	3
4) Balaban, anbarî	4	14) Ömer, tabbah	3
5) İlyas (Ayas), siracı ²⁴	3	15) 'Abdullah, tabbah	3
6) Şirmerd, nakıyb-i ta'am	3,5	16) Ahmed, tabbah	3
7) Ya'kub (mürde, be-câyeş 'Abdullah) nakıyb-i nân	3	17) Durmuş, kâse-şûy ²⁷	2,5
8) Sinan (Hızır), kayyum	3,5	18) Saruca, hammal-ı güşt	2,5
9) İskender, ferrâş ²³	3	19) Hamza (Sinan), gendüm-küb ma'a istabl ²⁸	2,5
10) Hamza (Karagöz), bevâb	3	20) İsmail, meremmeti-i minâre-i kâşi	2
		21) Ali, meremmeti-i imâret	2

Yekûn : Fî yevm 67,5, fî sene [ve şehr] 26 325 24 300

عشرخوان 20	مثنوی خوان 19	مصليان 18	مسيحين 17
طبلکي 24	دفاف 23	نایي 22	دومينکي (دوميلکي) 21
کندم کوب مع اصطبل 28	کاسه شوي 27	خيزاز 26	فراش 25

IV. Cemâ'at-i câbiyân-ı evkaf-ı 'imâret-i mezkûre, mine't-târîhi'l-mezkûre :

1) Ya'kub Çelebi veled-i Destin ²⁹ Ağa, câbi-i kurâ-yi Sazlıdere	4
2) Ya'kub Çelebi el-mezbûr, câbi-i kurâ-yi Lahna	4
3) İlyas, câbi-i İslavne	4
4) İlyas, el-mezbûr, kâtib-i İslavne	4
5) Şirmerd (Yunus), câbi-i Mîstura	4
6) Karagöz (Muslihiddin), câbi-i Çölmek, bürîde fi 23 Ca. s. 894 (Min ba'd Sazlıdere câbisi gözede)	4
7) Hacı Mehmed, câbi-i Horpişte	4
8) Hamza, câbi-i Halkapınar, bürîde (şud) ⁽¹⁾ Fi 23 C. s. 894 (22 yevmen 88)	4
9) Hayreddin (Hacı Yunus) câbi-i Kara-Reis	4
10) Hızır Bâli, kâtib-i Bori	4
11) İlyas (Halil), câbi-i Bori, [Be-câyeş Halil]	4
12) Halil, ('Alâüddin), câbi-i Çavuş	4
13) Kaasım (Muslihiddin), câbi-i Yağcıyân	4
14) Hasan (Hüseyin) Çelebi, nâzır-ı hammam der Siroz	2

Yekûn : Fî yevm 54 (46), fî sene [ve şehr] 16 560 (el-müşahare, 176)

21 060 16 736

V. Cemâ'at-i zevâ'id-horân ['an gurre-i Ca. s. 893 ilâ gayet-i Ca. s. 894, fî sene ve şehr] (Mine't-târîhi'l-mezbûre) :

1) Kürd Hoca	5
2) Mahmud Çelebi veled-i Huri Hatun	5
3) Mevlânâ Taceddin, şeyh der Dimetoka	5
4) Sinan, imam-ı Saray-ı 'Atık	5
5) Hüseyin, müezzîn-i Saray-i mezkûre ('Atiyk) (Mürde fî 18 B. s. 894)	2
6) Hamza, âbi ³⁰ ma'a şâgird	3
7) İlyas, sürbî	4
8) Karaca, kemanger	8
9) Kılıç Dede	3
10) Şirmerd, leng	1
11) Hamza Paşmakî	3
12) Ali Yanka (?) ³¹ , a'mâ	1
13) Yusuf Solak	1
14) Mübârek, tavaşi	3
15) Derviş Mansur	1
16) Kaasım Piyade	1
17) Musa Yeniçeri	1
18) Nevbahar Hâtun, câriye-i vâlide-i Sultan Mehmed tâbe serahu ³²	4
19) Duhter-i veled-i Menteşe	4
20) Dilber Hâtun, câriye-i vâlide-i duhter-i Zülkadir	5
21) Hasan, bevâb-ı bazar (bâb) [der] Dimetoka	1
22) Seyyid Hüsameddin Hitaî, müneccim	15
23) Mahmud Çelebi veled-i Lütfî Çelebi, 'an evlâd-ı Mevlânâ Celâleddin ⁽²⁾	3

(1) Be-cihet-i hafaza 58, be-cihet-i devir-hânân 9.

² ('An 16 L. s. 894, ziyade 2: Fî 7 şehr ve 15 yevmen 450).

32 طاب ثراه

31 يالقه (?)

30 آبی

29 دفتن (?)

- 24) Veled-i Çakır Ağa, 3 neferen: Mehmed, Mustafa, Üzeyir 10
 25) Abdülhamid Çelebi veled-i İsmail Beğ 10
 26) Abdülvâsî Çelebi, birâder-eş 10
 27) Yusuf İzniki, bevâb der bâb-ı hammam-ı (der) Dimetoka 3
 28) Ali Sakka veled-i Hacı Sakka 5
 29) Ya'kub Ece, leng, neccâr-ı tanbüre ³⁸ 5
 30) Derviş Mehmed, 'an huddâm-ı Sultan Mehmed t.s. 3
 31) Sabâî, şâ'ir 2
 32) Mevlânâ Rüstem 2
 33) Veled-i Yahya Beğ, ser-bevvâbîn-i köhne, neferân 8
 (Büride şud ³⁴, fi 21, B, s. 894 Fî şehri ve 20 yevmen, 400)
 a) Mustafa 5
 b) Hasan 3
 34) Mübarek Ağa tavaşî, pastırmacı 3
 35) Ali sarrac, pîr (mürde, fi 7 B. s. 894) (Fî şehri ve 6 yevmen 72) 2
 35a) (İbtidâ-i Sinan veled-i 'Ali, sarrâc el-mezbûr 2
 'An mahlûl-i pedereş ki müteveffâ şud
 'An 14 B. s. 894, fi 10 şehri ve 17 yevmen, 634)
 36) Yusuf Ilıca, ma'lûl 1
 37) Ca'fer veled-i Seferşah bin Barkuk Ağa 2
 38) Muhyiddin Çelebi bin Deftin ³⁹ Ağa 20
 39) Pîr Nazar, halife 2
 [40] Derviş Mehmed, mevlevî Büride şud, fi 23 3]
 Ca. s. 893 fi 13 yevmen, 39
 [41] [İsmail bi-pâ, ³⁶ Fî 3 şehri, 90 1]
 Mürde, fi gurri-i Ş. s. 893
 42) Tâceddin, tabîb Lârî (Büride şud, fi 4 C. s. 894
 fi 3 yevmen 60) 15 (20)
 [Ziyâde şud, 'an 13 L. s. 893 Fî 7 şehri ve 18 yevmen,
 1 140, 5 z.]
 43) Mustafa bin Balaban, anbarî-[i Edirne], fi yevm 1 (3)
 [Ziyade şud, 'an 20 Z. s. 893, 2 z. Fî 5 şehri ve 11 yevmen, 322]
 [44] Şadi Beğ veled-i Darâ Beğ, hış-ı ³⁶ hatun-ı mu'azzama der
 Edirne, fi 7 şehri 840 4]
 Büride, 'An gurri-i Z. s. 893
 [45] Mevlânâ Muslihiddin Kestellü, müfti 50
 Ma'zûl şud, 'an 16 M. s. 894
 Fî 8 şehri ve 15 yevmen 12 750]
 [46] Sinan Çelebi veled-i mezkûr 10]
 Fî 9 şehri ve 9 yevmen 2 790
 Büride şud, fi 'aşir-i S. s. 894
 [47] Derviş Boğa Dede 15]
 Fî 9 şehri ve 26 yevmen 4 440
 Mürde fi 27 S. s. 894]
 48) [İbtidâ-i] Mevlânâ İsa (Halife, sufi, ez-) halife-i
 Mevlânâ 'Arab müfti [Fî 7 şehri ve 25 yevmen 470
 'An 5 L. s. 894] 2
 49) Hacı Hoşkadem, hallâc (mürde fi 13 Z. s. 894,
 Fî 6 şehri ve 12 yevmen, 768) 4
 50) (İbtidâ-i Derviş Davud Sufi, 'an mahlûl-i Hoşkadem
 el-mezbûr, fi yevm 2 'An 23 Z. s. 894 Fî 5 şehri ve 8 yevmen 316

51) (İbtidâ-i Zeynel'âbidin Çelebi veled-i Muhyiddin Çelebi
veled-i Mevlânâ Fenarî 5

'An 23 Z. s. 894, fî 6 şehr ve 8 yevmen 940)

Yekûn : Fî yevm 189 (162), fî sene [ve şehr] 73 710 (58 320)

El-müşâhare: 4 899 22 882 (4 899)

96 591 63 219

B) *El-ihracât* : Fî sene [ve şehr]

159 776 150 389

I. *Harc-ı me'kûlât-ı 'İmâret-i* Muradiye el-mezbûre

'An gurre-i Ca. (C.) s. 893 (894) ilâ gayet-i Ca. s. 894 (895)

Fî sene [ve şehr]

150 171 137 291

1) Behâ-i gûşt, fî sene [ve şehr]

43 853 39 589

a) Be-cihet-i ta 'am, fî yevm 90 vakıyye

42 827 38 166

b) Be-cihet-i misafirân

961 1 294

c) Be-cihet-i hafaza

65 129

2) Behâ-i paça³⁷

2 853 3 130

	Kantar	Vakıyye	Dirhem		
3) Behâ-i revgan-ı sâde	38(29)	26(29)	100(250)	11 293 ⁽¹⁾	8 051
4) Behâ-i 'asel	53(53)	37(33)	-(275)	9 551	9 404
5) Behâ-i za 'fran	-	-	1367(1240)	653	865
6) Behâ-i fülful ³⁸	-	19,5(18)	-(150)	618	545
7) Behâ-i mastakî	-	3 (2)	70(30)	173	120
8) Behâ-i erz, 11, 5 mud	-	-	-	3 050	-
9) Behâ-i gendüm, 20(13) mud,	18,5	(15)keylçe	-	5 823	3 625
10) Behâ-i ard ³⁹ , 156(115) mud,	9	(13,5) „	-	42 660	35 483
11) Behâ-i nemek, 8 (14) mud,	19	(16) „	-	1 266	1 920
12) Behâ-i nohud, 2(2,5) mud,	9	(-) „	-	676	822

	Kantar	Vakıyye		
13) Behâ-i mevîz-i surh	5 (6)	21 (17)	482	613
14) Behâ-i mevîz-i siyah	2 (3)	8 (30)	132	207
15) Behâ-i incir	2 (3)	21 (1)	217	266
16) Behâ-i âlû ⁴⁰	2 (2)	30, 5 (42)	380	443
17) Behâ-i zerd-âlû ⁴¹	1 (2)	39, 5 (13)	213	298
18) Behâ-i badem	- (-)	30 (30)	180	180
19) Behâ-i nişasta	2 (2)	2 (2)	258	360
20) Behâ-i sebze (vât) ve mast ve kedu ve gure ⁴² ve gayruhu	- -	- -	1 623	1 150
21) Behâ-i na 'ne (turak otu) ⁴³	- -	4 (-)	20	35
22) Behâ-i piyaz(-ı Dimetoka)	- -	- -	88	17
23) Behâ-i revgan-ı pîh ⁴⁴	3 (2)	33 (1)	694	291

(1) 'An tahvîl-i Yağcıyân-ı 'imâret, fî sene 893 (894) [Teslîm şud] 26 (27) kantar, 23,5 (29) vakıyye (ve 100 dirhem).

آلو⁴⁰ ارد³⁹ فلفل³⁸ پاچه³⁷
روغن پیه⁴⁴ طوراق اونی⁴³ ماست و کدو و غوره⁴² زردالو⁴¹

24) Behâ-i şirugan	3 (1)	14 (18)	833	432
25) Behâ-i bezir	1 (-)	7, 5 (35)	210	146
26) Be-cihet-i harc-ı reçelhâ ve turşiyât ve ücret-i üstâdiyye, cüz 'asel			2 437	2 161
27) Behâ-i kâsehâ-i harcf, 6 000 (7 500) 'aded			2 100	2 625
28) Behâ-i tabakhâ, be-cihet-i misafirân ma 'a kâse(hâ) [-i sebz], 103 (81) kît 'a			66	43
		<u>Kît 'a</u>		
29) Behâ-i hasırhâ-i büzürk		22	550	—
30) Behâ-i hasırhâ-ı kûçek		28	58	—
30a) Behâ-i hasır, be-cihet-i mektebhâne ve misafirân		35	—	96
31) Behâ-i kâsehâ-i çub (cubîn ⁴⁵ ve sini)		4 (15)	10	48
32) Behâ-i futahâ, be-cihet-i habbâzîn (ve tabbâhîn ve gayruhu), fî sene		11 (11) fî 10(10)	110	110
33) Behâ-i lüle, be-cihet-i çeşme-i matbah		1 — —	31	—
34) Behâ-i lâk-i büzürk ⁴⁶		1 — fî 20	20	—
35) Behâ-i dibek-i seng ⁴⁷		1 — —	130	—
36) Behâ-i tagar ⁴⁸ , be-cihet-i habbazîn		1 — —	12	—
37) Behâ-i hîme, 403 (548) 'acelât ⁴⁹		— — —	11 983	9 899
38) Ücret-i teberdarân-ı hîme			257	230
39) Ücret-i 'arabacıyân-ı gendüm, 'an anbar ilâ âsiyâb, ma 'a âverden 37 (75) mud (13 keylçe)			387	589
40) Ücret-i gırbalî ⁵⁰ , be-cihet-i pâk-kerden-i gendüm			101	189
41) Ücret-i kesi, be-cihet-i erden-kerden-i gendüm der âsiyâb			184	200
42) Kirâye-i 'arabacıyân, be-cihet-i âverden-i erz 'an nehr-i Kara-reis (ve Halka-bınar), 74 (357) mud, 2 keylçe		1 870 10 748		
43) Ücret-i kal'î-kerden-i ⁵² evânî-i mis ⁵³ (ma 'a meremmet-i kazgan)			340	417
44) Ücret-i hammâlân-ı esbâb-ı saire ve âdet-i kabban ve gayruhu		1 847	1 480	
45) Behâ-i pervîzen ⁵⁴ , 1 kît'a		—	10	
46) Behâ-i çuval, 8 zevc		—	120	
47) Behâ-i bakrac-ı mis, 1 kît'a		—	40	
48) Meremmet-i kazgan-ı büzürg		—	97	
49) Behâ-i teber, be-cihet-i mektebhâne, 1 kît'a		—	8	
50) Behâ-i revgan-ı zeyt, 1 kît'a, 39, 5 vakiyye		—	459	
II. <i>Harc-ı saire :</i>		3 241	1 347	
1) Behâ-i lülehâ, be-cihet-i hammâm der Siroz, 40 kît'a			260	—
2) Behâ-i tahta, be-cihet-i sâhten-i lâk ⁵⁵ , 4 "			52	—
2a) Behâ-i lâk-i seng, be-cihet-i revvâsiye, 1 kît'a			—	38

طغار ⁴⁸	رنك سنك ⁴⁷	لاك بزرک ⁴⁰	چوب (چوپین) ⁴⁵
قلعی کردن ⁵²	اجرت کسی بجهت اردن ⁵¹	غربالی ⁵⁰	مخلات ⁴⁹
	کردن کندم در آسیاب ⁵⁵	پرویزه ⁵⁴	ارانی مس ⁵⁸
	لاك ⁵⁵		

3) Behâ-i tahta-i ceviz, be-cihet-i sâhten-i kürek-i tabbahîn ⁵⁶			
1 kıt'a	12	—	
4) Behâ-i tahta-i erre ⁵⁷ , be-cihet-i meremmethâ, 82 kıt'a	164	—	
5) Behâ-i pedavra, be-cihet-i pûşîden-i ⁵⁸ anbar ve gayruhu			
2 700 kıt'a	324	—	
6) Behâ-i dıraht ⁵⁹ , be-cihet-i meremmethâ, 19 kıt'a	80	—	
7) Behâ-i tuğla, be-cihet-i ferş-i imâret, 3 300 'aded	380	—	
8) Behâ-i kiremid, be-cihet-i ferş-i tennûr ⁶⁰ , 121 kıt'a	92	—	
9) Behâ-i kiremid-i pûşîş, 2 500 'aded	430	—	
10) Behâ-i seng-i âteş be-cihet-i matbah, 7 kıt'a	25	—	
11) Behâ-i mismâr-ı mütenevvi'a	80	—	
12) Ücret-i nakamcıyân-ı ⁶¹ -i helâ ve gayruhu (ücret-i nakam ⁶²			
zenân ⁶³ be-cihet-i pâk-kerden-i helâ)	107	54	
13) Meremmet-i bister-i misafirân	60	—	
14) Behâ-i kandil, 2 kıt'a	6	—	
15) Behâ-i kilid, 1 kıt'a	9	—	
16) Be-cihet-i teşhîz ve tekfîn-i gurebâ (merd-i garib)			
ki der tâbhâne-i imâret müteveffâ şuden (şud), neferân			
(nefer 1), fî 40	80	40	
17) Be-cihet-i hafızân-ı dalyân-ı karye-i Bori, 4 neferen, fî			
yevm 6, fî 6 şehr	1 080	1 080	
Yılda heman altı aylık virilür			
18) Behâ-i tahta, be-cihet-i meremmet-i divar-ı revvâsiyye ⁶⁶			
52 kıt'a	—	108	
19) Behâ-i kanâdîl, 11 kıt'a	—	27	
III. <i>El-meremmât</i> :	6 364	11 751	
1) Meremmet-i hammâm-ı Siroz ma'a dekâkîn ve çeşme			
ve râh-ı âb (be-ma 'rifet-i kadı-i Siroz)	4 938	10 795	
2) Meremmet-i hammâm-ı Yanbolı	326	494	
3) Meremmet-i furun-ı [imâret] (habbazîn ve geçhâne) ⁶⁷	656	102	
4) Meremmet-i revvâsiyye, der pîş-i câmi'-i 'atıyk	238	143	
5) Meremmet-i revvâsiyye, der Bâb-ı Kulle	120	100	
6) Meremmet-i revvâsiyye, der pîş-i cîsr-i Mihâl Beğ	86	117	

III

EL-BÂKÎ : a: 55 356
b: 78 452

[*Minhâ* : Be-teslîm-i Bayezid Çelebi veled-i Mahmud Beğ bin İsfendiyar,
mütevellî-i cedîd ve Hızır Bâlî, kâtib Be-takrîr-i Hızır Bâlî,
kâtib 19 142
Be-muhasebe-i âyende nibişte şud,⁶⁸ temâmen

درخت 59	پوشیدن 58	تخته اره 57	طباحين 56
زنان 63	نقم 62	نقم (نعم) جيان 61	تسور 60
فرن خبازين و كج خانه 67	رواسيه 68	متوق شدند 65	مرمت بستر 64
			محاسبه اينده نبشته شد 68

[*Zimmetü'l-bâkî* :

36 214

Zikr olan bâkîden yeni mütevellî olan Bayezid Çelebi'ye ne hasıl ider
ise vireler]

* * *

MUHASEBE-İ GALLÂT-I 'İMÂRET-İ MURADİYE DER EDİRNE

Be-ma 'rifet-i Mevlânâ Ali Çelebi veled-i Müeyyed Çelebi (Bayezid Çelebi
bin Mahmud Çelebi bin İsfendiyar Beğ) [el-mezbûr] *mütevellî* ve Hızır
Bâlî *kâtib* 'An gurre-i Ca. (Ca.) s. 893 (894) ilâ gayet-i Ca.
(Ca.) s. 894 (895).

Tahrîrîn fî 6(21) Recebi'l-mürecceb sene 896

I

Asl-ı gallât, fî sene [ve şehr]

[Ma'a bakıyye-i muhasebe-i mâziye, cüz furuhte⁶⁹ :]

	Mudden	Keylçe	Şinik
1) El-erz	430 (682)	12 (4)	2,5 (3)
2) El-hinta	150 (240)	3 (2)	2,5 (1,5)
3) Eş-şa 'ır	125 (147)	3 (7)	3,5 (-)
4) Nohud	4 (3)	- (1)	2,5 (0,5)
5) Ed-dakıyk	229 (215)	11 (13,9)	1 (-)
6) Nemek	12 (14)	- (17,5)	2 (-)
A) 'An bakıyye-i muhasebe-i [sene-i] mâziye 'An tahvil-i [hodişân]ı (Mevlânâ 'Ali Çelebi veled-i Müeyyed Çelebi <i>mütevellî</i> ve Hızır Bâlî <i>kâtib</i> 'An gurre-i Ca. (C.) s. 892 (893) ilâ gayet-i R. (Ca.) s. 893 (894) Fî sene:			
1) El-erz	185 (59,5)	17 (-)	3,5 (-)
2) El-hinta	- (9)	- (5)	0,5 (-)
3) Eş-şa 'ır	36 (1,5)	5 (-)	0,5 (-)
4) Nohud	4 (-)	- (7)	2,5 (0,5)
5) Ed-dakıyk (1)	- (3)	9,5 (4)	- (-)
6) Def'a (1)	3 (-)	(4)(-)	3 (-)
7) Nemek	3 (1,5)	1,5(-)	- (-)
B) 'An mahsulât-ı kurâ [fî sene ve şehr]			
1) El-erz [fî sene ve şehr]	233 (622)	4 (14)	3 (3)
	Mudd	Keylçe	Şinik
a) 'An karye-i Kara-resi (*)	46 (561)	7 (4)	1 (1)
b) 'An karye-i Halka-bınar [ma'a erz-i okka Fî s. 892 (893)]	46,5 (6)	- (12,5)	- (-)
c) 'An karye-i Kara-reis (*)	112 (-)	4,5 (-)	- (-)

(1) [Def'a, 'An tefavüt-i Yanbolı].

(*) 'An tahvil-i Süleyman ve Kassab Osman, (Bahşayış) 'An zıra'ât-i sene 889 (892) ve sene
tis'in ve semâne mi'e ve sene 891 (ve s. 893 90 ve s. 894 ma'a okka :

a) 'An hâsıl-ı müzür, 451 müdden, 19 keylçe, 1 şinik

b) 'An hâsıl-ı okka, 109 müdden, 5 keylçe).

(*) 'An mahsul-i sene 892 (893), 'an tahvil-i Bahşayış [erz].

d) 'An nehr-i Çaşnigir 'An 'ösr-i çeltük, sene 891 ⁽⁴⁾	28 (-)	3 (18)	- (-)
2) El-hınta, fî sene 893 (894)	129 (217)	5 (2)	- (1,5)
3) Eş-şâ'ır, fî sene 893 (894)	88 (145)	18 (17)	3 (-)
4) El-'alef, fî sene ⁽⁵⁾	53 (-)	14 (-)	- (-)
5) Ed-duhne, fî sene ⁽⁶⁾	27 (-)	15 (-)	1 (-)
6) Ed-dakıyk, 'an İslavne ve Hörpişte (-)	19 (-)	2 (-)	3,5 (-)
7) Çavdar, fî sene 893 (6)	9 (-)	10 (-)	1,5 (-)
8) Burçak, fî sene 893 (6)	1 (-)	9 (-)	1 (-)
9) Kabluca, fî sene 893 (6)	- (-)	19 (-)	2 (-)
10) Nohud, fî sene 893 (6)	- (-)	1 (3)	- (2,5)
11) El-'ades, fî sene 893 (6)	- (-)	3 (-)	1,5 (-)
12) Merdümek, fî sene 893 (6)	- (-)	3 (-)	- (-)
13) Çeltük, fî sene 893 (6)	8 (-)	- (-)	- (-)
14) Bilbil ⁷¹ , fî sene 893 (6)	- (-)	- (-)	- (-)
15) Semsem, fî sene 893 (6)	1 (-)	4 (-)	1 (-)

C) 'Ani'l-ibtıyâ'⁷² ki der bâlâ mezkûr est

1) El-erz	11,5 (-)	- (-)	- (-)
2) El-hınta	20 (13)	18,5 (15)	- (-)
3) El-erd (Dakıyk)	156 (115)	9 (13)	1,5 (2)
4) Nemek	8 (14)	19 (16)	- (-)
5) Nohud	- (2)	- (10)	- (-)
6) Def'a, 'An gendüm ki ard şud [der zîr] mezkûr est ⁽⁷⁾	50 (96)	14 (15)	3 (1)

II

VUZİ'A MİN ZÂLİKE

	<u>Müdden</u>	<u>Keylçe</u>	<u>Şinik</u>
I. 'Ani'l-erz [cüz ⁷³ furuhte ki der zîr mezkûr est]	101 (418)	9 (17,5)	1,5 (-)
	<u>Mud</u>	<u>Keylçe</u>	<u>Şinik</u>
a) Be-cihet-i şurbay-i subh, cüz mâh-ı Ramazan ve 'ideyn ve leyâl-i Cum'a, fî yevm 3 keylçe, fî 349 (327) yevmen (Ba'zı eyyâmda eksik verilmiş)	52 (47)	9 (8,5)	- (-)

(4) [Be-ma 'rifet-i Hayreddin câbi-i Kara-reis ki sonradan zâhir olduğu cihetden güzeste muhase-
bede yazılmayub bunda kayd ettirüle].

(5) Furuhte şud, der bâlâ temâmen.

(6) Furuhte şud, temâmen.

(7) [Yekûn-ı dakıyk : 207 mudden, 4 keylçe, 0,5 şinik].

b) Be-cihet-i şehri Ramazan, cüz leyâlî-i Cum'a, fi 26 (24) şeb (yevmen) beher şeb (yevm fi 6 keylçe)	7 (7)	16 (4)	- (-)
c) Be-cihet-i dâne ve zerde ve aş-ı turş ⁷⁴ , be-cihet-i leyâlî-i Cum'a ve 'ideyn, beher leyl fi 10 keylçe, (Fi 50 keyl 25 mud ve 'ideyn 1 mud)	28 (26)	6 (-)	- (-)
d) Be-cihet-i ziyâfet-i müsafirân	7 (8)	10 (19)	1,5 (2,5)
e) Be-cihet-i ziyâfet-i hafaza	- ( )	7 (7)	- (-)
f) (Be-cihet-i meremmetî, be-ma 'rifet-i mütevellî, fi sene 2 keylçe)	- (-)	- (2)	- (-)
g) Cere-i ⁷⁵ mezkûrîn, fi sene 893 (894)	5 (5)	1 (1)	- (-)

	Fî sene Keylçe		Fî sene Keylçe
1) Şeyh	10 (10)	13) Hammâl-i gûşt	2 (2)
2) Kâtib	10 (10)	14) Tabbahîn, 3 nefer, fi 2 keylçe	6 (6)
3) İmam	6 (6)	15) Habbazîn, 3 nefer, fi 2 keylçe	6 (6)
4) Vekil-i harc	6 (6)	16) Kâse-sûy	2 (2)
5) Anbarî	6 (6)	17) Gendüm-kûb	2 (2)
6) Kilârî	6 (6)	18) Ser-mahfil	2 (2)
7) Nakıyb-i ta'am	6 (6)	19) Ser-müsebbih	2 (2)
8) Nakıyb-i nân	3 (3)	20) Müezzînân, neferân, fi 2 keylçe	4 (4)
9) Ferraş-ı enderûnî	4 (4)	21) Mu'arrif-i imâret	2 (2)
10) Ferraş-ı birûnî	2 (2)	22) Mu'arrif-i Mevlevihâne	2 (2)
11) Siracî	6 (6)	23) Mu'allim	2 (2)
12) Bevvâb	3 (3)	24) Halîfe-i mektebhâne	1 (1)

II- 'Ani'l-hınta

Mudden	Keylçe	Şinik
140 (224)	18 (5)	2,5 (0,5)

- a) Be-cihet-i ta'am, beher yevm fi 2,5 keylçe, cüz leyâlî-i Cum'a ve 'ideyn min eyyâm-ı müsterika ⁷⁶

	Mud	Keylçe	Şinik
Fî 320 (300) yevmen	40 (37,5)	- (-)	- (-)
b) Dakıyk şud	50 (96)	14 (15)	3 (1)
c) Be-cihet-i resm-i âsiyâb	3 (5)	11 (1)	2 (1)
d) Furuht şud der bâlâ mezkûr est	31 (69)	12 (18)	1,5 (2,5)
e) Cere-i mezkûrîn, fi sene 893 (894) [ve gayruhu]	15 (15)		

1) Kâtib	1 (1)	5) Nakıb-i ta'am	1 (1)
2) Kilârî	1 (1)	6) Derviş Mansur	3 (3)
3) Vekil-i harc	1 (1)	7) İskender, ferraş	1 (1)
4) Anbarî	1 (1)		

8) Mevlânâ Şemseddin, hatib-i Câmi'-i 'Âtıyk	5 (5)
9) Be-cihet-i salyâne-i mezârî'-i Kenise der Bori	1 (1)

III. Eş-şa'ır :	123 (142)	13 (11)	3,5 (3,5)
a) Be-cihet-i 'alîk-i ⁷⁷ misafirân	46 (34)	3,5 (9)	- (1)
b) Cere-i Mevlânâ Şemseddin hatib(-i Câmî '-i 'Atıyk), fî sene 893 (894)	3 (3)	- (-)	- (-)
c) Salyâne-i mezâri '-i Kenise der Bori, fî s.	1 (1)	- (-)	- (-)
d) Furuhte şud, der bâlâ mezkûr est	73 (104)	10 (2)	1,5(2,5)
IV. Ed-dakıyk :			
Be-cihet-i nân ve rûkak ⁷⁸ ve gayruhu, fî yevm 12 keylçe, bi't-tevârîhi'l-muhtelife,	226 (206)	16,5 (19)	- (-)
V. Nohut, be-cihet-i aş	2 (2)	14,5 (9)	- (0,5) ⁽⁸⁾
IV. Nemek, be-cihet-i aş ve turşi	11 (12)	19 (6)	- - -

III

El-bâkî :

1) El-erz	132 (263)	16,5 (7)	- (1)
2) El-hınta	9 (15)	5 (17)	- (1)
3) Eş-şa'ır	1,5 (4)	- (15)	- (0,5)
4) Nohud	1 (-)	6 (8)	0,5 (1,5)
5) Ed-dakıyk	3 (8)	4 (14,5)	3 (-)
6) Nemek	- (2)	1 (11,5)	- (-)

[Min zâlike'l-bâkî :

Be-teslîm-i Bayezid Çelebi, mütevellî-i cedîd, veled-i Mahmud Beğ bin İsfendiyar Beğ ve Hızır Bâlf kâtib, be-takrîr-i Hızır Bâlf, kâtib

1) El-erz	59,5 (-)	- (-)	- (-)
2) El-hınta	9 (-)	5 (-)	- (-)
3) Eş-şa'ır	1,5 (-)	- (-)	- (-)
4) Nohud	- (-)	7 (-)	2 (-)
5) Ed-dakıyk	3 (8)	4 (-)	3 (-)
6) Nemek	1,5 (-)	- (-)	- (-)]

Heme be-muhâsebe-i âyende nibişte şud temâmen

[Zimmetü'l-bâkî⁷⁹

1) El-erz	73 (-)	6,5 (-)	- (-)
2) El-hınta	- (-)	18 (-)	2,5 (-)]

(⁸) (Furuhte şud, der bâlâ mezkûr est; 3 keylçe 2,5 şinik Yekûn: 2 mudden, 12 keylçe, 3 şinik)

MUHASEBE-İ DÂRÜ'L-HADİS-İ SULTAN MURAD HAN TÂBE
SERAHU¹ DER EDİRNE

Be-ma 'rifet-i Ahmed Çelebi veled-i Rüstem Çelebi (Mevlânâ Muhyiddin Çelebi veled-i Abdülkerim), *nâzır(-ı dârü'l-Hadîs el-mezbûre)*
'An gurre-i Ra. (L.) S. erba'a ve tis'in ve semâne mi'e (894) ilâ gayet-i N. (S.) S. [el-mezbûre] (896)

Tahrîren fî 19 (20) Şa'ban sene 896 [be-takrîr-i Sinan kâtib-i o]
(Sf. a : 255-258; b : 251 - 255)

I

ASL-I MAL, a: 119 447
b: 310 206

Fî 7 şehr (fî sene ve 5 şehr)

A) 'An bakıyye-i muhâsebe-i [sene-i] mâziye 'An tahvîl-i [hod] (Ahmed Çelebi veled-i Rüstem Çelebi) 'An gurre-i Ra. (R.) S. 893 (894) ilâ gayet-i S. (N.) S. 896			
		50 583	3 506
B) 'Ani'l-mahsulât (ma'a mebt'ât)		68 864	306 700
1) 'An kirâye-i dekâkîn der Edirne 'An gurre-i S. (N.) s. 894 ilâ gayet-i Ş. (M.) sene-i mezkûre (896) Fî 7 şehr (fî sene ve 5 şehr), cüz betalet ³ , 477 bâb		53 531	126 162
2) 'An kıst-ı hammâm-ı Tahte'l-kal'a 'An gurre-i S. (N.) s. 894 ilâ gayet-i Ş. (M.) sene-i mezkûre (896) Fî 7 şehr (fî sene ve 5 şehr)		15 333	33 867
3) 'An mahsul-i bağçe-i medrese-i dârü'l-Hadîs 'An gurre-i S. s. 894 ilâ gayet-i M. s. 896 Fî sene ve 11 şehr		—	110
4) 'An mahsul-i kurâ-yi mezkûrîn 'An gurre-i Ra. s. 894 ilâ gayet-i S. s. 896 Fî seneteyn, cüz mebt'ât		—	114 371
	Fî sene 894	56 410	
	Fî sene 895	57 961	
a) 'An karye-i Üsküb tâbi'i Kırk-kinise, fî seneteyn			59 926
	Fî sene 894:	29 427	Fî sene 895 :
	Hane 274, cizye	20 050	Hane 274, cizye
	Öşr-i şıra: 1 616 mudra ⁵ , fî 5,5 8 888		Öşr-i şıra: 2 560 mudra, fî 4
	Âdet-i agnâm:		Âdet-i agnâm :
	843 re's, 3 fî 1	281	849 re's, 3 fî 1
			283

سنين⁴

جزبطالت³

عن تحويل خود²

طاب ثراه¹

مدره⁵

Resm-i âsiyâb, 3 bâb, fi 30	90	Resm-i âsiyâb : 3 bâb fi 30	90
Öşr-i kevâre	50	Öşr-i kevâre ⁶	60
Öşr-i kiras	50	Öşr-i kiras	51
Öşr-i bostan	18	Öşr-i bostan	15

b) 'An karye-i Hisarcık tâbi'-i Kırk-kinise, fi seneteyn 7 688

<u>Fi sene 894 :</u>	<u>3 898</u>	<u>Fi sene 895 :</u>	<u>3 790</u>
Hane 46, cizye	3 570	Hane 45, cizye	3 495
Öşr-i şıra, 45 mudra, fi 5,5	297	Öşr-i şıra, 57 mudra, fi 5	285
Öşr-i bostan	8	Öşr-i bostan	10
Öşr-i kiras	12	—	—
Öşr-i kevâre	11	—	—

c) 'An karye-i Yane, tâbi'-i Pınarhisar, fi seneteyn 32 828

<u>Fi sene 894 :</u>	<u>16 682</u>	<u>Fi sene 895 :</u>	<u>16 146</u>
Hane 196, cizye	14 105	Hane 196, cizye	13 365
Öşr-i şıra :		Öşr-i şıra :	
393 mudra, fi 5,5	2 162	464 mudra, fi 5	2 322
Âdet-i ağnâm, 60 re's, fi 3 ı	20	Resm-i çift	267
Resm-i çift	245	Öşr-i kevâre	128
Öşr-i kevâre	78	Öşr-i bagaat	39
Öşr-i bagaat	45	Öşr-i bostan	21
Öşr-i bostan	27	Öşr-i sır (sebz ?)	4

d) 'An karye-i Kurt, tâbi'-i Bınarhisar, fi seneteyn 12 659

<u>Fi sene 894 :</u>	<u>5 993</u>	<u>Fi sene 895 :</u>	<u>6 666</u>
Hane 78, cizye	5 330	Hane 78, cizye	5 331
Öşr-i şıra :		Öşr-i şıra :	
30,5 mudra, fi 5	167	165 mudra, fi 5	825
Resm-i duhan, ['an çingenehâ]	416	Resm-i duhan,	416
Resm-i çift	11	Resm-i çift	11
Öşr-i kevâre	38	Öşr-i kevâre	46
Öşr-i bostan	16	Öşr-i bostan	37
Öşr-i merdümek	8	—	—
Öşr-i sır (sebz ?)	7	—	—

c) 'An cizye-i gebrân-ı yava-yi' kurâ-yi mezkûrin

Ber-veçh-i maktu', fi seneteyn 1 270

Fi sene 894 : Ber-veçh-i maktu' 410

Fi sene 895 : Ber-veçh-i maktu' 860

5) 'Ani'l-mebî'ât⁸:

	Mudden	Keylçe	Şinik	
Behâ-i çeltük	6	2	—	830
Behâ-i gendüm	140	19	—	24 846
Behâ-i cev	20	11,5	—	2 050
Behâ-i çavdar	25	4	3	2 421
Behâ-i 'alef	17	3	1	1 485
Behâ-i duhne	7	10	3	558)
				<u>32 190</u>

8 عن المبيعات

7 جزیه کبران یاره

6 کواره

II

Vuzi' A MIN ZÂLIKE, [Fî 7 şehr] a: 94 041
b: 217 621

- A) *El-vezâif*, 'an gurre-i Ra. (L.) s. 894 ilâ gayet-i N. (S.) seneti'l-mezbûre
(896) Fî 7 şehr (fî sene ve 5 şehr) 84 854 194 473
- a) Cema'at-i *vazife-horân-ı* dârü'l-Hadîs :
	a ve b
1) [İbtidâ-i Mevlânâ] [Alâeddin bin Mevlânâ]	<u>Fî yevm</u>
Cemâleddin [ki müderris şud]	50
a) Ber-müceb-i vakfiyye	30
b) 'An zevâid	20
[Fî 6 şehr ve 15 yevmen 9 750]	
(Bürîde şud ⁹ , be-câyeş Ahmed Çelebi birâder-i Mevlânâ Sinan Paşa, müderris şud, fî ... Z. s. 894)	
(İbtidâ-i Mevlânâ Muhyiddin Çelebi bin Mevlânâ 'Abdülkerim, 'An 16 L. 894 Nâzır şud be-cây-i Ahmed Çelebi, fî yevm 15 Fî sene ve 4 şehr ve 15 yevmen 7 425)	
2) Ahmed Çelebi, nâzır (1)	15
3) Talebe	40
4) Mu'id	8
5) Hafaza, 30 neferen	46
a) Ser-mahfil, fî 2,5	
b) 29 neferen, fî 1,5 = 43,5	
6) Mühellilîn ma'a salavatçıyân, 16 nefer, fî 2	32
7) İmam	6
8) Müezzin	4
9) Kayyım	3
10) Bevvâb	2
11) Hafaza-i türbe, 5 nefer, fî 2	10
12) Kayyım-ı türbe	1
13) Hacı Şirmerd, meremmeti	5
14) Cabiyân, neferân, fî 4	8
a) Yusuf, cabî-i dekâkîn, fî 4	
b) Yusuf-ı diğêr, kâtib-i dekâkîn, fî 4	
15) İmam ve müezzin-i mescid-i Tahte'l-kal'a	3
16) Be-cihet-i behâ-i revgan-ı zeyt, berây-ı kanâdil-i mescid-i dârü'l-Hadîs	1
17) Eytâm, 40 neferen, fî 0,5	20
<i>Yekûn :</i>	52 590 129 355
Fî yevm 240 (239)	
Fî 7 şehr (fî sene ve 5 şehr)	42 840 121 890
El-müşâhare	9 750 7 465
- b) Cemâ'at-i *zevâid-horân*, [mine't-târihi'l-mezbûre]
('An gurre-i L. s. 894 ilâ gayet-i S. s. 896)
	a ve b
1) Mevlânâ Abdülkerim (müteveffâ şud, fî 7 M. s. 895 Fî 3 şehr ve 6 yevmen, 2 880)	<u>Fî yevm</u>
	30
2) Mevlânâ Kürd Hoca, hâfız (Ba'dehu mürde)	10

(1) [Aşağıda nezâret için zevâidden dahi beş akçesi vardır] (Ber-müceb-i vakfiyye : 15, 'An zevâid 5, fî yevmân : 40 Bürîde şud ki kadı-i Ma'alkara şud, fî 3 L. s. 894)

3) Vazife-horân-ı meşid-i Mes'ud Halife	8
4) Mahmud Çelebi bin Hundî (Huri) Hatun	5
5) İsmail Çelebi veled-i Saruhan (Ba'dehu mürde)	4
6) Duhter-i Saruhan	3
7) (Sinan) Hâfız-ı kütüb	2
8) Muhyiddin bin Hacı Ali	5
9) Hasan Çelebi	5
10) Nergis Hâtun, dâye-i şahzâde	2
11) Hanzâde Hatun bint-i Aydın Beğ	10
12) [Fazlullah nâm-ı diğeri] Lütfullah (bin şeyh İbrahim) [veled-i Tâceddin Halife] Kayseriyye	3 (*)
13) [Ahmed Çelebi veled-i Rüstem Çelebi, nâzır]	5
14) Abdülevvel bin Ümmü'l-veled, mülâzım şud, fi 19 M. s. 895 (Fî 3 şehr ve 18 yevmen 1 080)	10
15) Hâfızân-ı dekâkîn-i Batpazarı, 4 neferen, fi 2	8
16) Şehnâz Hâtun, zen-i Hasan güyende-i Sultan Murad Han tâbe serâhu	4
17) Hâbil Çelebi veled-i Mevlânâ Abdülkerim	10
18) Burak Zerd, 'an cemâ'at-i Gurebâ	3
19) Şah Mehmed Çelebi, veled-i Kemal Paşa	10
20) Murad Beğ, emîn	15
21) [İbtidâ-i] Sunkur, dizdâr-ı köhne-i kal'a-i Sis [ki mütেকaid kerde, 'An hâmis-i B. s. 894, fi selh-i minh Fî şehreyn ve 26 yevmen 344]	4
22) (İbtidâ-i 'Abdi veled-i İskender Beğ, şarabi 'An hâmis-i S. s. 895, fi yevm 6 Fî sene ve 25 yevmen, 2 310)	
23) (İbtidâ-i evlâd-ı Mahmud Silâhdar 'An 2 Za. s. 894, fi yevm 1 : Ahmed, Mehmed Fî sene ve 3 şehr ve 28 yevmen, 478	
24) (İbtidâ-i Sinan ki noktacı-i eczâ-hânân şud, 'An 13 M. s. 895, fi yevm 2 Fî sene ve şehr ve 18 yevmen 816)	
<i>Yekân :</i>	32 264 (65 118)
Fî yevm 152 (111), (fî sene ve 5 şehr) [fî 7 şehr]	31 920 56 610
El-müşâhare	344 (8 508)

B) <i>El-ihracât(-ı saire ma'a meremmât):</i>	9 187	23 148
1) Behâ-i revgan-ı pîh, be-cihet-i dolabîn-i hammâm, 2 kît'a, [fî şehr4 Fî 7] şehr (fî sene ve 5 şehr)	28	68
2) Behâ-i dekâkîn-i tabbahîn ki be-vakf-ı dârü'l-Hadîsi'l-mezbûr munzam şud bâbân (bâb 2)	2 500	(4700)
a) [Dükkân-ı İbrahim, bâb	2 000]	
b) [Dükkân-ı Ramazan kâtib, bâb	500]	

* (Ziyâde şud, fi 9 Za. s. 894, fi yevm 2 Fî sene ve 3 şehr ve 22 yevmen, 944)

(2) Ber-müceb-i hükm-i hümayûn mezkûrân dükkânlar vakıf yerün üzerinde binâ olub vakfa icâre virirler imiş İcâre virmekde 'aciz gösterdiklerici hetden kendülerün ihtiyârıyla binâları vakf için satın alınmış.

- 2/1) (Dekâkîn ki be-vakf-ı dârü'l-Hadîsi'l-mezbûre munzam-şud
'An yed-i mezkûrîn nezd-i Batpazarı, 9 bâb ⁽³⁾)
a) 'An yed-i Mustafa Börekci, dekâkîn-i tabbahîn, 3 bâb	800	
b) 'An yed-i İshak Börekci, dükkân-ı tabbah, 1 bâb	800	
c) 'An yed-i Mustafa sükker-rîz ¹² , dükkân-ı hurda-furûş, 1 bâb	500	
d) 'An yed-i . . . , dükkân-ı hurda-furûş ¹³ , 1 bâb	400	
e) 'An yed-i Ömer Pîr, dükkân-ı meyve, 2 bâb	1 600	
f) 'An yed-i Murad, dükkân-ı meyve, 1 bâb)	600	
- 3) [Meremmet-i medrese] 924
- 4) [Meremmet-i hammâm-ı Tahte'l-kal'a] 471
- 5) [Meremmet-i dolab, nezd-i âb-ı Meriç] 524
- 6) [Meremmet-i odahâ, der Bâb-ı Manyas] 406
- 7) [Behâ-i hasır be-cihet-i mescid-i Tahte'l-kal'a, 6 kıt'a, fi 8] 48
- 8) [Meremmet-i dekâkîn-i Kettancıyân] 97
- 9) [Meremmet-i dekâkîn-i piriñciyân] 87
- 10) [Meremmet-i havlu-yi hîme der külhân-ı hammâm-ı
Tahte'l-kal'a] 961
- 11) [Be-cihet-i resm-i muhzırân ¹⁴, berây-ı cem'-kerden-i
akçe-i alım-ı evkaf] 98
- 12) [Meremmet-i râh-ı âb ve bend-i âb, nezd-i Âb-ı Meriç] 3 043 ⁽⁴⁾
- 12/1) (Be-cihet-i harc-ı dükkân-ı büzürk der dekâkîn-i debbagîn
ki harab-şude bûd Ba'zı nev-sâhte şud Be-ma'rifet-i Kadı-i
Edirne, bâb) 4 919
- 12/2) (Meremmet-i medrese ve hammâm ve dolabhâ ve dekâkîn-i
Batpazarı ve harc-ı hurda ve resm-i muhzırân) 3 776
- 12/3) (Meremmet-i mescid-i Tahte'l-kal'a, be-ma'rifet-i Mevlânâ
Muhyiddin Kadı-i Edirne Ber-müceb-i hükm-i hümâyûn ve
defter-i kadı el-mezbûre) 2 713
- 12/4) (Meremmet-i hammâm-ı Tahte'l-kal'a, be-ma'rifet-i Mevlânâ
Muhyiddin Kadı-i Edirne Ber-müceb-i hükm-i hümâyûn ve
defter-i kadı-i mezkûr) 7 459
- 12/5) (Meremmet-i dekâkîn-i Batpazarı Be-ma'rifet-i Mevlânâ
Muhyiddin Kadı-i Edirne Ber-müceb-i hükm-i hümâyûn ve
defter-i kadı-i mezkûr) 513

³ (Zikr olan dükkânlar aslında evkaf-ı mezkûrenin yeri üzerinde olub vakfa yer-mukata'ası'n virir-
lerdi Padişah-ı 'Alempenah hullide mülkühü devletle İstanbula müteveccih olduğu cihetden icâre vir-
melerinde 'acz gösterdiklerinden zikr olan bahayla kirâyelerine mübeddel tutulub kendülerin ihtiyar-
larıyla vakf-ı mezkûre için satın alınmış Ber-müceb-i hükm-i hümâyûn ve hücc-i Kadı-i Edirne.

⁽⁴⁾ [Zikr olan akçe sâbıkâa evkafın ehl-i karyesine teklif olunub anların kendü yanlarından olmuş
miş Muhasebe-i sâbıkda kayd olunub 'arz olunub gelecek hesabda yine ehl-i kurâya mezbûr akçeyi
virüb gösteresiz denilmiş].

III

EL-BÂKİ : a: 25 406
b: (92 685)

Min zâlike'l-bâkî :

- 1) [Be-teslîm-i Mevlânâ 'Ukayl¹⁵, mütevellî-i Câmî-i Cedîd der Edirne Be-cihet-i meremmet-i Câmî-i Nev Ber-müceb-i hükm-i hümayûn ki fi sâdis-i Ra. s. erba'a ve tis'in ve semânc mi'e] 21 900
- 2) [Zimmetü'l-bâkî¹⁶] 3 506
- 3) (Behâ-i kiremid-i pûşîş-i Efrençî Be-cihet-i meremmât Be-ma 'rifet-i Muhyiddin el-mezbûr, kadî-i Edirne Ber-müceb-i defter-i mezkûr : 10 000 'aded, beher elf¹⁷ fi 100 1 000
Mezkûr kiremidlerûn yedi bin mîkdarı meremmâta sarf olmuş, bâkisi min ba'd meremmet olacak için hıfz olunmuş)
- 4) (Ücret-i 'arabacıyân be-cihet-i âverden-i kiremid-i mezkûr : Elf fi 14 140)
(Zimmetü'l-bâkî : 91 545)
Be-muhâsebei âyende nibişte şud, temâmen

* * *

MUHASEBE-İ GALLÂT-I DÂRÜ'L-HADİS [İ'L-MEZBÛRE]

(-i Sultan Murad Han t. s. der Edirne) Be-ma 'rifet-i Ahmed Çelebi veled-i Rüstem Çelebi (Mevlânâ Muhyiddin Çelebi veled-i Mevlânâ 'Abdülkerim) Nâzır(-i dârü'l-Hadîs) 'An gurre-i Ra. (L.)s. 894 ilâ gayet-i N. (S.) s. [-i mezbûre] (896)

Tahrîren fi 19 Şa'banî'l-mu'azzam sene 896 :

I

ASL-I GALLÂT Fi 7 şehr (Fi sene ve 5 şehr)

a) 'An karye-i Üsküb, tâbi'-i Kırk-kinise :

	Mud	Keylçe	Şinik
1) El-hınta	5 (9)	15 (17)	- (2)
2) Eş-şa'ir	- (1)	5 (16)	- (-)
3) Çavdar	2 (6)	12 (9,5)	- (-)
4) 'Alef	- (1)	17 (14)	- (-)
5) Duhne	- (1)	2 (-)	- (1)

b) 'An karye-i Hisarcık, tâbi'-i Kırk-kinise :

1) El-hınta	- (1)	15 (2,5)	- (-)
2) Çavdar	- (1)	13 (8)	3 (3)
3) 'Alef	- (-)	4 (3,5)	2 (-)
4) Duhne	- (-)	- (3,5)	- (-)

الف 17

ذمت الباقى 18

عقيل 15

c) 'An karye-i Yane, tâbi'-i Pınar-hisar :

1) El-hınta ma'a mahsulât-ı âsiyâb	45 (56)	7 (2,5)	- (-)
2) Eş-şa'ır	5 (8)	16 (18,5)	- (-)
3) Çavdar	2,5 (8)	- (17)	- (3)
4) 'Alef	3 (4)	3 (10)	- (3)
5) Duhne	- (4)	- (15)	- (1)

d) 'An karye-i Kurt, tâbi'-i Pınar-hisar :

1) El-hınta	10 (11)	11 (8,5)	- (-)
2) Eş-şa'ır	1 (2)	18 (-)	- (-)
3) Çavdar	- (2)	6 (7)	- (3)
4) 'Alef	1 (3)	13 (17,5)	- (-)
5) Duhne	- (1)	- (7)	- (3)

e) 'An tahvîl-i Ahmed Çelebi veled-i Rüstem Çelebi* :

1) El-hınta	- (62)	- (8)	- (-)
2) Eş-şa'ır	- (7)	- (17)	- (-)
3) Çavdar	- (6)	- (1)	- (-)
4) 'Alef	- (5)	- (17,5)	- (-)
5) Duhne	- (-)	- (7)	- (-)
6) Çeltük	- (6)	- (2)	- (-)

Yekûn :

1) El-hınta	62 (140)	8 (19)	- (-)
2) Eş-şa'ır	7 (20)	17 (11,5)	- (-)
3) Çavdar	6 (25)	1 (4)	3 (3)
4) El-'alef	5 (17)	17,5 (3)	- (1)
5) Duhne	- (7)	7 (10)	- (3)
6) Çeltük	- (6)	- (2)	- (-)

[Heme be-muhâsebe-i âyende nibişte est, temâmen]

(Heme furuhte şud ki der bâlâ mezkûr est, temâmen)

* Ber-mûceb-i muhâsebe-i sene-i mâziye 'An gur-re-i Rebiu'l-evvel sene 894 ilâ gayet-i Ramazan seneti'l-mezbûre.

No. 6

MUHASEBE-İ CÂMÎ'İ CEDİD DER EDİRNE

Be-ma 'rifet-i Mevlânâ 'Ukeyl, *nâzır*-ı câmi'î mezkûre 'An gurre-i
Rebî'î'l-âhır sene 895 ilâ gayet-i Rebî'î'l-evvel sene 896
Tahrîren fî 15 Ca. sene 896 (sf. 283 - 285)

I

ASL-İ MAL, fî sene 363 626

- 1) 'An bakıyye-i muhasebe-i sene-i guzeşte¹, 'an tahvîl-i hod
'An gurre-i R. s. 894 ilâ gayet-i Ra. s. 895 46 334
- 2) 'Anî'l-mahsûlât ve gayruhu, fî sene 317 292
  - a) 'An kıst-ı hammâm-ı Alaca 'An gurre-i Ra. s. 895 ilâ gayet-i
Ra. s. 896, fî sene 8 000
  - b) 'An mahsul-i karye-i Çotra² ve Kamene³ ma'a Yenice
'An gurre-i R. s. 895 ilâ gayet-i Ra. s. 896 fî sene 18 362
  - c) 'An tahvîl-i mezkûrîn 'âmilân-ı Kratova 289 361
    - 1) 'An tahvîl-i Pavli ... (?) 'an kıst-ı ma'den-i
Kratova 'An gurre-i L. s. 893 235 361
    - 2) 'An tahvîl-i ... 'An kıst-ı *bâc-ı siyah-ı*⁴ Krato-
ova 'An gurre-i L. s. 894 22 000
    - 3) 'An tahvîl-i Todor 'An kıst-ı Monopolye⁵ ve
'öşr-i gallât-ı Kratova 'An gurre-i L. s. 894 20 000
    - 4) 'An tahvîl-i Pir Beğ⁶ 'An kıst-ı *Kalhâne-i*⁷ Kra-
tova 'An gurre-i L. s. 894 4 000
    - 5) 'An tahvîl-i Mehmed bin 'Ali 'An kıst-ı şeffarlık-ı
Kratova 'An gurre-i B. s. 892 8 000
    - 6) 'An *mâbeyn-i* vazîfe-i 'İvaz, müezzin 55
    - 7) 'An mahsul-i dekâkîn-i cedîd der civar-ı Câmî'î
Cedîdî'l-mezbûre 'An gurre-i Ra. s. 895 ilâ gayet-i
Ra. s. 896 fî sene 896, 3 bâb, Fî sene 1 186
    - 8) 'An behâ-i esbân-ı sakat-ı⁹ dolab, 4 re's 328

II

VUZI'A MİN ZÂLIKE, fî sene 260 307

- A) *El-vezâif*, fî sene 238 105
  - a) Cemâ'at-i vazîfe-horân-ı Câmî'î Cedîdî'l-mezbûre
'An gurre-i R. ilâ gayet-i Ra. s. 896

4	3	2	1
باج سیاہ	قامنه	چوترہ	کڈشتہ
8	7	6	5
شفازلق	قالخانہ	پیر بک	منوپولیہ
			اسبان سقط
			9

1) 'Abdül'aziz, ser-mahfil	15	
2) Ecza-hanân, 30 neferen, fi 2	60	
3) Devir-hanân, 10 neferen, fi 1	10	
4) En'am-hanân ¹⁰ , 10 neferen, fi 3	30	
5) Müsebbihîn, 15 neferen	46	
a) Ser-müsebbih 4		
b) 14 neferen, fi 3 42		
6) Müezzinân, 8 neferen, fi 5	40	
7) Kayyımân, 4 neferen, fi 5	20	
8) Mu'arrif.	5	
9) Salâvatçıyân, neferân, fi 2	4	
10) Kâtib-i câmi', der tasarruf-ı nâzır Mevlânâ 'Ukayl el-mezbûr	5	
<i>Yekûn</i> : 1) Fî yevm	235	
2) Fî sene		84 600
b) Cemâ'at-i vazîfe-horân-ı <i>medrese-i 'atıyk</i> 'An gurre-i R. s. 895 ilâ gayet-i Ra. s. 896		
1) Mevlânâ Yarhisar-zâde, müderris	50	
2) Mu'id	8	
3) Talebe, 18 neferen, fi 2	36	
4) İmam	4	
5) Hâfız-ı kütüb	2	
6) Bevvâb	2	
7) Kennâs ¹¹	2	
<i>Yekûn</i> : 1) Fî yevm	104	
2) Fî sene		37 440
c) Cemâ'at-i vazîfe-horân-ı <i>medrese-i cedîd</i> 'An gurre-i R. s. 895 ilâ gayet-i Ra. s. 896		
1) Mevlânâ Paşa Çelebi bin Şeyh Kutbeddin, müderris	50	
2) Mu'id	8	
3) Talebe, 18 neferen, fi 2	36	
4) İmam	4	
5) Hâfız-ı kütüb	2	
6) Bevvâb	2	
7) Kennâs	2	
<i>Yekûn</i> : 1) Fî yevm	104	
2) Fî sene		37 440
d) Cemâ'at-i vazîfe-horân-ı <i>mektebhâne</i> 'An gurre-i R. s. 894 ilâ gayet-i Ra. s. 896		
1) Mevlânâ Mu'allim	10	
2) Halife, 3 neferen:	5	
Neferân, fi 2 4		
Nefer, fi 1 1		
3) Kayyım	2	
4) Sakka	0,5	
<i>Yekûn</i> : 1) Fî yevm	17,5	
2) Fî sene		6 300
e) Cemâ'at-i vazîfe-horân-ı <i>müteferrika</i> ma'a <i>zevaid-horân</i> 'An gurre-i R. s. 895 ilâ gayet-i Ra. s. 896		

1) Mevlânâ 'Ukeyl, nâzır-ı câmi'-i mezkûre Teka'üd kerd ¹³ ve be-câyeş Abdülbâkî veled-eş	30	
2) Mevlânâ Hayreddin-zâde, Hatib (Teka'üd kerd ve be-câyeş Mevlânâ Hacı Muhyiddin ki hatib şud Fî Za. s. 895 fî yevm) 30	30	
3) İmameyn, neferân, fî 15	30	
4) 'Arab, müezzin	22	
5) Dolabcıyân, 3 neferen, fî 4	12	
6) Bayramlu, câbi-i Kızanlık	4	
7) Hamza, câbi-i Çirmen (Büride ¹³ ve be-câyeş Karagöz)	3	
8) Mübârek, meremmetî	5	
9) Sinan, mushaf-hân	3	
10) Muhyiddin, hoş-hân ^{13a}	5	
11) Seyyid hoş-hân	5	
12) Mehmed bin Hacı Ali	5	
13) Süleyman bin Bıyıklı	3	
14) Mustafa Celeb	2	
15) Mahmud, meremmetî	8	
16) Mevlânâ Halil, müderris-i Medrese-i Çelebi, müderris-i Medrese-i 'İmâret-i Cedîd şud Fî 8 Ca. s. 895 Fî 8 Şehir ve 7 yeymen	30	1 110
17) İbtidâ-i Mevlânâ Sinan ki müderris-i Medrese-i Çelebi şud, be-cây-ı mezkûr 'An 8 Ca. sene 895 Fî 10 şehir ve 23 yeymen	25	8 075
18) Seyyid tabib (Tabib-i dârüşşifâ-i İstanbul şud, fî gurre-i N. s. 895) Fî 8 şehir	8	1 200
19) İbtidâ-i Muhyiddin Kudsi, 'an mahlûl-i Abdülkerim bin Gügercin Sinan, ma'a ziyâde, fî yevm 'An mahlûl-i Sinan Ziyâde 'An 11 Ra. s. 895 Fî 20 yeymen	5 4 1 100	
Minhâ, resîd be-Sinan Gügercin, ber-müceb-i muhasebe-i güzeşte Fî yevm 4, fî 20 yevmâ	80	
El-bâkî be-cihet-i Muhyiddin el-mezbûr Fî yevm 1, fî 20 yevmâ	20	
Yekûn Fî yevm Fî sene		172 72 325 (*)
B) <i>El-ihracât</i> :		22 202
a) Harc-ı müteferrika be-cihet-i Câmi'-i Cedîdî'l--mezbûre ve gayruhu		11 740
1) Behâ-i revgan-i zeyt be-cihet-i kanâdîl-i câmi', 563 vakıyye	3 021	
2) Behâ-i şem'-i 'asel, be-cihet-i leyâlî-i Ramazan ve şeb-i Namaz ve mevlûd, 10 vakıyye, fî 16	160	

* Fî sene 61 920
El-müşahere 10 405

خوشخوان 13a

بریده 13

تقاعد کرد 12

- 3) Behâ-i revgan-ı zeyt, be-cihet-i tezyîn-i minârehâ
Ber-veçh-i maktu^ç, fî sene 500
- 4) Behâ-i Şem^ç ve hasır, be-cihet-i medâris
Fî şehri 180, fî sene 2 160
- 5) Behâ-i penbe, be-cihet-i fetile¹⁴, fî şehri 5, fî sene 60
- 6) Behâ-i hasır, be-cihet-i Câmi^ç-i Büzürk, 5 kıt'a,
fî 15 1 500
- 7) Behâ-i hîme, be-cihet-i *mektebhâne* 131
- 8) Behâ-i bargirân-ı dolab, 4 re's 1 628
- 9) Be-cihet-i cerre-i Mevlânâ Hayreddin-zâde, fî sene,
20 müdden 2 240
El-hınta be-mudd-ı Edirne, 12 mud 1680
Eş-şa'ır be-mudd-ı Edirne, 8 mud 560
- 10) Be-cihet-i verdaşten-i¹⁵ zebil-i câmi^ç ve medâris 28
- 11) Be-cihet-i meremmet-i ba'zı kütübhâ 56
- b) Harc-ı 'alıyk-i bargirân-ı¹⁶ dolab, 6 re's 4 431
- 1) Behâ-i cev, 30 mud, 12 keylçe 2 142
- 2) Behâ-i giyah-ı ter ve huşk¹⁷, fî şehri 120, fî sene 1 440
- 3) Behâ-i kâh¹⁸, fî şehri 10, fî sene 120
- 4) Behâ-i na^çl, fî şehri 10, fî sene 120
- 5) Behâ-i revgan-i pîh, fî şehri 6, fî sene 72
- 6) Behâ-i cul-ı siyah, 6 kıt'a, fî 28 168
- 7) Behâ-i kebe-i pûşiş be-cihet-i cul, 6 kıt'a, fî 28 168
- 8) Behâ-i tobra, 6 kıt'a, fî 4 24
- 9) Behâ-i pâ-bend¹⁹, 6 kıt'a, fî 2 12
- 10) Behâ-i efsar²¹, 6 kıt'a, fî 12 72
- 11) Behâ-i resen, be-cihet-i efsar, 9 kıt'a, fî 3 27
- 12) Be-cihet-i harc-ı boyundurughâ 66
- c) *El-meremmât* ve gayruhu 6 031
- 1) Meremmet-i dolab-ı bâlâ 672
- 2) Meremmet-i dolab-ı miyâne 1 156
- 3) Meremmet-i dolab, nezd-i hâne-i İshak Paşa 815
- 4) Meremmet-i hammâm-ı Alaca 1 182
- 5) Meremmet-i râh-ı âb-ı câmi^ç ve hammâm 928
- 6) Meremmet-i kubbehâ-i câmi^ç ve medâris ve
mu'allimhâne 458
- 7) Be-cihet-i harc-ı nemed-i²² bâbhâ-i hammâm-ı
Alaca ve behâ-i âb ve gayruhu 462
- 8) Be-cihet-i sahten-i kaldırım der pîş-i çeşme, 4 zirâ,
ma'a meremmet 150
- 9) Behâ-i hum, be-cihet-i nihâ(de)n-i²³ hammâm-ı Alaca,
1 kıt'a 39
- 10) Behâ-i çuka-i düy²⁴, be-cihet-i nihâden-i zîr-i âlât-ı bâbhâ 10

کیاه تروخشک 17
رسن 21

علیق بارکیران 18
افسار 20
چوقامر دوی 24

ورداشتن زبیل 15
پابند 19
خم بجهت نهادن 23

فتیله 14
کاه 18
نمد 22

- 11) Behâ-i seng, be-cihet-i nihâden-i der bâlâ-yi bâb-ı câmi'
ki harab şude bud, 1 kit'a 30
- 12) Behâ-i horasanî, be-cihet-i mesâlih-i ²⁵ câmi' ve gayruhû
ki der anbar nihâde şûd, 3 mud 105
- 13) Be-cihet-i resm-i hucec-i Kadı-i Edirne, be-cihet-i teslîm-i
akçe be-Bayezid Çelebi, mütevellî-i mezbûr

III

EL-BÂKİ : 103 319

Min zâlike'l-bâkî ²⁷ :

- A) Be-teslîm-i Bayezid Çelebi, mütevellî-i 'imâret-i mezbûr der Edirne
Be-cihet-i meremmet-i hammâm-ı Sultan Murad tâbe serâhu der Yanbolu
Ber-mûceb-i hükm-i humâyûn ve hucec-i Mevlânâ Muhyiddin Kadı-i
Edirne Fî 14 S. s. 895 5 000
(El-vâkı' fî 16 Receb sene 895 ber-mûceb-i rûzname-i ²⁶ Hızır Bâli) 98 317
- B) Zimmetü'l-bâkî ²⁸ 98 317
Be-muhâsebe-i âyende nibişte şud, tamâmen

MUHASEBE-İ 'İMÂRET-İ MURADİYYE DER ERGENE

Be-ma 'rifet-i İbrahim Çelebi mütevellî ve Muhyiddin kâtib (ve Seyyid Ali kâtib) 'An gurre-i Rebî'î'l-âhır sene 894 (895) ilâ gayet-i Rebî'î'l-evvel sene 895 (896)

Tahrîren fî 21 (22) Cemaziye'l-âhır sene 896
(Sf. a: 333 - 338; b: 281 286)

I

ASL-I MAL, fî sene a : 160 141
b : 146 971

I) 'An bakıyye-i muhâsebe-i (sene-i mâziye 'An tahvîl-i) İbrahim Beğ (Çelebi) el-mezbûr ve Muhyiddin kâtib (ve Seyyid Ali kâtib) 'An gurre-i R. s. 893 (894) ilâ gayet-i Ra. s. 894 (895)	47 608	74 408
II) 'An bakıyye-i muhâsebe-i Ali Beğ, mütevellî-i köhne ve Muhyiddin kâtib 'An gurre-i R. s. 892 ilâ gayet-i Ra. s. 893 Ma'a behâ-i hâne-i Mehmed Hammâmî der Edirne	6 248	— —
a) 'An nakdiyye	3 848 (-)	
b) 'An behâ-i hâne-i Mehmed Hammâmî, der Edirne, bâb	2 400 (-)	
III. 'Anî'l-mahsulât, fî sene ma'a behâ-i gallât	106 285	72 563
A) a) 'An kıst-ı hammâm der Edirne, nezd-i odahâ-i gilmân-ı yeniçeriyân-ı Dergâh-ı Âlî 'An gurre-i R. s. sene 894 (895) ilâ gayet-i Ra. s. sene 895 (896), fî sene, cüz betâlet	4 773	3 885
b) 'An kıst-ı kârbansaray-ı Sürb der Edirne 'An gurre-i R. s. 894 (895) ilâ gayet-i Ra. s. 895 (896), fî sene	2 264	1 975
c) 'An kıst-ı dekâkîn der Edirne ma'a bozahâne ve revvâsiyye ¹ ve kassab ve hâne-i Mehmed Hammâmî der Edirne Fî sene, cüz betâlet ve harâbe ² , ('An gurre-i R. s. 895 ilâ gayet-i R.s. 896) [mine't-târihi'l-mezbûre), 13 bâb	5 028	3 972
d) 'An kıst-ı hammâm der Ergene 'An gurre-i R. s. 894 (895) ilâ gayet-i Ra. s. 895 (896) fî sene, cüz betâlet	5 902	6 790
e) 'An kıst-ı bozahâne der Ergene 'An gurre-i R. s. 894 (895) ilâ gayet-i Ra. s. 895 (896) Fî sene, cüz betâlet	1 105	1 400
f) 'An kıst-ı dekâkîn der Ergene ma'a mukata'a-i zemîn 'An gurre-i R. sene 894 (895) ilâ gayet-i Ra. sene 895 (896) Fî sene, cüz betâlet, 47 (48) bâb	5 086	4 974

B) 'An mahsul-i fevâkih ³ ve 'uyun-ı ⁴ kurâ-yı evkaf-ı mezkûre ma'a
resm-i çift ve bağ ve kevar ⁵ ve 'âdet-i ağnâm ve bostan ve cizye-i
gebrân-ı karye-i Kelviye ⁶ ve gayruhu gayr-ez gallât ⁷ ve *hubûbât*
'An gurre-i ⁴ R. s. 894 (895) ilâ gayet-i Ra. s. 895 (896) Fî sene

	34	076	35	717
a) 'An karye-i Mızrablu ⁸ ma'a Eski, tâbi'-i Ergene, fî sene	4 779	4 528		
b) 'An karye-i Yayalar, tâbi'-i Ergene, fî sene	1 327	1 358		
c) 'An karye-i Yenice, tâbi'-i Ergene	536	569		
d) 'An karye-i Salarlu ¹⁰ , tâbi'-i Ergene	2 040	2 018		
e) 'An karye-i Yaraklu ¹¹ , tâbi'-i Ergene	1 912	2 801		
f) 'An karye-i Hamidlu, tâbi'-i Ergene	869	823		
g) 'An karye-i Kızıklı, tâbi'-i Ergene	547	547		
h) 'An karye-i Deve-boynu ma'a Kaasım Fakih, tâbi'-i Ergene, fî sene	548	560		
i) 'An karye-i Malkoç, tâbi-i Ergene	1 144	1 197		
p) 'An Beytûlmâl-i kurâ-yı mezkûrîn, fî sene	250	750		
r) 'An 'âdet-i ağnâm-ı kurâ-yı mezkûrîn, fî sene	3 511	3 711		
s) 'An mahsul-i çayır-ı kurâ-yı mezkûrîn, fî sene	2 434	1 645		
t) 'An pîşkeş-i nehr-i ¹⁴ Burgaz	—	2 000		
j) 'An karye-i Kabalar , tabi'-i Migalkara	708	727		
k) " " 'Alici " "	865	914		
l) " " Sekbanlu " "	217	221		
m) " " Bazarlu " "	2 765	2 800		
n) " " Kelviye ¹² " "	8 757	8 706		
o) " " ma'a cizye, fî sene	867	842		
o) " " Turnacı ¹³ , tabi'-i Hayrebolu				

C) 'An behâ-i gallât-ı kurâ-yı evkaf-ı 'imâret-i mezkûre (ve gayruhû) 48 051 13 850

	Mud	Keylçe	Şinik		
a) 'An behâ-i erz	63(-)	7(-)	3(-)	18 242	—
b) 'An behâ-i hinta(gendüm)	74(21)	15(19)	3(3,5)	15 101	3 348
c) 'An behâ-i cev	57(68)	-(17)	2(1)	5 671	3 952
d) 'An behâ-i 'alef	53(95)	3(19)	1(2)	4 578	3 663
e) 'An behâ-i duhne ¹⁵	2(7)	12(8,5)	0,5(-)	409	297
f) 'An behâ-i çavdar	13(7,5)	11(-)	1(-)	1 637	300
g) 'An behâ-i burçak	2(1)	14(2)	2,5(0,5)	383	53
h) 'An behâ-i nohud	4(1)	8(6,5)	3(-)	1 154	212
i) 'An behâ-i 'ades ¹⁶	-(1)	15(11)	-(3,5)	194	311
j) 'An behâ-i böğrülce	-(-)	9(3)	3(3,5)	136	44
k) 'An behâ-i semsem	-(-)	3(4)	1(1,5)	80	74
l) 'An behâ-i bakla	-(-)	2(4)	0,5(2,5)	22	38
m) 'An behâ-i penbe, 348 (1 623) lodra				73	274
n) 'An behâ-i sır ve piyaz ¹⁷ (ve çörek-otu)				94	106
o) 'An behâ-i çevrindi-i ¹⁸ gendüm ve erz ve behâ-i kiremid-i hurda				38	(-)
p) Behâ-i nemek ¹⁹	-(7)	2(2)	-(-)	14	998
r) Behâ-i bogay-ı gâvmiş ²⁰ , re's ²¹				180	(-)
s) Behâ-i post-ı gâvmiş-i mürde ²² , ı kut'a				45	(-)

كلويه	6	كواره	5	عيون	4	فواكه	3
سالارلو	10	مضربلو	9	غره	8	غير ازغلات	7
پيشكش نهر	14	طورناجی	13	كلويه	12	يراقلو	11
چورنلی	18	پياز	17	عدس	16	دخنه	15
پوست كاوميش مرده	22	راس	21	كاوميش	20	نمك	19

- t) Behâ-i kazan-ı bozahane ki köhne bud, 26 vakıyye, 3 lodra — 174
 u) Behâ-i kettân²³ — 6

I

Vuzi'a min zâlike²⁴, fî sene a : 85. 773

b : 90. 418

I. *El-'ulûfât*²⁵, fî sene

43 905 45 079

A – Cemâ'at-i vazîfe-horân-ı 'imâret-i mezkûre 'An gurre-i R. s. 894 (895) ilâ gayet-i Ra. s. 895 (896), fî sene

	Fî yevm
a) İbrahim Çelebi, mütevellî	15 (15)
1) 'An evkaf 10	
2) 'An zevâid 5	
b) Muhyiddin (Seyyid Ali), kâtib Ve be-câyeş Seyyid 'Ali, Fî 12 Ş. s. 894, fî yevm 6	6 (6)
c) Mehmed Çelebi, hatib	8 (8)
1) 'An evkaf 6	
2) 'An zevâid 2	
ç) Murad, şeyh-i 'imâret	10 (10)
d) Veli, müezzin	2 (2)
e) Hacı Sinan, müezzin	1,5 (1,5)
f) Eczâ-hânân, 10 neferen, fî 1	10 (10)
g) Mukbil, kilâf	6 (6)
h) Evrenos, nakıyb	3 (3)
i) İnebegi, tabbâh	2 (2)
j) Şâgirdes	1 (1)
k) Alagöz, gendüm-kûb ²⁶	2 (2)
l) Mahmud, 'âsiyâbî ²⁷	1,5 (1,5)
m) 'Ali, 'âsiyâbî	1,5 (1,5)
n) Mehmed, 'âsiyâbî (ziyade şud be-ma'rifet-i mütevellî)	1 (1,5)
o) Balaban, korıcı	2 (2)
p) Karagöz, kârbansarayl	2 (2)
r) Hızır, meremmetî-i râh-ı âb	2 (2)
s) Mehmed Derviş, câbî-i dekâkin-i (der) Ergene	2 (2)
ş) Muhyiddin, câbî-i kurâ-yı (der) Ergene	2 (2)
t) Ahmed, câbî-i karye-i Kelviye	2 (2)
u) 'Ali, câbî-i [dekâkin-i Edirne ve] kurâ-yı Ergene	2 (2)
v) Karagöz, habbâz ²⁸	2 (-)
y) şâgirdes	1 (-)

Yekûn : Fî yevm 87,5(87,5)

Fî sene
(El-müşahere 15)

31 500 31 515

B – Cemâ'at-i zevâiyid-horân, mine't-târihi'l-mezbûre

a) Melik-gazi veled-i Cezire ²⁹ Beğ	20 (20)
b) Hasan Trabzonî, yeniçeri, bi-pâ ³⁰	1 (1)
c) Hacı Süleyman, Silâhdar	3 (3)

کندم کوب 26
نیپا 30

العلوفات 25
جزیره 29

وضع من ذلك 24
خباز 28

کتان 23
اسیایی 27

ç) Mevlânâ Tâceddin el-müştehir be-Kadı-i Zerd ³¹	3	(3)		
d) 'Alâeddin, Çengi ³² an gurebâ	5	(5)		
e) İbtidâ-i Ömer, el-kâtib-i köhne-i gurebâ	5	(5)		
[Fî 5 şehr ve 27 yevmen 885]				
f) İbtidâ-i Mehmed, şütürbân-ı ma'lûl, fî yevm	-	(1)		
Fî şehr ve 4 yevmen: 244				
Fî 26 B. s. 895 'An gurre-i L. s. 894				
Yekûn : Fî sene	12	405	13	564
fî yevm	32	(37)		
fî sene	11	520 (13 320)		
El-müşahare	885	(244)		

II. *El-ihracât*, fî sene a: 41 828 b: 45 339A - Harc [ve] *me'külât-ı 'imâret-i Ergene* (ma'a harc-ı saire)

[el-mezbûre] 'An gurre-i R. s. 894 (895) ilâ gayet-i Ra. s. 895

(896), fî sene

			34	273	34	892
1) Behâ-i gûşt, fî yevm 168 (100) lodra ³³	10	659	11	100		
2) Behâ-i revgan-ı sâde, 12 (17) kantar, 65 (7) lodra	2	920	4	135		
3) Behâ-i 'asel, 29 (32) kantar [ve] 22 (95) lodra	4	302	4	711		
4) Behâ-i hîme, 585 (470) 'acelât ³⁴	3	220	2	467		
5) Behâ-i kâsehâ, 266 (300) kıt'a		88		100		
6) <i>Ziyâfet-i hazret-i padişah-ı 'âlempenâh ma'a paşayân-ı 'izâm</i> , fî şehr-i S. s. 896 :					1	010
a) Behâ-i ağnâm, 28		784				
b) Behâ-i mâkyân ³⁵ , 70 kıt'a		170				
c) Behâ-i badem ve ... ³⁶ dane ve za'feran, be-cihet-i pihlen-i ³⁷ çörek				16		
d) Ücret-i pihlen-i çörek				40		
7) <i>Ziyâfet-i misâfirân</i>	2	599	3	206		
a) Behâ-i gûşt	580	1	138			
b) Behâ-i mâkyân	347		267			
c) Behâ-i nân	342		70			
d) Behâ-i mast ³⁸	71		65			
e) Behâ-i peynir	157		246			
f) Behâ-i turş-i engür ³⁹	514		677			
g) Behâ-i za'feran	163		220			
h) Behâ-i [revgan-ı] şirugan	139		246			
i) Behâ-i fülful ⁴⁰	15		10			
j) Behâ-i meyve	271		267			
8) Behâ-i şem'-i pîh ⁴¹		338		345		
9) Behâ-i ard ⁴² , 11 (4) mud, 18 (7) keylçe, 0,5 (3) şinik	3	246		702		
10) Behâ-i hasırhâ, 6 (11) kıt'a		17		112		
11) Behâ-i kilid (hâ) 1 (8) kıt'a		7		45		
12) Ücret-i kal'-i-kerden-i evânî-i nuhas ⁴³ , bi'd-defe'ât		155		130		
13) Behâ-i geç ⁴⁴ , [be-cihet-i lökün] 6 (5) 'acelât ³⁴		216		174		

عجلات 34

ماسه 38

ارد 42

لودره 33

پختن 37

شمع په 41

چيني 32

... 36

لفل 40

كج 44

زرد 31

ماكيان 35

انگور 39

اواني نخاس 43

14) Behâ-i bezir, be-cihet-i kanâdîl [ve meremmet-i râh-ı âb] ⁴⁵ 2 (2) kantar (19 vakıyye)	370	326
15) Ücret-i gırbalı-i gendüm ve erz ⁴⁶	20	44
16) Be-cihet-i techîz ve tekfîn-i mürde-i garîb der tâbhane, nefer ı	18	15
17) Behâ-i çelük, 10 vakıyye	160	150
18) Behâ-i pedavra, 1900 (6565) 'aded	243	870
19) Behâ-i mertek, 108 (283) kıt'a	223	697
20) Behâ-i tahta-i erre (ma'a tenüke), 212 (264) kıt'a	421	770
21) Behâ-i mismâr-ı mertek, 15 (36) vakıyye	37	90
22) Behâ-i mismâr-i pedavra, 9000 'aded	92	—
23) Behâ-i mismâr-ı tahta 1300 (1800) 'aded	54	67
24) Behâ-i âhen ⁴⁷ , be-cihet-i âsiyâb, 2 kantar	102	—
25) Behâ-i kürek-i hadîd, 1 kıt'a	5	—
26) Behâ-i külünk, 1 kıt'a	6	—
27) Behâ-i lâk ⁴⁸ , 1 kıt'a	23	—
28) Behâ-i parû-yı cûb ⁴⁹ , 2 kıt'a	6	—
29) Behâ-i kefçe-i cûb, 3 kıt'a	14	—
30) Behâ-i kilim, be-cihet-i gendüm, 1 kıt'a	25	—
31) Behâ-i kebe, be-cihet-i pûşîden-i nân ⁵⁰ , 2 kıt'a	39	—
32) Behâ-i hum ⁵¹ , 1 kıt'a	20	—
33) Behâ-i keylçe-i [gendüm], 6 (2) kıt'a	42	20
34) Behâ-i hane-i Mehmed Hammâmî der Edirne, 1 bâb	2 400	—
35) Ücret-i 'arabacıyân, be-cihet-i âverden-i erz, 'an nehr-i Burgaz, 70 (62) mudden, 17 (2) keylçe (1 şirik)	1 088	933
36) Ücret-i arabacıyân, be-cihet-i âverden-i nemek 'an İnoz [bid-defe'ât] 60 (30) müzür, 10 (5) âcelât, fî 50	500	250
37) Ücret-i arabacıyân, be-cihet-i âverden-i revgan (-ı sâde) 'an Edirne ve ('asel ve) esbâb-ı saire, bid-defe'ât	464	454
38) Ücret-i 'arabacıyân, be-cihet-i bürden ⁵² ve (ma'a) âverden-i gendüm ilâ âsiyâb	134	16
39) Ücret-i arabacıyân, be-cihet-i âverden-i cûbhâ ve kiremidhâ ve gayruhû	—	455
40) Behâ-i delv ⁵³ , 3 kıt'a	—	36
41) Behâ-i kiremid-i pûşîş, 1000 'aded	—	140
42) Behâ-i mismâr-ı baskı ma'a şayka, 1000 'aded	—	70
43) Behâ-i mismâr-ı hatıl	—	10
44) Behâ-i tepsi-i büzürk ve kûçek, 10 kıt'a	—	99
45) Behâ-i kefçe-i mis ⁵⁴ , 1 kıt'a	—	92
46) Behâ-i hereni-i kûçek, 1 kıt'a	—	29
47) Behâ-i seh-pâye ⁵⁵ , 2 kıt'a	—	15

لاک 48

بردن 52

آهن 47

خم 51

سه پایه 55

اجرت غربالی کند. و ارز 48

کبه بجهت پوشیدن نان 50

کفچه مس 54

مرمت راه آب 45

چوب 49

دلو 58

48) Behâ-i kazgan-i büzürk ⁵⁶ , 1 kıt'a	—	351
49) Behâ-i fuçî, 2 kıt'a	—	29
50) Behâ-i dibek-i sengîn ve cûbîn ⁵⁷ , be-cihet-i bozahane, 2 kıt'a	—	62
51) Behâ-i kavanos ve kürek-i âhen ve kanâdîl	—	25
52) Behâ-i seng-i âsiyâb, 2 kıt'a	—	400
53) Behâ-i keylçe, 2 kıt'a	—	20
54) Behâ-i parûy-ı ceviz ⁵⁸ , Be-cihet-i anbarhâ, 5 kıt'a	—	5
55) Behâ-i tobra ⁵⁹ , 2 kıt'a	—	8

B – *El-meremmet* : 7 555 16 447

a) Meremmet-i hammâm ma'a dolab der Edirne	1 447	2 387
b) Meremmet-i mizan-ı râh-ı âb-ı hammâm [der] Edirne	942	979
c) Meremmet-i kârbansaray-ı Sürb der Edirne	955	912
d) Meremmet-i Revvsâsiyye der Edirne	98	53
e) Meremmet-i dekâkin der Edirne	151	42
f) Meremmet-i hammâm der Edirne [Ergene]	648	586
g) Meremmet-i matbah-ı 'imâret	107	56
h) Meremmet-i câmi'-i 'imâret	27	202
i) Meremmet-i furun (der Ergene)	40	80
j) Meremmet-i râh-ı âb der Ergene	850	900
k) Meremmet-i dekâkin der Ergene	206	298
l) Meremmet-i kârbansaray der Ergene	120	—
m) Meremmet-i anbarân (der Ergene)	97	43
n) Meremmet-i havlu-yı 'imâret	214	—
o) Meremmet- [kubbe-i] şadırvan(-ı imâret)	48	—
p) Meremmet-i bozahâne (der Ergene)	14	67
r) Meremmet-i âsiyâbhâ [7 kıt'a] (der Ergene)	1 591	2 019
s) Meremmet-i şerefe-i minâre-i câmi'-i Ergene	—	1 062
t) Meremmet-i sundurma-i bâb-ı 'imâret-i mezkûre	—	24
u) Be-cihet-i harc-ı çah-ı âb ⁶⁰	—	271

III

EL-BÂKİ: /4 408 56 553

Be-muhâsebe-i âyende nibişte şud

[Fi 22 C. s. sene 896] Temâmen

***

MUHASEBE-İ GALLÂT-İ 'İMÂRET-İ MURADIYE DER ERGENE [EL-MEZBÛRE]
Be-ma'rifet-i İbrahim Beğ (mütevelli) [el-mezbûr] [ve Muhyiddin,
kâtib] ve Seyyid 'Ali kâtib 'An gurre-i Rebî'î'l-âhır sene 894 (895)
ilâ gayet-i Rebî'î'l-evvel sene 894 (896)

توبره⁵⁹

پاروی جويز⁵⁸

دييك سنکين و چوين⁵⁷

قزغان بزرك⁵⁶

چاه اب⁶⁰

I

<i>Asl-ı gallât, fî sene</i>	Müdden	Keylçe	Şinik
1) El-erz	100 (94)	6 (4)	- (3)
2) El-hınta	328 (427)	1 (-)	3,5 (1)
3) Ed-dakiyk	11 (4)	18 (3)	0,5 (3)
4) Eş-şa 'ır	66 (83)	16 (18)	- (3)
5) El-'alef [ma 'a kabluca]	71 (141)	3 (11,5)	- (-)
6) Çavdar	19 [31]	9 (14)	2,5 (1)
7) Ed-duhne [furuhte şud der bâlâ, tamâmen]	2 (29)	12 (6)	0,5 (0,5)
8) Burçak [furuhte şud der bâlâ, tamâmen]	2 (4)	14 (16)	2,5 (0,5)
9) Nohud	4 (9)	12 (6,5)	- (-)
10) El-'ades ⁶¹	- (2)	18,5 (17)	- (2,5)
11) Böğrölce	- (-)	9 (11)	3,5 (2,5)
12) Semsem ⁶²	- (-)	3 (18)	3,5 (1,5)
13) Bakla [furuhte şud der bâlâ, tamâmen]	- (-)	2 (5)	0,5 (3)
14) Penbe 613 (2577) lodra ⁶³	25 (29)	17 (9)	- (-)
15) Nemek ⁶⁴	25 (29)	17 (9)	- (-)

- I. 'An bakıyye-i muhasebe-i (sene-i) mâziye
'An tahvîl-i [hodişân] (İbrahim Beğ mütevellî ve Muhyiddin kâtib ve Seyyid 'Ali, kâtib)
'An gurre-i R. s. 893 (894) ilâ gayet-i Ra. s. 894 (895)

	Müdden	Keylçe	Şinik
1) El-erz	24 (24)	17 (19)	- (3)
2) El-hınta	16 (52)	2 (14)	- (1)
3) Eş-şa 'ır	11 (1)	3 (15,5)	1 (-)
4) El-'alef	5 (12)	- (6)	- (1)
5) Nemek	19 (22)	2 (3)	- (-)
6) Çavdar	- (5)	- (18)	- (1,5)
7) Nohud	- (-)	- (3)	- (1)
8) El-'ades	- (-)	- (3,5)	- (-)
9) Böğrölce	- (-)	- (-)	- (0,5)
10) Semsem	- (-)	- (2,5)	- (-)
11) Penbe, 613 (265) lodra ⁶³			

- II. 'An mahsul-i kurâ-yı evkaf-ı imâret-i mezkûre ki fî sene 894 (895) vâkı ' şude-est

	Müdden	Keylçe	Şinik
1) El-erz, 'an nehr-i Burgaz	75 (69)	9 (5)	- (-)
2) El-hınta [ma 'a tefavüt-i keylçe]	246 (294)	14 (19)	3,5 (-)
3) Def'a El-hınta[-i diğeri], 'an mahsul-i âsiyâbhâ	65 (79)	5 (7)	- (-)

Yekân[-i hınta] : 311 (374) müdden, 19 (6) keylçe, 3,5 (-) şinik

4) Eş-şa'ır [ma'a tefavüt-i keylçe]	55 (82)	12 (3)	3 (1)
5) El-'alef ma'a kapluca	66 (119)	2 (5)	- (1)
6) Ed-duhne	2 (29)	12 (6)	0,5(0,5)
7) Çavdar	19 (25)	9 (15)	2,5(3,5)
8) Burçak	2 (4)	14 (18)	2,5(0,5)
9) Nohud	4 (9)	12 (3)	1 (1)
10) El-'ades	- (2)	18,5(14)	- (0,5)
11) Böğrülce	- (-)	4 (11,5)	3,5(-)
12) Bakla	- (-)	2 (5)	0,5(3)
13) Semsem	- (-)	3 (17)	3,5(3)
14) Penbe, 613 (2 312) lodra			
15) Nemek ⁶⁴ (-i memleha-i İnoz)	6 (7)	15 (6)	- (-)
16) 'Ani'l-ibtiyâ' ⁶⁵ ki der bâlâ mezkûr-est, ed-dakiyk	11 (4)	18 (7)	0,5(3)

II

Vuzi'â min zâlîke :

I. El-erz: 75 (13) müdden, 6 (7) keylçe, 1 (3) şinik

	Müdden	Keylçe	Şinik
1) Furuht şud ki der bâlâ mezkûr-est	63 (-)	7 (-)	3 (-)
2) Be-cihet-i matbah-ı 'imâret-i mezkûre, fi sene	10 (12)	18,5(7)	- (3)
3) Be-cihet-i ücret-i kesî ⁶⁶ , berây-ı zabt-kerden-i erz (câbî ki zabt-kerden)	1 (1)	- (-)	- (-)

II. El-hinta, 275 (238) müdden, 7 (11) keylçe, 2,5 (1,5) şinik

	Mud	Keylçe	Şinik
1) Furuhte şud [ki] der bâlâ mezkûr est	74 (21)	15 (19)	3 (3,5)
2) Be-cihet-i şurba der 'imâret, fi sene	36 (36)	- (-)	- (-)
3) Be-cihet-i nân ve dakiyk, fi sene	72 (75) ⁽¹⁾	- (17)	- (1)
a) 'An hinta	60 (71)	1 (9,5)	3,5 (-)
b) Minhâ ⁶⁷ , 'an dakiyk ('ani'l-ibtiyâ')	11 (4)	18 (7)	0,5(3)
4) Be-cihet-i resm-i âsiyâb		1	(1)
5) İn'âm be-Sâlih, a'mâ		1	(1)
6) İn'âm be-sâdât		2	(2)
7) Be-cihet-i câbiyân-ı kurâ, fi sene, 6 neferen, fi 2		12	(12)
8) Cere-i ⁶⁸ şeyh-i 'imâret, fi sene		10	(10)
9) Cere-i hatib, fi sene		6	(6)
10) Cere-i kâtib, fi sene		10	(10)
11) Cere-i kilâri, fi sene		6	(6)
12) Cere-i müezzinân, neferân, fi sene		4	(4)
13) Cere-i nakıyb, fi sene		3	(3)
14) Cere-i kârbansarayî, fi sene		5	(5)
15) Cere-i korucu, fi sene		2	(7)
16) Cere-i âsiyâbî, 10 (3) neferen, fi sene		7,5	(7,5)

(1) a : Fi'l-asl ber-müceb-i vakfiye, fi sene 72 müdden, b : Ziyade dâde şud 3 müdden, 17 Keylçe, 1 şinik Fukaraya yetişmediği cihetten mütevellî meşveret idüb virmiş.

17) Cere-i Melik 'Ali veled-i Cezire Beğ(?), fi sene	10	(10)	
18) Cere-i Kaasım veled-i O, fi sene	3	(3)	
19) Cere-i Selçuk Hâtun bint-i Lütüfi Çelebi bin Elvan	5	(5)	
20) Cere-i Hacı Süleyman, Silâhdâr, fi sene	5	(5)	
21) Mevlânâ Tâceddin, Kadı-i Zerd, fi sene	4	(4)	
22) Cere-i Hızır, meremmeti-i âb, fi sene	2 (2)	-	-
23) Cere-i habbâzın, 3 neferen, fi sene 2	6 (-)		
24) Be-cihet-i çörek-i ziyâfet-i hullide mülkühü ⁶⁹	(-)	(12)	(-)
25) İbtidâ-i cere-i veledân-ı Yusuf bin Gazi			
Lâri ⁷⁰ , fi sene	- (2)	- (-)	- (-)
'An 1 M. s. 895			
26) İbtidâ-i cere-i Ahmed, câbi-i karye-i			
Kelviye ⁶ , fi sene	- (2)	- (-)	- (-)
'An 28 M, s. 895			

III. Eş-şa 'îr

	65	(82)	- (18)	2 (3)
	<u>Mud</u>	<u>Keyl</u>	<u>Şinik</u>	
1) Furuht şud ki der bâlâ mezkûr-est	57 (68)	- (17)	2 (1)	
2) Cere-i Melik Kaasım veled-i Cezire Beğ, fi sene	2 (2)	- (-)	- (-)	
3) Be-cihet-i câbiyân, 5 neferen, fi sene 1	5 (5)	- (-)	- (-)	
4) Ziyâfet-i gulâm-ı hullide mülkühü(ki) be-cihet-i alım-ı ⁷¹ imâreti'l-mezbûre âmede bud ⁷²	1 (-)	- (10)	- (-)	
5) Ziyâfet-i hullide mülkühü	- (6)	- (11,5)	- (-)	

IV. El-'alef

	58(100)	15(19,5)	3 (-)
1) Furuht şud ki der bâlâ mezkûr est	53 (95)	3 (19,5)	1 (-)
2) Be-cihet-i câbiyân-ı evkaf, fi sene, 5 neferen, fi 1	5 (5)	- (-)	- (-)
3) Ziyâfet-i gulâm-ı hullide mülkühü, be-cihet-i cem'-i bakıyye-i evkaf ve alım âmede bûd	- (-)	12(-)	- (-)

V. Nemek

	3 (10)	14 (16)	- (-)
1) Furuht şud, der bâlâ mezkûr-est	- (7)	2 (2)	- (-)
2) Be-cihet-i harc-ı matbah ve nân-ı 'imâret, fi sene	3 (3)	12 (14,5)	- (-)

VI. Çavdar, furuhte şud, der bâlâ [mezkûr-est] 13 (7,5) 11 (-) 1 (-)

VII. Nohud, furuhte şud, der bâlâ [mezkûr-est] 13 (7,5) 11 (-) 1 (-)

VII. Nohud, furuhte şud, der bâlâ [mezkûr-est] 4 (1) 8 (18,5)⁽²⁾ 3 (2)

VIII. 'Ades, furuhte şud der bâlâ - (1) - (1) 15 (11) - (3,5)

IX. Böğrölce, furuhte şud der bâlâ - (-) 9 (3) 3 (3,5)

X. Semsem, furuhte şud der bâlâ - (-) 3 (4) 1 (1,5)

XI. Penbe, Furuhte şud der bâlâ 348(1.723)⁽³⁾ lodra - (-)

XII. Bakla, furuhte şud der bâlâ - (-) - (4) - (2,5)

(²) 1) Furuhte şud der bâlâ: 1 mudu, 6,5 keylçe, 2) Be-cihet-i ta'am, 12 keylçe.

(³) 1) Furuhte şud der bâlâ, 1623 lodra 2) Be-cihet-i harc-ı râh-ı âb 100

III

EL-BÂKİ :

	Müdden	Keylçe	Şinik
1) El-erz	24 (80)	19 (17)	3 (-)
2) El-hınta	52 (188)	14 (8)	1 (3, 5)
3) Eş'şa 'ır	1 (1)	15,5(-)	- (-)
4) El-'alef	12 (4)	6 (12)	1 (-)
5) Çavdar	5 (24)	18 (4)	1,5(1)
6) Nohud	- (7)	10 (8)	1 (-)
7) El-'ades	- (1)	3,5(5)	- (3)
8) Böğrülce	- (-)	- (7)	0,5(3)
9) Semsem	-	- (14)	2,5(-)
10) Penbe 265 (854) lodra			
11) Nemek	22 (18)	3 (12, 5)	- (-)
12) Burçak	- (3)	- (16)	- (-)
13) Ed-duhne	- (21)	- (17)	- (2, 5)

Heme be-muhasebe-i âyende nibişte şud ⁷³ Temâmen

Türk Tarih Kurumu

MUHASEBE-İ ZÂVIYE-İ SÜLEYMAN PAŞA DER BOLAYIR

Be-ma 'rifet-i Muhiddin Çelebi (derviş) veled-i Mevlânâ Ali Kuşçı,
mütevellî-i zâviye-i mezkûre ve Hızır Bâli, kâtib 'An gurre-i Rebî'î'l-âhır
(M.) sene 891 (892) ilâ gayet-i Zilhicce sene [ti'l-mezbûre] 892

Tahrîren fî 26 (29) Cemaziye'l-âhır sene 896
(Sf. a: 365 - 370; b: 227 - 231)

I

ASL-I MAL, fî 9 şehr (fî sene) a: 199 877
b: 224 964

I. 'An bakıyye-i muhasebe-i mâziye, 'an tahvil-i hodışân 'An 22 C. ('an gurre-i Ra.) sene 888 (891) ilâ gayet-i Ra. (Z.) s. 891 ('Ani'l-mahsulât fî sene, ma'a mebi'ât ³ 131 777):	37 594	93 187
II. 'An salyâne-i ¹ zaviye-i mezkûre, 'An kıst-ı memleha-i ² Kavak 'An gurre-i R. (M.) s. 891 (892) ilâ gayet-i Zilhicce (Z.) s. 891 (892) [fî sene 25 000, fî 9 şehr] (1)	18 750	25 000
III. 'Ani'l-mahsulât-ı kurâ-yi mezkûrîn ve gayruhu, 'an gurre-i M. s. 891 (892) ilâ gayet-i Z. s. 891 (892), fî sene	97 688	86 985
1) 'An mukata'a-i karye-i Çengarlu ⁵ , tâbi'-i Bolayır (2)	2 400	1 600
2) Mukata'a-i karye-i Mirefte, tâbi'-i Bolayır (2)	24 000	17 100
3) 'An mukata'-i karye-i 'Arablu, tâbi'-i Bolayır (2)	9 500	7 300
4) Mukata'a-i karye-i İstarine ⁶ , tâbi'-i Bolayır (2)	7 000	6 300
5) 'An mahsul-i (mukata'a-i) karye-i Kirasiye ⁷ , tâbi'-i Bolayır [ma'a gallât], fî sene	6 582	6 500
6) 'An cizye-i gebrân-ı nefis-i Bolayır, fî sene	5 904	5 764
7) 'An resm-i çift-i kurâ-yi sayire, fî sene	13 068	13 178
8) Resm-i bennâk-ı kurâ[-yi evkaf-ı mezkûre], fî sene	1 944	1 935
9) 'An resm-i mücerredân[-ı kurâ-yi mezkûrîn], fî sene	810	822
10) 'An resm-i begaat[-ı kurâ-yi mezkûrîn], 1 058 (1 052) ceribât ⁸ ve — (3) rub ⁴ , fî 4	4 233	4 211

(1) ['An tahvil-i mezkûrîn :

1) 'An tahvil-i Fratelli, 'an evvel-i Ağustos, el-vâki' fî 6 Receb sene 889

556

2) 'An tahvil-i David Yehudi, 'an 22 Cemaziye'l-âhır sene 891, (fî sene) 'an kıst-ı memleha-i
Kavak

18 194 25 000

(2) Fî sene

فرتلو ⁴	مع مبيعات ³	ملحه ²	عن ساليانه ¹
جريبات ⁸	كراسيه ⁷	استارنه ⁶	چنكارلو ⁵

11) 'An âdet-i agnâm[-i kurâ-yi mezkûrin], 11 540 (13 244) re's, 3 re's ¹⁰ fî 1	3 847	4 414
12) 'An resm-i asiyâb-ı bâd ⁹ , 29 (30) bâb, fî 30	870	900
13) Kirâye-i dekâkîn der Bolayır, 'an R. (M.) s. 891 (892) ilâ gayet-i Z. seneti'l-mezbûre, 6 bâb, fî 9 şehr, fî sene	308	348
14) 'An 'öşr-i şıra-i Bolayır, 360 (150) mudre, fî 4	1 224	600
15) 'An 'öşr-i penbe ma'a çiğit [-i kurâ-yi mezkûrin, 89 önge ²²], fî sene	89	138
16) 'Öşr-i kettân-ı Bolayır, 109 (392) demed, fî sene	22	78
17) 'An behâ-i saz ve çayır-ı Bolayır, fî sene	761	450
18) 'An behâ-i meyvehâ-i beyâbân ¹² , fî sene	400	470
19) 'An kıst-ı bağçe der Bolayır, fî sene	100	250
20) 'An 'öşr-i kevâre ¹³ , fî sene	369	263
21) 'An 'öşr-i besâtîn, fî sene	192	176
22) 'An behâ-i bargir-i âsiyâb ki sakat şud, 1 re's	65	—
23) Mukata'a-i karye-i Kavak ve Demürcilü, tâbi'-i Bolayır, fî sene	14 000	12 000
24) Mukata'a-i çiftlik-i Mesih silâhdar, der sınır-ı Bolayır, fî sene	—	450
25) 'An Beytülmal, fî sene	—	965
26) 'An müjdegânî- i üserâ ¹⁴ , 12 neferen	—	773

IV. 'Ani'l-mebî'ât :

45 845 19 792

'An behâ-i	Mud	Keylçe	Şinik	
1) nemek 184 (111) müzür ¹⁵			3 750	2 198
2) gendüm ³⁾	223(41)	- (13) 2 (2)	22 936	7 046
3) cev	11(15)	7,5(18) - (1)	798	1 267
4) 'alef	344(147)	18,5(14) - (-)	17 449	8 658
5) bakla	5(-)	1,5(15,5) - (-)	488	106
6) burçak	1(-)	18 (19) - (3)	128	83
7) dühne	2(18)	2,5(2,5) - (1)	11	59
8) 'ades	-(-)	13 (11) 3,5(3)	159	116
9) nohud	-(-)	9 (0,5) 2,5(-)	54	7
10) semsem	-(-)	1 (2) 3,5(3,5)	20	40
11) tohm-ı kettan ⁴⁾	-(1)	8,5(7) - (3)	52	208
12) böğrölce	-(-)	- (-) - (1)	—	4

³ Be-mudd-ı Gelibolu.⁴ [nâm-ı diğeri sügrek¹⁶]بیابان¹²
سکرک¹⁶اوزک¹¹
مزور¹⁵رأس¹⁰
عن مؤذکانی* اسری¹⁴اسیاب یاد⁹
کواره¹³

II

VUZİ'A MİN ZÂLIKE, fî 9 şehr (fî sene)

a: 104 690

b: 130 397

I. *El-'ulûfât*

57 119 75 873

A) Cemâ'at-i vazife-horân-ı zâviye-i mezkûre, 'an gurre-i R. (M.) s.
891 (892) ilâ gayet-i Z. s. 892 ([fî 9 şehr] :

1) Dervîş Mehmed Çelebi veled-i Mevlânâ Ali Kuşçı, mütevelli, fî şehr 1 000 Fî 9 şehr, 9 000 (fî sene 12000) ( )			
2) Şemsüddin, şeyh-i zâviye[-i mezkûre]	15	(15)	
3) Hızır Bâli, kâtib	8	(8)	
4) Hatib-i Bolayır	4	(4)	
5) İmam-ı Bolayır	4	(4)	
6) Müezzinân-ı Bolayır, neferân	3	(3)	
Nefer	2	(2)	
„	1	(1)	
7) Hatib-i Kavak, ma'a imâmet	3	(3)	
8) Müezzin-i Kavak	1	(1)	
9) Muhiddin, vekil-i harc (Mürde fî 13 Z. sene 892 Fî 11 şehr ve 12 yevmen 2 052)	6	(6)	
9/1) İbtidâ-i Hasan Divane ki vekil-i harc şud, be-cây-i mezkûr, fî yevm 4, fî 8 yevmen 32)			
10) Hamza, kilârî ma'a anbarî	4	(4)	
11) İlyas, nakıyb	3	(3)	
12) Baba Ali, türbedâr	2	(2)	
13) Hasan, bevvâb (Bürde şud ve becâyeş Ali)	1	(1)	
14) Hasan, el-mezbûr kârbansarayî (Bürde şud ve be-câyeş Seydi)	2	(2)	
15) Tabbahîn, 3 neferen, fî 3	9	(9)	
16) Habbaz	4	(4)	
17) Kayyım-ı câmi'	2	(2)	
18) Kayyım-ı zâviye	1	(1)	
19) Kâse-şüy	2	(2)	
20) Keyyâl ¹⁷	2	(2)	
21) Asiyâbî	2	(2)	
22) Ahurf	0,5	(0,5)	
23) Yusuf, mu'arrif	1	(1)	
24) Eczâ-hanân, 15 neferen, fî 1	15	(15)	
25) Cabiyan, 5 neferen, fî 3	15	(15)	
26) Be-cihet-i behâ-i hasır ve pîh	3	(3)	
27) Şirmerd, asiyâbî-i ¹⁸ Tekfurdağı	2	(2)	
<i>Yekûn :</i>	Fî 9 şehr (fî sene)	39	915 53 144
	Fî yevm 114,5 (108,5)		
	Fî 9 şehr (fî sene)	30 915	39 060
	El-müşâhare	9 000	14 084

(¹⁵) Bundan gayri mahsul-i 'öşr ve salâriyye dahi mutasarrıfıdır.

اسیابی¹⁸

کیال¹⁷

B) Cemâ'at-i vazîfe-horân-ı sâyire, 'an zevâid-i zâviye-i mezkûre, mine't-tarihi'l-mezbûre :

1) Mevlânâ müderris der medrese-i İznikmid	10 (10)
2) Hafsa Hatun, duhter-i büneyt-i ¹⁹ Derviş Bayezid	3 (3)
3) Seyyid Mahmud, Kavakî	5 (5)
4) Hacı Ali, kalender	2 (2)
5) Mevlânâ Süleyman Halife, Miğalkara	5 (5)
6) Vazife-horân-ı câmi'-i Ferecik	7 (7)
7) Seyyid Mehmed	2 (2)
8) Derviş Mehmed	3 (3)
9) Mevlânâ Hasan Halife	3 (3)
10) Mehmed veled-i Aydın Beğ	4 (4)
11) Ca'fer, a'mâ	2 (2)
12) Kıvamî, şâir	5 (5)
13) Mevlânâ Şuca', cönk ²⁰	3 (3)
14) Mevlânâ Seyyid Mehmed, imam-ı câmi'-i Gelibolu	4 (4)
15) İbtidâ-i İstemad, gebr[ki meremmeti şud 'An selh-i Ca. s. 891], fî yevm 1 Fî 7 şehr, 210	
16) Mevlânâ Abdülkerim, müderris-i medrese-i Veled-i Kassab der Migalkara, fî yevm 5 Fî 7 şehr 1 050 [Fariğ şud, fî gurre-i Za. s. 891]	
17) (İbtidâ-i Mevlânâ Muhiddin, müderris-i medrese-i Veled-i Kassab der Migalkara, be-cây-i Abdülkerim 'An 20 Ca. sene 892, be-takrîr-i mütevellî Elinde kadiasker berâtu varmış Fî yevm 5 Fî 7 şehr ve 11 yevmen 1 105)	
18) (İbtidâ-i Devlethan Reis ki teka'üd kerd, fî yevm 3 Fî 8 yevmen 24 'An 23 Z. sene 892)	
19) [İbtidâ-i behâ-i] (Be-cihet-i) pih ve hasır [ve harc-ı musluk-ı mescid-i Sultan Mehmed tâbe sarahu der Gelibolu] Fî yevm 1 [Fî 9 şehr ve 14 yevmen, 284 'An Ra. sene 891]	
Yekûn :	Fî 9 şehr (fî sene) 17 204 22 729
1) Fî 9 şehr (fî sene) 15 660 21 600	
2) El-müşâhare 1 544 1 129	

I. El-ihracât : a: 47 570

b: 54 524

A) <i>Harc-ı me'kûlât-ı zâviye-i mezkûre</i> 'An gurre-i R. (M.) s. 891 (892) ilâ gayet-i Z. s. 891 (892)	35 467 40 543
1) Behâ-i gûşt, fî yevm 150 lodra ²¹ , fî 9 şehr (fî sene) 11 770 16 576	
2) Behâ-i erz, [be-mudd-ı Gelibolu] 9 (11) müdden, 2 (16) keylçe	6 968 8 398
3) Behâ-i revgan-ı sâde: 11(11) kantar, 29, 5 (21) önge ²²	3 183 2 933
4) Behâ-i 'asel, 16 (19) kantar, 10 (10) önge	2 025 2 381
5) Behâ-i hîme, 18 (19) sefine	4 230 4 465
6) Behâ-i fülful ve piyaz, Fî yevm 1, fî 9 şehr (fî sene)	270 360
7) Behâ-i turşi-i engür, 42(31) kabakulak ²³ [fî 15]	630 469
8) Be-cihet-i harcı Ramazan	679 582
9) Be-cihet-i ziyâfet-i misafirân [ma'â Hazret-i Davud Paşa ve Ali Paşa]	2 863 1 342

22 اونك

21 لدره

20 چنك

19 دختر بنيت

10) Behâ-i kâsehâ: 200 (155) 'aded (kıt'a)	150	120
11) Behâ-i kabakulak ²³ , be-cihet-i nihâden-i şıra, 200 kıt'a	550	—
12) Behâ-i fuçı, be-cihet-i nihâden-i ²⁴ şır'a, 5 kıt'a, fî 50	250	—
13) Ücret-i kal'î-kerden-i evânî-i mis	271	130
14) Ücret-i 'arabacıyân, be-cihet-i âverden-i ard ['An Tekfurdağı ve gayruhu] 16 (10) müdden, (10,5) keylçe [beher fî 30]	480	315
15) Ücret-i ırgadân be-cihet-i dervîden-i ²⁵ giyah ²⁶ , Be-cihet-i mesâlih-i bargirân-ı âsiyâb ma'a ücret-i 'araba	259	232
16) Behâ-i hardal ve ard ve keylçehâ [ve akfâl ²⁷ ve çuval] ve gayruhu, ma'a behâ-i na'ı ve esb-i âsiyâb ve icârât-ı müteferrika (ücret-i âsiyâb-ı bâd ve hammâlân ve 'arabacıyan) ve esbâb-ı saire	952	780
17) Behâ-i bisterhâ-i ²⁸ tumaç ²⁹ ma'a bâlîn ³⁰ , be-cihet-i tâbhâne, 4 kıt'a	—	230
18) Behâ-i kilim, be-cihet-i misafirân, 2 kıt'a	—	123
19) Be-cihet-i seng-i âsiyâb, 1 kıt'a	—	300
20) Ücret-i 'arabacıyân, be-cihet-i âverden-i nemek. 'an memleha-i Kavak, 249 müzür, fî 2	—	498
B) <i>El-meremmât</i> :		467 2 792
1) Meremmet-i anbar-i gallât der Bolayır	31	34
2) Meremmet-i kademgâh (helâ)	76	4
3) Meremmet-i [havlu-yi] mathah	264	6
4) Meremmet-i havlu-yi giyah	3	—
5) Meremmet-i âsiyâb (der karye-i Batak)	20	2 270
6) Meremmet-i Câmi'-i Kavak	52	—
7) Meremmet-i kârbansaray	15	—
8) Meremmet-i duvar-ı kilâr	6	5
9) Meremmet-i anbar-ı gallât der karye-i Yeni, tâbi'-i Tekfurdağı	—	61
10) Meremmet-i hane-i enderûnî der havlu-yi türbe	—	135
11) Meremmet-i furun-ı habbâz-ı 'imâret	—	63
12) Meremmet-i mektebhâne	—	214
C) <i>Hakk-ı tevliyet</i> , 'an 'öşr-i mahsulât, gayr-ez bakıyye-i muhasebe(-i mâziye) ve mebî'ât [ve behâ-i bargir-i sakat]	11 637	11 198

III

EL-BÂKÎ : a: 95 187

b: 94 567

(a): Min zâlike'l-bâkî :

- 1) Be-cihet-i meremmet-i Câmi'-i Gazi Hüdâvendigâr tâbe serahu der Gelibolu, ma'a meremmet-i hammâm der evkaf-ı Câmi'-i'l-mezbûre Ber-mûceb-i hükm-i hümâyûn, fî evâhir-i

کیاه ²⁶بالین ³⁰درویدن ²⁵تمام ²⁹نهادن ²⁴بسترها ²⁸قیاقولاق ²³اقفال ²⁷

- Ra. s. 891 Be-ma 'rifet-i Mevlânâ kadı-i Gelibolu ve Derviş Çelebi mütevellî-i mezbûr, ber-veçh-i maktu'
- 2) Zimmetü'l-bâkî 2 000
93 187
- (b): (Min zâlîke'l-bâkî :
- 1) Be-teslîm-i Mevlânâ kadı-i İznikmid ve Muslihiddin bin Can Beğ (Canik ?), Be-cihet-i meremmet-i medrese-i Süleyman Paşa el-mezbûr, der İznikmid ber-müceb-i hükm-i hümâyûn ve hucec-i kadı-i İznikmid Fî 28 R. sene 892 12 000
- 2) Zimmetü'l-bâkî : 82 567
Be-muhasebe-i âyende nibişte şud, temâmen)

***

MUHASEBE-i GALLÂT-I ZÂVİYE-i SÜLEYMAN PAŞA DER BOLAYIR
EL-MEZBÛRE

Be-ma 'rifet-i Derviş Mehmed Çelebi (Derviş) veled-i Mevlânâ Ali Kuşçı ve Hızır Bâlî, kâtib 'An gurre-i R. (M.) s. 891 (892) ilâ gayet-i Z. s. [ti'l-mezbûre] (892)

I

ASL-I GALLÂT, fî 9 şehr (Fî sene)

	Müdden	Keylçe	Şinik
1) El-hınta	438 (323)	19,5(10)	- (1)
2) Eş-şa 'ır	56 (64)	17 (15,5)	1 (-)
3) El-'alef	425 (267)	16 (4)	1 (-)
4) Ed-duhne	- (1)	2 (11)	3,5(1) (*)
5) El-'ades	- (1)	15 (3)	1,5(3,5)
6) Burçak	2 (1)	2,5(12)	- (1,5) (*)
7) Bakla	5 (1)	7 (9)	3 (3,5) (*)
8) Nohud	- (-)	5 (8)	0,5(0,5) (*)
9) Semsem	- (-)	2 (4)	- (2,5) (*)
10) Tohm-ı kettân	- (2)	9 (1)	1,5(3,5) (*)
11) El-erz	10 (12)	4,5(11)	- (1)
12) Böğrülce	- (-)	- (-)	- (1) (*)
13) Kettân	- (392)	- (-)	- (-) (*)
14) Nemek	247 (290)	müzür	
15) Şıra	1 154 (342)	mudra	
16) (Penbe ma 'a çiğid		37,5 önge)	

- I. 'An bakıyye-i muhâsebe-i guzeşte (mâziye), 'an tahvîl-i hodışân 'An 22 Ca. ('an gurre-i R.) s. 888 (891) ilâ gayet-i Ra. (Z.) s. 891

(*) Harc şud, temâmen.

(?) Furuhte şud, temâmen.

	Müdden	Keylçe	Şinik
1) Eş-şa 'ır ⁽⁸⁾	22 (8)	9,5(5)	- (1)
2) El-hınta(8)	237 (91)	13 (7)	1 (1)
3) El-'alef(8)	224 (37)	1 (3)	- (3)
4) El-erz	1 (-)	2,5(15)	- (1)
5) Bakla	2 (-)	5 (-)	- (-)
6) Nemek	247 (40)	müzür	
7) Şıra	192	lodra	

II. 'An mahsulât-ı kurâ 'An (gurre-i) M. s. 891 (892) ilâ gayet-i
Z. s. 891 (892) [Fî sene]

	Müdden	Keylçe	Şinik
1) El-hınta, fî sene ⁽⁹⁾	201 (232)	6 (3)	1 (-)
2) Eş-şa 'ır, fî sene (9)	34 (56)	7 (10)	3 (1)
3) El-'alef, fî sene (9)	181 (230)	15 (-)	1 (1)
4) Ed-duhne	- (1)	2 (11)	3,5(1)
5) El-'ades	- (1)	15 (3)	1,5(3,5)
6) Burçak	2 (1)	- (12)	2,5(1,5)
7) Bakla	3 (1)	2 (9)	3 (3)
8) Nohud	- (-)	5 (8)	0,5(0,5)
9) Semsem	- (-)	2 (4)	- (2,5)
10) Tohm-ı kettân	- (2)	9 (1)	15 (3,5)
11) El-erz, 'ani'l-ibtiyâ' ki der bâlâ mezkûr est	9 (11)	2 (16)	- (-)
12) Bôğrülce	- (-)	- (-)	- (1)
13) Şıra	154 (150)	mudre	
14) (Penbe ma 'a çiğid	137,5	Önge	
15) (Kettân	392	demed)	
16) (Nemek 'an sâlyâne-i memleha-i Kavak, fî sene 'An tahvil-i David Yehudi 'An kist-ı memleha-i Kavak 'An 22 C. sene 891, 250 müzür.)			

II

VUZİ'A MİN ZÂLIKE

I. El-hınta, fî sene, 347 (196) müdden, 12 (12) keylçe, 1 (-) şinik :

	Müdden	Keylçe	Şinik
1) Be-cihet-i nân: Fî yevm 4,5 keylçe, [Fî 9 şehr] gayr-ez-ibtiyâ' (mebî'ât) [ki der bâlâ mezkûr est]	59 (79)	7,5(3,5)	- (-)
2) Be-cihet-i ta'am, gayr-ez (cüz) leyâlî-i Çum 'a ve 'ideyn, fî yevm 1 keylçe	12 (17)	18 (9)	- (-)
3) Be-cihet-i hizmetkârân-ı zaviye	13 (17)	14 (-)	- (-)
4) Furuhteşud, der bâlâ mezkûr est	223 (41)	- (13)	2 (-)
5) Cere-i şeyh, fî sene	3,5(3,5)	- (-)	- (-)
6) Cere-i kâtib, fî sene	1 (1)	15 (15)	- (-)
7) Cere-i hâtib[-i Bolayır], fî sene	1 (1)	1 (1)	- (-)
8) Cere-i imam-ı Bolayır, fî sene	1 (1)	1 (1)	- (-)

⁸ Be-mudd-i Gelibolu.

⁹ 1) 'An mahsul-i kurâ: 180 (210) müdden, 2 (13) keylçe, 1 (-) şinik.

2) 'An kist-i âsiyâb: 21 (21,5) müdden, 2 (-) keylçe, - (-) şinik.

9) Cere-i hatib-i Kavak, fi sene	1 (1)	15 (15)	- (-)
10) Cere-i müezzîn-i Kavak, fi sene	1 (1)	1 (1)	- (-)
11) Cere-i Dervîş Mehmed, fi sene	3 (3)	15 (15)	- (-)
12) Cere-i Ahmed Karamanî, fi sene	3 (3)	- (-)	- (-)
13) İn'âm be-zâviye-i Yahşi Dede [der Gelibolu]	1 (1)	- (-)	- (-)
14) Be-cihet-i ziyâfet-i paşayân-ı 'izâm	- (-)	11 (-)	3 (-)
15) Be-cihet-i hakk-ı tevliyet, 'an 'öşr-i mahsul	20 (23)	2,5(4)	- (1)
16) Be-cihet-i hizmetkârân-ı hîme ve ırgadân-ı âsiyâb	- (-)	- (4)	- (1)

II. *Eş-şatır*, [be-mudd-ı Gelibolu] : 48 (44) müdden, 12 (13) keylçe —(1) şinik :

1) Furuhte şud, der bâlâ mezkûr est, fi sene	11 (15)	7,5(18)	- (1)
2) Cere-i Şeyh, fi sene	3,5(3,5)	- (-)	- (-)
3) Cere-i hatib-i Bolayır, fi sene	1 (1)	1 (1)	- (-)
4) Cere-i imam-ı Bolayır, fi sene	1 (1)	1 (1)	- (-)
5) Cere-i hatib-i Kavak, fi sene	1 (1)	15 (15)	- (-)
6) Be-cihet-i 'alîk-ı (esb-i) misafirân	18 (2)	15 (9,5)	1 (-)
7) Be-cihet-i 'alîk-ı (esb-i) âsiyâb	5 (7)	11 (16,5)	- (-)
8) Be-cihet-i hizmetkârân-ı zaviye	2 (5)	2 (9)	3 (-)
9) Hakk-ı tevliyet, 'an 'öşr-i mahsul	13 (5)	8,5(13)	- (-)

III. *El-'alef*, [be-mudd-ı Gelibolu], 388 (194) müdden, 12,5(8) keylçe, —(-) şinik :

1) Furuhte şud, der bâlâ mezkûr est	344 (147)	18,5(14)	- (1)
2) Be-cihet-i 'alîk-ı (esb-i) misafirân	2 (4)	19,5(4,5)	- (-)
3) Be-cihet-i 'alîk-ı (esb-i) âsiyâb	5 (7)	11 (16,5)	- (-)
4) Be-cihet-i hizmetkârân-ı zaviye	17 (11)	- (13)	- (-)
5) Hakk-ı tevliyet, 'an 'öşr-i mahsul	18 (13)	3,5(-)	- (-)

IV. *El-erz*, 9 (10) müdden, 9 (18) keylçe, 1 (-) şinik :

1) Becihet-i şurba, fi yevm 0,5 keylçe, fi 9 şehr (fi sene)	6 (8)	7 (12,5)	- (-)
2) Be-cihet-i leyâlî-i salât	- (-)	3 (3)	- (-)
3) Be-cihet-i leyâlî-i Cum'a ve şehr-i (mâh-ı) Ramazan	- (-)	10 (8)	- (-)
4) Be-cihet-i 'ideyn	- (-)	6 (6)	- (-)
5) Be-cihet-i ziyâfet-i misafirân	2 (1)	3 (8,5)	1 (-)

V. *Ed-duhne*, — (1) mud, 2 (1) keylçe, 3,5 (1) şinik :

1) Furuhteşud, der bâlâ mezkûr est	- (-)	2 (18)	2,5(1)
2) Hakk-ı tevliyet, 'an 'öşr-i mahsul	- (-)	2 (3)	- (-)

VI. *Burçak*, 2 (1) müdden, 2,5 (3) keylçe :

1) Furuhte şud, der bâlâ mezkûr est	1 (-)	18 (19)	1 (3)
2) Hakk-ı tevliyet	- (-)	4 (3)	1 (1)

VII. *Bakla*, 5 (-) müdden, 7(18) keylçe, 3(1,5) şinik :

1) Furuhte şud, der bâlâ mezkûr est	5 (-)	1,5(15,5)	- (-)
2) Hakk-ı tevliyet	- (-)	6 (2)	1 (3,5)

VIII. *Nohud*, 5 (1) keylçe, 0,5 (1) şinik :

1) Furuhte şud, der bâlâ mezkûr est	- (-)	4 (2)	2,5(-)
2) Hakk-ı tevliyet, ['an 'öşr-i mahsul]	- (-)	- (-)	2 (3)

IX. *El-'ades*, 15 (14) keylçe, 1,5(0,5) şinik :

1) Furuhte şud, der bâlâ mezkûr est	- (-)	13 (11)	3,5(3)
2) Hakk-ı tevliyet, ('an 'öşr-i mahsul)	- (-)	1,5(2)	- (1,5)

X. *Semsem*, 2 (3) keylçe, -(1) şinik :

1) Furuhte, [der bâlâ]	- (-)	1 (2)	3,5(3,5)
2) Hakk-ı tevliyet	- (-)	- (-)	0,5(1,5)

XI. *Tohm-ı kettân*, (1 mud), 9 (11) keylçe, 1,5 (3,5) şinik :

1) Furuhte (der bâlâ)	- (1)	8,5(7)	- (3)
2) Hakk-ı tevliyet	- (-)	- (4)	3,5(0,5)

XII. *Nemek*, [207 müdden], (166 müzür) :

1) Furuhte, der bâlâ	184 (111) müzür
2) Be-cihet-i nân ve aş	23 (30) müzür
3) Hakk-ı tevliyet [hâliyyen]	- (25) müzür

XIII. *Şıra* ki furuhte, der bâlâ 920 (150) mudra

III

EL-BÂKİ

	Müdden	Keylçe	Şinik
1) El-hınta	91 (126)	7 (18)	1 (1)
2) Eş-şâ 'fr	8 (20)	5 (2)	1 (1)
3) El-'alef	37 (72)	3 (15)	3 (3)
4) El-erz	- (1)	15 (13)	1 (1)
5) Nemek	40 (124) müzür		
6) Şıra	192 (192) mudra		
7) Ed-duhne	- (-)	- (10)	- (-)
8) Burçak	- (-)	- (9)	- (1,5)
9) Bakla	- (-)	- (11,5)	- (-)
10) El-'ades	- (-)	- (9)	- (3)
11) Nohud	- (-)	- (6)	- (3,5)
12) Semsem	- (-)	- (1)	- (1,5)
13) Tohm-ı kettân	- (-)	- (10)	- (-)

Heme be-muhâsebe-i âyende nibište şud temâmen

MUHASEBE-İ MAHSÛLÂT VE İHRÂCÂT-I EVKAF-I CAMİ-
VE İMÂRET-İ ÂMİRE VE DÂRÜ'Ş-ŞİFÂ-İ MA·MURE-İ
MERHÛM VE MAĞFUR'UN LEH SULTAN BAYEZİD HAN-I
VELİ TÂBE SERÂHU DER MAHMIYYE-İ EDİRNE

'An tahvîl-i Süleyman Ağa, 'an zevvâkîn-i² Dergâh-ı 'Âlî, mütevellî-i evkaf-ı mezbûre Be-ma 'rifet-i iftihari'l-havas ve'l-mukarribîn, mu'temedü'l-mülûk ve's-selâtin, enfsü hidmeti'l-'atebeti'l 'aliyyeti's-sultaniyye, celîsü'd-devleti's-seniyye-ti'l-hakaaniyye, sâhibü'l-'izzeti ve'd-devle³ Hazret el-Hâc Mustafa Ağa Ağay-ı Dârü's-se'âde, en-nâzır 'An evvel-i Mart el-vâkı⁴ fi 23 Saferi'l-hayr sene Hamse 'işrîn ve elf ilâ gayet-i Felvares⁴ el-vâkı⁴ (fi 2) Ra. sene 1026 Ber-mûceb-i defter-i müfredât-ı Hacı Hüseyin, kâtib-i evkaf-ı mezbûre :

I

ASL-İ MÂL :	Fî sene-i kâmile ma'a bakıyye-i muhâsebe-i sene-i mâziye	2 382 510
	a) Makbuz ⁵	2 168 696
	b) Bâkî	213 814
I. 'An bakıyye-i Muhâsebe-i sene-i mâziye		240 814
<i>Minhâ</i> :	Tahsil şude 'An tahvîl-i Mustafa ve Ahmed mültezimân-ı mukata'a-i karye-i İskete ve tevâbi'uhâ 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre 'An vâcib-i sene 1024 bâkî mânde ⁶	33 000
	El-bâkî der zimem ⁷	207 814
II. 'An akçe-i pişîn ⁸ 'an tahvîl-i Mustafa, mültezim-i mukata'a-i karye-i Mestanlu ve tevâbi'uhâ berây-i mukata'a-i mezbûre berveh-i pişîn sitade ⁹		100 000
III. 'Ani'l-mahsûlât, ma'a emvâl-i müteferrika		2041 696
	a) Makbûz	2 035 696
	b) Bâkî	6 000
A - 'Ani'l-müşâherât :		
'An gurre-i S. s. 1025 ilâ gayet-i S. s. 1026 Fî sene ve şehr		131 276
a) 'An mahsûl-i kıst-ı hammâm ve dekâkîn ve gayruhû der mahmiyye-i İstanbul be-zabt-ı Hâc Ca'fer... ve Mehmed kâtib-i cibâyet-i mezbûre 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene ve şehr		108 272 (1)

(1) Aşağıdaki müfredât rakamlarının (1-7 numaraların) yekûnundan 30 noksanıdır.

طاب ثراه أنيس	1	خدمة العتبه العلية السلطانية	جلس الدولة السنوية الخاقانية صاحب العزة والدولة
عن ذواقين	2	بمعرفة افتخار الخواص والمقربين ممتد المملوك والسلطين	
فلوارس	4	مقبوض	7 در ذمم
پيشين ستاده	8	بقا مانده	6
		اشهر	9

- 1) 'An mahsûl-i kıst-ı hammâm-i Çukur Der mahmiyye-i İstanbul, der 'uhde-i Hâc Mustafa hammâmî-i mezbûr 'Ani'-t-târihi'l-mezkûr 52 171
'An gurre-i S. sene 1025 ilâ gayet-i Z. sene-i minh Fî şehri 4.176
Fî 9 eşhür⁹ 37.503 Berîn takdîr¹⁰ fî sene 50 000
'An gurre-i Za. sene 1025 ilâ gayet-i S. s. 1026 Fî şehri
Fî 4 eşhür 14 668 Berîn takdîr fî sene 44 000
- 2) 'An mahsûl-i kıst-ı hammâm-ı Sufiyyûn der mahmiyye-i İstanbul der 'uhde-i Ahmed Beğ 'Ani'-t-târihi'l-mezkûr 24 664
'An gurre-i S. sene 1025 ilâ gayet-i L. sene-i minh Fî şehri 2 000
Fî 9 eşhür 18 000 Berîn takdîr¹⁰
Fî sene 24 000
'An gurre-i Za. sene 1025 ilâ gayet-i Safer sene 1026 Fî şehri 1.666
Fî 4 eşhür 6 664 Berîn takdîr fî sene 20 000
- 3) 'An mahsûl-i kıst-ı hammâm-ı Balat Der mahmiyye-i İstanbul der 'uhde-i Mehmed bin Dursun 'Ani'-t-târihi'l-mezkûr 24 998
Fî sene ve şehri
- 4) 'An mahsûl-i kıst-ı hammâm-ı Zenek Der kurb-ı selhâne¹¹ der mahmiyye-i İstanbul der 'uhde-i (-) 'Ani'-t-târihi'l-mezkûr Fî sene ve şehri 2 600
- 5) 'An mahsûl-i icâre-i dükkân-ı bozahâne der kurb-ı selhâne der İstanbul 'Ani'-t-târihi'l-mezkûr Fî şehri 120 Fî sene ve şehri 1 560
- 6) 'An mahsûl-i icâre-i dükkân-ı Bozahane der nezd-i hammâm-ı Sufiyyûn der İstanbul 'Ani'-t-târihi'l-mezkûr Fî şehri 70 Fî sene ve şehri 910
- 7) 'An mahsûl-i mukata'a-i zeminhâ-i odahâ der kurb-ı mezbûr 'Ani'-t-târihi — Fî sene 1 669
- b) 'An mahsûl-i kıst-ı hammâm ve dekâkîn ve gayruhu Der mahmiyye-i Edirne, be-zabt-ı 'Ali el-Hâc 'Ani'-t-târihi Fî sene ve şühür 23 004⁽²⁾
- 1) 'An mahsûl-i kıst-ı Hammâm-ı Cedîd der mahmiyye-i Edirne der 'uhde-i mezbûrân-ı hammâmîyân 'Ani'-t-târihi'l-mezkûrîn 9 669
- 2) Der 'uhde-i Musâ Beğ 'An gurre-i S. s. 1025 ilâ gayet-i S. sene-i minh Beher şehri fî 667 Fî 7 eşhür Berîn takdîr fî sene 8 000 4 669
- 3) Der 'uhde-i Mustafa Hammâmî 'An gurre-i şehri-i Ramazan-ı Şerîf s. 1025 ilâ gayet-i S. s. 1026 Beher şehri fî 834 Fî 6 eşhur Berîn takdîr¹⁰ fî sene 20 000 5 004
- 4) 'An mahsûl-i icâre-i dekâkîn-i serracıyân ve gayruhu der mahmiyye-i Edirne 'ani'-t-târihi'l-mezkûre Fî şehri 975
- 5) 'An mahsûl-i mukata'a-i zemîn-i dekâkîn der nezd-i kabban-ı meyva der Edirne 'Ani'-t-târihi'l-mezkûr Fî şehri 660

B — 'Ani'-l-mukata'ât :

'An evvel-i Mart el-vâkı' fî 2 23 Saferi'l-hayr sene 1025 ilâ gayet-i Felvares⁴ el-vâkı' fî Ra. sene 1026 Fî sene 1 491 537⁽³⁾

(²) Aşağıdaki müfredat rakamları (1-5 numaralar)ının yekûnu, 20 977 etmektedir. Aradaki farkın son iki rakamdaki yanlışlıktan ileri gelmiş olması ihtimali vardır.

(³) Aşağıdaki müfredat rakamlarının (1-12 numaraların) yekûnu, 124 464 fazla çıkmaktadır ve bu hata, muhtemelen, 8 ve 9 numaralı rakamların sıhatsızlığından ileri gelmektedir.

- a) Makbûz 1 485 537
b) Bâkî 6 000
- 1) 'An mahsûl-i mukata'a-i kasaba-i İnoz ve dalyanhâ ve dalyan-ı cısır ve tevâbi'uhâ der 'uhde-i Andon veled-i İstopulo ve Çengi Duka ve Angeli ve Yorgi veledân-ı Yorgi mültezimûn-ı mukata'a-i mezbûre berveçh-i iştirak 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene 384 000
Fî'l-asıl iltizâm-ı mukata'a-i mezbûre Fî selâse sinîn 1 152 000
- 2) 'An mahsûl-i mukata'a-i karye-i İskite ma'a ihtisab-ı mezbûr ve Yassı-Vıran ve karye-i Koyun ve Yüz-kilise(?) ve tevâbi'uhâ Der 'uhde-i Mustafa ve Ahmed mültezimân-ı mukata'a-i mezbûre 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene 207 667
Fî asıl Fî selâse sinîn iltizâm-ı mukata'a-i mezbûre 623 000
- 3) 'An mahsûl-i mukata'a-i Megri ve tevâbi'uhâ der 'uhde-i Hızır Satı ve Mihâl Yorgi mültezimân-ı mukata'a-i mezbûre ber-veçh-i iştirak 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene 81 000
Fî'l-asıl iltizâm-ı mukata'a-i mezbûre Fî selâse sinîn 243 000
- 4) 'An mahsûl-i mukata'a-i Karye-i ... (?) ve tevâbi'uhâ der-kazâ-i Yenice-i Karasu der 'uhde-i Mehmed ve Koçu mültezimân-ı mukata'a-i mezbûre ber-veçh-i iştirak 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene 62 000
- 5) 'An mahsul-i mukata'a-i karye-i İsmâ'ilce ve İbrahim ve tevâbi'uhâ ve mukata'a-i karye-i Kazgan ve tevâbi'uhâ der kaza-i Edirne Der 'uhde-i Hasan Beğ ve Receb kethüdâ-i mültezimân-ı mukata'a-i mezbûre ber-veçh-i iştirak 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene 180 000
Fî'l-asıl iltizâm-ı mukata'a-i mezbûre fî selâse sinîn 540 000
- 6) 'An mahsul-i karye-i Yavuz-dere ve tevâbi'uhâ ve mukata'a-i karye-i Göl-bala ve Prevadi der kazâ-i Edirne der 'uhde-i Şa'ban Beğ ve Yusuf Beğ mültezimân-ı mukata'a-i mezbûre Ber-veçh-i iştirak 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene 246 667
a) Makbûz: Mehmed Ağa mütevellî-i sâbık Der vâcib-i sene ber-veçh-i peşîn sitâde 38 000
b) Makbûz: Osman Ağa mütevellî-i lâhik 208 667
Fî'l-asıl iltizâm-ı mukata'a-i mezbûre Fî selâse sinîn 740 000
- 7) 'An mahsûl-i mukata'a-i karye-i Suze-Bolu ve dalyanhâ-i ba'zı kurâ der kazâ-i Ahyolu ve 'Asabolu ve tevâbi'uhâ der 'uhde-i Yanaki Kara-Andon mültezim-i mukata'a-i mezbûre 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene 150 000
Fî'l-asıl iltizâm-ı mukata'a-i mezbûre Fî selâse sinîn 450 000
- 8) 'An mahsûl-i mukata'a-i karye-i Mestanlu ve tevâbi'uhâ der kazâ-i Dimetoka Der 'uhde-i Mustafa mültezim-i mukata'a-i mezbûre 'Ani't-târihi'l-mezkûre Fî sene 110 000 (?)
a) Makbuz-ı Mehmed Ağa, mütevellî-i sâbık Der vâcib-i sene ber-veçh-i peşîn sitâde 34 424
b) Makbûz Osman Ağa, mütevellî-i lâhik 45 576
Fî'l-asıl iltizâm-ı mukata'a-i mezbûre Fî selâse sinîn 330 000
- 9) 'An mahsûl-i mukata'a-i Davudlar ve tevâbi'uhâ Der kazâ-i der 'uhde-i İbrahim Reis ve diğer İbrahim, mültezimân-ı mukata'a-i mezbûre ber-veçh-i iştirak 'Ani't-târihi'l-mezkûr 70 000 (?)
a) Makbûz-ı Mehmed Ağa mütevellî-i sâbık Der Vâcib-i sene (-) ber-veçh-i peşîn sitâde 22 040
b) Makbûz-ı Osman Ağa mütevellî-i lâhik 47 960
Bi'l-asıl iltizâm-ı mukata'a-i mezbûre Fî selâse sinîn 210 000

- 10) 'An mahsûl-i mukata'a-i karye-i Korente ve İbraca der kazâ-i Yenice Der 'uhde-i Hacı Süleyman, mültezim-i mukata'a-i mezbûre 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene 76 667
Fî'l-asıl iltizâm-ı mukata'a-i mezbûre Fî selâse sinin 230 000
- 11) 'An mahsûl-i mukata'a-i Sazlıdere ve Kara ve tevâbi'uhâ der kazâ-i Edirne der 'uhde-i Mustafa Beğ, mültezim-i mukata'a-i mezbûre 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene 32 000
- 12) 'An mahsûl-i mukata'a-i ispençe-i re'âyay-ı kıbtıyân 'an evkaf-ı mezbûre ki 'an cânib-i mirî zabt (kerde-end) Tâbi'-i kalem-i İstanbul ve Filibe ve Siroz der 'uhde-i Mustafa Beğ, mültezim-i mukata'a-i kıbtıyân-ı mirî Beher sene be-cânib-i vakf ber-veçh-i maktu' edâ şude Fî sene 16 000
- a) Makbûz 10 000
b) Bâki 6 000

C - 'An mahsûl-i mezkûrîn ki *berveçh-i emânet* zabt kerde-end 131 451

- a) 'An mahsûl-i cevâriz-i¹² çeltük-i nehr-i Tabanı-Yassı der kazâ-i Filibe, gayr-ez sınır-ı câbi mânde Ber-müceb-i defter-i müfredât reisân-ı çeltük 'An Vâcib-i sene 1025
Öşr-i erz Keyl 9 438
Minhâ: furuht şude¹² der Filibe Keyl 1 748,5, kıymet 63 797
- Keyl 1 268 Fî 35, kıymet 42 997
Keyl 520 Fî 40, kıymet 20 800

El-bâki der enhâr-ı vakf, keyl 7 690,5

- b) 'An mahsûl-i a'şâr-ı gallât ve rûsûm-ı dönüm-i bağaat-ı müslümanân ve gebrân ve tapûy-ı zemîn ve gayruhû Der etraf-ı Edirne be-zabt-ı Arslan, câbi ve kâtib-i bağaat Fî sene 67 654
'An mahsûl-i bahâ-i a'şâr-ı gallât

Keyl 1 006, kıymet 41 485 :

	Kile	Fî	Kıymet
Hinta	708	50,5 (?)	35 425
Şa'ır	208	20	4 160
Burçak	60	20	1 200
Erzen	30	20	600

'An mahsul-ı rûsûm-ı багаат ve saire 26 196

D - 'An emvâl-i müteferrika : 287 432

- 1) 'An mahsûl-i icâre-i mu'accele-i dükkân-ı Mehmed bin Mustafa ki müteveffâ şud 5 000
- 2) 'An mahsûl-i âsiyâb, 'an bahâ-i dakıyk-ı hakk-ı âsiyâb ki furuht şude Keyl 197 Kıymet : 12 487
- 3) 'An mahsûl-i meyvehâ ve şukûfe behâ-i bağçe-i Câmî'-i Şerîf Fî 1 300
- 4) 'An mahsûl-i behâ-i erzi beyaz ki 'an bakıyye-i muhâsebe-i sene-i mâziye der Anbar-ı İmâret-i Vakf furuht şude
Keyl 5 202 Be-esmân-ı mezkûrîn : 268 645

Kile	Şinik	Fî	Kıymet
652	—	58	37 816
1114	—	50	55 700
732	2	54	39 555
181	—	35	6 335
2384	1	52	123 929
140	—	38	5 320

II

Vûzi‘a min zâlike ¹⁴ :	1 825 453 (4)
a) Edâ şude	1 650 564
b) Edâ ne-şude ¹⁵	174 889

A) *El-vezâif* :

‘An gurre-i Saferu’l-hayr sene 1025 ilâ gayet-i S. s. 1026

Neferen 229, fî yevm 1 018 Fî sene ve şehr 397 020

a) Becihet-i vazife-horân-ı mukarrere

Nefeen 212, fî yevm 868, fî sene ve şehr 338 520

b) Be-cihet-i zevâid-horân-ı evkaf-ı m.

Neferen 17, fî yevm 150, fî sene şehr 58 500

a – Cemâ‘at-i Medrese-i ma‘mûre :

	Fî yevm		Fî yevm
1) Mevlânâ Müderris Efendi	60	4) Bevvâb-ı medrese	2
2) Mevlânâ mu‘id	7	5) (yırtık)	3
3) Talebe-i medrese, neferen: 18	36		

Yekûn : Neferen 22, fî yevm 108, fî sene ve şehr 42 120

b – Cemâ‘at-i müteferrika-i Câmi‘i Şerif

	Fî yevm		Fî yevm
1) Mehmet Çelebi, el-hatib	30	8) Seyyid ‘Ârif, mu‘arrif	5
2) Veli halife, el-imam	10	9) Hacı Mustafa, na‘at-hân ¹⁸	4
3) Mustafa, imâm-ı sâni	10	10) Ahmed bin Fazlullah, Yâsinhân	2
4) Veli halife, ser-mahfil-i devir-hânân	7	11) Mehmed Ebûbekir, buhûrî	3
5) Mustafa, sa‘atî ¹⁶	10	12) Hacı ‘Abdünnebi, noktaî	3
6) Ahmed, ser-mahfil-i eczâ-i şerife	2	13) Hacı Dâver, mu‘arrif-i eczâ	1
7) Seyyid Bekir, ‘aşir-hân ¹⁷	2	14) Hacı Mustafa, hâfız-ı mesâhif	3
		15) Mehmed bin Arslan, hâfız-ı kütüb	4

Yekûn : Neferen 15, fî yevm: 86, fî sene ve şehr 33 540

(4) “Vuzi‘a min zâlike” faslına âit olan 1 825 453 rakamı, bu faslın A, B, C ve D bölümlerindeki müfredât rakamları yekûnunu teşkil eden 1 948 899 rakamından 123 386 akçe eksiktir. Bu farkın “harc-ı matbah” faslındaki rakamların sıhatsızlığından ileri gelmiş olması muhtemeldir.

عشر خوانان 17

ساعتی 18

اداننده 15

وضع من ذلك 14

c – Cemâ‘at-i müezzinân-ı Câmi‘-i Şerif

		<u>Fi yevm</u>		
1) Hacı Mustafa	6	3) Hacı Ahmed	6	
2) Hacı ‘Ali	6	4) Mehmed bin İsa	6	
		5) Seyyid Bekir, salâ-hân	2	

Yekûn : Neferen 5, fî yevm: 26, fî sene ve şehr 10 140

d – Cemâ‘at-i eczâ-hânân-ı Câmi‘-i Şerif

		<u>Fi yevm</u>		
1) Hacı Mustafa	2	16) Mehmed Hüseyin	2	
2) Süleyman Mahmud	2	17) Mehmed ‘Ali	2	
3) Ahmed bin Fazlullah	2	18) Mahmud bin Ahmed	2	
4) Hüseyin Hasan	2	19) Hacı Mehmed	2	
5) Halil bin Seyyid	2	20) Mehmed bin Ahmed	2	
6) ‘Osman bin Yahya	2	21) Mustafa bin Arslan	2	
7) Seyyid ‘Abdüselâm	2	22) Hacı Mustafa	2	
8) Ahmed bin Bekir	2	23) ‘Abdülmü‘min Mustafa	2	
9) Şehâbeddin el-Mısri	2	24) Veli Halife	2	
10) Ahmed bin Mehmed	2	25) Mustafa bin Pervâne	2	
11) Mehmed bin Veli	2	26) Hacı Dâver	2	
12) Murad İbrahim	2	27) Mehmed Ebûbekir	2	
13) Osman bin Mehmed	2	28) Mehmed ‘İsa	2	
14) Mehmed bin ‘Ali	2	29) Mustafa bin ‘Ali	2	
15) Mustafa bin ‘Ali	2	30) Mehmed bin İbrahim	2	

Yekûn : Neferen 30, fî yevm 60, fî sene ve şehr 23 400

e – Cemâ‘at-i En‘am-hânân

		<u>Fi yevm</u>			<u>Fi yevm</u>
1) Ahmed Murad	4	3) Halil Mustafa	4		
2) İbrahim	4	4) ‘Abdülgani ‘Ivaz	4		
		5) Mehmed Keşan	4		

Yekûn : Neferen 5, fî yevm 20, fî sene ve şehr 7 800

f – Cemâ‘at-i müsebbihîn-i Câmi‘-i Şerif

1) Seyyid ‘Ârif, ser-müsebbih	3	5) Ahmed	2	
2) İbrahim	2	6) Seyid Sadık	2	
3) Yusuf	2	7) Mehmed ‘Ali	2	
4) Ahmed bin Pervâne	2			

Yekûn : Neferen 7, fî yevm 15, fî sene ve şehr 5 850

***

g – Cemâ‘at-ı salâvatiyân

1) Hacı, ser-salâvatî	3	5) Mehmed bin İlyas	2	
2) ‘Abdüлкаadir Halil	2	6) Mehmed Hacıcık	2	
3) Bekir	2	7) Hacı Mustafa bin Emrullah	2	
4) Mustafa bin Nasuh	2			

Yekûn : Neferen 7, fî yevm 15, fî sene ve şehr 5 850

h - Cemâ'at-i devir-hânân:

1) Hacı Mustafa	1	6) Seyyid 'Abdülmennân
2) Mehmed bin Ebûbekir	1	7) Mustafa bin Üveys
3) Mahmud	1	8) Mehmed bin Pervâne
4) Hacı Mustafa		9) Murad bin İbrahim
5) Osman bin Murad		10) Seyyid Bekir

Yekûn : Neferen 10, fî yevm 10, fî sene ve şehr 3 900

ı - Kayyımân-ı Câmî'-i Şerîf ve sirâcîyân ve gayruhû:

1) Süleyman bin 'Abdullah, Kayyım	3	4) İsa, el-kayyım	3
2) Hacı 'Abdünnebi, el-kayyım	3	5) Hacı Mustafa, sirâcî	3
3) Hacı Ramazan, el-kayyım	3	6) Ramazan bin Abdullah, sirâcî	3
		7) Murad, ferraş-ı harem	2

Yekûn : Neferen 7, fî yevm 20, fî sene ve şehr 7 800

i - Cemâ'at-i müteferrika-i 'imâret:

	Fî yevm		Fî yevm
1) Osman Ağa, el-mütevelli	60	12) Mahmud, kâse-şûy	2
2) Mustafa, en-nâzır	20	13) Mustafa bin Mehmed, kâse-şûy	2
3) Hasan, şeyh-i 'imâret	15	14) Musa, gendüm-kûb ²	3
4) Hacı Hüseyin, el-kâtib	18	15) Musa, hammâl-i gûşt	2
5) Mustafa, kâtib-i kilâr	4	16) Hasan, ahurî	2
6) Halil, vekil-i harc	5	17) Mustafa, teberdâr ²²	2
7) Musa, kilârî	5	18) Süleyman bin Abdullah, bevvâb	2
8) Yusuf bin Abdullah, anbarî	4	19) Abdül-Halil, bevvâb-ı me'kel	2
9) İbrahim, nakıyb-i nân ²⁰	4	20) Mahmud, bevvâb-ı me'kel-i fukarâ ²³	2
10) Mehmed, nakıyb-i keyl	2		
11) Turgut, nakıyb-i gûşt	2		

Yekûn : Neferen 20, fî yevm 158, fî sene 61 620

j - Cemâ'at-i tabbahîn ve habbâzîn ve gayruhû:

	Fî yevm		Fî yevm
1) İbrahim, ser-tabbah	4	12) Piyale bin Abdullah, habbaz	3
2) Oba 'Ali, tabbah	3	13) Mahmud, nakkad-ı erz ²⁴	2
3) Hüseyin, tabbah	3	14) Davud, nakkad-ı erz	2
4) Hasan, tabbah	3	15) Hüseyin Kalender, nakkad-ı erz	2
5) 'Abdülgani, tabbah	3	16) İsa Mahmud, nakkad-ı erz	2
6) 'Ali, tabbah	3	17) Mehmed bin Hacı, ferraş-ı tâbhâne ²⁵	3
7) Sinan bin Abdullah, ser-habbazın	4	18) Mustafa bin Mehmed, ferraş-ı matbah	3
8) Mahmud, habbaz	3	19) Rıdvan, ferraş-ı kenif ²⁶	2
9) Şa'ban, habbaz	3	20) M. bin Musa, ferraş-ı tâbhâne	3
10) 'Abdi, habbaz	3		
11) Arslan, habbaz	2		

Yekûn : Neferen 20, fî yevm 57, fî sene ve şehr 22 230

ماكل فقرا 23

تبردار 22

کندم کوب 21

نقیب نان 20

کنیف 26

فراش تابخانه 25

نقادارز 24

k - Cemâ'at-i meremmetiyân ve râh-ı âbiyân ve gayruhû:

	<u>Fî yevm</u>		<u>Fî yevm</u>
1) 'Ali, meremmatî	4	6) Mehmed Ali, bağbân	3
2) Hüseyin, meremmatî	4	7) Ali bin Abdullah, bağbân	3
3) Mehmed, râh-ı âbî	4	8) Mustafa bin Abdullah,»	3
4) Mustafa bin Ali, sürbî	2	9) Ali, mâni 'î'n-nukuş ²⁸	2
5) 'Ali bin Ali, sürbî	3	10) Mehmed, meremmatî-i hammamân-ı İstanbul	6
		11) Dimitri Nikola, meremmatî-i hammamân-ı mezbûr	6

Yekûn : Neferen 11, fî yevm 40, fî sene ve şehr 15 600

l - Cemâ'at-i hademe-i dâru'ş-şifâ-i ma'mûre :

	<u>Fî yevm</u>		<u>Fî yevm</u>
1) Ahmed Çelebi, ser-etibbâ	30	14) Zülfikar, cerrah	2
2) İbrahim Ali, tabib-i sâni	14	15) Mehmed, ferrâş	3
3) Mehmed bin İbrahim, tabib-i sâni	10	16) Yunus, kayyım	3
4) Mustafa, en-nâzır	2	17) Muslu, kayyım	3
5) Mehmed bin Ca'fer, el-Kâtib	6	18) Mehmed bin Süleyman, kayyım	3
6) Mehmed bin Pervâne, kilâri	6	19) Rıdvan, kayyım	3
7) Mehmed bin Ali, vekil-i harc	4	20) Mehmed Süleyman, câmc-şûy	2
8) İbrahim, kehhal	7	21) Arslan, câmc-şûy	3
9) Mehmed Şa'ban, kehhal	7	22) Zülfikar, tabbah	4
10) 'Abdi, şerbetî	4	23) Behram bin 'Abdullah, tabbah	3
11) Mehmed, şerbetî	4	24) Mehmed bin Abdullah, bevvâb	3
12) 'İsâ, ser-cerrah	5	25) Behlül, edeviye-küb	3
13) Mehmed bin 'Abbas, cerrah	2	26) Behlül 'Abdullah, edeviye-küb	3
		27) Yusuf, âbrizî	3

Yekûn : Neferen 27, fî yevm 145, fî sene ve şehr 56 550

m - Cemâ'at-i câbiyân ve kâtibân-ı evkaf-ı mezbûre :

	<u>Fî yevm</u>		<u>Fî yevm</u>
1) Hacı Ca'fer, câbi-i hammamân-ı İstanbul	14	11) Mahmud, câbi-i Pravadı	4
2) Mehmed, kâtib-i cibâyet-i mezkûr	2	12) Mahmud, kâtib-i Meğri	4
3) Ca'fer, câbi-i Sazlıdere	4	13) Câbi-i Dalyan	4
4) Mustafa, kâtib-i inermât	5	14) Câbi-i Suzebolü	4
5) Arslan, câbi-i bagaat	4	15) Câbi-i Suzebolü	4
6) Arslan, kâtib-i bagaat	3	16) Ali, câbi-i Akça İbrahim	4
7) Ali, câbi-i sarachâne	2	17) Mehmed, câbi-i Dimetoka	4
8) Yusuf bin Abdullah, kâtib-i mezbûr	2	18) Mehmed, câbi-i İnoz	4
9) Murad, câbi-i İskete	4	19) Mehmed, mu'temed	4
10) Murad, câbi-i İsmâ'ilce	4	20) Mehmed, câbi-i çeltik	4
		21) Haydar, câbi-i İstanbul	3
		22) 'Abdülğani, câbi-i Filibe	4
		23) Ca'fer, câbi-i Kazgan(?)	4

Yekûn : Neferen 23, fî yevm 99, fî sene ve şehr 38 610

n - Cemâ'at-i hademe-i Câmi'-i Şerif-i Megri :

- 1) Turgud, hatib ve imam ve devir-hân 6
- 2) Hasan, müezzîn ve kayyım 3

Yekûn : Neferen, fî yevm 9, fî sene ve şehr 3 510

o – Cemâ'at-i zevâyid-horân-ı evkaf-ı mezbûre :

	<u>Fî yevm</u>		<u>Fî yevm</u>
1) Mehmed Gürci	3	9) Mehmed Çavuş	10
2) 'Ömer, a'mâ	7	10) Saliha Hatun	17
3) Hasan Beğ, sipâhi	12	11) Risman Ağa	9
4) Hüseyin bin Şeyh Mehmed	4	12) Yunus Beğ, sipâhi	5
5) Fazlullah Efendi	11	13) Fatma Hatun	5
6) Yusuf, öksüz	8	14) Kamer Hatun	9
7) Mehmed, Vefa-zâde	10	15) 'Ayşe Hatun	10
8) İbrahim bin Abdullah	6	16) 'Âbide Hatun	15
		17) 'Ayşe Hatun	9

Yekûn : Neferen 17, fî yevm 150, fî sene ve şehri 58 500

B) <i>El-ihracât</i> :	1 428 433 ⁽⁵⁾
Edâ şude	1 253 544
Edâ ne-şude	174 889

I- Be-cihet-i harc-ı matbah, 'an evvel-i Mart el-vâkı' fî Saferi'l-hayr sene 1025 ilâ gayet-i Felvares ⁴ el-vâkı' Fî 2 Ra. s. 1026

Edâ şude 945 827
Edâ ne-şude ¹⁵ 156 889

1 102 716 ⁽⁶⁾

1) Bahâ-i gûşt ve lâhm-ı ganem ²⁹ ki 'an bazâr heride ³⁰ Fî 361 yevmen 276 567

Edâ şude 166 178
Edâ ne-şude 110 389

a) Behâ-i gûşt, kıyye 31 855 be-esmân-ı mezkûrîn 245 034

Edâ şude 145.034
Edâ ne-şude 100.000

<u>Kıyye</u>	<u>Fî</u>	<u>Kıymet</u>
8 967	9	80 703
7 031	8	56 248
12 941	7	90 587
2 912	6	17 497

b) Behâ-i lâhm-ı ganem ki 'An bazâr heride ³¹ 31 533

Edâ şude 21.144
Edâ ne-şude 10.389

(5) "el-ihracât" faslına âit olan 1 428 433 ü teşkil eden rakamların (I-IV) yekûnu, (I) harc-ı matbah faslındaki rakamların (1-26) sıhhsizliği yüzünden, tam çıkmamaktadır.

(6) Aşağıda 1-26 numaralardaki müfredât rakamlarının yekûnu 1 102 716 etmesi lâzımgelirken, 42 119 eksigi ile, 1 059 597 çıkmaktadır. Bu eksikliğin bilhassa karışık ve noksan olan 6 numaradaki zeytun ve şırlağan yağı hesaplarından ileri geldiği tahmin edilebilir.

2) Behâ-i dakıyk, keyl 955, be-esmân-ı mezkûrîn :				51 377
Keyl	Şinik	Fî	Kıymet	
44	3	80	3 580	
64	2	70	4 510	
212	3	55	11 700	
115	-	60	6 900	
170	-	52	8 856	
186	1	50	9 312	
4	3	48	230	
157	-	40	6 280	
3) Behâ-i hinta, Keyl 8 166, be-esmân-ı mezkûrîn :				471 760
Keyl		Fî	Kıymet	
3 173		70	222 110	
4 993		50	249 650	
4) Behâ-i revgan-ı sâde, kıyye 4 422, be-esmân-ı mezkûrîn :				88 922 (7)
Kıyye	Dirhem	Fî	Kıymet	
2 340	32	22	51 482	
1 300	300	20	26 015	
30	-	16	480	
411	364	-	6 176	
5) Behâ-i 'asel, kıyye 3 688, be-esmân-ı mezkûrîn :				46 314
Kıyye	Fî	Kıymet		
1002	8	8 016		
333	9	2 999		
79	10	790		
284	12	3 408		
374	14	5 236		
1616	16	25 855		
6) Behâ-i revgan-ı şir ³² ve revgan-ı zeyt ³³ , Kıyye 1 558, be-esmân-ı mezkûrîn				26 858 (8)
Edâ şude			30 814	
Edâ ne-şude			15 500	
Kıyye	Fî	Kıymet		
297	11	3 267		
88	12	1 056		
874	14	12 237		
133	16	2 132		

⁷ Aşağıdaki müfredât rakamlarında bu yekûnların sadece 4 081 kıyyesine âit 84 154 akçesi kayıtlıdır.

⁸ Bu bölümdeki rakamlar türlü bakımlardan eksik ve yanlışdır : Zira, bu rakamın "ödenmiş-ödenmemiş" taksimine göre 46 314, "satın alınan yağa ödenmiş olan para" kaydına göre, 18 712 etmesi lâzım gelir.

7) Behâ-i fülful	Kıyye 9,5	Kıymet	1 898
8) Behâ-i bâdam	„ 118	„	2 376
9) Behâ-i mevîz-i sûrh ³⁴	„ 154	„	924
10) Behâ-i mevîz-i siyah	„ 64	„	320
11) Behâ-i alû-yı siyâh	„ 101	„	542
12) Behâ-i nişeste	„ 88	„	805
13) Behâ-i za'fran	„ 1 dirhem 70	„	1 654
14) Behâ-i pestil	„ 8	„	48
15) Behâ-i incir	„ 44	„	198
16) Behâ-i emrud-ı huşk	„ 30	„	150
17) Behâ-i bakla, keyl ²			140
18) Behâ-i magz-ı ceviz ³⁵	„ 19,5	„	196
19) Behâ-i nohud, keyl 75 Fî 80		„	6 000
20) Behâ-i nemek keyl 504	„	„	16 790
21) Behâ-i kedû ³⁶ , berây-ı şurbay-ı erz	„ 1720	„	592
22) Behâ-i gure ³⁷ , berây-ı şurbay-ı mezbûr	„ 605	„	8—
23) Behâ-i mast ³⁸	„ 450	„	900
24) Behâ-i piyâz	„ 366	„	187
25) Behâ-i rûkak ³⁹	„ —	„	350
26) Behâ-i hîme ⁴⁰ , 'araba 1236	„ —	„	63 129
II. Be-cihet-i harc-ı ziyâfet-kerden-i misâfirîn			18 498
1) Behâ-i gûşt, kıyye 1444, kıymet		11 008	
2) Behâ-i şa'îr, berây-ı esbân-ı misâfirîn ve gayruhû Kıymet		7 020	
3) Behâ-i makiyân ⁴¹ ve gayruhû, berây-ı misâfirîn		470	
III. Be-cihet-i ihrâcât riçal-i mütenevvi'a ⁴² ve turşihâ ⁴³			4 888
1) Behâ-i riçal-i mütenevvi'a, kıyye 97, kıymet		483	
2) Behâ-i hall berây-ı turşihâ ⁴³ kıyye 805, „		1 440	
3) Behâ-i verd-i ahmer ⁴⁴ , berây-ı turşî, kıyye 15, „		128	
4) Behâ-i şalgam, berây-ı turşî, kıyye 380, „		180	
5) Behâ-i turş-i engür, hum ⁴⁵ 20, „		2 500	
6) Behâ-i hardal ve sarmısak ve hıyar ve gayruhu		157	
IV. Be-cihet-i ihrâcât-ı sâire :			189 414
Edâ şude	171 414		
Edâ ne-şude	18 000		
1) Be-cihet-i harc-ı edeviye-behâ-i ⁴⁶ dârü's-şifâ-i ma'mûre :			
'An gurre-i S. s. 1025 ilâ gayet-i S. s. 1026		78 000	
Behar şehr fî 6 000 akçe Fî sene ve şehr			
Edâ şude	60 000		
Edâ ne-şude	18 000		

غوره 37	كدو 36	مغز جواز 35	مویز سرخ 34
ماکیان 41	هیجه 40	رقاق 39	ماست 38
خم 45	ورد احمر 44	خل برای ترشها 43	ریچال متنوعه 42
			ادویه بها 46

- 2) Be-cihet-i behâ-i revgan-ı zeyt, berây-ı dâri'ş-şifâ-i ma 'mûre 'Ani't-târihi'l-mezkûr Fî sene ve şehri 1 170
- 3) Be-cihet-i behâ-i şem'-i 'asel-i zerd⁴⁷ ve beyâz, berây-ı şem'eyn-i kebireyn⁴⁸ der cenaheyn-i mihrâb-ı Câmi'-i Şerîf, kıyye 117, kıymet 7 150
- 4) Be-cihet-i behâ-i şem'-i revgan, berây-ı Câmi'-i Şerîf ve gayruhû 1 740
- 5) Be-cihet-i behâ-i penbe, berây-ı sirâciyân-ı Câmi'-i Şerîf ve gayruhû 340
- 6) Be-cihet-i behâ-i kanaadîl-i Câmi'-i Şerîf, ma'a behâ-i şem'dân 771
- 7) Be-cihet-i behâ-i kal'î ma'a neşadır⁴⁹, berây-ı evânî-i matbah⁵⁰ Kıyye 16,5, kıymet 2 547
- 8) Be-cihet-i behâ-i kirpâs, berây-ı habbâzîn ve gayruhû 365
- 9) Be-cihet-i behâ-i resen⁴⁰ ve sicim ve çuvalhâ berây-ı mühimmât-ı ta'şirân 51, der etrâf-ı Edirne ve gayruhû 550
- 10) Be-cihet-i behâ-i peştâmâl, berây-ı huddâm-ı imâret ber-mûceb-i 'âdet-i kadîme, 'aded 46, kıymet 2 096
- 11) Be-cihet-i harc-ı müteferrik-i firun-ı habbâzîn ve matbah ve gayruhû 1 029
- 12) Be-cihet-i harc-ı râh-ı câbiyân, berây-ı tahsil-kerden-i 'öşr-i vakf 4 160
- 13) Be-cihet-i behâ-i çûb-ı kızılçık ve seng, berây-ı lâzime-i dakıyk ve gayruhû 2 061
- 14) Be-cihet-i behâ-i burya-i saz, berây-ı Câmi'-i Şerîf 3 219
- 15) Be-cihet-i behâ-i elvân⁵³, berây-ı lâzime-i vakf ve âsiyâb-ı dakıyk 1 215
- 16) Be-cihet-i behâ-i delvhâ⁵⁴, berây-ı Câmi' ve bîmarhâne ve gayruhû 'Aded 5, kıymet 257
- 17) Be-cihet-i behâ-i harc-ı huçec ve sicil, berây-ı mesâlih-i vakf-ı şerîf 270
- 18) Be-cihet-i harc-ı bahâriyye-i müste'idân⁵⁵ ve suhtegân ve gayruhû Ber-mûceb-i 'âdet-i kadîme 5000
- 19) Be-cihet-i behâ-i kâschâ-i nuhas, berây-ı suhtegân 'Aded 9, kıymet 575
- 20) Be-cihet-i behâ-i kırtas⁵⁶ berây-ı lâzime-i çerçevhâ-i mihrâb-ı Medrese ve defâtir-i evkaf ve gayruhû 269
- 21) Be-cihet-i hîme-behâ-i Müderris Efendi Müderris-i Medrese-i Câmi' Fî sene 1 750
- 22) Be-cihet-i behâ-i sepehâ, berây-ı nihâden-i nân-ı⁵⁷ fodula-i 'imâret 72
- 23) Be-cihet-i behâ-i cârub ve kuf⁵⁸ ve gayruhû 190

أواني مطبخ 50	قلعي مع نوشادر 49	شمعين كبيرين 48	شمع غسل زرد 47
دلوها 54	الواح 53	تعشيران (?) 52	رسن 51
چاروب و قفل 58	نهادن نان 57	قرطاس 56	خروج بهارئة مستعدان 55

- 24) Be-cihet-i behâ-i kâsehâ-i hâk, berây-i lâzime-i me'kel-i suhtegân⁵⁹, 'aded 400, kıymet 450
- 25) Be-cihet-i harc-ı müteferrik-i vakf 4 324
- 26) Be-cihet-i harc-ı teşhîz ve't-tekfîn-i cenâze-i fukarâ ki der-harem-i Câmi'-i Şerîf, müteveffâ şud 320
- 27) Be-cihet-i harc-ı bend-i hark-ı nehr-i Tabanı-yassı ve harc-ı müteferrik, der kazâ-i Filibe, bâ-yed-i reisân-ı⁶⁰ çeltük, sarf şude 20 399
- 28) Be-cihet-i harc-ı beyâz-kerden-i höcerât 3 500
- 29) Be-cihet-i behâ-i mil'aka⁶¹ ve kazma-i âhen ve revgan-ı bezir ve gayruhû 226
- 30) Be-cihet-i behâ-i muşamma⁶², berây-ı çerçevhâ-i medrese 320
- 31) Be-cihet-i baklava-behâ-i hüddâm-ı Câmi'-i şerîf ve İmâret-i 'Âmire 3 500
- 32) Be-cihet-i harc-ı ta'am-behâ-i talebe-i medrese 'An gurre-i S. s. 1025 ilâ gayet-i S. s. 1026 Fî sene ve şehr 46 000
- Der şuhûr-ı sâire, fî 300 akçe 36 000
- Der şehr-i Ramazân 10 000
- C) *El-ücrât*⁶³: 68 249
- 1) Be-cihet-i ücret-i 'arabacıyân, berây-ı bürden-i hınta-i⁶⁴ vakf be-âsiyâb ve âverden-i dakıyk 'An âsiyab ilâ İmâret-i 'Âmire Beher şehr fî 180 Fî sene 2 340
- 2) Be-cihet-i ücret-i âsiyâbî, berây-ı dakıyk-kerden-i hınta-i vakf Beher şehr fî 180 Fî sene ve şehr 2 340
- 3) Be-cihet-i ücret-i gırbâlî⁶⁵, berây-ı pâk-kerden-i hınta-i vakf Fî şehr 60 Fî sene ve şehr 780
- 4) Be-cihet-i ücret-i ırgadân, berây-ı peymûden-i⁶⁶ mevcud-ı kilâr der-rûz-ı Mart 4444
- 5) Be-cihet-i Ücret-i 'arabacıyân, berây-ı âverden-i erz-i beyaz 'An cânib-i Filibe ilâ İmâret-i 'Âmire 55 430
- 6) Be-cihet-i ücret-i kal'î-ger⁶⁷, berây-ı evânî-i⁶⁸ matbah 1 064
- 7) Be-cihet-i ücret-i kanâdîl efrûzân-ı⁶⁹ minâreteyn-i Câmi' 521
- 8) Be-cihet-i ücret-i hammâlân-ı zehair-i kilâr-i İmâret-i 'Âmire 996
- 9) Be-cihet-i ücret-i şemi'-ger⁷⁰, berây-ı rıhten-i şem'ayn-i kebîreyn 594
- 10) Be-cihet-i ücret-i 'arabacıyân, berây-ı âverden-i gallât-ı ta'şîrân⁷⁰ 'An etraf-ı Edirne ve gayruhû 2 480
- 11) Be-cihet-i ücret-i sakkayân, berây-ı âverden-i âb, der hîn-i kalb-i mâ⁷¹ 540
- 12) Be-cihet-i ücret-i bekciyân, berây-ı hıfz-ı mahsûl-i çeltük-i vakf 720

مشمع 62
پیمودن 66
شمعی کر 70

ملعقه 61
غربالی 65
قنادیل افروزان 69

باید رئیسان 60
بردن خنطه 64
أواني 68

ماکل سوختکان 59
الاجورات 68
قلعی کر 67
درحین قلب ما 71

D) *El-meremmât* :

68 054

- 1) Be-cihet-i meremmât-kerden-i âsiyâb-ı dakıyk der Edirne, ber-müceb-i defter-i müfredât 7 532
- 2) Be-cihet-i meremmât-kerden-i râh-ı âb-ı şadü'r-revân-ı ⁷² Câmi'-i Şerif ve gayruhû Der Edirne Ber-müceb-i defter-i müfredât 3 647
- 3) Be-cihet-i meremmât-kerden-i Câmi'-i Şerif ve medrese ve imâret ve gayruhû, der mahmiyye-i Edirne, ber-müceb-i defter-i müfredât 6 730
- 4) Be-cihet-i meremmât-kerden-i dolab-ı kebîr ve sagıyr der Edirne, ber-müceb-i defter-i müfredât 10 698
- 5) Be-cihet-i meremmât-kerden-i hammâm der Edirne 1 332
- 6) Be-cihet-i meremmât-kerden-i dekâkîn der Edirne, ber-müceb-i müfredât 1 822
- 7) Be-cihet-i meremmât-kerden-i Hammâm-ı Çukur der-İstanbul 'An behâ-i kerestehâ-i mütenevvi'a ve ücret-i neccârân ve ırgadân ve gayruhû, ber-müceb-i defter-i müfredât, bi'd-defe 'ât 19 048
- 8) Be-cihet-i meremmât-kerden-i Hammâm-ı Sufiyyûn der mahmiyye-i İstanbul 'An behâ-i kerestehâ-i mütenevvi'a ve ücûrât ve ihrâcât-ı sâire ber-müceb-i defter-i müfredât 8 960
- 9) Be-cihet-i meremmât-kerden-i Hammâm-ı Balat der İstanbul, ber-müceb-i defter-i müfredât 8 099
- 10) Be-cihet-i meremmât-kerden-i selhâne-i vakf Der İstanbul 186

III

EL-BÂKİ : 731 946
 Min zâlike'l-bâkî: 517 132

- a) Be-cihet-i mevâcib ve harc-ı sâire-i Câmi'-i Şerif-i Üç-şerefeli der mahmiyye-i Edirne 'An gurre-i Safer sene 1025 ilâ gayet-i Safer sene 1026 'An zevâid-i evkaf fermûde ⁷⁴ bâ-fermân-ı 'Âlîşân 291 553
- b) Be-cihet-i edâ-i cere-behâ-i ⁷⁵ Fatma Hâtun 'An zevâid-i gallât-ı ⁷⁶ evkaf-ı mezbûre, bâ-fermân-ı 'Âlîşân 'An Vâcib-i sene 1025, berây-ı bahâ-i mezkûrîn Fî sene 6 200
 Hınta, keyl 60 Erz, keyl 20
- c) Be-cihet-i edâ-i düyûn-ı mevâcib-i hüddâm-ı Câmi'-i Şerif ve gayruhû ⁽⁸⁾ 219 379
- I- Be-cihet-i edâ-i düyûn-ı mevâcib-i mezkûrîn 29 630
- 1) Cemâ'at-i müteferrika-i Câmi-i şerif - - - (İsimler yazılmamıştır)
 Yekûn : Neferen 8 Fî yevm 23, bâ-tevârih-i muhtelif 1 470
- 2) Cemâ'at-i eczâ-hanân-ı Câmi'-i Şerif
 - - - - -
 Yekûn : Neferen 22 Fî yevm 44 Bâ tevârih-i muhtelif 3 240
- 3) Cemâ'at-i müsebbihîn-i Câmi'-i Şerif ma'a salâvatıyân
 - - - - -
 Yekûn : Neferen 10 Fî yevm 21 (*)

1 530

(⁸) Ve bahâ-i zehâir ⁷⁷ ve ihrâcât-ı sâire ki der zemân-ı Mehmed Ağa, mütevellî-i sâbık-ı evkaf-ı mezbûre bâkî mande, halen edâ şude.

(*) Bâ-tevârih-i muhtelif

جره بها	75	فرموده	74	سلخانه	78	مرمات کردن راه اب	72
						شاد الروان	
				بهاء ذخائر	77	زوايد غلات	78

4) Cemâ'at-i devir-hanân-ı Câmî'-i Şerîf	
Yekûn : Neferen 8 Fî evm 8 (*)	480
5) Cemâ'at-i siracı ⁷⁸ ve ferrâş-ı harem	
Yekûn : Neferen Fî yevm 5 (*)	390
6) Cemâ'at-i müteferrika-i İmâret	
Yekûn : Neferen 10 Fî yevm 21 (*)	1 500
7) Cemâ'at-i tabbahîn ve habbazîn	
Yekûn : Neferen 8 Fî yevm 24 (*)	2 070
8) Cemâ'at-i nakkaadân-ı erz ⁷⁹ ve ferrâşân-ı matbah ve gayruhû	
Yekûn : Neferen 5, fî yevm (*)	
Bâ tevârih-i muhtelife	900
9) Cemâ'at-i sürbî ⁸⁰ ve cam-ger ve gayruhû	
Yekûn : Neferen 6 Fî yevm 16 (*)	1 170
10) Cemâ'at-i Dârü's-şifâ-i ma'mûre	
Yekûn : Neferen 25 Fî yevm 106	
Bâ tevârih-i muhtelife	6 690
Mevâcib-i Mehmed, mu'temed Fî yevm 4	
Vâcib-i — Fî şehri	120
11) Cemâ'at-i zevâid-horân-ı evkaf-ı mezbûre	
Yekûn : Neferen 7 Fî yevm 55 *	9 730
II. Be-çihet-i edâ-i düyün 'An behâ-i zehâir-i mezkûrîn ve gayruhû 'An zaman-ı Mehmed Ağa, mütevellî-i sâbık 'An Vâcib-i sene 1024 Berây-i imâret herîde ve behâyeş ne-dâde ⁸¹ ve hâlen edâ şude	189 749
1) 'An behâ-i gûşt, kıymet	96 212
2) 'An behâ-i revgan-ı sâde, kıymet	56 340
3) 'An behâ-i 'asel, kıymet	2 970
4) 'An behâ-i hinta ve dakıyk, kıymet	5 400
5) 'An behâ-i lahm-ı ganem ki 'an bazâr herîde, kıymet	7 197
6) 'An behâ-i şa'îr, kıymet	360
7) Be-çihet-i 'an edviye-behâ-i Dârü's-şifâ-i ma'mûre, kıymet	20 210
8) 'An behâ-i kâsehâ-i nuhas, berây-ı sühteyân	180
9) Be-çihet-i 'an ücret-i âsiyabî-i dakıyk ⁸² , kıymet	240
10) Be-çihet-i 'an ücret gırbalî-i hinta	240
Sahha'l-bâki ⁸³ :	214 814
Minhâ : Der zimmet-i 'ummal ve mültezimûn 'An zamân-ı mütevelliyân-ı sâbık	213 814
a) 'An zaman-ı Mehmed Ensârî	
1) Der zimmet-i Şa'ban bin 'Abdullah, mültezim-i mukata'a-i Akçe İbrahim 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre	11 078

81 خرید و بجایش نداده

80 سربى

79 نقادان ارز
82 صح الباقى78 سراجى
82 آسيابى و دقيق

- b) 'An zaman-ı Mehmed Çavuş Nesimî-zâde
- 1) Der zimmet-i Mehmed Kaya ve Veli, mültezimân-ı mukata'a-i karye-i Davudlar 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre 6 142
  - 2) Der zimmet-i Mustafa Çavuş, mültezim-i Kıbtuyân-ı mîrî 'An mahsûl-i rûsûm-ı Kıbtuyân-ı re'âyay-ı evkaf-ı mezbûre Ber-veçh-i maktu' Beher sene fî elf, Selâse sinîn ⁸⁴ 3 000
  - 3) Der zimmet-i Piyâle bin 'Abdullah, mültezim-i mukata'a-i İnoz 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre 6 128
  - 4) Der zimmet-i Şa'ban bin 'Abdullah mültezim-i mukata'a-i Meğri 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre 'An Vâcib-i sene elf 1 560
  - 5) Der zimmet-i re'âyay-ı Megri 'An behâ-i gılâl ⁸⁵ ve rûsûmât 'An vâcib-i sene 1002 ve sene 1003 2 289
  - 6) Der zimmet-i Hacı Mustafa, câbî-i çeltük-i nehr-i Tabanı-Yassı, tâbî-i kaza-i Filibe 'An akçe-i bend-i hark-ı nehr-i mezbûre ki sarf şude ve makbûl ne-şude 6 530
  - 7) Der zimmet-i Hacı Nebi, mültezim-i mukata'a-i Süze-Bolu ve tevâbî'uhâ 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre 'An Vâcib-i sene 1004, cüz ⁸⁶ Silistre bâkî mânde ⁸⁷ 7 087
  - 8) Der zimmet-i Yorgi, mültezim-i mukata'a-i karye-i İskete, tâbî-i kazâ-i Yenice-i Kara-su 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre 'An Vâcib-i sene 1004 6 507
  - 9) Der zimmet-i Nuri, mültezim-i mukata'a-i perâkende-i karye-i Mu'los (?) 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre 'An Vâcib-i sene 1004 4 770
  - 10) Der zimmet-i Mehmed Hammâmî 'An kıst-ı hammâm Der-Edirne 'An Vâcib-i sene 1004 799
  - 11) Der zimmet-i Hüsrev Beğ, mültezim-i mukata'a-i mezbûre 160
  - 12) Der zimmet-i Arslan, câbî 'An mahsûl-i rûsûm-ı bagaat-ı Edirne 'An Vâcib-i sene 1004 615
  - 13) Der zimmet-i Hacı Ca'fer, câbî-i Hammamân-ı İstanbul 'An mahsûl-i kıst-ı hammamân ve gayruhû 1 175
- c) 'An zaman-ı 'Ali Çelebi, bevâb-ı mütevellî-i sâbık 7 554
- 1) Der zimmet-i Arslan, câbî 'An mahsûl-i dönüm-i bagaat ve rûsûmât-ı müslümanân ve gebrân ve tapûy-ı zeminhâ ve gayruhû der etrâf-ı Edirne 'An vâcib-i sene-i mezkûrîn 7 124
'An vâcib-i sene 1006 3 612
'An vâcib-i sene 1007 3 612
  - 2) Der zimmet-i Hacı Ca'fer, câbî-i hammamân-ı İstanbul 'An kıst-ı hammam 330
- d) 'An zamân-ı Mehmed Beğ Haddâdî-zâde, mütevellî-i sâbık 58 351
- 1) Der zimmet-i Can Kemal zimmi, mültezim-i mukata'a-i Suze-Bolu 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre 'An vâcib-i sene-i mezkûrîn 20 769
'An vâcib-i sene 1009 14 809
'An vâcib-i sene 1011 5 900
  - 2) Der zimmet-i 'An icâre-i bağçe-i Mezid Beğ, der nezd-i sarachâne der Edirne 300
  - 3) Der zimmet-i 'An icâre-i sarachâne-i vakf, der Edirne 642
  - 4) Der zimmet-i Mehmed Beğ el-mezbûr, mütevellî-i sâbık 'An makbûzat-ı hod ⁸⁸ der zimmet-eş zuhûr-kerde ⁸⁹ 36 640

باقی مانده ⁸⁷جز ⁸⁶بهاء غلال ⁸⁵
در ذمتش ظهور کرده ⁸⁹سنین ⁸⁴
مقبوض خود ⁸⁸

e) 'An zamân-ı Mustafa Beğ, mütevellî-i sâbık	20 009
1) Der zimmet-i Can Kemal zimmî, mültezim-i mukata'a-i Suze-Bolu 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre 'An vâcib-i sene 1008	14 748
2) Der zimmet-i Hasan Hammâmî 'An kıst-ı hammam-ı Edirne	231
3) Der zimmet-i Mehmed bin 'Abdullah, câbî-i musakkafât-ı Edirne 'An icârât	540
4) Der zimmet-i Arslan, câbî 'An mahsûl-i rûsûmât ve tapûy-ı zemîn ve gayruhu Der Edirne	3 848
5) Der zimmet-i 'An icâre-i bağçe-i Mezd Beğ, der nezd-i Saraçhâne	642
f) 'An zaman-ı Mehmed Ağa, mütevellî-i sâbık	64 060
I. 'An vâcib 'aşere ve Elf	10 660
1) Der zimmet-i — 'an icâre-i bağçe-i Mezd Beğ der nezd-i Sarachane	660
2) Der zimmet-i Mehmed Ağa eş-şehîr bi-Şeytan-zâde, mütevellî-i sâbık 'An mahsûl-i karye-i Suze-bolu kabz-kerde ve der zimmet-eş mände	8 000
3) Der zimmet-i Ahmed ve Hasan mültezimân-ı mukata'a-i karye-i Yavuz-dere 'An kıst-ı mukata'a-i mezbûre	2 000
II. 'An vâcib-i sene-i 1013 ve sene 1015 ve sene 1016 ve sene 1017 ve sene 1018 e sene 1019	53 400
1) Der zimmet-i Mehmed Hammâmî, 'an mahsûl-i kıst-ı Hammâm-ı Cedîd, der Edirne 'An vâcib-i sene 1013	1 000
2) Der zimmet-i Mehmed bin Pervâne ve Hacı Mehmed, câbiyân-ı Saraçhane Der mahmiyye-i Edirne 'An mahsûl-i icârât 'An vâcib-i sene 1015	1 900
3) Der zimmet-i İbrahim câbî-i İskite 'An mahsûl-i mukata-a-i mezbûre 'An vâcib-i sene 1019	2 000
4) Der zimmet-i Mehmed Ağa, eş-şehîr bi-Şeytan-zâde mütevellî-i sâbık 'An akçe-i peşin-i mukata'a-i Suze-Bolu Kabz-kerde ⁹⁰ ve be-mesârif-i evkaf-ı mezbûre sarf ne-şude ⁹¹ ve der zimmet-eş mände ⁹²	39 000
5) Der zimmet-i ahâli-i karye-i İskite ve Akçe İbrahim, tâbî-i kazâ-i İsmâ'ilce 'An mahsûl-i karye-i mezbûre 'An vâcib-i sene 1017 ve sene 1018	9 500
h) 'An Zamân-ı Osman Ağa, mütevellî-i sâbık 'An vâcib-i sene 1025	1 025
Der zimmet-i Mustafa Çavuş, mültezim-i Kıbtîyân-ı mîrî 'An mahsûl-i rûsûm-ı Kıbtîyân-ı re'âyây-ı evkaf-ı mezbûre Ber-veçh-i maktu', cüz Silistre bâki mände	6 000
Zimmete'l-bâki ⁹³ der kîse : 1 000	
Tâhîren fî evâil-i şehri Cemâziye'l-ülâ sene-i semâne 'ısrîn ve elf El-fakîr Mustafa, ağa-i Dârü's-Sa'âde En-nâzır	
<i>Rukıme mâfih bi-ma'rifet-i men yusika bihi harverhü'l-fakîr</i>	
<i>'Ömer el-memûr bi-teftîş-i'l-evkaf 'Ufiye 'anhu⁹⁴</i>	

* * *

Muhasebe-i vâridât ve mesârif-i kilâr-i 'İmâret-i 'Âmire-i mezbûre 'An evveli Mart el-vâkı' Fî 23 Safer s. 1025 ilâ gayet-i Felvares el-vâkı' fî 3 Ra. s. 1026.

قبض کرده 90 صرف نشده 91 در زمتش مانده 92 ذمت الباق 93
رقم مانده بمعرفة من يثق به حرره الفقير عمر المأمور بتفتيش الاوقاف عن عنه 94

I

*Asl-ı gallât*⁹⁶, fi sene-i kâmile ma'a bakıyye-i muhasebe-i sene-i mâziye.

a) Dakıyk		Keyl 7 703, şinik 1
1) 'An bakıyye-i muhâsebe-i sene-i mâziye	Keyl 88	
2) 'An hinta-i vakf, dakıyk şude	Keyl 6650, şinik 1	
3) 'Ani'l-ibtıyâ' ⁹⁸	Keyl 955 - -	
b) Hinta		Keyl 8 416, şinik 2
1) 'An bakıyye-i muhasebe-i sene-i mâziye	Keyl 250,5	
2) 'Ani'l-ibtıyâ'	Keyl 8166	
c) El-erz		Keyl 18 247
1) 'An bakıyye-i muhasebe-i mâziye	Keyl 8 809	
2) 'An mahsul-i nehr-i Tabanı-yassı der Filibe	Keyl 9 438	
ç) Revgan-ı sâde		Kıyye 4 962
1) 'An bakıyye-i muhasebe-i mâziye	Kıyye 840	
2) 'Ani'l-ibtıyâ'	Kıyye 4122	
d) 'Asel		kıyye 3 871
1) 'An bakıyye-i muhâsebe-i sene-i mâziye	Kıyye 183	
2) 'Ani'l-ibtıyâ'	Kıyye 3 688	
e) Revgan-ı zeyt ma'a şirugan 'Ani'l-ibtıyâ'		Kıyye 1 558
f) Nemek		Keyl 714
1) 'An bakıyye-i muhasebe-i sene-i mâziye	Keyl 210	
2) 'Ani'l-ibtıyâ'	Keyl 504	
g) Nohud		Keyl 95
1) 'An bakıyye-i muhasebe-i sene-i mâziye	Keyl 20	
2) 'Ani'l-ibtıyâ'	Keyl 75	
h) Fülful 'Ani'l-ibtıyâ'		Kıyye 9, d (dirhem) 200
1) Mevîz-i sûrh 'Ani'l-ibtıyâ'		Kıyye 154 heme-râ sarf şude
i) Badâm 'Ani'l-ibtıyâ'		Kıyye 118 heme-râ sarf şude
j) Mevîz-i siyah 'Ani'l-ibtıyâ'		Kıyye 14 heme-râ sarf şude

II

*Vâzi'a min zâlike*⁹⁸ :

a) ed-dakıyk		Keyl 7 225
1) Be-cihet-i harc-ı nân-i fodula-i mukarrere der İmâret-i mezbûre Fî 361 yevmen, fî 20 kile	Keyl 7 220	
2) Be-cihet-i harc-ı bahâriyye-i sühtegân ve gayruhû	Keyl 5	
b) El-hinta		Keyl 8 116
1) Be-cihet-i harc-ı şurbâ-i mukarrere der vakti'l-'asr, cüz leyâlî-i cuma'aât ⁹⁹ ve şehr-i Ramazân-ı Şerîf Fî 278 evkaat, beher vakt fî 3 kile	Keyl 834	
2) Be-cihet-i dakıyk-şuden hinta-i vakf der âsiyâb	Keyl 7 225	
3) Be-cihet-i harc-ı ta'am-ı aşure	Keyl 7	
<i>Minha</i> : kesr-i âsiyâb ve gayruhû	Keyl 574	Şinik 3
El-bâkî: Hâsıl-ı dakuzk	Keyl 6 650	Şinik 1
c) El-erz		Keyl 9 932, şinik 1
1) Be-cihet-i harc-ı ta'am-ı şurbâ-i mukarrere Fî vakti's-subh, cüz eyyâm-ı hâliye 100 ve eyyâm-ı eşrâf Fî 330 evkaat, fî 4 kile	Keyl 1 320	

وضع من ذلك⁹⁸

همه را⁹⁷

عن الابتیاع⁹⁶

اصل غلات⁹⁵
جز لیالی جماعات⁹⁹

- 2) Be-cihet-i harc-ı ta'âm-ı dâne ve zerde der leyâlî-i Cum'a ve şehri Ramazân-ı Şerif ve 'ideyn-i şerifeyn ve gayruhû, 83 leyl fi 18 kile Keyl 1 494
- 3) Be-cihet-i harc-ı ta'âm-ı dâne ve zerde Berây-ı ziyâfet-i misafirîn Keyl 331, şinik 3
- 4) Be-cihet-i harc-ı bahariyye-i sühtegân ve müste'idân ve gayruhû Keyl 16
- 5) Be-cihet-i furuht-şude der Filibe ve anbar-ı imâret ve der bâlâ mukayyed est Keyl 6 770
- ç) Revgan-ı sâde Kıyye 4 845 (?)
- 1) Be-cihet-i harc-ı ta'am-ı dâne ve zerde ve gayruhû der leyâlî-i Cuma 'ât ve leyâlî-i eşraf ve eyyâm-ı sâire 83 leyâlî, fi 43 kıyye Kıyye 3 610,5
- 2) Be-cihet-i harc-ı ta'am-ı dâne ve zerde, berây-ı ziyâfet-i misâfirîn Kıyye 955,5
- 3) Be-cihet-i harc-ı baklava ve harc-ı sıyâm-ı şerif ve gayruhû ve ziyâfet-i devir-hânân Kıyye 243
- Berây-ı harc-ı baklava 210 kıyye
    Berây-ı ziyâfet 33 kıyye
- d) 'Asel Kıyye 3 433
- 1) Be-cihet-i harc-ı ta'âm-ı zerde der leyâlî-i eşraf fi 33 kıyye, 2 Kıyye 2 739
- 2) Be-cihet-i harc-ı zirebac¹⁰¹ der 'fydeyn Kıyye 165
- 3) Be-cihet-i ta'âm-ı 'aşurâ Kıyye 80
- 4) Be-cihet-i harc-ı ziyâfet-i misafirîn Kıyye 239
- 5) Be-cihet-i harc-ı baklava-i huddâm Kıyye 210
- e) Revgan-ı zeyt Kıyye 1 109
- 1) Be-cihet-i harc-ı kanaadil-i Enderûn-ı Câmi'-i Şerif der leyâlî-i eşraf, cüz leyâlî-i şehri Ramazan Beher şehri fi 30 kıyye Kıyye 330
- 2) Be-cihet-i harc-ı kanâdil-i Enderûn-ı Câmi'-i Şerif der şehri Ramazan-ı Şerif Kıyye 145
- 3) Be-cihet-i harc-ı kanâdil-i minareteyn der leyâlî-i eşraf ve şehri Ramazan-ı Şerif Kıyye 170
- 4) Be-cihet-i harc-ı kanâdil-i tâbhâne Kıyye 48
- 5) Be-cihet-i harc-ı kanâdil-i matbah Kıyye 180
- 6) Be-cihet-i harc-ı kanâdil-i muvakkithane Kıyye 36
- 7) Be-cihet-i harc-ı râh-ı âb-ı mütenevvi'a ve dolab-ı kebîr ve gayruhû Kıyye 200
- f) Nemek Keyl 551
- 1) Be-cihet-i fodula-i mukarrere (ve) et'ime-i mütenevvi'a Keyl 541
- 2) Be-cihet-i harc-ı müteferrik-i kilâr Kıyye 10
- g) Nohud Keyl 55
- 1) Be-cihet-i ta'âm-ı şurba-i mukarrere Keyl 35
- 2) Be-cihet-i harc-ı ta'am-ı dâne Keyl 20

III

El-bâkî : Mevcud der kilâr ve anbar

a) Dakıyk	Keyl	480
b) Hintâ	Keyl	300
ç) Erz	Keyl	8 315
ç) Revgan-ı sade	Kıyye	414
d) 'Aseî	Kıyye	438
e) Revgan-ı zeyt	Kıyye	437
f) Nemek	Keyl	162,5
g) Nohud	Keyl	40

(Mühür)
(okunamadı.)

Türk Tarih Kurumu

No. 10

MUHASEBE-İ MAHSULÂT VE İHRÂCÂT-I EVKAF-I CÂMÎ' VE
İMÂRET-İ 'ÂMİRE-İ MERHÛM VE MAĞFURÛN'LEH, SA'İDÛL-
CÛNÛN VE ŞEHİDÛ'L-MÛCÂB HAZRET-İ SULTAN MURAD
HAN TAYYEBELLAHU SERÂHU VE CA'ALE'L-CENNETE
ME'VÂH Bİ-EDİRNE EL-MAHMİYYE

Be-mübâşeret-i sâhibi'l-kadri'r-refî³ Hasan Paşa el-müteveffâ ve be-mû-
ceb-i defter-i müfredât-ı Memi, kâtib-i evkaf-ı mezbûre El-vâkı' 'an 15
Cemâziye'l-ülâ sene isneyn ve erba'in ve Elf ilâ 11 Saferi'l-hayr sene selâse
ve erba'in ve elf Fî 8 eşhür⁴ ve 26 eyyâm

I

ASL-I MÂL: MAHSÛL ma' a bakıyye-i sene-i mâziye I 567 207

a) Makbûz I 172 325
b) Bâki 394 882

A) 'An bakıyye-i muhasebe-i mâziye, fî sene-i sâbık

'An zaman-ı Mustafa, Ağa-i sâbık Vâcib-i sene 1041 223 034

- 1) 'An tahvil-i Mahmud beğ, mültezim-i mukata'a-i Çavuş-ı
Kebîr ve tevâbi'uhâ der kazâ-i İpsala 'An mahsûl-i mukata-
'a-i mezbûre Vâcib-i sene 1041 12 395
- 2) 'An tahvil-i Ahmed Ağa, mültezim-i mukata'a-i Kara-Reis
ve Halkapınar ve tevâbi'uhâ, der kazâ-i Filibe 'An mahsûl-i
mukata'a-i mezbûre Vâcib-i sene 1041 16 661
- 3) 'An tahvil-i Mustafa Çelebi ve diğêr Mustafa Çelebi,
şürekâ-i mültezimânı mukata'a-i karye-i Harşe⁵ tâbi'-i
kazâ-i Zağra-i 'Atik 'An mahsûl-i mukata'a-i mezbûre,
fi't-târihi'l-mezbûr 8 275
- 4) 'An tahvil-i 'Abdülbâki Çelebi, mültezim-i mukata'a-i
Uğurlu Viran, tâbi'-i kazâ-i Gümölcine 'An mahsûl-i
mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 2 000
- 5) 'An tahvil-i Ahmed Ağa Kadı-zâde, mültezim-i mukata'a-i
Borı ve Ardıclı, tâbi'-i kazâ-i Gümölcine 'An mahsûl-i
mukata'a-i mezbûr, fi't-târihi'l-mezbûr 46 000
- 6) 'An tahvil-i Turhan Beğ, mültezim-i mukata'a-i Yağcıyan-ı
Gümölcine tâbi'-i mezbûr 'An mahsûl-i mukata'a-i mez-
bûre, fi't-târihi'l-mezbûr 6 000
- 7) 'An tahvil-i Hasan Çavuş, mültezim-i mukata'a-i Dâye
Hâatun ve tevâbi'uhâ tâbi'-i kazâ-i Edirne 'An mahsûl-i
mukata'a-i mezbûre fi't-târihi'l-mezbûr 24 280
- 8) 'An tahvil-i Seyyid Mehmed Çelebi, mültezim-i mukata'a-i
Oruclu ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i 'Atik-Baba 'An mah-
sûl-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 7 194
- 9) 'An tahvil-i Mehmed Çelebi Kâtib-zâde, mültezim-i mu-
kata'a-i Uzun-Dere ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i Gümölcine
'An mahsûl-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 9 000

1 سعيد الجنون وشهيد الحجاب
2 طيب الله ثراه وجعل الجنة ماواه
3 صاحب القدر رفيع
4 اشهر
5 خرشه

- 10) 'An tahvil-i Mahmud Beğ, mültezim-i mukata'a-i İslimye ve mukata'a-i Yağcıyan 'An mahsül-i mukata'ât-ı mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûre 39 910
- 11) 'An mahsül-i İbrahim Çelebi kazzâz⁶, mültezim-i mukata'a-i Gümrük ve karye-i Akpınar, tâbi'-i kazâ-i Gümlüçine 'An mahsül-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 10 022
- 12) 'An tahvil-i Ahmed Ağa Kadı-zâde, mültezim-i Dalyanhâ-i Bori, der kazâ-i mezbûr 'An mahsül-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 13 120
- 13) 'An tahvil-i Mahmud Ağa, mültezim-i mukata'a-i İslimye 'An mahsül-i mukata'a-i mezbûre 'An zaman-ı 'Ali Efendi, mütevellî-i sâbık Vâcib-i sene 1040 18 177
- 14) 'An tahvil-i Mustafa Çelebi, 'an bahâ-i revgan-ı sâde 'An zaman-ı 'Ali Efendi el-mezbûr Vâcib-i sene 1040 8000
- 15) 'An yed-i Şa'ban, merdüm-i Mustafa Ağa, mütevellî-i sâbık, 'ani'n-nakid 2 000
- B) 'Ani'l-mahsûlât, der-zaman-ı Hasan Paşa el-mütevellî el-mezbûr 1 344 168
- a) Makbûz 949 288
- b) Bâkî 394 882
- I. *El-müşaharât* : 16 608
- 1) 'An mahsül-i icârât-ı dekâkin ve ser-hâne⁸ ve kahvehâne ve gayruhû der mahrûse-i Edirne Be-mübâşeret-i Hasan, Câbî-i müşâhare⁹ ber-veçh-i emânet 'An gur-re-i C. sene 1042 ilâ gayet-i M. s. 1043 Fî şehr 788, fî semâne eşhür 6 204
- 2) 'An mahsül-i icârât-ı dekâkin ve gayruhû der-nefs-i Filibe, be-mübâşeret-i câbî-i müşâhare Fî sene-i kâmile 10 404
- II. 'An mukata'ât 'An evvel-i Mart el-vâkı' fî selh-i Ş. s. 1042 ilâ gayet-i Felvaris Fî 11 N. s. 1043 1 327 565
- a) Makbûz 932 683
- b) Bâkî 394 882
- 1) 'An tahvil-i 'Abdûlbâki Çelebi, mültezim-i mukata'a-i Uğurlu-Viran ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i Gümlüçine 'An mahsül-i mukata'a-i mezbûre, vâcib fi't-târihi'l-mezbûr 20 000 temâmen edâ şud
- 2) 'An tahvil-i Mehmed Çelebi ve 'Abdûlbâki, şürekâ-i mültezimân-ı mukata'a-i Oruçlu ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i 'Atik-Baba 'An mahsül-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 40 000
- a) Makbûz 16 698
- b) Bâkî 23 302
- 3) 'An tahvil-i el-Hâc Mustafa, mültezim-i mukata'a-i Uzun-dere ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i Gümlüçine 'An mahsül-i mukata'a-i mezbûre Fî't-târihi'l-mezbûr 24 000 temâmen edâ şud
- 4) 'An tahvil-i Ahmed, mültezim-i rüsûm-ı Yağcıyan-ı Uzun-caova Hasköyü, tâbi'-i kazâ-i mezbûr 'An mahsül-i rüsûm-ı mezkûr, fi't-târihi'l-mezbûr 18 000 temâmen edâ şud
- 5) 'An tahvil-i Mustafa Çelebi ve diğeri Mustafa, şürekâ-i mültezimân-ı mukata'a-i karye-i Harşe⁶, tâbi'-i kazâ-i 'Atik-Zağra 'An mahsül-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 40 000
- a) Makbûz 26 680
- b) Bâkî 13 170

- 6) 'An tahvil-i Mehmed Ağa, mültezim-i mukata'a-i Dâye-Hâtun ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i Edirne 'An mahsul-i mukata'a-i mezbûre 70 000
 a) Makbûz 15 650
 b) Bâkî 54 350
- 7) 'An tahvil-i Seyyid Mehmed Çelebi, mültezim-i mukata'a-i Çanak ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i Gümülcine 'An mahsul-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 47 000
 a) Makbûz 29 800
 b) Bâkî 17 200
- 8) 'An tahvil-i Hüseyin Bey ve Evhad, şürekâ-i mültezimân-i mukata'a-i rûsûm-ı Yağcıyan-ı Gümülcine ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i mezbûr 'An mahsul-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 40 000
 a) Makbûz 32 000
 b) Bâkî 8 000
- 9) 'An tahvil-i Mehmed Beğ ve Ahmed Ağa, şürekâ-i mültezimân-ı mukata'a-i dalyanhâ-i Borı ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i mezbûr, fi't-târihi'l-mezbûr 120 000
 a) Makbûz 90 000
 b) Bâkî 30 000
- 10) 'An tahvil-i Ahmed Ağa, mültezim-i mukata'a-i Kara-Reis ve Halkapınar, tâbi'-i kazâ-i Filibe 'An mahsul-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 55 000
 a) Makbûz 30 025
 b) Bâkî 24 975
- 11) 'An tahvil-i Mahmud Beğ, mültezim-i mukata'a-i İslimye ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i mezbûr 'An mahsul-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 170 000
 a) Makbûz 114 700
 b) Bâkî 55 300
- 12) 'An tahvil-i Mahmud Beğ mültezim-i mukata'a-i Çavuş-ı Kebîr, tâbi'-i kazâ-i İpsala 'An mahsul-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 50 000
 a) Makbûz 40 000
 b) Bâkî 10 000
- 13) 'An tahvil-i Ahmed Ağa Kadı-zâde mültezim-i mukata'a-i Borı, tâbi'-i Gümülcine 'An mahsul-i mukata'a-i mezbûre, fi't-târihi'l-mezbûr 105 000
 a) Makbûz 93 695
 b) Bâkî 11 305
- 14) 'An tahvil-i Ahmed Ağa ve Mehmed Beğ, şürekâ-i mültezimân-ı mukata'a-i Darı-deresi ve Ardıçlı, tâbi'-i kazâ-i Gümülcine, fi't-târihi'l-mezbûr 69 000
 a) Makbûz 12 000
 b) Bâkî 57 000
- 15) 'An tahvil-i kazzaz İbrahim Çelebi, mültezim-i mukata'a-i Gümrük-i Kara-ağaç ve tevâbi'uhâ, tâbi'-i kazâ-i Gümülcine, fi't-târihi'l-mezbûr 16 000
 a) Makbûz 8 000
 b) Bâkî 8 000

- 16) 'An tahvil-i Kazzaz İbrahim, mültezim-i mukataa-i Akpınar, tâbi '-i kazâ-i Gümülcine 'An mahsûl-i mukataa-i mezbur, fî't-târihi'l-mezbûr 14 000
 a) Makbûz 8 250
 b) Bâki 5 250
- 17) 'An mahsûl-i revgan-ı sâde-i¹² Yağcıyân-ı re'âyay-ı evkaf-ı mezbur, der-kazâ-i Gümülcine ve Sultan-Pîri ve 'Atık-i Zağra ve Cedîd ve Filibe ve Uzunca-ova Hasköyü ve gayruhû, 'an vâcib-i sene 1041 ve sene 1042, neferen 737, beher nefer fî 3 kıyye revgan-ı sâde sitâde: kıyye 2211, fî 20 44 220
 Vâcib-i sene 41, neferen 622, kıyye 1 866
 Vâcib-i sene 1042, neferen 115, kıyye 345
- 18) 'An mahsûl-i cevariz¹³ ve mahsûl-i çeltük, der nehr-i Kara-Reis ve Halka-pınar, tâbi '-i Filibe Vâcib-i sene 1041, be-mübâşeret-i Mahmud ve 'Abdülcilil, rüesâ *Ber-veçh-i emânet*, ber-müceb-i defter-i müfredât-ı mezburân Asl-ı mahsûl-i cevariz¹³, fî't-târihi'l-mezbûr Be-hisab-ı keyl 4 141 'An mahsûl-i nehr-i Kara-Reis, 4 141 keyl 'An mahsûl-i nehr-i Halkapınar, hâlî *Minhâ*, furuht şude¹⁴ der nefis-i Filibe Cevariz, keyl 2341, fî 55 Kıymet 128 755
 El-bâki der anbarhâ-i Filibe ve Edirne berây-i mühimmât-ı İmâret-i 'Âmire-i vakf Keyl : 1 800
- 19) 'An mahsûl-i emvâl-i mezkûrîn ki ber-veçh-i emânet zabt-kerde :
 1) 'An mahsûl-i cizye-i gebrân-ı re'âyay-ı evkaf-ı mezbur, vâcib-i sene 1042 Kıymet 201 600
 Hâne: 2 880, fî 70
 a) Makbûz, hâne 2 128
 I) Cizye-i mukannene ki mütevellî bizzat cem' küned¹⁵
 Hâne 1558, fî 70 Kıymet 109 060
 II) Cizye-i perâkende be-veçh-i iltizâm, Hâne 570, fî 70 39 900
 Makbûz 22 000
 Bâki 17 900
 b) Bâki, hâne: 752, fî 70 52 630 der zimmet-i re'âyâ
- 2) 'An mahsûl-i hîme-bahâ-i¹⁶ mütemekkinân-ı re'âyay-ı evkaf, tâbi '-i kazâ-i İslimye ve Yanbolu ve gayruhû, berây-ı *bedel-i 'avâriz-ı dîvâniyye*, berveçh-i maktu ' Vâcib-i sene 1042 55 000
 a) Makbûz 48 500
 b) Bâki 6,500
- 3) 'An mahsûl-i bağçe, der-pîş-i mihrâb-ı Câmî '-i Şerîf der-Edirne, 'an bahâ-i meyvehâ ve şükûfehâ, be-mübâşeret-i Derviş İbrahim, bağbân Vâcib-i sene 1042 500

14 فروخت شده

13 جوارز

12 روغن ساده

16 هیمة بها

15 کند

II

VÛZİ'Â MİN ZÂLİKE

I 019 522

A) EL-VEZÂİF

419 405

1 - Vazîfe-horân-ı mukarrere 194 560

2 - Zevaid-i horân ve câmi'-i sâire 224 845

a) 'An cema'at-i Câmi'-i Şerif der nefis-i Edirne :

	<u>Fî yevm</u>		<u>Fî yevm</u>
1) 'Ömer Efendi, el-hatib *	20	14) Mustafa Şa'ban, el-müezzin	5
2) Yusuf Efendi, imam-ı evvel	10	15) İsa Halife, Şa'ban, el-müezzin	5
3) Mehmed Halife, imam-ı sâni	10	16) Mehmed Mustafa, Şa'ban, ,,	5
4) Mustafa efendi, muallim-i mekteb	10	17) Hüseyin Mustafa, salâ-han ²¹	1
5) Mehmed, Halife-i mekteb	5	18) Mustafa Halife, buhûri ²²	5
6) Mehmed Mustafa, halife-i diğeri	3	19) El-Hâc Yusuf, el-kayyim	3
7) Mehmed Yahya, Yasin-hân ¹⁷	4	20) Halil Halife Yusuf, el-kayyim	3
8) Mehmed Mustafa, Tebâreke--hân ¹⁸	3	21) Halil, siracı ²³	3
9) Abdülbâki Mustafa, Kürsi-hân	2	22) Ebûbekir, siracı	3
10) Mehmed Ali, el-muvakkit ¹⁹	5	23) Seyyid Mehmed, dâfi'î'n-nukuş	3
11) Abdülkerim, na'it-hân ²⁰	5	24) Mehmed, kayyim-ı mekteb-hâne	1
12) Ahmed, el-mu'arrif	3	25) Ebû-Bekir, noktaî ²⁴	2
13) Mehmed Yahya, el-müezzin	5	26) Ahmed, ferrâş-ı şadırvân ²⁵	3
		27) Mehmed 'Ali, ahşamî ²⁶	1

Yekûn : Nefera 27 Bâ-tevârih-i muhtelifi 38 850

b) 'An cemâ'at-i devir-hanân-ı ²⁷ Câmi'-i Şerifi'l-mezbûr :

	<u>Fî yevm</u>		<u>Fî yevm</u>
1) Mehmed Halife, ser-mahfil	7	7) İbrahim Ahmed	2
2) Abdülkerim İbrahim	2	8) Ahmed Halife	2
3) El-Hâc Mahmud	2	9) Osman Mehmed	2
4) Mehmed Piri-zâde	2	10) Mehmed Perviz	2
5) Mehmed Mustafa	2	11) İbrahim Ahmed	2
6) Hüseyin el-Hâc Mustafa	2		

Yekûn : Neferâ fî yevm fî 10 eşhür

11 27 8 100

c) 'An cemâ'at-i Eczâ-hanân der Câmi'-i Şerifi'l-mezbûr

	<u>Fî yevm</u>		<u>Fî yevm</u>
1) 'Abdülkerim, ser-mükebbir	5	16) Hasan 'Abdullah	2
2) Mustafa Hâce el-Hâc Mehmed	2	17) Mehmed Mehmed	2
3) Ahmed Nasuh	2	18) Halil Mehmed	2
4) Mehmed Nasuh, mu'arrif-i Eczâ	2	20) Ahmed 'Ali	2
5) 'Abdülbâki Mahmud	2	21) Bedri Ahmed	2
6) Yusuf Halife, imâm-ı evvel	2	22) 'Osman Mehmed	2
7) Mustafa Derviş	2	23) Hasan 'Abdullah	2
8) 'Abdurrahman Uğurlu	2	24) İbrahim Ahmed	2

* Nakıl ve yeni tâyinlerle, ölüm sebebiyle vuku bulan münhallere âit kayıtlar alınmamıştır.

الموقت 19
بحوری 22
فراش شادروان 25

تباركخوان 18
صلاخوان 21
نقطه 24
دورخوانان 27

يسن خوان 17
نعت خوان 20
سراجی 23
اخشای 26

9) Mehmed Bahşi-zâde	2	25) Mehmed Halil	2
10) El-Hâc Yusuf	2	26) Osman 'Abdülbâki	2
11) Ebû-Bekir, noktaî	2	27) Mehmed Mustafa	2
12) Mehmed Dede	2	28) İbrahim Ahmed	2
13) Mehmed Mustafa	2	29) Mehmed Perviz	2
14) Seyyid Mehmed Ali	2	30) Mehmed Dede Hüseyin	2
15) Pîr Mehmed Ahmed	2	31) Mehmed Mustafa	2

Yekûn : Neferâ Bâ-tevârih-i muhtelifi

31

19 410

d) 'An cemâ'at-i müsebbihîn der-Câmi'-i Şerîf :

1) El-Hâc Mahmud, müsebbih ve ser-salâvatî	4	12) Ahmed Mehmed	2
2) Ahmed Mahmud	2	13) Mehmed 'Abdi	2
3) İdris Mehmed	2	14) Derviş İbrahim	2
4) Ebû Bekir Mustafa	2	15) Şeyh Ahmed Mansur	2
5) 'Abdülkerim Ahmed	2	16) Hasan Abdullah	2
6) Mehmed Mustafa	2	17) El-Hâc Mahmud	4
7) Pervâne Abdullah	2	18) İdris Ahmed	2
8) Halil Perviz	2	19) Mehmed Mehmed, defterdâr	2
9) Şeyh Mehmed Ahmed	2	20) Seyid Mehmed Ali	2
10) Mehmed Mahmud	2		
11) Mehmed Mehmed			

Yekûn : Neferâ Bâ-tevârih-i muhtelifi

20

12 840

e) Cemâ'at-i hademe-i Mevlevîhâne :

	Fî yevm		Fî yevm
1) Muslihiddin Halife, Mesnevi-hân ²⁹	20	4) Rıdvan bevvâb	1
2) Derviş Ali, 'aşir-hân ³⁰	1	5) —Nâ'it-hân ³²	39
3) Derviş Yusuf, kudum-zen ³¹ ve ney-zen	15	6) —Du 'âgû-y ³³ Nefer	1
		7) Fukarâ-i Mevleviyân (20)	20

Yekûn : Neferâ Fî Fîyevm Fî 10 eshür

26 (?)

61

18 300

f) Cemâ'at-i zâbitân-ı evkaf :

1) Hasan Paşa, el-mütevelli	80	20) Ali, nakkad-ı erz ³⁶	2
2) Hasan Beğ, Nâzır	20	21) Yusuf, nakkad-ı erz	2
3) Ramazan Beğ, şeyh-i imâret	20	22) Ali, ferraş-ı tâbhâne	3
4) Memi, kâtib-i yakf	14	23) Yusuf, su-yolcu	3
5) Mehmed, kâtib-i Muhasebe	6	24) Ali, meremmatî	3
6) Dilâver, kâtib-i kiler	6	25) Rıdvan, bevvâb-ı harem	1
7) —Kâtib-i meremmat	3	26) Mehmed, bevvâb-ı me'kel	1
8) Yusuf, vekili'l-harc	5	27) İbrahim, ser-kâseî	2,5
9) El-Hâc Hüseyin, kilârî	4	28) Mehmed, ahurî	3
10) Hasan, anbarî	4	29) Mustafa, ferraş-ı meydan	2
11) Ali Hasan, nakıyb-i nân ³⁴	3	30) Perviz, sürbî	2
12) Rıdvan nakıyb-i gûşt ³⁵	3	31) —, hammal-ı gûşt	2

عشر خوان 30

دعا کو 33

نقادارز 36

مثنوی خوان 29

نعت خوان 32

نقیب کوشت 35

مسبح 28

قدم زن 31

نقیب نان 34

13) —, bevâb-ı İmâret	3	32) Rıdvan, gendüm-kûb ³⁷	2
14) —, tabbah	5	33) Mahmud, teberdâr ³⁸	2
15) Mehmed, tabbah	5	34) Ali, camger	2
16) Mustafa tabbah	5	35) El-hac Yusuf, fülül-kûb	1
17) Yusuf, habbâz	3	36) — ferraş-ı kenîf ³⁹	2,5
18) Mustafa, habbâz	3	37) Derviş İbrahim, bağbân	3
19) Diğer, habbâz	3		

Yekûn : Neferâ Bâ-tevârih-i muhtelife

37

67 780

g) Cemâ'at-i câbiyan, kâtibân ve mu'temedân-ı evkaf :

1) Mustafa, câbi-i Oruclu	6	13) Ali Pîri, câbi-i Kara-Reis	5
2) Seyyid Mehmed, mu'temed ma'a cibâyet-i Siroz	9	14) Ebû-Bekir Mehmed, câbi-i perâkende 4	
3) Mehmed Ahmed, mu'temed	4	15) Mehmed Derviş, câbi-i Sazlu-Dere	4
4) Mehmed kâtib-zâde, mu'temed	4	16) Musa Çelebi, câbi-i Çölmek	2
5) Mehmed 'Abdullah	4	17) Mehmed Mahmud, câbi-i — (?)	2
6) El-hâc Mehmed, câbi-i Yağcıyân-ı Gümülcine	4	18) Hüseyin Abdullah, câbi-i müşâhare ma'a kitâbet	7
7) Ahmed Hasan, câbi-i İslimye	5	19) Mehmed kâtib-ı — (?) ma'a kitâbet-i Kara-Reis	6
8) Pîr Mehmed câbi-i — (?)	5	20) — kuruç-ı namazgâh	2
9) Mehmed, câbi-i Halkapınar	7	21) Osman Mehmed, câbi-i Çavuş	5
10) Mehmed Mustafa, câbi-i Zağra	4	22) Hüseyin, meremmâtî-i cîsr-i Yanbol	2
11) Mehmed, câbi-i Bori	5	23) Yusuf, koruci-i şikârgâh	6
12) Mehmed Süleyman, câbi-i Dâye Hatûn 4			

Yekûn : Neferâ Bâ-tevârih-i muhtelife

23

29 550

h) Cemâ'at-i mürtezika-i⁴⁰ Câmi'-i 'Atîk ve gayruhû der Edirne :

	Fî yevm		Fî yevm
1) Müderris-i Câmi'-Ardı	107	6) Mustafa Efendi, imâm-ı evvel	10
2) — Müderris-i medrese-i —	86	7) Mehmed Efendi, imâm-ı sâni	10
3) Ta'amiyye-i medrese-i Taşlık	10	8) 'Abdülbâki halife, ser-mahfil	10
4) Mehmed Efendi, ders-i 'âm	10	9) El-hâc 'Ali, na'at-hân ⁴¹	8
5) Yusuf Efendi, el-hatib	30	10) Müezzînân-ı Câmi'-i 'Atîk, neferâ 4	

Yekûn : Neferâ Bâ-tevârih-i muhtelife

10

76 710

i) Cemâ'at-i mürtezika-i⁴¹ Câmi'-i Hâce İlyas der Edirne el-mahmiyye :

1) Mustafa Halife, el-hatib	2	6) Mehmed, mu'arrif	1
2) Mehmed halife, imam	5	7) Devir-hanân, 4 neferâ	4
3) Mehmed, ser-mahfil	2	8) Hüseyin, kayyım ve siracı	2
4) Receb, müezzîn ma'a devir	2	9) Bahâ-i borya ⁴² ve revgan ve şem' ve delv ⁴³ , resen	5
5) Marız, müezzîn ma'a salâ	2		

Yekûn : Neferâ fî yevm fî 'aşere eşhür

8

24

7 200

فراش کنیف³⁹بوریا⁴²تبردار³⁸نعت خوان⁴¹کندم کوب³⁷مرتقه⁴⁰دلو⁴³

j) Cemâ'at-i mürtezika-i Câmi'-i Şerîf der kasaba-i Ma'alkara :

	Fî yevm		Fî yevm
1) Mahmud, ser-mahfil	2	5) 'Abdülkaadir, sirâci	1
2) El-hâc Ahmed, devir-hân	1	6) 'Abdülkaadir, mu'arrif	1
3) Arslan, devir-hân	1	7) Bahâ-i şem'-i revgan ve gayruhû	3
4) 'Abdülkaadir, el-kayyim	1		

Yekûn : Neferâ Fî yevm, Fî selâse eşhür

5 11,5 3 105

k) Cemâ'at-i mürtezika-i Câmi'-i Şerîf Der nefsi Filibe
Vâcib 'an gurre-i M. s. 1042 ilâ gayet-i
Z. s. minh Fî sene-i kâmile

	Fî yevm			
1) Hatib Efendi	8	7) Eczâ-hânân	Neferen 8	8
2) İmam Efendi	10	8) Devir-hân	Neferen 5	5
3) Hatib-i Musallâ	2	9) Müezzinân	Neferen 3	6
4) Kaim-makam-ı mütevellî	2	10) Kayyim		4
5) Mu'arrif	2	11) Câbi		2
6) Mehmed, buhûri	4	12) Na'at-hân		1
		13) Ser-mahfil		2

Yekûn : Neferen Fî yevm Fî sene-i kâmile

24 56 20 160

l) Cemâ'at-i zevâid-horân der Edirne el-mahmiye
humiyet 'ani'l-fiten ve'l-beliyye 44

	Fî yevm			
1) Eş-Şeyh Ahmed Efendi, el-münzevî be-zâviye-i Şeyh Süca' el-merhûm	20	6) Es-Seyyid Ni'metullah Efendi, nakibü'l-eşraf		20
2) Eş-Şeyh Mehmed Efendi, eş-şehir bi-Câbi-zâde	5	7) Es-Seyyid Ni'metullah Efendi el-mezbûr		25
3) Es-Seyyid Mehmed Efendi, el-münzevî be-zâviye-i Gülşeni	4	8) Mehmed bin Yunus el-müezzin		7
4) Es-Seyyid 'Ârif Mehmed Çelebi	10	9) Mehmed 'Abdülkerim		5
5) Mustafa Efendi Şeyh Ahmed	6	10) 'Abdurrahman Uğurlu		5
12) Derviş Mustafa, imâm-ı karye-i Çölmek	7	11) Eş-Şeyh 'Ali der kasaba-i Ferecik		6
13) Mustafa Efendi, vâ'iz-i Sultan Selim Hân	10	26) Çavuş-ı sâdât		5
14) Mehmed Veli, mücellid	3	27) Ahmed Dede, gülşeni		10
15) 'Osman Dede, a'mâ	5	28) Derviş İbrahim, bağbân		6
16) Eş-Şeyh Mehmed, eş-şehir bi-Başçı-zâde	12	29) Ahmed Mustafa Eyne-zâde		6
17) Ahmed Hüsrev	10	30) Mehmed halife, hatib-i Câmi'-i Mîr-i Mîrân		5
18) Abdülbâki Efendi, el-hatib	6	31) Yusuf 'Abdullah		6
19) Eş-Şeyh Fazlullah Efendi	7	32) Hasan ve Bayram ve Mehmed, veledân-ı Yusuf Emin		5
20) Mûsa ibn eş-Şeyh Muslihiddin	12	33) Mustafa Çelebi el-müteka'id		10
21) Ahmed Dede ibn Kemal-zâde	10	34) Es-Seyyid Mustafa		3
22) Mustafa Halife haddâd-zâde	10	35) Şeyh Ahmed Mansur		7
23) Mustafa, hatib-i Yıldırım Han	5	36) Mahmud, sâkin-i Kırk-kilise		7
24) Eş-Şeyh Mahmud Efendi, el-vâ'iz	20	37) Mehmed Mustafa		5
25) Salih Mehmed Çelebi ibn Mustafa Efendi	5	38) Mustafa İbrahim		6
		39) Mehmed Murad		2

Yekûn : Neferâ Bâ-tevârih-i muhtelif

39

78 430

m) Cemâ'at-ı zevâyid-horân, 'an havatîn ⁴⁵
der mahmiyye-i Edirne :

	<u>Fî yevm</u>		<u>Fî yev.</u>
1) Âmine bint Mehmed	2	12) Saliha bint Kemal Efendi	10
2) Ümmühân Hatûn, tâbi'a-i Derviş Beğ	5	13) Kerime Hâtun, zevce-i Kemal Efendi	7
3) Perihan Hâtun, tâbi'a-i Benli Mehmed Beğ	10	14) 'Ayşe Hâtun, tâbi'a-i tavile ⁴⁶ -başı	5
4) 'Âbide Hâtun, tâbi'a-i mezbûr	7	15) Turgut Hâtun	5
5) Nisâ Hâtun	2	16) Fatma, zevce-i Muzaffer Ağa	5
6) Şerife Hâtun bint Fazlullah	5	17) Fatma bint 'Abdi Çavuş	5
7) Nesli Hâtun	4	18) Sâkine bint Mahmud	5
8) Hadice bint Mustafa Efendi	10	19) Saliha Hâtun, tâbi'a-i Cündi-başı	10
9) Saliha bint 'Abdülkaadir	10	20) 'Âbide Hâtun, vâlîde-i Kılıççı-zâde	10
10) Fatma bint Çavuş	25	21) Sanuber Hâtun der Yanbolu	15
11) Hayrûnnisa Hâtun	10		

Yekûn : Neferâ Bâ-târih-i muhtelife
24 19 020

n) Cemâ'at-ı zevâyid-horân-ı ricâl der
Kostantiniyye el-mahmiyye:

	<u>Fî yevm</u>		<u>Fî yev.</u>
1) Mehmed Derviş, tâbi'-i Bülbul-zâde	5	10) 'Abdûlgani bin Mehmed Efendi	8
2) Veli 'Abdûlgani	5	11) Mustafa Efendi	7
3) Mehmed Ferhad, bevvâb	5	12) 'Abdûlbaaki Çelebi ibn Şeyh Sıvasî Efendi	8
4) Safiyeddin Efendi	10	13) Çâker 'Abdullah, tâbi'-i İbrahim Efendi	5
5) Mehmed bin Ahmed Dede	10	14) Mustafa Yusuf	5
6) 'Abdûlgani Efendi, 'an sulehâ	10	15) Ahmed Mehmed, tâbi'-i Kadî-zâde	4
7) Seyyid 'Ârif Mehmed Efendi	10		
8) Yusuf Hâce	4		
9) 'Ömer Efendi, hakîm	5		

Yekûn : Neferâ Bâ-tevârih-i muhtelife
16 4950

o) Cemâ'at-ı zevâyid-horân havatîn ⁴⁵ der
Kostantaniyye el-mahmiyye :

	<u>Fî yevm</u>		<u>Fî yev.</u>
1) 'Âlime Hâtun, zevce-i Bülbul-zâde Ef.	10	14) 'Ayşe Hâtun bint Hüseyin Efendi	24
2) Saliha Hâtun, zevce-i Helvacı-başı	31	15) Safiye Hâtun, tâbi'-i mezbûr	10
3) Havvâ Hâtun bint Zunnûn ⁴⁷		16) Hati Hâtun	10
4) 'Ayşe Hâtun bint Mehmed	10	17) Şerife Hâmidide Hâtun	10
5) Fatma Hâtun, tâbi'a-i Yusuf Ağa	7	18) Handâne (?) Hâtun, tâbi'-i Şeyhü'l-İslâm	5
6) Meryem Hâtun, tâbi'a-i bevvâb Mehmed	4	19) Sâime Hâtun, tâbi'-i mezbûr	6
7) Gül'izâr Hâtun	5	20) Havvâ Hâtun bint Zunnûn mükerrer şud	5
8) Na'ime Hâtun, vâlîde-i İsmâ'il Halîfe	16	21) 'Ayşe Hâtun zevce-i Zunnûn	5
9) Mü'mine Hâtun	4	22) Zâhide Hâtun	10
10) Fatma Hâtun, tâbi'a-i Rıdvan Efendi	14	23) Humâ Hâtun	10
11) Ümmühân Hâtun	11	24) Dilküşâ Hâtun	10
12) Âmine Hâtun	5		
13) Hemsâye Hâtun	4		

25) Ruhsâr Hâtun, zevce-i Yusuf	10	32) Sâliha Hâtun, vâlide-i İsmail Ağa	10
26) Mâh-ı Ruhsâr Hâtun	10	33) Tâbdâr Hâtun	10
27) Hadice Hâtun bint Hayreddin	5	34) 'Ayşe Hâtun bint Derviş	8
28) 'Ayşe Hâtun, tâbi'a-i tabbah Mustafa	3	35) Diğer 'Ayşe Hâtun	3
29) Âmine Hâtun, hemşire-i Hasan Ağa	10	36) Râziye Hâtun	5
30) Hadice Hâtun, bint 'Ali	10	37) Âmine Hâtun	7
31) Sâime Hâtun, tâbi'a-i Ahmed Efendi	10	38) Râziye Hâtun, zevce-i Mehmed Ağa	10

Yekûn : Neferâ Bâ-tevârih-i muhtelif

40 15 270

614 723

B) EL-İHRÂCÂT

a) Resîd	600 117
b) Bâkî	14 606

I. Be-cihet-i harc-ı Matbah-ı 'Âmire-i evkaf-ı mezbûre

Kıymet

'An 15 Ca. s. 1042 ilâ S. s. 1043

541 962

a) Resîd	527 356
b) Bâkî	14 606

1) Bahâ-i gûşt-i yevmiyye ma'a misafirîn, gayr-ez eyyâm-ı hâliye, beher yevm fî 80 vakıyye :

20 520 Kıyye be-esmân-ı muhtelif

185 340

	<u>Fî</u>	<u>Kıymet</u>
9 120	10	91 200
2 720	9	24 380
8 720	8	69 760

2) Behâ-i dakıyk-i gendüm, berây-ı tabh-ı fodula der İmâret-i 'âmire, fi't-târihi'l-mezbûr

2435 Keyl be-esmân-ı muhtelif

102 363

a) Resîd	91 887
b) Bâkî	10 476

<u>Keyl</u>	<u>Fî</u>	<u>Keyl</u>	<u>Fî</u>
1186	44	429	40
75	46	44	35
43	45	514	39
144	42		

	<u>Keyl</u>	<u>Fî</u>	
3) Behâ-i hinta	1 095,5	40	43 820
4) Behâ-i erz	227	75	17 025
5) Behâ-i nohud	29	100	2 900
6) Behâ-i 'asel-i sâfi 2223 Kıyye, be-esmân-ı muhtelif			39 238

a) Resîd	35 972
b) Bâkî	3 266

<u>Kıyye</u>	<u>fî</u>	<u>Kıyye</u>	<u>Fî</u>
327	16	778	18
869	17	249	21

7) Behâ-i revgan-ı sâde, 'an yed-i re'âyay-ı Yağcıyân-ı evkaf-ı mezkûre ki îrâd ve masraf şude Ber-mûceb-i mu 'tâd-ı kadîme Kıyye 2 211, Fî 20	44	220
8) Be-cihet-i harc-ı ta 'am-ı turş, der şehri Ramazan Ber-mûceb-i 'âdet-i kadîme, ber-mûceb-i defter-i müfredât-ı kilâr	4	257
9) Be-cihet-i harc-ı ta 'âm-ı zirebac der 'fydeyn-i şerifeyn Ber-mûceb-i 'âdet-i kadîme	1	496
10) Be-cihet-i harc-ı ta 'am-ı 'aşûre Ber-mûceb-i 'âdet-i kadîme	1	232
11) Behâ-i nişasta, berây-ı ta 'am-ı zirbac		488
12) Behâ-i nemek, keyl 281, fî be-esmân-ı muhtelif	8	474
13) Behâ-i mast		336
14) Behâ-i zağfran	<u>Dirhem</u>	<u>Kıymet</u>
	80	240
		480
15) Behâ-i hîme, ber-mûceb-i müfredât-ı kilâr	58	620
16) Behâ-i koruk		624
Behâ-i kabak, berây-ı şurbâ		240
17) Behâ-i şirugan, kıyye 435, be-esmân-ı muhtelif	8	576
	<u>Kıyye</u>	<u>Fî</u>
	17,5	16
	40	18
		6,5
		24
18) Behâ-i şa'ır, Keyl 1000, be-esmân-ı muhtelif	19	794
	<u>Keyl</u>	<u>Fî</u>
	894	20
	103	18

II. Be-cihet-i harc-ı turşihâ-i mütenevvi'a, der kilâr-ı 'Âmire :

	<u>Kıymet</u>		<u>Kıymet</u>
1) Turş-i engür ⁴⁸	500	4) Na'nâ	225
2) Şalgam	395	5) Hıyar	170
3) Hall ⁴⁹	1 239	6) Hardal	10

III. İhrâcat-ı sâire

1) Behâ-i şem'-i 'asel-i zerd ⁵⁰ Kıyye 85, fî 70	<u>Kıymet</u>
	5 950
2) Behâ-i şem'-i 'asel-i beyaz Kıyye 5, fî 125	625
3) Be-cihet-i harc-ı perde-i bâb-ı Câmî'-i Şerif-i Muradiye	3 643
4) Be-cihet-i harc-ı perde-i bâb-ı Câmî'-i Şerif der Filibe	3 000
5) Behâ-i peştimal, berây-ı huddâm-ı imâret 'Adet 24	1 008
6) Behâ-i astar, berây-ı paçavra	100
7) Behâ-i şem'-i revgan	320
8) Behâ-i muşamma', berây-ı Câmî'-i Şerif-i Muradiye	145
9) Behâ-i kâse-i hâk	171
10) Behâ-i kalay, berây-ı evânî-i ⁵¹ 'İmâret	1 450

عسل زرد⁵⁰خل⁴⁹ترش انکور⁴⁸

11) Be-cihet-i harc-ı Câmî 'i Şerîf-i Filibe 'An yed-i câbî-i Filibe	4 850
12) Be-cihet-i tasadduk-ı fukarâ 'An yed-i mütevellî 'An 15 Ca. s. 42 ilâ S. s. 43 Beher yevm fî 16	5 965
13) Be-cihet-i baklava-behâ ma'a ta'amiyye Berây-ı huddâm-ı Câmî ' ve sâire Ber-mûceb-i âdet-i kadîme	8 740
14) Behâ-i kandil, berây-ı minâre ve gayruhû	262
15) Be-cihet-i nişan-ı ba'zı evânî-i 'imâret	100
16) Bahâ-i elek ve müytâb ⁵⁶ ve tekne, berây-ı 'imâret Kıymet	150
17) Behâ-i kiremid, 'aded 500	200
18) Behâ-i hurdevât ve ba'zı masraf	70
19) Behâ-i borya ⁵² berây-ı Câmî 'i Şerîf	314
20) Behâ-i kırtas, berây-ı defâtir-i vakf	160
21) Behâ-i çuval, berây-ı mühimmât-ı kilâr, 'aded 10	350
22) Be-cihet-i harc-ı râh-ı câbiyân ma'a harc-ı râh-ı Filibe	8 000
23) Behâ-i kürek, berây-ı fırın-ı nân	90
24) Behâ-i cârub ⁵³ ma'a hurdevât-ı sâire	127

IV. El-icârât :

21 468

1) Ücret-i şemi ' -ger ⁵⁴ , berây-ı şemi 'hâ-i kebîr, berây-ı Câmî 'i Şerîf	780
2) Ücret-i kazganî, berây-ı meremmet-i ba'zı kazgan-ı 'imâret-i 'Âmire	1 860
3) Ücret-i mûkîd-i ⁵⁵ kanaadîl der minâre	200
4) Ücret-i el-Hâc 'Ali, berây-ı tedârik-i turşihâ der kilâr	200
5) Ücret-i dâde, berây-ı matbah-ı yufka ve halva	235
6) Ücret-i dâde be-'arabacıyân, berây-ı âverden-i erz, 'an Filibe ilâ Edirne	7 020
7) Ücret-i dâde be-bağcıyân, berây-ı tahliye-i gerizhâ	694
8) Be-cihet-i harc-ı dâde be-câbiyân, berây-ı esbâb	325
9) Ücret-i dâde be-hammâlân ve 'arabacıyân, der Enderûn-ı Edirne, berây-ı mühimmât-ı kilâr ve gayruhû, bi'd-defe 'ât	1 1954
10) Ücret-i dâde berây-ı hark-ı nehr-i Kara-Reis ve Halka-pınarı Filibe	6 200
a) Be-cihet-i nehr-i Kara-Reis	5 000
b) Be-cihet-i nehr-i Halka-pınarı	1 200
11) Ücret-i dâde be-harmancıyân, berây-ı muhafaza-i harmanhâ-i erz	1 800
12) Ücret-i dâde be-'arabacıyân, berây-ı âverden-i şa'îr-i çeltük	300

V. El-meremmât :

19 959

1) Be-cihet-i meremmet-i cîsr, der-kurb-ı Câmî 'i Edirne	310
2) Be-cihet-i meremmet-i kazgan-ı 'imâret	257
3) Be-cihet-i meremmet-i şadırvân ve ba'zı hurdevât	373

چاروب 53

بوریا 52

اوانی 51

مویتاب 56

موقد 55

شمعک 54

4) Be-cihet-i meremmet-i parmakhâ-i sofahâ, der kurb-ı Câmi'-i Şerif	3 845
5) Be-cihet-i meremmet-i kenif	48
6) Be-cihet-i meremmet-i kazgan-ı diğer	120
7) Be-cihet-i meremmet-i su-yolları, fi def'ateyn	264
8) Be-cihet-i meremmet-i fırın-ı nân	607
9) Be-cihet-i meremmet-i su-yolları ve ba'zı ihrâcât	3 312
10) Be-cihet-i meremmet-i minâre-i Câmi'-i Şerif der nefis-i Filibe	3 500
11) Be-cihet-i harc-ı meremmet-i hamam der Yanbolu, bermüceb-i hüccet-i kadı-ı belde el-mezbûr	7 323
'An Vâcib-i sene 1041	2 632
'An Vâcib-i sene 1042	4 391

III

El-bâki :

152 803

Min zâlike'l-bâki ⁵⁷

51 350

Be-cihet-i edâ-i deyn-i vezâif-i mezkûrîn ve bahâ-i gûşt

15 350

a) Berây-i vazife dâde

28 650

b) Berây-i behâ-i gûşt dâde

22 700

1 - Havva Hâtun Fî yevm 5 Vâcib

1 950

2 - Havva Hâtun bint Zü'l-satıyl'il-mezbûr der zaman-ı 'Ali Efendi, mütevellî-i sâbık

4 050

3 - Yusuf 'Abdullah el-müteka'id 6

4 860

4 - Es-seyyid Ni'metullah Efendi, nakıybü'l-eşraf 6

12 750

5 - Ahmed bin Mustafa, Ebe-zâde 6

5 040

6 - Be-cihet-i edâ-i deyn-i kassab Mustafa, berây-ı bahâ-i gûşt ki mütevellî-i sâbık Ağa zamanında bâki kalmıştı ki muhâbesinde mestûrdır.

12 700

Sahhü'l-bâki :

101 555

'Araza 'alâ ba'de't-tahrîr ketebehu'l-abdü'l-fakîr subhânehü Kaasimü'l-kadı bi-medîneti Edirne ⁵⁸

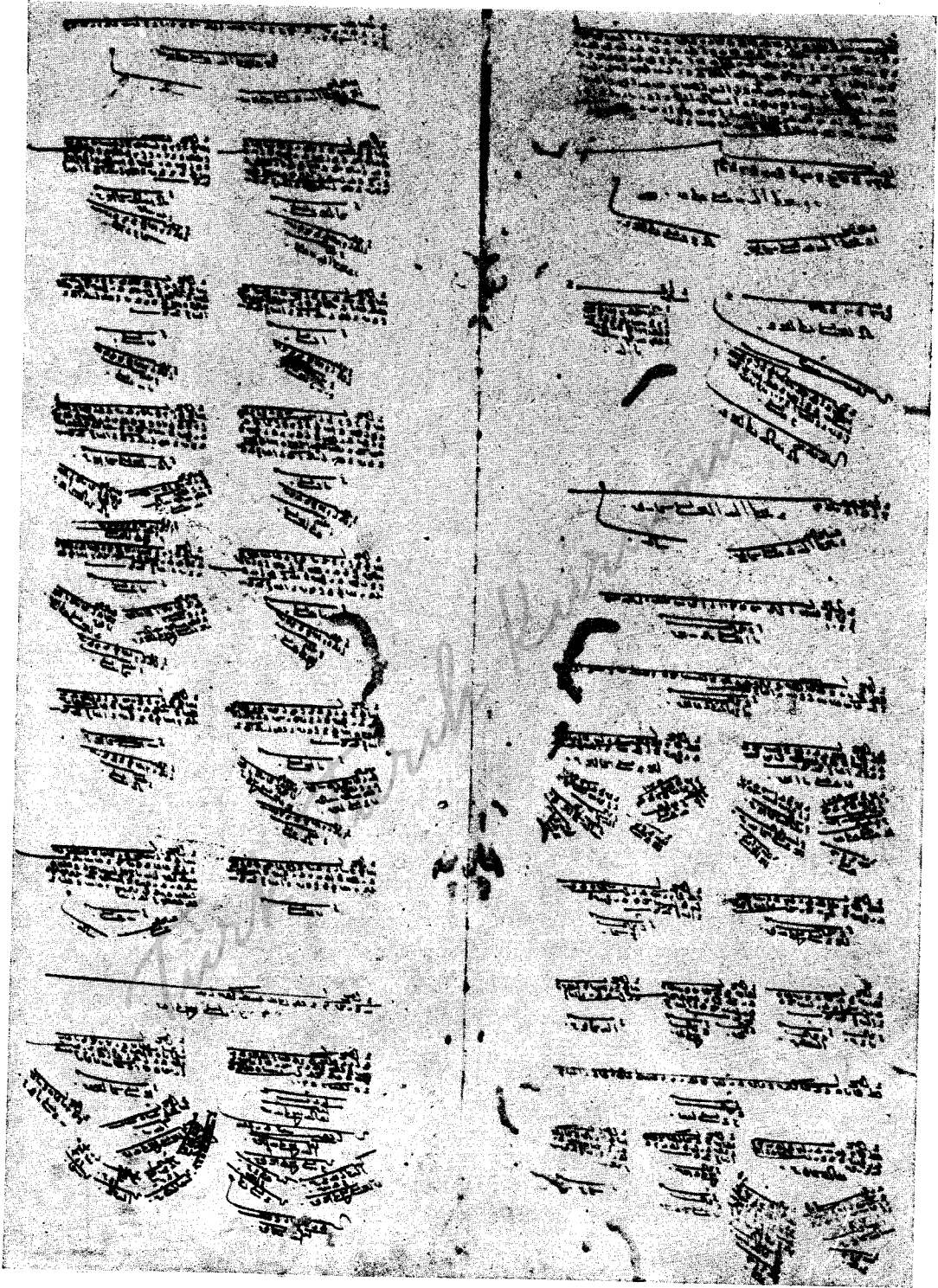
من ذلك الباقي 57

عرض على بعد التحرير كتبه العبد الفقير سبحانه قاسم القاضي بمدينة ادرنه 58

Türk Tarih Kurumu

Handwritten financial records in Ottoman Turkish, organized into columns and rows. The text includes various entries such as 'Muhasebe', 'Bilanço', and 'H. 895 yılı'. The document is a detailed account of the Edirne II. Bâyezid imâretinin (Edirne II. Bayezid Province) for the year 895 AH, presented as a numbered balance sheet (1 numaralı bilanço).

Edirnedeki II. Bâyezid imâretinin H. 895 yılı Muhasebe Bilançosunun başı.
(1 numaralı bilanço).

Edirnedeki II. Bâyezid imâretinin H. 1025 - 26 yılı Muhasebe Bilançosunun başı.
(9 numaralı bilanço).